Møte torsdag den 7. desember 2006 kl. 10

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 29)

1. Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5)
(Budsjett-innst. S. nr. 4 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007))
2. Forslag fra stortingsrepresentant Solveig Horne på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):
«Stortinget ber Regjeringen opprette en selskaps- og næringsrettskommisjon etter modell av banklovkommisjonen.»
3. Forslag fra stortingsrepresentant Solveig Horne på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):
«Stortinget ber Regjeringen utrede en ordning med personlig konkurs sett i et samfunns- og fattigdomsperspektiv og komme tilbake med en grundigere vurdering i en ny fattigdomsmelding hvor man ser dette i en bredere sammenheng.»
4. Forslag fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):
«Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med forslag om særreaksjon i form av tvangsmulkt som sanksjon for at kravet om kjønnsrepresentasjon ikke er oppfylt.»
5. Forslag fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):
«Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med forslag om på nærmere bestemte vilkår å innføre en dispensasjonsadgang fra kravet om kjønnsrepresentasjon.»
6. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007 vedkommende Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet
(Budsjett-innst. S. nr. 9 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2006-2007))
7. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Roar Bredvold, Robert Eriksson, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om nødvendige endringer for å skape nødvendig tillit mellom befolkningen i rovdyrutsatte områder og myndighetene
(Innst. S. nr. 61 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:111 (2005-2006))
8. Referat

Sak nr. 1

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5) (Budsjett-innst. S. nr. 4 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 25 minutter, og at taletiden blir fordelt slik mellom gruppene: Arbeiderpartiet 30 minutter, Fremskrittspartiet 20 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:01:26] (komiteens leder): Justisbudsjettet for 2007 viderefører styrkingen av hele straffesakskjeden som ble påbegynt i 2006, og fortsetter arbeidet med en aktiv og helhetlig kriminalitetsbekjempelse. Med dette budsjettet gjennomfører vi en kursendring for mer trygghet. Og vi er på rett vei. I Dagsavisen i dag kan vi lese at volden er redusert til null i Furusetområdet, etter at satsingen på å bekjempe gjengkriminalitet ble iverksatt for et halvt år siden. Akmal Mohammad og Bushra Naz uttaler til avisen at de aldri har følt seg tryggere på Furuset, og sier:

«Vi har ikke hørt skudd på seks måneder.»

Det var justisministeren som initierte gjengkriminalitetsprosjektet i Oslo, som altså viser seg å være et effektivt samarbeid mellom POD, Oslo og de omkringliggende politidistriktene, Økokrim og Kripos. Politiet fikk 6 mill. kr inneværende år til dette, og denne bevilgningen er fulgt opp i 2007.

Slik fungerer altså den rød-grønne justispolitikken i praksis. Kombinasjonen av økt og mer effektiv ressursutnyttelse, bedre samhandling innad i politietaten, styrket samarbeid med andre etater, som barnevernet, og kommunen gir bedre kriminalitetsbekjempelse og øker tryggheten.

Målet vårt for justispolitikken er klart: Det skal forebygges bedre, opplæres mer, reageres raskere og rehabiliteres bedre. Derfor har vi styrket politiet, rettsvesenet og kriminalomsorgen i tillegg til at vi har økt kommunebudsjettene, slik at det viktige forebyggende arbeidet i kommunene er styrket. Vi klarer nemlig ikke å bekjempe kriminalitet uten at vi sørger for gode oppvekstvilkår i kommunene. I et samfunn der noen unge ser på tunge kriminelle som helter der de kjører rundt i fine BMWer, må vi sørge for at ungdommene har andre tilbud. Derfor har vi bygd opp der det er revet ned, gitt rom for å satse på skole, styrke barnevernet og gjenåpne stengte ungdomsklubber – tiltak som vi vet er viktige for å forhindre at ungdom starter en kriminell løpebane.

Med dette budsjettet styrkes justissektoren med om lag en halv milliard kroner. Mesteparten bevilges over Justisdepartementets eget budsjett, men også på andre departementers budsjett økes bevilgningen til kriminalitetsbekjempelsen.

Når det rød-grønne flertallet sier at vi vil ha en helhetlig kriminalitetsbekjempelse, dreier det seg ikke bare om at vi vil ha en helhetlig satsing på straffesakskjeden, hvor vi har måttet bruke store ressurser å på å gjenopprette alvorlige skjevheter som har fått lov til å oppstå de siste årene. Det betyr også at vi mener at kriminalitetsbekjempelsen må forankres sterkere til den generelle velferdspolitikken. Det betyr at vi må arbeide for et mer solidarisk fellesskap og et tettere og bedre samarbeid mellom flere samfunnssektorer. Trygghet, demokrati og rettssikkerhet som sentrale verdier må ivaretas og ligge til grunn for alle justispolitiske tiltak, lovforslag og budsjettprioriteringer.

Vi har ikke bare innført en kursendring i justispolitikken og den forebyggende politikken, vi har også skapt et temposkifte. I fjor lovet justisministeren at vi skulle bygge 100 nye soningsplasser for å få ned soningskøen. Vi bryter løftet. Med det justisbudsjettet som i dag vedtas, vil vi ha 316 nye soningsplasser på plass. Når vi nå har skiftet ut den gule ledertrøya med den rød-grønne, ser vi resultatene. Soningskøene er på vei ned. Det viser at vi er i rute. Det er vi stolt av, men ikke fornøyd. Det er vi ikke før vi har innfridd lovnadene i Soria Moria-erklæringen om å fjerne soningskøen i løpet av stortingsperioden.

Jeg er glad for at komiteen peker på at innholdet i soningen er avgjørende for å oppnå en rehabilitering av straffedømte. I 2007 vil det bli brukt ca. 100 mill. kr på helsetjenester i norske fengsler, 161 mill. kr på utdannings- og opplæringstiltak og 10,5 mill. kr på bibliotektjenester.

Skoletilbudet utvides, bibliotekene i fengslene får flere bøker, og helsetilbudet styrkes. I tillegg etableres det rusmestringsenheter i utvalgte fengsler som ledd i opptrappingsplanen for rusmiddelavhengige. Dette er tiltak som vil bidra til at de som er ferdig med å sone, står bedre rustet til å møte livet etter soning. Komiteen har pekt på viktigheten av en slik satsing. Videre ber komiteen Regjeringen sikre at bevilgningen til oppfølging av de innsatte står i forhold til økningen av antall fengselsplasser.

Komiteen er opptatt av at det må legges til rette for en nær og sterk politi- og lensmannsetat som er synlig og effektiv, over hele landet. Komiteen er også opptatt av at kriminalitetsbekjempelsen er stilt overfor nye utfordringer, spesielt i møte med den organiserte kriminaliteten, og peker på at dette stiller nye krav til politiets kompetanse, ressurser og metode. Derfor sier komiteen seg fornøyd med at Regjeringen – for øvrig i tråd med Soria Moria-erklæringen – øker bemanningen i politi- og lensmannsetaten og foreslår å øke opptaket til Politihøgskolen. Dette er det største opptaket siden 1998 og sikrer rekrutteringen, både ute i distriktene og i de større byene, men sikrer også at vi har den nødvendige kompetansen i etaten.

Det høye aktivitetsnivået i politidistriktene blir videreført i 2007. I tillegg har vi gjennom årets nysaldering sørget for en ytterligere styrking av politiet, som bl.a. medfører økte investeringer i kommunikasjonskontrollutstyr og at pistoler vil bli kjøpt inn i år og ikke i 2008 som først planlagt. Dette er viktige tiltak for å trygge politiets sikkerhet og mulighet til å bekjempe den organiserte kriminaliteten.

Komiteen mener også at utbyggingen av trinn 1 av nytt nødnett for beredskapsetatene er et viktig satsingsområde. Et landsdekkende nødnett er planlagt ferdigstilt i 2011. Dette er et gjennombrudd for nød- og beredskapsetatene, som har ventet lenge på nytt nødnett. Det nye nødnettet vil styrke samfunnets evne til å møte organisert kriminalitet og terrortrusler, og er en nødvendighet for håndtering av store ulykker og naturkatastrofer.

Videre er komiteen enig med Regjeringen i at kampen mot økonomisk kriminalitet må prioriteres høyt, fordi skadevirkningene er så betydelige, og er fornøyd med at satsingen på Økokrim videreføres, og at bistandsrevisorordningen utvides til en landsdekkende ordning.

Regjeringen vil gi kriminalitetsofre og pårørende bedre oppfølging og styrke ofrenes stilling. Derfor er forslaget om fri bistandsadvokat både til ofre for voldtekter og for menneskehandel viktige tiltak for å sikre disse menneskene bedre rettssikkerhet. Komiteen uttrykker også tilfredshet med at Regjeringen foreslår å øke tilskuddene til spesielle rettshjelptiltak. Dette bidrar både til å sikre virksomheten ved Oslo rettshjelpskontor og til å styrke bl.a. Gatejuristen og studentrettshjelpstiltakene.

Når det gjelder domstolene, har Regjeringen foreslått 17,5 mill. kr til iverksettelsen av ny tvistelov, noe komiteen er glad for. Dette skal både sikre nødvendig opplæring og utvikle domstolenes saksbehandlingssystem, og er nødvendig for å sikre at lovens formål oppnås: en effektiv sivil rettspleie som gir raskere, billigere og mer riktig tvisteløsning.

Også bevilgningen til strukturendringen i første instans er styrket, og sikrer at domstolsreformen blir gjennomført i tråd med forutsetningen. Komiteen peker også på behovet for et nytt tinghus for Gulating lagmannsrett.

Da vi behandlet inneværende års budsjett, var komiteen samstemt i behovet for å øke beredskapen i nordområdene. Komiteen er derfor glad for at Regjeringen først i revidert fikk innført døgnkontinuerlig tilstedevakt på Banak fra 1. juli og nå bevilger midler slik at døgnkontinuerlig tilstedevakt blir etablert i Bodø. Og jeg må understreke at dette har altså Regjeringen klart på under ett år, mens Bondevik-regjeringen brukte fire på kun å innføre tilstedevakt på Sola. I tillegg er også anbudsprosessen satt i gang i forhold til etablering av en redningshelikopterbase i Florø.

Gjennom reduksjonen i soningskøen som vil forhindre at kriminelle får begått ny kriminalitet mens de venter på å sone, gjennom bedre rehabilitering i fengslene og gjennom satsing på politiet og på velferden reduserer vi volden og kriminaliteten i samfunnet. Gjennom å endre lovverket og gi domstolene bedre forutsetninger for å sikre ofrenes stilling ser vi nå en klar kursendring og et taktskifte i justispolitikken. Dette vil komme hele samfunnet til gode.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [10:10:30]: På side 73 i stortingsproposisjonen kan vi lese:

«Mangel på tilstrekkelig fengselskapasitet og knappe ressurser til innholdet i straffegjennomføringen svekker straffens forebyggende virkning og forsterker problemet med gjengangerkriminalitet.»

Føler da representanten Bjørnflaten seg komfortabel med at vi i år gir strafferabatt tilsvarende ca. 150 år i forhold til framskutt prøveløslatelse, når vi også vet at dette er gjengangere?

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:10:59]: Det viktigste vi kan gjøre for å redusere gjengangerkriminaliteten, er å bedre innholdet i soningen, og det er jeg glad for at en enstemmig komite har sagt seg enig i. Derfor har også Regjeringen i årets budsjett lagt inn en styrking av helsetjenestene, av utdanningstilbudet og av bibliotektjenesten.

Så er vi opptatt av at det er viktig med progresjon i soningen, sånn at man sikrer en god tilbakeføring til samfunnet. Det tror vi er måten vi kan få folk til å møte samfunnet på og fungere bedre i samfunnet etter endt soning. Derfor er nettopp våre planer i forhold til progresjon i soningen, som representanten Horne er inne på, viktig for å redusere den totale kriminaliteten i samfunnet og viktig for å redusere gjengangerkriminaliteten.

André Oktay Dahl (H) [10:11:58]: Gladnyheter fra Regjeringens hofforgan, Dagsavisen, skal vi glede oss over såfremt det kan dokumenteres og tilskrives gjengprosjektet direkte. Men den beskrivelsen som komitelederen kom med, deles ikke nødvendigvis av politiet i Oslo, som sliter med manglende rekruttering, opplever ad hocløsninger og sprikende prioriteringssignaler på stadig flere områder.

Komitelederen sa at dette prosjektet videreføres. Innebærer det at det i budsjettet ligger inne friske midler i helårsvirkning tilsvarende ca. 24 mill. kr, slik at en kan fortsette hele neste år uten at det går på bekostning av de ordinære budsjettene, f.eks. også i Oslo? Og hvorledes kan komitelederen beskrive en realnedgang på 50-60 mill. kr som en «styrking» av aktivitetsnivået? Hvilke effektiviseringstiltak tilsvarende 50-60 mill. kr ser komitelederen for seg for å oppveie det reelle kuttet som er i rammene for budsjettet for neste år?

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:12:52]: At gjengangerkriminalitetsprosjektet har fungert, er nettopp artikkelen i Dagsavisen et helt klart eksempel på. Det kommer fram av artikkelen at det faktisk har vært null anmeldelser av vold på Furuset etter at gjengangerkriminalitetsprosjektet ble innført for et halvt år siden. Gjengangerkriminalitetsprosjektet vil bli videreført også til neste år. Som jeg sa: Det handler ikke bare om økte midler for å få politiet til å jobbe bedre, men det handler også om bedre ressursutnyttelse, og det handler om å få til et bedre samarbeid innad i politiet, men også et bedre samarbeid mellom politiet og andre etater.

Jeg må jo si at Oslo kommune, som er styrt av Høyre og Fremskrittspartiet, har kommet seg, men ikke bidratt til å redusere gjengkriminaliteten ved bl.a. å kutte så dramatisk som kommunen har gjort i viktige ungdomstiltak.

Odd Einar Dørum (V) [10:13:57]: Det passer da at jeg kan si at kommunen satser ganske mye på bydelene. Den styrker ungdomstiltakene, som alltid dukker opp i stortingsdebattene fordi de er livsnødvendige. Så kan vi i fellesskap glede oss over resultatet på Furuset.

Men bakgrunnen for at jeg tok ordet, er at til grunn for budsjettet i år og i årene som kommer, ligger det et vedtak som Stortinget har gjort før, nemlig at man i forbindelse med norsk politi skal se på den samlede bemanningssituasjonen både når det gjelder politifolk som skal gjøre jobber, og sivile stillinger. Dette er et krevende tema. Vi fører langsiktige debatter om Forsvaret, vi gjør det sjelden om politiet. Så jeg vil rett og slett bare benytte anledningen til å be representanten tenke høyt om dette.

Jeg tror at alternativet til å ha et svært overvåkingssamfunn er at vi har mennesker som kan gå ute. Vi så det sist sommer da politiet begynte å patruljere på Karl Johan, at det var veldig mye som ordnet seg fort. Og jeg vil si i parentes: Vi hadde kanskje spart noen grisete debatter om verdige forhold for den ene og den andre hvis politiet hadde vandret før. Så representantens refleksjoner omkring å følge opp dette med bemanning både for politiet sivilt og politifaglig, er jeg spent på.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:15:04]: Jeg må langt på vei si meg veldig enig i representanten Dørums innfallsvinkel her, og jeg er veldig glad for at et samstemt storting er enig i at det er viktig med et politi som er til stede. Vi har også i Soria Moria-erklæringen pekt på nødvendigheten av å styrke politiet, øke bemanningen, og derfor øker vi opptaket ved Politihøgskolen, fordi vi i dag ser at vi har problemer med å fylle stillinger ute i distriktene. Men nytt av året er jo at vi også har problemer med å fylle stillinger i de store byene. Derfor er det å øke opptaket så essensielt, og opptaket har ikke vært så stort siden 1998. Dette er et ledd i en langsiktig plan i forhold til å øke bemanningen i politiet. Så er jeg opptatt av at vi er avhengig av et godt samarbeid mellom politi og forsvar – og det tror jeg også at vi har fått til – og at det er viktig at politiet samarbeider også med kommunene gjennom politiråd, som Stortinget har pekt på, for å få gode effekter og en best mulig kriminalitetsbekjempelse.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:16:31]: Så er dagen kommet for årets begivenhet i farger hva angår justiskomiteen. De store ord, selvskrytet, skal fram, og vi skal vise hvor dyktige vi er. Det er en årlig foreteelse, og det er selvfølgelig viktig både som markeringssak og kanskje også for å avklare og tydeliggjøre sine politiske ståsteder. I så måte bør det være interessant for alle som er til stede.

En utfordring etter mitt skjønn er justissektorens posisjon i samfunnet. Slik jeg ser det, er justissektoren et av de bærende elementene i et åpent demokrati som vårt, og selvfølgelig også i andre demokratier som etterstreber å

ha det samme demokratiet som vi har, og som vi er veldig stolte av. Spørsmålet er: Greier vi å få det til, og er det en realitet? Og da spør jeg meg selv: Har vi politi nok pr. i dag til å gjøre de oppgavene vi gjerne vil skal bli utført? Har vi en domstolskapasitet som er på det nivået den bør være? Har vi et fengselsvesen som er satt i stand til å gjøre den jobben vi alle forventer? For sammenhengen mellom disse tre er lik kvaliteten på det totale tilbudet som justissektoren står for. Hvis det er et avvik mellom de forventninger vi har til disse tre, og realiteten, er ikke justissektoren den grunnsteinen den faktisk skal være, og det bør bekymre flere partier enn Fremskrittspartiet.

Vi ser jo av og til innslag fra land som ikke har våre verdier og vårt grunnleggende demokrati, og ser hvordan de sliter. Da er iallfall en bekymring fra min side at også her i landet, selv om vi har det veldig bra, har vi ennå et stykke å gå. Det er ting vi bør bli vesentlig bedre på, og vi har utfordringer som vi i fellesskap bør se på og søke å løse til beste for justissektoren og derigjennom til beste for landet og landets innbyggere. Det bør være et overordnet mål for hele komiteen. Jeg tror dessverre det også er et faktum at det i dag er et misforhold mellom dette. Vi kan selvfølgelig politisk sett bortforklare virkeligheten, at vi mangler politifolk, vi sliter med soningskøer, og vi sliter også fremdeles med restanser i forhold til domstolsvesenet. Selv om ting blir bedre, er vi altså ikke kommet til det nivået der vi alle ønsker å være. Det er en realitet som vi selvfølgelig kan bortforklare politisk, men jeg tror at folk på utsiden av Stortinget faktisk gjennomskuer oss i større grad enn det vi både liker og tror, og det er et alvorlig signal, som vi bør ta med oss.

Det som allikevel er gledelig, er jo at det i justissektoren som sådan jobber fantastisk mange flinke folk, og det er kvalitet innen politi, innen kriminalomsorg, innen domstolene, innen konfliktrådene. Det er fantastisk mange flinke folk som er ute og gjør en jobb til beste for befolkningen og til beste for landet. De skal ha honnør, og det er iallfall en av de tingene som jeg ønsker å påpeke herfra.

En annen ting: Justissektoren består av mange små ledd som kanskje ikke får nødvendig oppmerksomhet, og noe av det som jeg iallfall er stolt av, er den jobben som norsk politi gjør i utlandet. Vi har altså norske politifolk som reiser ut til svært utrygge deler av verden, og som bidrar der med å skape tilsvarende organisasjoner som vi har her. Det er jo en av de tingene vi bør være både stolt av og fornøyd med – at vi bidrar til også denne typen uhjelp for å hjelpe andre til å bygge inn våre verdier, slik at man på sikt, hvis nasjonen ønsker det, kan få demokrati av det merket som de nordiske landene har, som er veldig bra. Som sagt, jeg synes av og til at vi fokuserer for lite på enkeltmennesker som er ute og gjør en kjempeviktig jobb for oss.

Under finansdebatten sist påpekte justisministeren at av og til var justisdebatter og andre debatter kanskje vel navlebeskuende, og det har han muligens rett i. Fattigdom er jo også et tema som er veldig interessant. Av og til har jeg inntrykk av at man sidestiller fattigdom med kriminalitet. Det er en beskrivelse som iallfall jeg vil ta avstand fra. Jeg tror sågar at mange av oss i denne salen har forskjellig bakgrunn – jeg er sikker på at statsråden er kjent med at folk har ulik bakgrunn – men det er jo ikke slik at man nødvendigvis blir kriminell om man har hatt en vanskelig oppvekst eller kommer fra trange kår. Jeg tror det er helt andre ting som ligger til grunn for det. Men det er selvfølgelig viktig å bekjempe fattigdom. Det er et mål, og det bør selvfølgelig også være slik, innen rimelighetens grenser, at jo bedre folk har det, desto bedre bør man være i stand til å ta vare på seg selv og sine, og det bør være en målsetting.

Alkoholpolitikk er også et stridstema, som justiskomiteen tar høyde for å ta med i sine innlegg når vi har denne debatten. Det kommer vi sikkert til å gjøre i dag også. Av og til har jeg jo inntrykk av at man framstiller alkohol som – ja, jeg vet ikke hva slags ord jeg skal bruke herfra, jeg skal kanskje være forsiktig. Men hvis vi nå tar inn over oss realiteten: Alkohol er altså en lovlig vare å selge og nyte i Norge. Det vi er bekymret for, er vel misbruket. Det er vel det vi alle er bekymret for, og utfordringen vår er å finne balansepunktet mellom bruk og misbruk. Misbruk skal vi slå hardt ned på, bruk er pr. i dag lovlig, og jeg har ikke registrert at den sittende regjeringen har kommet med noen store kreative endringer når det gjelder alkohollovgivningen her i landet. Det er også et paradoks etter mitt skjønn at de partiene som kritiserer oss mest for vår holdning, er de som legger til rette for å skape et regime for dem som driver smugling til landet. De eneste som tjener på høye alkoholavgifter, er finansministeren og smuglerne her i landet. Men hvis det er en målsetting for Regjeringen å ta vare på smuglerne, så ære være den for det. Det ønsker iallfall ikke vi å gjøre, så det overlater vi til de rødgrønne, og der har de lyktes særdeles godt.

Jeg tror også at hvis vi går litt videre og ser på de andre tingene som er utfordringer for oss, er det selvfølgelig slik at politiet i dag sliter. Det er en realitet. Vi ser oppslag på oppslag på oppslag om at politiet sliter. De ønsker å gjøre en jobb, men de får ikke ressurser til å gjøre den. Så kan komitelederen og andre etter hvert bortforklare realiteten. Men folk er nok sluere enn som så, og for meg er det viktig å forholde seg til virkeligheten.

Når det gjelder høringen i justiskomiteen, trodde jeg jo kriminalomsorgsfagforeningen ville være veldig imponert og fornøyd. Jeg oppfattet i hvert fall ikke det signalet under høringen da de påpekte at det vi gjør nå, er muligens bra, men det er likevel ikke korrekt. Det vi mangler, er flere lukkede plasser, og pr. i dag er ikke det noen prioritert oppgave for denne regjeringen, å dømme etter det budsjettet som er framlagt.

Når det gjelder framskutt prøveløslatelse, vil jeg gå til det skrittet å si at det justisministeren nå har gjort, er at han har funnet opp en evighetsmaskin, man slipper folk tidlig ut, lar dem begå ny kriminalitet, komme tilbake i kø og inn igjen. Evighetsmaskinen er oppfunnet. Jeg var ikke klar over at det var justissektoren som skulle gjøre det, men pr. definisjon har man etter mitt skjønn faktisk greid det. Om det var en ønsket konsekvens, skal jeg la være usagt.

Hva er så Fremskrittspartiets tilnærming? Det er selvfølgelig en økt satsing på politiet, for vi mener at et av de

beste virkemidlene når det gjelder forebygging, er å satse på et økt, synlig politi ute. Det er òg med på å skape trygghet for vanlige folk og å skape utrygghet for de kriminelle, og det er to mål som for oss er viktige.

Vi ser også behov for et investeringsbudsjett for politiet. Selv om jeg registrerte at komitelederen nå skryter av at Regjeringen har prioritert, trodde jeg faktisk det var Politidirektoratet som skal foreta prioriteringen. Men det er mulig at vi har en differens i oppfatningen her.

Oslo-politiet sliter utvilsomt, etter mitt skjønn, men har ingen prioritet hos denne regjeringen. PST har utfordringer. Lukket fengselsplass er et problem, og domstolene er det. Det som iallfall er vår ambisjon, er selvfølgelig å skape større trygghet blant borgerne i dette landet. Det har de fortjent. De betaler faktisk for det. Gjennom skatteseddelen betaler vi inn en andel til fellesskapet, og vi forventer en del ting tilbake. Jeg må si, med respekt å melde, at jeg tror at ganske mange av dem er skuffet når de opplever utrygghet, Når de opplever kriminalitet i nærmiljøet og ringer og ber om hjelp, så kommer de, hvis de har flaks, til en telefonsvarer. Eller ringer man på en fredag, kan man kanskje komme igjen på mandag, hvis man har en sak man ønsker å få gjort noe med. Slikt er på mange måter etter mitt skjønn ikke nasjonen Norge verdig.

Man kan selvfølgelig godt skryte av at man har lagt fram et godt justisbudsjett. Det kan godt hende det ligger en satsing her. Men hvis man ser på justisbudsjettet som sådant, har det en styrking på ca. 2,2 pst. Selvfølgelig går en del av det til nødnettet, som er flyttet til en annen komite til behandling der. Men jeg har registrert at lønnsveksten til neste år er forventet å være 4,5 pst., altså det dobbelte av den styrkingen som ligger inne i justisbudsjettet.

Det er mulig at det er bra – for Regjeringen. Det er ikke bra for oss. Vi synes at dette, med all mulig respekt, er en smule pinglete. Det er muligens uparlamentarisk, men jeg tar sjansen.

Jeg har som sagt registrert at man er opptatt av Oslo-politiet. Da synes jeg det er interessant å påpeke at styrkingen til Oslo-politiet, som komitelederen var inne på i stad, er anslagsvis 60 mill. kr. Jeg lurer på om komitelederen har fått med seg hva overtidsbruken i Oslo-politiet er. Den er på ca. 60 mill. kr. Så det dere har skrytt på dere, vil muligens betale overtidsregningen i Oslo – «that's it». Hvis det er bra, så ære være dere for det. Vi synes det er rimelig dårlige greier. Det er altså satsingen fra denne regjeringen. Jeg vil jo tro at det i disse førjulstider er fristende å ty til han Benny i Julekalenderen, som sa: bob, bob – ikke sant? Og det vil jeg si når det gjelder satsingen deres.

Så en siste advarsel til komiteen. Under behandlingen av årets budsjett har jeg vært bekymret for en utvikling som jeg oppfatter går i retning av å fokusere på uenighet og ikke på enighet innad i komiteen i arbeidet fram mot budsjettet. Det er jeg bekymret for, og jeg vil advare mot det, og påpeke at vi i veldig stor grad er enige om det aller meste.

Helt til slutt skal jeg ta opp våre forslag og de forslagene vi har sammen med Høyre, og gi beskjed om at Fremskrittspartiet kommer til å støtte forslagene nr. 9 og 10, fra Venstre.

Presidenten: Representanten Jan Arild Ellingsen har tatt opp de forslag han viste til.

Det blir replikkordskifte.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [10:27:02]: I komitemerknadene er Fremskrittspartiet enig med flertallet i at det er viktig å styrke arbeidet mot økonomisk kriminalitet. Det er jeg glad for.

I Fremskrittspartiets egne merknader er partiet også bekymret for Tollvesenets muligheter til å hindre ulovlig inn- og utførsel av varer i Norge. Samtidig foreslår altså partiet i sitt alternative budsjett å kutte 848 mill. kr på ramme finans, og store deler av dette går til å drive Skatteetatens arbeid gjennom dette direkte arbeidet mot økonomisk kriminalitet og Tollvesenet.

Kan representanten Ellingsen forklare Fremskrittspartiets forhold til liv og lære når det gjelder bekjempelse av økonomisk kriminalitet, og Tollvesenets mulighet til å gjøre sitt arbeid, i lys av kuttene Fremskrittspartiet foreslår når det gjelder nettopp dette arbeidet?

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:27:55]: Jeg takker så mye for spørsmålet.

Jeg tror jeg først og fremst skal konstatere at representanten og komitelederen er fornøyd med dagens byråkrati, og at det er viktig å ta vare på det, kanskje heller enn å se på de løsningene man har.

Jeg skal kanskje få lov å ta et eksempel. Jeg hadde for et par dager siden gleden av å besøke et tollkontor for å få lov å betale moms på to papirer. Det tok meg anslagsvis 50 minutter. Hvis det er det regimet og det systemet Arbeiderpartiet synes er forsvarlig saksbehandlingstid, er det greit, men vi er åpne for at det må gå an å gjøre ting bedre og enklere og på en slik måte også kunne effektivisere offentlige etater. At det vil ramme medlemsmassen og oppslutningen til Arbeiderpartiet, er et problem for Arbeiderpartiet, ikke for oss.

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:28:48]: Det er jo gjennom statsbudsjettet at de ulike partiene gis anledning til å vise hvordan de alternativt ville ha foreslått at man skulle ha disponert midlene. Det vi skal votere over i dag, er altså forslaget fra regjeringspartiene, med en ramme på 13,2 milliarder kr.

Så leter jeg i dokumentet for å finne ut av hvordan Fremskrittspartiet alternativt, når det gjelder de beløpene, har tenkt å prioritere. Det man da finner som totalsum i Fremskrittspartiets forslag til budsjett for 2007, er null, niks – man kunne brukt ordene smultring, zero, nada. Fremskrittspartiet fremmer altså ikke et eneste alternativt forslag for 2007 som har noen som helst økonomiske konsekvenser.

Jeg vil spørre Fremskrittspartiet: Hvordan har Fremskrittspartiet tenkt å drive justisbudsjettet på null til neste år? Hvis Fremskrittspartiet ikke har tenkt å støtte det forslaget som regjeringspartiene har lagt fram her, hva har da Fremskrittspartiet tenkt å foreslå at man skal drive justisbudsjettet med til neste år?

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:29:55]: Jeg takker representanten Ballo for spørsmålet.

Jeg regner med at representanten Ballo har vært så lenge med i dette regimet at han vet forskjellen på opposisjon og posisjon. Og jeg registrerer at representanten Ballo i opposisjon brukte å stemme imot forslagene som ble lagt fram fra posisjon. Men det er mulig at det har endret seg etter at han kom i regjering. Hvis representanten Ballo er bekymret for Fremskrittspartiet, synes jeg faktisk han burde være mye mer bekymret for det Regjeringen selv gjør. Det er et faktum at i dette landet lever ca. 250 000 minstepensjonister under fattigdomsgrensen til OECD. Hvorfor tar ikke representanten Ballo tak i slike ting, som han har mulighet til å påvirke, framfor å peke på Fremskrittspartiet? Jeg tror han bør være mer bekymret for sin egen politikk enn for vår politikk.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:30:49]: Representanten Ellingsen og Fremskrittspartiet var opptatt av at man ikke skulle tilgodese smuglerne. Det var den invitasjonen han hadde til Stortingets øvrige partier om alkoholpolitikk kontra kriminalpolitikk.

Jeg har tenkt å ta Ellingsen litt på ordet. Han snakket om misbruk av alkohol. Hver mandag, stort sett, kan vi lese om hvordan det går her i byens sentrum når det misbrukes for mye alkohol. I denne byen har Fremskrittspartiet en tung hånd på rattet når det gjelder å styre på akkurat dette området, i og med at de har byråden som er ansvarlig for skjenkepolitikken.

Med bakgrunn i all den vold som skjer i helgen i denne byen, og som er knyttet til utestedene i Oslo sentrum, blir spørsmålet: Ser Fremskrittspartiet overhodet noen sammenheng mellom voldskriminaliteten i Oslo sentrum og den skjenkepolitikk som føres?

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:31:58]: Det som representanten Syversen og jeg er enige om, er at misbruk er et overordnet problem, som det selvfølgelig skal slås ned på. Hvis det ligger implisitt i spørsmålet fra representanten Syversen at man bør kjøre en mer restriktiv linje, vil mitt svar i forhold til skjenkesteder være nei.

Hvis resonnementet til representanten Syversen var korrekt, at færre da faktisk gikk ut, skulle jeg ha kjøpt det. Men det tror jeg dessverre ikke. Jeg antar at antallet mennesker som går ut, kommer til å være på det samme nivået. Det betyr i så fall at enda flere skal inn på enda færre steder, og det vil føre til enda større problemer enn det vi har i dag. Så beklager, jeg kjøper ikke forutsetningen i problemstillingen, og er således ikke enig med representanten Syversen.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Elisabeth Aspaker (H) [10:32:58]: Trygghet i hverdagen er en grunnforutsetning for god livskvalitet. Folk skal og må ha tillit til at politiet griper kontant inn når kriminalitet begås. Forslag til justisbudsjett for 2007 omtaler en rekke initiativ, men jeg føler meg langt fra sikker på Regjeringens gjennomføringsevne, og om den medisinen som forskrives, alltid er den rette. Økningen til kriminalomsorgen er positiv, men politiet opplever og karakteriserer budsjettet for 2007 som et hvileskjær. Høyre mener at vi har et politi i utakt med kriminalitetsutviklingen, og at det haster å starte arbeidet med en opptrappingsplan for politiet i Norge.

Høyre er uenig i flere av de tiltakene Regjeringen benytter for å avvikle soningskøen, og vi er forundret over hvordan Regjeringen rir ideologiske kjepphester og hindrer en mer effektiv ressursutnyttelse i politiet. Høyre kan heller ikke forstå hvordan Regjeringen kan forvente respekt, når man i det ene øyeblikket skryter av den jobben private organisasjoner gjør, og vil samarbeide med dem, for så i neste øyeblikket å underkjenne den kompetanse og ressurs slike organisasjoner representerer, og vise dem på dør.

I dag føler jeg først og fremst behov for å si at de minste blant oss trenger den største omsorgen, også i kriminalpolitikken. De to Brennpunkt-programmene fra Kautokeino har sjokkert oss og vitner om et så stort svik mot disse jentene, både fra myndighetenes og lokalsamfunnets side. Den ukulturen vi har fått innsyn i, er så skremmende at dette må være et anliggende for flere enn det lokale politiet. Kautokeino er i krise, og jeg vil spørre justisministeren om hvilke tiltak han kan tenke seg å sette inn for å få dette lokalsamfunnet tilbake på sporet igjen.

Justisministeren vil utvilsomt mye. Til tross for alt det vi vet om seksuell utnyttelse og overgrep mot barn, kan vi konstatere at Storberget i saker som gjelder økt rettsikkerhet for barn, ofte går i utredningsfella. Dette bidrar til unødvendige utsettelser og sår tvil om tiltak der han burde ha gått rett på målet. Mest skuffet er vi over at det må ta så lang tid før Barnas hus kan være på plass, og at statsråden og regjeringspartiene ikke vil bidra til at regionale Barnas hus blir vurdert, og kan etableres allerede nå. Barnas hus innebærer konkret at barnet møter alle deler av hjelpeapparatet på ett sted, og slipper å bli kasteball i det offentlige systemet. Derfor har Høyre i sitt alternative budsjett foreslått å bevilge 10 mill. kr til etablering av ytterligere tre regionale Barnas hus, i tillegg til det ene pilotprosjektet sentralt som statsråden har gått inn for. Jeg tror Regjeringen bør innse at et pilotprosjekt i Oslo ikke er svaret på det behovet som for tiden er i Kautokeino. I tillegg ønsker Høyre å stimulere andre lokale samarbeidstiltak til barnets beste.

Det er politiet som står i fremste rekke i kampen mot kriminalitet. Når Regjeringen legger fram et 2007-budsjett som i realiteten innebærer en realnedgang på om lag 50 mill kr, går utviklingen i gal retning. Høyre vil derfor styrke politibudsjettene med 50 mill. kr for å kunne videreføre aktiv bekjempelse av organisert kriminalitet og styrke arbeidet i Kripos. Politiet må ta utfordringen på nettet og snarest mulig komme i gang med en politistasjon og patruljering på Internett. Nettet kan ikke lenger være en lovløs sone. Politiet må være der og få mulighet til å gripe inn når voksne trår over grenser og faren for overgrep er overhengende. Høyre er utålmodig og ser med forventning fram til at Regjeringen vil framlegge forslag til en norsk «grooming»-paragraf.

Det hersker liten tvil om at politiets budsjetter er meget stramme. I en slik situasjon er det god grunn til å vurdere ethvert tiltak som bidrar til at politiet kan konsentrere seg om sine kjerneoppgaver. Mangel på varetektsplasser og lange transporter for fengsling og framstilling stjeler betydelige ressurser i form av reisekostnader og polititid. Beskjeden fra etaten er klar: Politibudsjettet strekker ikke til. Spørsmålet blir jo da hva slags kriminalitet man skal prioritere ned.

I kriminalpolitikken handler det mer enn noen gang om å sette tydelige og tidlige grenser for å motvirke normoppløsning, om å utvikle mer differensierte soningstilbud, om å gi gode rehabiliteringstilbud og om å gi kriminelle en ny sjanse etter soning. Soningen må være mer og bedre individuelt tilpasset, og det må også være en selvfølge at soningen skal fylle sin funksjon som straff.

Justisministeren har gjort avviklingen av soningskøen til sin hovedoppgave, og har satt i gang med det jeg vil karakterisere som et kriminalpolitisk eksperiment. Fjerning av soningskøen innen 2009 har medført betydelig utvidet bruk av framskutt prøveløslatelse og overføring fra lukkede til åpne fengsler. Antallet åpne plasser øker på bekostning av lukkede plasser. Kriminalitetsutviklingen går i retning av mer alvorlig kriminalitet, og da er dette feil vei å gå.

Avslutningsvis vil jeg ta opp forslaget fra Høyre i innstillingen. Jeg viser til fellesforslagene fra Høyre og Fremskrittspartiet og varsler at Høyre vil støtte forslagene fra Venstre. Jeg viser i den sammenheng også til en merknad på side 36 i innstillingen.

Presidenten: Representanten Elisabeth Aspaker har tatt opp det forslaget hun viste til.

Det blir replikkordskifte.

Thomas Breen (A) [10:38:20]: Jeg må si at jeg har lest merknadene fra Høyre om budsjettet med stor interesse. Det er ganske mange av dem jeg sliter litt med å se logikken i. Jeg har lyst til at representanten skal utdype spesielt en av dem, og det går på at Høyre har lyst til å bruke penger på å etablere en egen hurtigdomstol for unge lovbrytere. Jeg ser ikke helt logikken i det, så lenge vi nå er nede mot 42 dager i saksbehandlingstid, som har vært et omforent mål for alle politikerne.

Kan representanten utdype hvorfor det er smart?

Elisabeth Aspaker (H) [10:38:51]: Beklager, president. Jeg hører litt dårlig, så jeg fikk ikke med meg hele den konkrete problemstillingen. Kan representanten ta spørsmålet en gang til og snakke litt høyere?

Presidenten: Presidenten tillater at representanten Breen gjentar spørsmålet.

Thomas Breen (A) [10:39:01]: Jeg lurer på om representanten Aspaker kan utdype hvorfor det nå er smart å bruke penger på å etablere en egen ungdomsdomstol, når vi ser at saksbehandlingstiden går ned mot 42 dager, som har vært et omforent mål for alle politikere?

Elisabeth Aspaker (H) [10:39:15]: Takk.

Det vil jeg begrunne med at hvis det er noe som virkelig er effektiv kriminalitetsforebygging, er det å ta de yngste lovbryterne på alvor fra starten. Da tror jeg at den tiden vi kan vinne ved å få slike saker raskt etterforsket, og få dem raskt pådømt, faktisk er blant de største og viktigste bidragene vi kan gi.

Det er begrunnelsen. Jeg er klar over at det har vært en del prøveprosjekter med dette, og at det har vært vellykket. Da er det et poeng at vi skal anstrenge oss for å gjøre en enda bedre jobb på dette området.

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:40:01]: Representanten Aspaker nevnte en del forslag som Høyre i sitt alternative budsjett sier de ønsker å komme med, bl.a. styrking i forhold til Barnas hus. De forslag og tilrådinger som skal behandles i salen i dag, starter på side 53 og går til og med side 57. Det eneste forslaget Høyre fremmer, er et forslag om DNA, men det følger ikke en krone med.

Vil representanten Aspaker være presis med hensyn til hvor man i dette dokumentet kan finne forslagene fra Høyre der Høyre alternativt til Regjeringens budsjettforslag fremmer egne forslag som innebærer noen midler til justissektoren neste år?

Elisabeth Aspaker (H) [10:40:43]: Jeg synes dette er en litt merkelig problemstilling. Nå har vi hatt en større diskusjon i komiteen om hvordan innstillingen burde se ut for at ikke minst regjeringspartiene skulle – jeg holdt på å si – være bekvem med det. Jeg mener at vi gjennom de ulike og enkelte kapitlene i innstillingen har klargjort hvordan våre prioriteringer er. Høyre har dessuten lagt fram et helhetlig alternativt budsjett der vi har inndekninger, og vist til hvordan vi skal prioritere totalt sett. Da mener jeg at vi absolutt har gjort jobben vår.

Ingrid Heggø (A) [10:41:25]: Eg vil gi ros til Høgre for at dei verkeleg har vakna etter dvalen etter å ha sete i regjering i fire år. Personleg set eg verkeleg pris på at dei stadig fremjar forslag som er dei same tiltaka som Regjeringa alt har sett i gang og starta eit arbeid på – ja, faktisk i sak etter sak. Men ein har fått det så utruleg travelt, alt skulle ha vore gjort fortare. Det som Høgre hadde fire år på seg i regjering til å gjera sjølv og foreslå, burde denne regjeringa i alle fall ha fått gjort i løpet av det året ho har sete!

Kva er det som gjer at Høgre ikkje fekk gjennomslag i den førre regjeringa, som dei sat i – for det er vel her hunden er begraven – eller greidde ein ikkje å koma på gode tiltak sjølv? Er det lettare å springa etter andre?

Elisabeth Aspaker (H) [10:42:13]: Da valget ble avholdt for vel et år siden, lå det faktisk en god del saker klar til å kunne settes ut livet. Så har vi fått en regjering som etter mitt skjønn har brukt unødvendig lang tid på en del sentrale, viktige tiltak. Jeg vil igjen trekke fram Barnas hus som et eksempel. Det er jo et paradoks at Sverige har brukt den norske utredningen, og har etablert sine Barnas hus, mens man i Norge fortsatt driver og utreder.

Så jeg vil tilbakevise den påstanden som her kommer, at vi ikke gjorde jobben. Tvert imot mener jeg at vi var godt på vei og hadde en rekke initiativ – og flere ville blitt tatt dersom vi hadde fått fortsette i regjeringskontorene.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:43:17]: Det er stor enighet om årets justisbudsjett. På tross av at vi har sett tilløp til kritikk fra Fremskrittspartiet og Høyre om enkeltposter, der man antydningsvis kunne ha tenkt seg å gjøre noe annet, foreligger det til behandling i dag kun ett forslag til justisbudsjett for 2007, og det er forslaget fra Regjeringen. Verken Høyre eller Fremskrittspartiet fremmer egne budsjettforslag i salen i dag.

Det betyr at vi står overfor to alternativer her. Det ene er at regjeringspartienes justisbudsjett for 2007 blir vedtatt. Man har ikke som alternativ til det et forslag fra Høyre som får flertall, eller et forslag fra Fremskrittspartiet som får flertall. Alternativet til det er, slik som Høyre og Fremskrittspartiet har valgt, at vi for 2007 ikke får noe justisbudsjett i det hele tatt. Hvis disse partiene skulle få flertall i salen i dag – om Fremskrittspartiet og Høyre skulle stemme imot budsjettet – foreligger det ikke noe alternativt budsjett for 2007. Konsekvensen ville være at vi ikke har midler til justissektoren neste år. Det er en tilnærming som de to partiene har valgt, men det er selvfølgelig en tilnærming som er av en slik art at det er umulig å kunne akseptere at de to partiene får flertall.

Nå er det jo slik, og det har Elisabeth Aspaker vært inne på, at Høyre i sin opprinnelige tilnærming, før man bestemte rammene for justisbudsjettet i finanskomiteen, hadde et alternativt opplegg. Jeg oppfatter at det er det Elisabeth Aspaker her har vært inne på.

Jeg har kikket litt på hvordan Høyre skulle inndekke sitt alternative budsjett. Det man foreslår, er kutt til familiegjenforening, færre skal få førtidspensjon gjennom AFP, studieforbundene skal ikke få mer å rutte med, det skal ikke være økte bevilgninger til regional utvikling og nyskaping, pressestøtten skal reduseres med 157 mill. kr, det skal være kutt på 1,5 milliarder kr til landbruket, det skal være kutt i bistand med 1,5 milliarder kr, man skal kutte i tilskudd til helsetjenester med 400 mill. kr, man skal kutte i utviklingsfond for landbruket, man skal kutte i rammetilskuddet til kommunene, man skal kutte i bevilgningene til uføretrygdede, man skal kutte i bevilgningene til fylkeskommunene, man skal kutte i bevilgningene til statlige læremidler, man skal kutte i sykepengene, og man skal kutte i arbeidsmarkedstiltak. Høyre får jo ikke gjennomslag. Det vil jo være umulig for denne regjeringen å støtte denne typen alvorlige kutt. Konsekvensene av det ville jo vise seg på alle sektorer i samfunnet. Det ville være økt arbeidsledighet, det ville være at en rekke nye mennesker kom ut i fattigdom, det ville være at en rekke som er vanskelig stilt, fikk det enda verre. Det kan Regjeringen ikke akseptere – naturligvis ikke. Når Høyre ikke får gjennomslag for alle disse drastiske tiltakene, sier de: Da har ikke vi midler til å finansiere justissektoren, så vi fremmer ikke et eget forslag. Det er slik Høyre gjør det her i dag.

Jeg skal ikke bruke mer tid på det. Jeg har i stedet lyst til å snakke om noe hyggelig. Jeg har lyst til å snakke om det budsjettet som Regjeringen selv har lagt fram.

Bevilgningene på justissektoren er altså på netto 13,2 milliarder kr, som er en økning sammenlignet med fjorårets budsjett på 700 mill. kr. Det vi ser, er at vi får en styrking innenfor kriminalomsorgen som er betydelig. Det sikrer oss at vi i løpet av 2006 og 2007, med det forslaget som ligger her, har opprettet 316 nye soningsplasser. Det betyr at vi kan starte med å ta ned køene som har fått utvikle seg under Bondevik-regjeringen, med Høyre i førersetet, og at vi i tillegg kan styrke kvaliteten innenfor kriminalomsorgen, slik at vi på en rekke områder – når det gjelder utdanning, når det gjelder bibliotektjenester, når det gjelder helsetjenester for innsatte – får en rekke nye tiltak. Det brukes 100 mill. kr på helsetjenester i fengslene, vi får 161 mill. kr til utdannings- og opplæringstiltak og 10,5 mill. kr bibliotektjenester. Slik kunne vi ha fortsatt. Dette har vi vært opptatt av, også i SV. Jeg må si jeg er glad for at vi får til den typen løft, slik at alt ikke bare handler om at folk skal straffes hardere og sone lenger, men at de skal rehabiliteres og komme ut igjen som gagns mennesker. Det er jo på den måten vi også kan sikre oss mot gjengangerkriminaliteten, og over tid gjøre samfunnet tryggere.

Så oppnår vi når det gjelder Politihøgskolen, å styrke bemanningssituasjon, slik at man øker opptaket fra 360 til 432 studenter. Man har fått 105 mill. kr bevilget til ferdigstillelse av trinn 1, felles radiosamband – nødnettet. Og politiet, som altså fikk styrket sine midler betydelig i fjor og året før, får videreført det, og man får sikret inndekning av lønnskostnader. Så her har man altså over en toårsperiode med den nye regjeringen sikret både at politiet er styrket, og at kriminalomsorgen er det – to av de absolutt viktigste områdene vi står overfor.

Så vil jeg peke på et annet område som vi hadde en del diskusjon om i komiteen i fjor, og som nå er på plass. Det er fri rettshjelp. Komiteen påpekte at Fri rettshjelp-kontoret i Oslo måtte sikres videre drift, slik at kontoret ikke risikerte nedleggelse. Foregående regjering la jo opp til en gradvis nedtrapping, som i praksis ville bety at det ikke ville være et kontor lenger fra 2008. Det vi har fått til nå, i en avtale med Oslo kommune, er at man gjennom 8 mill. kr i driftsmidler har et kontor som vil bestå. En rekke av de ansatte har i media gitt klart uttrykk for glede ved det.

Så ser vi at vi parallelt med det får styrking av Gatejuristen og en rekke nye rettshjelpstiltak, inkludert et starthjelpsprosjekt som kanskje gjør at vi om kort tid vil se aktiviteter knyttet til fri rettshjelp i Bergen, i Trondheim og i Stavanger. Vi håper at man får i gang aktiviteter også i Kristiansand, og ikke minst i Tromsø. Det ønsker vi å være aktive i forhold til, og vi ønsker å stimulere til det. Vi ønsker også at studenttiltakene knyttet til den frie rettshjelpen skal styrkes i betydelig grad, slik at de mest forhutla, de som har det vanskeligst, de som trenger hjelp, de som er ute på gata, skal kunne gå rett inn og få hjelp fra

kvalifiserte jurister uten at det skal koste dem noe, for på den måten å komme videre med livet sitt.

Vi ser hvordan vi har fått til å skjerme mennesker med gjeldsproblemer fra for høye gebyrer på tvangsinndrivelse og utleggsforretninger. Ved å redusere rettsgebyret for utleggsbegjæringer og fjerne tilleggsgebyret for saker der det blir tatt utlegg, blir besparelsen for skyldneren i slike saker til sammen 2 450 kr. Det vil komme mange med gjeldsproblemer til gode. Det innebærer en reduksjon i inntektene på ca. 230 mill. kr. Vi har jo sett hvordan Høyres tilnærming har vært, at hvis man klarer å hente ut midler fra de aller fattigste, fra dem som har det aller vanskeligst, så kan vi hjelpe dem som er litt lenger oppe på stigen, for det er dem man ser og hører i media, ikke dem som ikke har nok ressurser til å si fra. Det er naturligvis ikke en tilnærming vi kan akseptere. Vi skal støtte dem som har det aller vanskeligst – vi skal være med og løfte i flokk.

Det er et budsjett som vi har grunn til å være stolt over, men det er klart at det er en vei videre. Det betyr at vi skal bruke resten av denne stortingsperioden på å sikre en styrking av innholdet innenfor kriminalomsorgen. Vi skal bidra til at de som soner, har mulighet til å klare seg selv når de kommer ut. Man bør se på tiltak i forhold til resten av samfunnet. Nå får vi nye NAV-kontorer en rekke steder, og vi må se hva man kan få til av samarbeidsprosjekter der.

Det er et godt budsjett. Vi registrerer at budsjettet er så godt at det ikke er noen alternative forslag til det. Det er med stolthet vi kommer til å vedta det her i dag, og vi er klare til å føre kampen videre for et enda bedre budsjett i 2008.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:52:05]: Jeg registrerer at representanten Ballo sier at det budsjettet som er framlagt, er så godt at det ikke finnes et alternativ. Det er jo mulig hvis representanten Ballo går litt mer i seg selv, at alternativet kan være det motsatte, nemlig at det er så dårlig at vi andre ikke vil være med på den rammen som ligger der. Men det er mulig det ligger utenfor den fatteevne representanten Ballo har.

Det jeg ønsker å peke på, er: Jeg har med meg et Dokument nr. 8-forslag fremmet av representantene Inga Marte Thorkildsen, May Hansen og Heikki Holmås «om å gi gjenværende forelder midlertidig status som aleneforsørger når den andre forelderen fengsles i tre måneder eller mer». Det ble fremmet av SV i sesjonen 2004-2005.

Under et replikkordskifte i fjor spurte jeg representanten Ballo: Hvor står SV i denne saken? Da sa representanten Ballo noe slikt som at vi har vært for kort tid i business, vi trenger lengre tid. Nå har representanten Ballo fått ett år til på seg. Hvordan er oppfatningen av dette nå hos representanten Ballo?

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:52:55]: Til det siste: Jeg oppfattet vel ikke at jeg har stilt det spørsmålet, så det synes jeg det er lite relevant å gå inn på.

Til den første problemstillingen: Jeg synes det er en ganske forunderlig tilnærming. Hvis man mener at et budsjett ikke er godt nok, hvis man mener at dette burde man ha prioritert annerledes, så er Fremskrittspartiets svar på det spørsmålet å ikke fremme noe forslag i det hele tatt. Man velger altså å si at fordi vi ikke klarer å forholde oss til dette budsjettet, skal i hvert fall ikke vi komme med noe som er annerledes. Det er jo den praktiske konsekvensen.

De som lurer på om det jeg her sier, er korrekt, kan bare være til stede under voteringen senere i dag, og så sitte og lytte intenst etter det alternative forslaget som Fremskrittspartiet skal fremme. Det vil ikke komme noe forslag. Jeg gjentar: Det vil ikke komme noe forslag.

Elisabeth Aspaker (H) [10:53:49]: Jeg har med stigende undring merket meg hvordan SV er blitt et utydelig haleheng til Arbeiderpartiet i kriminalpolitikken, og at det partiet som så tydelig tidligere stod opp og tok de svakestes parti, nå ikke kan støtte forslaget om regionale Barnas hus, ikke kan være med på å gi føringer for revisjon av voldsoffererstatningsloven for å rette opp urettferdighetene i den, og de kan heller ikke være med på å få en forpliktende framdriftsplan når det gjelder å tilrettelegge domstolen for hørselshemmede.

Spørsmålet mitt til Olav Gunnar Ballo blir da om det er slik at SV ikke lenger har noen egen politisk vilje, eller hva som er forklaringen på at man ikke kan støtte de nevnte forslagene.

Og så synes jeg han også skal forklare hvorfor SV kan gå imot et forslag i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen fra opposisjonen om å legge til rette for forskning på voksne innsattes opplæringsbehov. Eller er det slik at det nå er blitt innført et rød-grønt prinsipp om at man skal være uenig for uenighetens skyld?

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:54:45]: Én ting jeg er veldig glad for, er at Elisabeth Aspaker gang på gang har kommet inn på dette med Barnas hus.

Forslaget om Barnas hus er altså et Dokument nr. 8-forslag fra SV og Arbeiderpartiet som har fått gjennomslag, og som var så godt at mens Høyre i utgangspunktet ikke har tatt noen initiativ for å realisere Barnas hus, så står de nå på barrikadene for at forslaget må realiseres raskest mulig.

Og så spør man seg: Er det slik at SV nå er blitt et haleheng etter at vi har fått gjennomslag for forslaget, og at vi nå i 2007 kommer til å realisere det? Jeg har sagt det før, og jeg vil gjerne gjenta det: Jeg er kjempeglad for at det nå er blitt en konkurranse der det er om å gjøre å komme med flest mulige Barnas hus. Hva kan være bedre for et parti som er kommet i posisjon, enn at opposisjonen springer etter og skal konkurrere om å få gjennomført våre forslag?

Hans Olav Syversen (KrF) [10:55:42]: Først: Når det gjelder Fri rettshjelps kontor i Oslo, må vi fastslå at der er det vel tross alt Regjeringen som har rotet det til. Bystyret måtte gripe inn. Heldigvis har vi nå fått ordnet

det opp i forbindelse med neste års budsjett. Men her må vel Regjeringen ta sitt ansvar for at det har blitt som det har blitt, med alt det rotet som var på forhånd.

I flertallsinnstillingen går det fram at man vil øke opptaket til Politihøgskolen, slik at det blir 432 studenter neste år. Det vil vel også bety at man på sikt må øke bevilgningene til politiet i ganske betydelig grad, slik at disse studentene også har en jobb å gå til. Mitt spørsmål er: Hvordan tenker representanten Ballo når det gjelder kriminalomsorg og bevilgninger til politiet i årene framover? Er vi nå på den balansen mellom de to enhetene som vi bør være?

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:56:49]: Til det første vil jeg si at jeg er glad for at det gjerne er folk med hovedfag i historie som skriver også den politiske historien, og ikke Kristelig Folkeparti. Framstillingen knyttet til det kontoret i Oslo var jo omtrent så langt fra sannheten som man kan få kommet. Uten initiativ fra Regjeringen og regjeringspartiene hadde den saken ikke kommet på plass. La oss bare fastslå det.

Når det gjelder det andre, er det helt åpenbart at for å kunne utvikle videre et innhold i soningen til en rekke fanger, er dette et viktig og betydelig skritt i en riktig retning, men det skal følges opp i årene som kommer.

Vi ser også store utfordringer innenfor politiet – som vi har tatt tak i. Vi tok tak i det i forbindelse med budsjettet for inneværende år, men i et nært samarbeid ikke minst med Politiets Fellesforbund. Så jeg er overbevist om at vi skal klare på en rekke områder både å styrke utdanningen til politiet – det samme gjelder innenfor kriminalomsorgen – og gjennomføre tiltak ikke minst knyttet til vern for politiet, som f.eks. sikkerhetsutstyr, som vi er i gang med.

Vent og se. Det kommer til å bli et flott budsjett i 2008, som jeg igjen tror at Kristelig Folkeparti kan gi sin støtte til.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:58:09]: Jeg vet ikke hvem som er best til å skrive historien. Jeg er ikke helt sikker på om det er representanten Ballos historieskrivning som er den riktige. Sannheten er vel i hvert fall at uten at det hadde vært et press fra opposisjonen og et vedtak i Oslo bystyre, tror jeg neppe at de bevilgningene som nå er kommet på plass, hadde kommet på plass.

Så bare to ord: Siden Kristelig Folkeparti ikke er i justiskomiteen, og det er en slags teknisk debatt om hvorvidt det hadde blitt noe budsjett hvis Fremskrittspartiet og Høyre hadde styrt, må det vel være lov å vise til at partiene framlegger alternative budsjetter i finansinnstillingen. Hadde Fremskrittspartiet eller Høyre hatt flertall der, eller – enda bedre – hadde Kristelig Folkeparti hatt flertall i Stortinget og fått en finansinnstilling i tråd med det, så hadde det blitt et meget godt budsjett som vi hadde gått til vedtak av senere i dag.

Stortinget vedtar i dag et relativt stramt justisbudsjett for 2007. Politibudsjettet legger opp til at dagens aktivitet kan videreføres. Men i møte med ulike representanter for ulike sektorer innenfor justisområdet er det mange som hevder at det kan bli redusert aktivitet i 2007. Uansett må vi håpe at det operative politiarbeidet ikke blir skadelidende.

Overføringene til kriminalomsorgen er også godt markedsført, får jeg si. I realiteten snakker vi vel om 68 nye soningsplasser utover det som er vedtatt gjennomført tidligere. Det kan vel tyde på at Stoltenberg-regjeringen i stor grad følger i fotsporene til Bondevik II-regjeringen, når endringene på justisområdet er såpass få.

Vi ser en rivende utvikling i kriminalitetsbildet, så et budsjett må ta høyde for de endringer som skjer. Det er vel liten tvil om at det fortsatt er behov for økt satsing for å bekjempe stadig nye og mer alvorlige former for kriminalitet.

I Kristelig Folkeparti ser vi positivt på at opptaket til Politihøgskolen økes til 432 studenter neste år. Det kreves ikke minst fordi mange i etaten nå går av med pensjon. Men det forutsetter også at Regjeringen ser for seg en satsing på politiet i årene framover, slik at disse studentene får en jobb å gå til. Vi trenger flere politifolk – sammenligner vi oss med Sverige og Danmark, ligger vi et stykke bak – og vi trenger etter Kristelig Folkepartis mening en grundig vurdering av om politiutdanningen bør bli mer differensiert for å møte politietatens ulike behov på en bedre måte enn i dag. Jeg kan gjerne utfordre statsråden på om han ser et behov i så måte.

I Kristelig Folkepartis alternative budsjett øker vi bevilgningene til politiet med totalt 25 mill. kr. Disse midlene er øremerket innsats mot organisert kriminalitet og gjengmiljøer. Jeg er glad for – i likhet med komiteens leder – de positive resultatene som nå synliggjøres.

Oslo er overrepresentert på kriminalitetsstatistikken, og her har vi også større rusmiddelbruk blant ungdom enn i landet for øvrig. Hovedstaden har dessuten særskilt store utfordringer knyttet til menneskehandel, organisert prostitusjon og hallikvirksomhet. Dette fordrer at Oslo politidistrikts rammevilkår matcher deres særlige utfordringer. I vårt budsjett øker vi bevilgningene med 5 mill. kr for å styrke dette arbeidet.

Vi er svært glad for at det nå er kommet i stand en egen gruppe med ansvar for oppsøkende og tillitbyggende virksomhet i prostitusjonsmiljøet. Jeg tror denne gruppen vil spille en viktig forebyggende rolle, og dessuten i sterkere grad kunne bidra til straffeforfølgelse mot halliker og andre kriminelle.

Flere har nevnt dette med fri rettshjelp, så det skal jeg ikke gå videre inn på. Vi ser dessuten positivt på at rettssikkerheten til ofrene for menneskehandel og voldtekt øker gjennom de positive endringene som skjer i fri rettshjelpsordningen.

Vi i Kristelig Folkeparti er opptatt av å bedre situasjonen for fangers barn, og har i vårt alternative budsjett avsatt 2 mill. kr for å opprette et ressurssenter for fangers barn. Under finanskomiteens behandling av budsjettet ble Kristelig Folkeparti enig med regjeringspartiene om å øke rammen for justisbudsjettet med 1 mill. kr for å styrke arbeidet nettopp for denne gruppen. Vi ser fram til konstruktive samtaler for å se hvordan vi best kan bruke disse midlene.

Avslutningsvis vil jeg opplyse om at Kristelig Folkeparti vil stemme for forslagene nr. 1–6 i innstillingen, i tillegg til de to forslagene som Venstre senere vil fremme.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [11:03:38]: Jeg registrerer med interesse og glede at det er stor enighet mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti i en rekke saker som representanten Syversen tok opp, både når det gjelder gjengkriminalitet og kampen mot menneskehandel og trafficking. Jeg ser fram til å kunne samarbeide nærmere om disse sakene.

Jeg har lyst til å spørre representanten Syversen om hvordan han ser på Høyres og Kristelig Folkepartis budsjettforslag både når det gjelder de foreslåtte kuttene i forhold til fattigdom, som jo er en viktig årsak til kriminalitet, når det gjelder kutt i bistand, som vil føre til mer utrygghet og antakelig også svekke norsk sikkerhet, og også når det gjelder andre fremskrittspartiforslag, som kutt i alkoholavgiftene. Hvilke konsekvenser vil det få for kriminaliteten?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:04:38]: I den grad jeg kan glede de øvrige representanter i denne sal, gjør jeg gjerne det.

Når det gjelder Høyres alternative budsjett, og jeg regner med at representanten også mente Fremskrittspartiets alternative budsjett, har vi ulike synspunkter på en del områder. Samtidig viste vi i Bondevik II-regjeringen at det var fullt mulig å samarbeide konstruktivt i regjering – med Fremskrittspartiet i opposisjon, men som en del av et budsjettsamarbeid – og få til tiltak som ikke gikk på bekostning av forebyggende virksomhet, og føre en alkoholpolitikk og en bistandspolitikk som var forenlig med Kristelig Folkepartis synspunkter.

Det viktige her er vel hva vi får til i fellesskap. Så er jeg helt enig i at vi av og til har noen ulike utgangspunkter, men det gjelder nok også i forhold til Arbeiderpartiet og SV.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:05:51]: Jeg har sett på Kristelig Folkepartis budsjettforslag, som heter «En annen dans». Jeg synes det er et godt forslag – nå snakker jeg om justissektoren. Det er også veldig sammenfallende med det Regjeringen har foreslått. Men det er ett område jeg har lyst til å trekke fram, for jeg ser at man tar til orde for en styrking av tiltak innenfor kriminalomsorgen.

Vil Kristelig Folkeparti være med og støtte regjeringspartiene i kampen for ikke bare at det skal handle om at flere skal kunne sone, og at noen skal sone lenger, men faktisk for innholdet i soningen, at vi sikrer kvaliteten knyttet til bedre helsetjenestetilbud? Kristelig Folkeparti nevnte også at mange har store rusproblemer, og vi bør fylle deres liv med innhold som gjør at faren for tilbakefall blir mindre. Vil Kristelig Folkeparti være med og prioritere dette slik at flest mulig i dette stortinget – vi kan ikke ta for gitt at Høyre og Fremskrittspartiet gjør det – er med på det løpet for å styrke disse tiltakene?

Hans Olav Syversen (KrF) [11:06:52]: Jeg tror faktisk at også Høyre og Fremskrittspartiet er interessert i en kriminalomsorg som sørger for at færrest mulig begår nye kriminelle handlinger. Jeg kan svare et ubetinget ja på at Kristelig Folkeparti vil være med på alle gode forslag. Vi vil bidra selv også, som vårt alternative budsjett viser, for å få en god kriminalomsorg.

Da Bondevik I-regjeringen overtok, hadde man ventet svært lenge på å få en melding om innholdet i kriminalomsorgen. Den var det altså Bondevik I-regjeringen som fremmet, og så vidt jeg vet, er det vel den meldingen, som hadde bred oppslutning også her i Stortinget, som fortsatt er ganske førende for det arbeidet som gjøres på dette feltet. Men det kan kanskje nå være tid for å ta nye grep for å styrke kriminalomsorgen – og ikke minst innholdet –ytterligere.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Ola Borten Moe (Sp) [11:08:17]: Jeg har innledningsvis lyst til å si at dette er et godt budsjett, som markerer at regjeringspartiene er på god vei til å innfri de løftene som har vært gitt gjennom regjeringserklæringen.

Jeg har spesielt lyst til å peke på det forebyggende perspektivet, som jeg synes justisbudsjettet – og også statsbudsjettet på generell front – trekker opp, og som er viktig for denne sektoren.

Man satser på kommuneøkonomi, man satser på arbeidsmarkedstiltak, man satser på rehabilitering av fanger, man satser på rusomsorg, man satser på bedre samhandling av offentlige tjenester, og man prøver å få til en bedre integreringspolitikk, bl.a. Alt dette vil være med og redusere problemene, det vil være med og lage ordninger som gjør at problemer i utgangspunktet ikke oppstår. Og dét må jo være den beste kriminalpolitikken og den beste justispolitikken, at man slipper å gripe inn i etterkant med reparasjonstiltak, og det er et perspektiv som jeg er veldig glad for at vi har.

Det er godt mulig at man kan gjøre ting bedre på en del områder, men dette er jo et kontinuerlig arbeid og et arbeid som vi selvsagt kommer til å fortsette med. Dette er det viktig å understreke, for perspektivet er veldig annerledes enn den innfallsvinkelen som Fremskrittspartiet har valgt. Fremskrittspartiets representant snakket om mer politi, mer domstoler og mer fengsel. Det finnes land som har valgt den strategien, og i alle henseender er det min påstand at norsk kriminalpolitikk, norsk justispolitikk, framstår som en ubetinget suksess i forhold til en slik strategi, uansett på hvilket grunnlag man sammenligner det. Vi har mindre kriminalitet, vi har en mindre andel av befolkningen i fengsel, vi har lavere kostnader knyttet til dette, og vi har mindre sosiale ulikheter.

Jeg har lyst til å si litt om det som er viktig for Senterpartiet, og som vil være høyt prioritert av oss framover. Når det gjelder reduserte soningskøer, leverer man nå 316 plasser i år og neste år. Så kommer Halden fengsel i 2009, med ytterligere 251 plasser. En avvikling av soningskøen vil frigjøre ressurser til utøvende politiarbeid. Det vil være et viktig forebyggende tiltak, og det vil være viktig

(Borten Moe)
for å styrke den allmenne rettsoppfatningen i folket. Vi kommer til å følge opp dette framover, og det er viktig for oss at vi holder progresjonen i forhold til mål.

Så gjelder det politi – nok politi og synlig politi. Vi er glad for styrkingen av antallet politistudenter, og vi støtter selvsagt det som er sagt, den brede enigheten det er, om et synlig politi. For Senterpartiet er det også viktig at synlig politi og tilstedeværende politi ikke bare gjelder Oslo og de større byene. Det er viktig at vi har et synlig og tilstedeværende politi i hele landet. Vi kommer derfor spesielt til å følge med på rekrutteringen og tilstedeværelsen ved lensmannsetaten utover i landet.

Så er vi glad for styrkingen av redningstjenesten – Bodø i år og Banak i fjor. Det er viktige tiltak.

Det er en del her som har vært inne på alkohol og alkohol relatert til justis. Det er et tegn i tiden at alkoholforbruket øker, spesielt blant unge. Alkoholrelaterte skader går opp og selvsagt også problemer knyttet til ro og orden i forhold til alkoholmisbruk. Vi i Senterpartiet har merket oss de signalene justisministeren har kommet med i forhold til oppfordringen om en restriktiv kommunal ruspolitikk. Vi deler langt på vei de oppfatningene. Vi synes det er en feil vei å gå å liberalisere, å øke tilgangen og senke prisene, for vi er sikre på at økt tilgang vil føre til enda større problemer. Skulle justisministeren ta initiativ til en strengere og mer restriktiv alkohollovgivning, vil Senterpartiet være interessert i å følge opp det.

Problemet med trafficking kommer vi også til å følge opp. Det som er situasjonen i hovedstaden, er etter vårt skjønn ikke bra. Vi kommer til å følge utviklingen nøye, og vi er for vår del heller ikke avvisende til eventuell kriminalisering av horekunder.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:13:31]: Jeg registrerer at representanten Borten Moe er bekymret når det gjelder alkohol og alkoholmisbruk, og her tror jeg vi kan være enige, selv om tilnærmingen kanskje er noe forskjellig.

Jeg har registrert at en av ministrene i den sittende regjering har sagt at hver kommune bør få et vinmonopol. Er det da slik at hvis man handler alkohol lovlig i et statlig utsalg, så fører det ikke til problemer, men hvis man derimot går ut på et legalt skjenkested og drikker, så fører det til problemer? Er verden så enkel, eller er det slik at det statlige alkoholsalget også fører til alkoholproblemer og vold? Er det da fornuftig av Regjeringen å gå inn for at hver enkelt kommune skal få sitt eget vinmonopol?

Ola Borten Moe (Sp) [11:14:13]: Lik tilgang på alkohol over hele landet synes jeg er all right. Men det er ikke det samme som at det skal være fri tilgang, og at det skal være en rimelig tilgang, slik som Fremskrittspartiet legger opp til. Bred forskning viser at det er en stor sammenheng mellom pris, tilgang og bruk.

Jeg påstår at mye av det alkoholforbruket vi ser nå, tenderer mot misbruk. Det er store problemer knyttet til ro og orden, og det er store problemer knyttet til alkoholrelaterte skader og ikke minst voldsutøvelse. Jeg synes derfor det er rart at Fremskrittspartiet ikke tar de problemstillingene innover seg i det hele tatt, men sier at dette er et lovlig rusmiddel, og at man ønsker å åpne for enda mer bruk og følgelig enda større problemer på dette feltet.

Elisabeth Aspaker (H) [11:15:14]: Representanten Borten Moe var opptatt av hvor mange nye soningsplasser denne regjeringen har fått til. Det er samtidig en realitet at kriminaliteten blir stadig mer alvorlig. Regjeringen har lagt opp til en linje hvor man veldig ensidig satser på åpne plasser, og man er også veldig liberal når det gjelder å gi tidligere løslatelser.

Mener representanten Borten Moe og Senterpartiet at dette er betryggende kriminalpolitikk? Ser ikke Senterpartiet hva slags signaler det sender ut når man stadig bruker mildere soningsforhold, og at det kan bidra til å undergrave straffens preventive virkning?

Ola Borten Moe (Sp) [11:15:52]: Hvis man med mildere soningsforhold mener bedre soningsforhold i form av mer utdanning, mer rehabilitering og større fokusering på tilbakeføring til samfunnet, er jeg uenig med Aspaker. Jeg tror tvert imot det er viktig for å hindre tilbakefall og for å redusere den totale kriminaliteten i Norge. Jeg tror at å redusere og fjerne soningskøer kanskje er det viktigste vi kan gjøre i forhold til allmenn rettsoppfatning og kriminalitetsforebyggende tiltak. En liberal soningsog fengselspolitikk kombinert med rask avdømming og at man raskt kan komme til soning, er en linje som vi stiller oss bak.

André Oktay Dahl (H) [11:16:47]: Representanten Borten Moe var innom trafficking. På tirsdag var det interpellasjonsdebatt om overgrep, prostitusjon og trafficking, men da gjaldt det menn. I Oslo skal det opprettes en egen gruppe som skal drive oppsøkende og tillitsbyggende virksomhet.

Kan Borten Moe si noe om hvordan Senterpartiet og Regjeringen ser for seg at man skal sørge for å komme i kontakt med de mannlige prostituerte og traffickingofre? Politiet, UDI og hele organisasjonsfeltet sier at dette er det veldig vanskelig å vite noe om, dette er vanskelig tilgjengelig, og det er vanskelig å få øye på. Først og fremst handler det om at man verken har giddet å bry seg om, lete etter, finne, forske på eller inkludere noen av disse.

Hvordan ser Borten Moe for seg at Regjeringen skal endre de grunnholdningene som man antakelig møter, som gjør at dette ikke blir verdt papiret det er skrevet på?

Ola Borten Moe (Sp) [11:17:36]: Det kan jeg dessverre ikke fortelle. Men jeg deler langt på vei virkelighetsoppfatningen – at trafficking også omfatter menn, og at vi selvsagt har utfordringer på det området. Men når det gjelder hvordan vi skal løse dette, har jeg ikke kunnskap til å svare på det over bordet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Odd Einar Dørum (V) [11:18:11]: Jeg regner med at det ellers så korrekte justisdepartementet feiret med en kaffetår med fløte da det digitale nødnettet kom på plass – ikke fordi det berører dette budsjettet, men fordi det er en tung og viktig investering som har med alle norske nødetater å gjøre. Alle som har fulgt den lange marsj gjennom Sinai-ørkenen – for å bruke et billedlig språk – for å finne et vannhull, vil glede seg over det. Jeg gleder meg over det, og jeg synes alle i salen skal juble over at man nå har kunngjort at man har valgt anbyder. Det er viktig. Det er, for å si det tørt, ca. 80 pst. av en fregatt, så det må regnes for å være en klok investering.

Jeg starter med dette poenget fordi jeg tror at noen av de strategiske utfordringene på et justisbudsjett er å kunne få til investeringer som budsjettrammen rent teknisk gir lite rom for. Det gjelder ikke minst på datasiden, det gjelder f.eks. i hele straffesakskjeden, for politiet, og ikke minst for å få gjennom den utmerkede reformen om tvistemål som skal forenkle den sivile prosessen i Norge. Jeg vil bare markere det, for jeg tror det er svært viktig å snakke om. Jeg har ikke ennå funnet svaret på hvordan man kan gjøre noe for å finne en slik investeringsløsning, men jeg har lyst til å nevne den fordi den gjelder alle.

Mye av tilliten til strafferettspleien ligger i at den oppfattes å være nær folk. Det gjelder spesielt politiet. Norsk politi har hatt og har fortsatt en enestående tillit p.g.a. en bred kontaktflate. Derfor er det bra at det gjennom flere budsjett nå har skjedd en opptrapping av opptaket til Politihøgskolen – fra 240 til 290, til 360, og nå til 432. Men det krever at vi har en samlet bemanningsplan for politiet, både på politifaglig og sivil side i årene som kommer.

Det er en forutsetning for at vi ikke skal tro at levende mennesker kan erstattes med teknisk overvåkning. Vi får rett og slett et valg med den tekniske overvåkningen. Det er intet bilde som er tydeligere i forhold til hva folk betyr, enn det som kom i det første innlegget fra komitelederen i forbindelse med patruljerende politi på Karl Johan. Patruljerende politi på Karl Johan innførte sosiale normer i et normtomt rom, både i forhold til aggressivt pågående tiggere, selgere og prostituerte. Fraværet var synlig, nærværet var også synlig, effekten og konklusjonen må være helt, helt åpenbar.

Det store prinsipielle spørsmålet er selvfølgelig hvordan man klarer å løfte dette i årene som kommer. Venstre har fremmet forslag her i salen om å få en slik plan, det hadde en bred tilslutning. Vi regner med at vi får den etter at politireformen nå blir evaluert.

Når det gjelder budsjettene, har vi i det budsjettet som tidligere har falt, funnet det nødvendig å foreslå styrking av politiet generelt på landsbasis – men også i Oslo for å bekjempe den organiserte kriminaliteten og gjengene. At man oppnår resultater når det gjelder gjenger, er det grunn til å være svært glad for. Det krever et klokt samspill med kommunale organer, noe jeg vet er til stede.

Venstre har vært bekymret for driftsmidlene til domstolene. Vi har foreslått dem også økt i vårt alternative budsjett – det er et budsjett som ikke eksisterer her.

Når det gjelder soningssatsing, vil enhver statsråd få lykke til fra min side, bortsett fra at jeg på vegne av statsråden er bekymret fordi han mangler noen lukkede soningsplasser. Jeg er bekymret for at man ikke greier å spikre en enkel tomt i Salten. Vi hadde tomt i Halden lenge før vi fikk pengene til bygget. Å ha en tomt er et godt utgangspunkt for å bygge. Jeg tror de 100-125 plassene som er der, vil enhver statsråd, også den sittende, være sjeleglad for å få. Jeg skal være med på å dytte her ved å uttrykke meg på denne måten. Jeg tror det er mye bra som kan skje ved samspill med det sivile samfunn og alternative måter å sone på. Det er mye bra som er lagt ut når det gjelder det. Men dette er noe av det som mangler.

Når det gjelder forslagene her i dag, vil Venstre stemme for forslagene nr. 1–4 fra Fremskrittspartiet og Høyre. Vi stemmer også for forslag nr. 5 fra samme gruppering og nr. 6 fra Fremskrittspartiet. Forslag nr. 7 om å se på en politioperativ enhet og plasseringen av den, har jeg mye sympati for, men jeg er ikke beredt til å stemme for det. Jeg føler at jeg må ha mye bedre og bredere kunnskap. Når det gjelder forslag nr. 8 fra Høyre, mener vi prinsipielt at DNA-analyser av rettssikkerhetsmessige grunner er en del av det offentlige ansvaret.

Når jeg til slutt på vegne av Venstre fremmer to forslag om organisert kriminalitet, er det på grunn av den innsikten jeg har fra den tiden da jeg var med på å reorganisere Kripos. Jeg ønsker rett og slett at Kripos ikke skal mangle folk når man skal gjennomføre oppdrag som går på alvorlig organisert kriminalitet. Jeg er også svært opptatt av at man skal se på et gammelt forslag, om man kanskje også trenger regionale spaningsenheter. Det kan ikke være slik at en overtidsbestemmelse, en arbeidstidsbestemmelse eller en fylkesgrense gjør at alvorlige saker rett og slett blir avbrutt fordi vi ikke har organisert oss godt nok. Jeg er glad for at disse forslagene så langt har fått tilslutning fra opposisjonen her i salen. Med disse ord tar jeg opp de to forslagene som er fremmet fra Venstres side.

Presidenten: Representanten Odd Einar Dørum har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Ingrid Heggø (A) [11:23:34]: Noko som låg mitt hjarte veldig nær då du sat ved roret, var tilstadesvakt. Sola fekk tilstadesvakt med god hjelp frå deg og di regjering. Så eit litt leiande spørsmål: Er det med stor glede du ser på at den raud-grøne regjeringa har fått på plass tilstadesvakt på Banak, og at det no kjem i Bodø i løpet av dette året eller neste år?

Eit anna spørsmål gjeld alkoholpolitikk og kriminalitet. Eg hadde i stad lyst til å gi Framstegspartiet skryt for å tenkja heilskap når dei styrkjer politiet med 1 milliard kr og samtidig har fullt frislepp i alkoholpolitikken. Ser representanten Dørum samanhengen mellom rus og kriminalitet, og at det vil vera umogleg å sitja i ei regjering med eit parti som rett nok er villig til å betala for meir kriminalitet, men som vil ha ein heilt annan alkoholpolitikk enn det den restriktive linja den førre regjeringa følgde og den raud-grøne regjeringa følgjer?

Presidenten: Presidenten vil minne replikanten på at man skal henvende seg via presidenten når man snakker.

Odd Einar Dørum (V) [11:24:40]: Jeg føler meg da korrekt tiltalt.

Selvfølgelig gleder jeg meg over ethvert positivt tiltak. Det er jo tiltak jeg ville kjempet for selv, og enhver justisminister som klarer å vinne fram på Thorbjørnsrud og tilliggende herligheter for å sikre slike gode tiltak, fortjener stor applaus og har min sympati. Vi mangler nå Ørland og Rygge – det er et tilrop for senere.

Når det gjelder alkohol, har Venstre vært med på et bredt alkoholpolitisk kompromiss i Oslo. Vi har også gått inn for at politiet sjekker dørvakter. Jeg er bekymret for at vi nå f.eks. opplever at arbeidstidsbestemmelser i politiet fører til at vi noen netter i uken kanskje får litt færre folk på vakt enn det vi har hatt tidligere. Min bakgrunn er ikke lekkasje fra systemet, det er vandringer i det levende livet. Når man har vandret slik i 13 år, lærer man å kjenne ganske mye. Det er dyktige folk der ute, men det er bruk for nok folk for å tøyle ungdommen – de av oss som har sett sindige politifolk med svart belte i karate stå trygt og lose ungdom den ene og andre veien, vet at slike folk trenger vi flere av for å få til det som representanten og jeg er enige om.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:25:46]: Det er blitt hevdet under debatten her fra representanten Ballo at det i det siste budsjettforslaget fra Bondevik II lå inne et kutt i forhold til Fri rettshjelp-kontoret i Oslo. Siden representanten Dørum da hadde det formelle ansvaret som justisminister, kan han bekrefte, eventuelt avkrefte, at så var tilfellet?

Odd Einar Dørum (V) [11:26:06]: Spørsmålet handler om et budsjett som hadde vært vedtatt under en annen regjering. Det er kapittel 470, post 72 vi snakker om. Jeg er ikke kjent med at jeg inni hodet mitt hadde planer om å avvikle dette. Hvis representanten spør meg om jeg hadde hatt fantasi til å finne 4–6 mill. kr innenfor totalrammen på Justisdepartementets budsjett, kan jeg betro representanten at det ville jeg hatt. Alle som lytter til det, vet at jeg har den innsikten. Jeg ville aldri ha gjort det, og jeg er veldig glad for at det nå er blitt en enighet mellom Justisdepartementet og Oslo kommune. Deler av den enigheten skyldes jo et forlik som er skapt budsjettmessig mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og byrådspartiene i Oslo. Men det er også grunn til å rose Arbeiderpartiet og SV lokalt, som var med på å sikre et spleiselag som gjorde at man kunne trygge dette viktige tiltaket.

Hvis representanten Ballo mener å vite dette om meg, er det ren science fiction.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Statsråd Knut Storberget [11:27:16]: Jeg syns det kan være nyttig å starte med å si at vi fortsatt har store utfordringer i justissektoren. Det er et konstruktivt utgangspunkt for å se på det ressursbehovet som hele sektoren nå har. Samtidig vil jeg ile til med å gi honnør, ikke bare til den nåværende regjering, men også til tidligere regjeringer, for det er ikke alt som går i gal retning. Vi har forholdsvis gode tall på en del kriminalitetstyper som faktisk viser nedgang i kriminalitetsbildet.

Når det gjelder grove kriminelle handlinger, helt opp til drap, ser vi tall som gir grunn til tilfredshet, men som også gir grunn til å stole på de tiltakene som man allerede har etablert, og at det nytter å føre en aktiv justispolitikk. Dette er ikke et politisk felt hvor de tiltakene som politikerne, departementet og andre aktører foreslår, bare blir helt maktesløse tiltak. Her har vi muligheten til å gjøre noe, og det er dét som gjør det så stimulerende i forhold til bl.a. budsjettdebatten som nå pågår.

Jeg vil samtidig benytte anledningen til å gi honnør, stor honnør – følge opp det representanten Jan Arild Ellingsen også var inne på i sitt innlegg – til alle de aktørene ute som står i dette kriminalitetsbildet hver eneste dag, enten det er en polititjenestekvinne eller en ansatt i kriminalomsorgen som i løpet av det siste året har opplevd å jobbe i forhold til et belegg som er ganske så stramt, og som til tross for dette gjør hva man kan for å få mennesker til å snu, slik at de ikke skal begå nye kriminelle handlinger.

Jeg har også lyst å gi honnør til mitt eget departement og mine egne ansatte i departementet, som i løpet av mange år har jobbet under ganske pressede forutsetninger i forhold til køer i domstolene, politi, og kriminalomsorg, og som etter min mening leverer godt arbeid. Ser vi på resultatene fra politiet i Norge, ser vi at vi i løpet av de siste årene har en positiv utvikling når det gjelder å oppklare mer kriminalitet. Det skal vi være glade for – det nytter. Det bildet som skapes i media er ofte noe annerledes. Til ære for politifolk, til ære for dem som administrerer i politietaten – vi klarer å få opp oppklaringsprosenten. Man klarer å bygge ned restansene slik at man nærmest er restansefri ute i Politi-Norge nå. Man klarer også å få på plass investeringer i utstyr, bl.a. våpen, som gjør sitt til at man i løpet av dette året vil komme meget langt når det gjelder å være utrustet på en tilfredsstillende måte. Vi håper og har som ambisjon at verneutstyret skal på plass i løpet av neste år og påfølgende år, og at man også skal få dekket betydelige deler av behovet for transportmidler i norsk politi.

Ser vi på saksbehandlingstida i politiet, ser vi at den nå stort sett i alle politidistrikter er innenfor de rammetall og de mål som den tidligere regjeringa satte, og som Stortinget sluttet opp om. Ikke bare når det gjelder yngre lovbrytere, som vi var inne på i stad, men også når det gjelder voldssaker og oppklarte forbrytelser, har vi gode tall med hensyn til at dette nå går raskere enn det det har gjort tidligere. Jeg sier ikke dette som et argument for at alt lykkes for den nåværende regjering, men jeg tror at den fellessatsinga som faktisk har blitt gjort, viser at det nytter. Jeg syns det er viktig at man også får fram dette bildet av kriminalitetsbekjempelsen i Norge. Jeg tror det også må ligge bak når vi må forklare våre utenlandske kolleger når vi møter dem, enten i Schengen-sammenheng eller i andre internasjonale fora, hvorfor kriminalitetsbildet faktisk er såpass positivt som det er i Norge.

Også domstolene har jeg lyst til å gi stor honnør. Vi har hatt en nedgang i saksbehandlingstid ved tingrettene. Mange hardt arbeidende tingretter klarer faktisk nå å holde unna med tanke på de ganske stramme rammer som er gitt. Vi har utfordringer når det gjelder lagmannsrettene, som vi nå skal ta tak i. Men jeg håper at vi har en straffe-rettspleie som, med hensyn til tempo, vil bidra med iverksettinga av de tiltakene som Regjeringa vil foreslå i tillegg.

Så til kriminalitetsbildet: Det er helt åpenbart at vi har store utfordringer, til tross for at man ser at prosess og restanser begynner å komme på plass. Jeg vil særlig nevne kampen mot organisert og økonomisk kriminalitet. Det var ikke for ingenting at Regjeringa som sin nærmest første embetsgjerning valgte å styrke hvitvaskingsenheten ved Økokrim her i Oslo. Men det er også grunnlag for å peke på at vi nå på mange måter må sitte rolig i båten med tanke på mye av det forebyggende arbeidet som er gjort når det gjelder økonomisk kriminalitet og organisert kriminalitet. Regjeringa kan i det hele tatt ikke være med på å gå inn på en slik linje som bl.a. Fremskrittspartiet gjør når det gjelder betydelige bevilgningskutt, nærmere 10 pst. på utgiftskapitlene for toll- og avgiftsetaten, skatteetaten og Statens innkrevingssentral. Det ville nettopp gå ut over muligheten for å kunne avdekke alvorlig organisert økonomisk internasjonalt relatert kriminalitet som kommer innover grensene, og som bruker økonomiske mekanismer som vi trenger økonomisk fagkyndighet for å bekjempe. Det å begynne med å si opp over 500 mennesker i tolletaten i dag, hvis vi skulle følge Fremskrittspartiets forslag, eller over 700 mennesker ute i skatteetaten, er en linje som Regjeringa ikke ønsker å legge seg på. Det er en linje som vi vil advare veldig sterkt mot. Det ville være et tilbakeslag i kampen mot økonomisk kriminalitet og også den organiserte kriminaliteten.

Regjeringa mener også det er viktig å foreta den satsinga som nå gjøres i tilknytning til integrering av våre nye landsmenn. Vi kan ikke være med på å støtte Fremskrittspartiet når det gjelder et kutt på nærmere 900 mill. kr, som foreslås fra deres side. Det ville ha store skadevirkninger for integreringa av særlig yngre innvandrere, og igjen ha en konsekvens i forhold til den sektoren som vi i dag debatterer.

Flere representanter har vært inne på spørsmålet om rusgiftpolitikken. Det er helt avgjørende at vi kan klare å holde fast ved de elementer som det har vært bred tverrpolitisk enighet om, enten det er Vinmonopolet, avgifter som må ligge på et visst nivå, eller en restriktiv skjenkepolitikk. At Fremskrittspartiet nå foreslår betydelige lettelser i alkoholpolitikken, som vil kunne innebære en økning i voldskriminaliteten, ikke bare i de tusen hjem, men også ute i byene, er en situasjon som jeg vil advare veldig sterkt mot. Det er en situasjon som antakelig ville kreve langt flere politiressurser enn det endog Fremskrittspartiet tillater seg å foreslå i denne debatten. Derfor er det viktig at vi har hatt et såpass vidt perspektiv i denne debatten om justispolitikk, for i det øyeblikket vi stirrer oss blinde på det og sier at dette handler om hvor mye vi skal bevilge til politiet, eller hvor mange soningsplasser Regjeringa klarer å skaffe, har vi antakelig tapt.

Regjeringa mener også at det er avgjørende viktig at vi i de nærmeste åra, også i inneværende år, får styrket innsatsen mot det som truer oss fra ytterliggående grupperinger. Jeg vil i den anledning benytte denne budsjettdebatten til å gå noe lenger enn det tidligere regjeringer har gjort når det gjelder å beskrive Politiets sikkerhetstjeneste. Politiets sikkerhetstjeneste har i de senere år blitt vesentlig styrket, både med hensyn til budsjett og antall ansatte. Den sentrale enhet i Politiets sikkerhetstjeneste har i inneværende år et budsjett på i overkant av 250 mill. kr. Jeg finner grunn til å offentliggjøre det tallet. Vi mener at det er viktig med åpenhet og demokratiske vurderinger rundt nettopp budsjettsituasjonen i PST, og herved er det gjort. I tillegg kommer altså lønnskostnader til de ansatte ved de lokale PST-enhetene i politidistriktene. Politiets sikkerhetstjenestes budsjett for 2007 er ennå ikke avklart. Det vil bli gjort fra vår side. Jeg er innstilt på, i egnet form, å offentliggjøre tjenestens tildelte budsjett for 2007, slik at også det kan bli omgitt av demokratisk diskusjon og nødvendig debatt, noe jeg mener også vil kunne bidra til å styrke den innsatsen PST står for. Det er ikke riktig som det blir sagt av både politiske aktører og medieaktører, at PST vil få skåret ned på sitt budsjett. Regjeringa har ingen ambisjoner om det. Vi har ambisjoner om det motsatte. Allerede i inneværende år vil det blir foretatt en styrking av PST, særlig med sikte på ytterligere investeringer. Jeg fant grunn til å si det.

Så til slutt: Det pågår jo mange debatter som går på å gjøre politiet sterkere og mer effektivt. Debattene er særdeles viktige. Situasjonen i Oslo påkaller absolutt et mer aktivt politi, et bedre organisert politi og et politi som ser løsninger, kanskje på andre felt enn det man tidligere har gjort. Jeg vil advare sterkt mot å knytte effektivitetsvurderingen av politiets innsats ene og alene opp mot hva slags type bevilgninger de får. Jeg minner bl.a. om at politiinspektør Iver Stensrud i et intervju i et politiblad forleden uttalte: Jeg vet det ikke er politisk korrekt å si dette, men jeg er fornøyd med 6 mill. kr. Vi kan utrette mye for det. Beløpet går ikke til lønn, men dekker merutgifter som fellessatsinga medfører nå i 2006.

Det han egentlig sier, er at mye av innsatsen mot gjengkriminalitet handler om å koordinere arbeidet bedre, samarbeide med nabodistriktene og tenke i nye baner for å knekke en svært alvorlig form for kriminalitet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:37:33]: La meg starte med å gi statsråden honnør for hans kommentarer og merknader med hensyn til PST. Det synes jeg var nyttig, og jeg synes det var ryddig. Det skal han ha honnør for.

Samtidig ønsker jeg å henlede oppmerksomheten på en annen utfordring statsråden har, og det er beleggsprosenten i norske fengsler koblet opp mot varetektsplasser. Det er vel også en utfordring at enkelte som kalles inn til soning, ikke møter opp, og at det således går ut en etterlysning etter dem via politiet. Etter det jeg har grunn til å tro,

handler det om ca. 500 personer som ikke har møtt opp. Kan statsråden forsikre meg og Stortinget for øvrig om at politiet bruker de nødvendige ressurser for å pågripe disse personene og sørge for at de havner der de faktisk skal være i henhold til sin dom, nemlig i fengsel?

Statsråd Knut Storberget [11:38:16]: Jeg kan forsikre om at vi gjør hva vi kan for at de som blir innkalt til soning, møter. Det er som representanten nå peker på, helt avgjørende å få tak i dem som skal inn og sone, for å få avviklet soningskøen. Det utgjør et stort problem at så mange må innkalles. Noen ganger kommer det for mange, og noen ganger er det for få. Det er flere elementer i dette, også utover politiets innsats, men det er til vurdering i Regjeringa – som jeg har varslet Stortinget om tidligere – om man skal gjøre det straffbart ikke å møte til soning, for nettopp å legge noe mer makt bak kravet i forhold til den innkallinga som skal foregå.

Jeg har i løpet av den tida vi har jobbet med soningskø, sett at det er veldig viktig med logistikk – å få utnyttet kapasiteten maksimalt – sjøl om det gir oss store utfordringer når det gjelder nettopp det å ha plasser tilgjengelige for varetekt. Men jeg er glad for at soningskøen i hvert fall har vist nedadgående tendens i løpet av de siste månedene, og jeg håper at vi kan få noe lettere forhold etter hvert.

Elisabeth Aspaker (H) [11:39:28]: Jeg vil også starte med å si at jeg er glad for statsrådens signaler om større åpenhet knyttet til PST. Jeg tror vel det er slik at det må sies at vi i dag har et trusselbilde som i aller høyeste grad også involverer politiet, og jeg mener det er riktig at justiskomiteen på egnet måte kan gå dypere inn i den type problemstillinger.

Så til mitt spørsmål som gjelder avvikling av soningskøen, og det at statsråden har gjort det til sin førsteprioritet: Målet er altså at køen skal være borte i 2009, men spørsmålet jeg reiser, er om målet helliger middelet. Spissformulert kan en kanskje si at statsrådens strategi er at færrest mulig skal dømmes til fengsel, flest mulig skal sone i åpne anstalter, og flest mulig skal fortest mulig ut av fengsel. Mener justisministeren at en slik utvikling gir samfunnet den beskyttelse som domstolene har forutsatt ved sine straffeutmålinger? Ser ikke justisministeren det prinsipielt betenkelige i at straffeutmålingen utfordres og uthules gjennom utstrakt bruk av prøveløslatelse og bruk av åpne i stedet for lukkede plasser?

Statsråd Knut Storberget [11:40:34]: Jeg må si, med all respekt for spørreren, at jeg er overrasket over at man fra Høyres side har valgt å legge slike premisser inn i debatten i dag, for mange av premissene er jo feilaktige.

Det er fortsatt slik at vi skal ha folk i lukkede fengselsplasser. Det er fortsatt slik at vi kommer til å bruke de åpne soningsplassene som Høyre var med på å etablere i sin regjeringstid, til avvikling av soningskøen, og det er fortsatt slik at nærmere 70 pst. av dem som står soningskø, har dommer på under 90 dager. Mange av dem kan faktisk fint sone i noe åpnere forhold. Det er etter mitt skjønn langt å foretrekke i stedet for å la dem stå i kø. Da Høyre satt i regjering, var køen oppe i 2 700, og noe høyere også. Jeg syns derfor det er bedre at de faktisk kommer inn til soning enn at de svirrer rundt i de åpne rom. Det er heller ikke slik som Høyre nå legger til grunn, at vi har en noe mer liberal praksis når det gjelder prøveløslatelse enn det Høyre hadde da de satt i regjering. Vi følger akkurat de samme reglene og har også signalisert til Stortinget at vi ikke akter å utvide den ordningen i mer liberal retning.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:41:51]: Det er to forhold jeg gjerne vil ta opp med statsråden.

Det første er knyttet til politiutdanningen: Ser statsråden, i lys av stadig nye behov for politietaten, behov for en mer differensiert utdanning av polititjenestemenn og -kvinner enn det vi har i dag?

Så var statsråden raus med ros til etatene han bestyrer. Det er sikkert en ros som er berettiget, og det inkluderer også hans eget departement, skulle jeg tro. Der tror jeg at jeg har grunn til å si at jeg kan støtte ham fullt og helt, det andre er jeg ikke i samme grad helt sikker på.

Statsråden sa at han også hadde et stramt budsjett. Hvis statsråden hadde hatt flere midler til disposisjon – ut fra hele den sektoren han representerer – hva ville han da prioritert å øke bevilgningene til?

Statsråd Knut Storberget [11:42:56]: Når det gjelder det å bli statsråd og komme inn i regjeringsapparatet, må jeg si at det byr på mange overraskelser. En av de veldig positive overraskelsene jeg har møtt, er mitt eget embetsverk. Det har jeg lyst til å gi uttrykk for.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:43:10]: Det er veldig hyggelig å høre.

Statsråd Knut Storberget [11:43:15]: Når representanten Syversen utfordrer meg med hensyn til politiutdanning, må jeg si at jeg deler mye av den oppfatningen Syversen har. Jeg tror det er behov for en mer differensiert utdanning. I hvilken form det vil komme, får vi komme tilbake til.

Så til spørsmålet om hva jeg ville ha satset på hvis jeg hadde hatt mer penger. Dette handler jo om mine nattedrømmer, men jeg må si at jeg syns Kristelig Folkeparti gav et veldig viktig innspill i budsjettforhandlingene nå, hvor det ble gitt 1 mill. kr ekstra – en veldig viktig million ekstra – til de barna som rammes av at foreldre sitter i fengsel. Det er en gruppe barn som jeg syns det fokuseres altfor lite på. I den grad jeg kan tillate meg å gjøre Jon Lilletuns ord til mine egne, vil jeg si at et godt budsjett er blitt mye bedre, og at det særlig er på bakgrunn av den drahjelpen vi fikk av Kristelig Folkeparti, ved at de foreslo å gi 1 mill. ekstra nettopp til disse barna.

Odd Einar Dørum (V) [11:44:14]: Først til statsråden: Det er godt at vi har noen hyggelige overraskelser felles.

Så til det statsråden gjorde med hensyn til Politiets sikkerhetstjeneste. Det synes jeg var helt riktig, men jeg kan jo ikke som stortingsrepresentant unnlate å legge merke

til det tallet som nå blir nevnt av statsråden, og det tallet som passerte for Etterretningstjenesten i forbindelse med Forsvarsdepartementets budsjett. Jeg sier ikke mer, men ønsker statsråden lykke til med å sørge for at vi får en sikkerhetstjeneste som er god. Og jeg vil gjerne tilføye at jeg er enig i det statsråden har sagt tidligere, at den kanskje viktigste terrorforebygging vi kan ha, er en intelligent og klok integreringspolitikk.

Vi lever nå i en tid hvor vi får arbeidstidsbestemmelser/arbeidsmiljøbestemmelser som jeg har inntrykk av «spiser opp» politifolk i turnus på en måte som nesten er urovekkende. Det øker behovet for folk, og det truer veldig mye av politifolks synlighet og nærvær, som jeg vet at statsråden, jeg selv og Venstre har et felles ønske om. Mitt spørsmål er følgende: Hva tenker statsråden om dette dilemmaet, hvor arbeidstidsbestemmelsene faser folk ut, mens man samtidig trenger folk for å løse oppgaver ute i det levende samfunnslivet?

Statsråd Knut Storberget [11:45:21]: Jeg deler representantens oppfatning av at det er en stor utfordring for oss. Det er en særlig stor utfordring i forhold til politiets situasjon. Det kreves ekstra mye mannskap for å opprettholde en heltidsvakt, en åtte–ni personer, vel, for å dekke opp et helt døgn. Her har vi altså store utfordringer. Men det er jo også en del av grunnlaget for at Regjeringa nå mente at det var helt nødvendig å styrke opptaket til Politihøgskolen. Vi ser ikke bare på pensjonsutviklingen, avgangen i politiet og rekrutteringsutfordringen, men også på at skal vi nå våre mål om å få flere og mer effektive polititjenester ute, er vi avhengige av å utdanne flere folk. Samtidig følger vi opp det som er debatten her i Stortinget om politirollemeldingen, at vi må komme tilbake med en samlet plan i forhold til hvordan vi skal utvikle bemanningssituasjonen i Politi-Norge. Der må dette momentet også være viktig.

Thore A. Nistad (FrP) [11:46:43]: Statsråden var i sitt innlegg en kort visitt innom Fremskrittspartiet og det at vi vil skjære ned på tolletatene og skatteetatene. Det er helt klart, for vi kan ikke helt se hensikten med å ha en masse folk stående på grensen for å ta pensjonister som er på en eller annen handletur, eller såkalt «harrytur», som en del elsker å kalle det.

Hvis statsråd Storberget går inn og ser på hva de andre landene har gjort, vil han se at de har redusert kraftig på antall mennesker som står på grensene. De tar heller og bruker disse folkene til å samarbeide tvers over landegrensene, enten med Europol eller Interpol, mens vi bl.a. bare har én mann på hvert av disse stedene, samt at vi på Gardermoens passkontroll overhodet ikke er koblet opp mot Interpol. Synes ikke statsråden at det hadde vært en bedre tanke å drive mer samarbeid over landegrensene og styrke den innsatsen, istedenfor å stå på grensen og ta en stakkars pensjonist?

Statsråd Knut Storberget [11:47:52]: Jeg må si at dette er et fortegnet bilde av hvordan grensekontrollen nå faktisk er – med all respekt å melde. Hvis det virkelig er slik at Fremskrittspartiet ønsker å dreie mye av innsatsen, både i skatteetaten og i tolletaten, inn i det internasjonale samarbeidet, noe jeg mener er helt avgjørende viktig – jeg har vært to dager i Brussel nå, i Schengensamarbeidet, hvor vi ser hvor viktig det er at grensekontrollen faktisk er der, og hvor vi har en aktiv ikke bare tolletat, men også skatteetat – vil det jo være helt feil nå å kutte disse stillingene. Fremskrittspartiet sier jo ikke at disse stillingene nå skal flyttes over i internasjonal virksomhet, og bli gratis der, Fremskrittspartiet sier at man skal si disse opp. Det som er problemet med Fremskrittspartiets forslag, er at man altså tar 500 stillinger fra tolletaten. Det blir jo ikke noe mer internasjonal virksomhet av å si opp folk. Jeg kan være enig i at vi kan se på omstruktureringer i tolletaten og skatteetaten, men at vi skulle begynne å si opp folk i et slikt omfang, ville være å skyte seg sjøl i beinet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Thore A. Nistad (FrP) [11:49:17]: Fremskrittspartiet har registrert at domstolene ikke klarer å overholde de behandlingsfristene som de er pålagt av Stortinget. Restansene ved domstolene er dessverre for høye. Den lave måloppnåelsen når det gjelder saksbehandlingstiden skyldes også at det er en stor beholdning av gamle saker. For å nå målene for saksbehandlingstiden, må beholdningene av de gamle sakene reduseres, slik at de innkommende saker ikke blir liggende i flere måneder i kø før de behandles. Imidlertid må vi selvsagt også vise til at det varierer fra distrikt til distrikt. Noen steder er man godt i gang med å redusere de gamle restansene. Oslo tingrett er et godt eksempel på hva som er mulig å få til med en målrettet innsats. Denne domstolen er nå à jour på straffesiden.

Fremskrittspartiet mener at domstolene i dag er underfinansiert og trenger et løft i bevilgninger for å komme à jour over hele landet. De gamle sakene burde for lengst vært ferdigbehandlet, slik at nye saker ble hurtig behandlet. På den måten slapp man problemet med venting og en del nye lovbrudd i mellomtiden.

Det er ikke kun penger det står på. Man må også ha fokus på hvordan man effektiviserer rettspleien i Norge. Dette kan bl.a. gjøres gjennom bruk av ny teknologi som videokonferanseutstyr samt ved å forenkle en del prosesser. Fremskrittspartiets forslag i Dokument nr. 8:02 for 2004-2005 hadde bl.a. som mål å effektivisere domstolene ved å sette tingretten med enedommer, som i dag i tilståelsessaker, i alle saker med strafferamme på under to år. Fremskrittspartiet vil i denne perioden om nødvendig muligens gjenoppta forslaget sitt.

Et annet viktig middel for å bekjempe kriminaliteten er å opprette egne hurtigdomstoler for ungdom, med sikte på å forebygge en mulig omfattende og fortsettende kriminell karriere. I dag er det dessverre slik at mange går og venter og venter på å få gjort opp for seg, og i mellomtiden begår dessverre en del av disse ungdommene nye kriminelle handlinger. Det er blitt slik at om man gjør ett eller mange lovbrudd i dag, så blir stort sett straffen den samme. Derfor er det viktig at ungdom hurtig blir stilt for en domstol og får gjort opp for seg før man får en lengre karriere.

Et annet moment er å fullføre nybyggingen og effektiviseringen av tingrettene. I den forbindelse vil jeg peke på at vi synes at tilretteleggingen av rettssalene for hørselshemmede går altfor langsomt. I de nye salene blir dette selvsagt gjort, men fortsatt er det mange som ikke er tilrettelagt. Dette kan gjøres til en rimelig pris, og det bør egentlig tas under ett i løpet av en toårs periode, og ikke slik som i dag, med kun to saler i året. Vi forventer her en rask tilbakemelding om når dette er tenkt gjennomført.

En annen ting jeg vil peke på, er at jeg er veldig godt fornøyd med at Gjøvik tingrett nå endelig har kommet inn, og at den vil bli ferdigstilt omkring årsskiftet 2007–2008.

Et annet moment som jeg vil nevne her, er en merknad som Fremskrittspartiet hadde om å omdanne Landheimlokalene på Skreia i Østre Toten til fengsel. Det er synd at de andre partiene ikke har sluttet seg til denne merknaden, men de kan jo gjøre det her i dag hvis de er interessert i det. Det er i østlandsområdet at behovet for økt fengselskapasitet er størst.

Skreia fengsel kan vurderes i sammenheng med Gjøvik og Hamar fengsler, som begynner å bli noe opp i årene og er tungdrevne – enten i et samarbeid eller i en samlokalisering på Skreia.

Behovet for varetektsplasser er stort. Det er også en mangelvare i østlandsområdet, og Gjøvik og Hamar kan vurderes i denne sammenhengen. Skreia fengsel vil også ligge sentralt på østlandsområdet og da i nærheten av Gardermoen.

Så har jeg lyst til å fortsette litt på den replikken jeg hadde, for jeg ser at jeg har litt tid igjen.

Jeg er helt enig i det statsråden sa om at vi skal styrke samarbeidet i Interpol og Europol osv. Det er jo det vi hele tiden har sagt i Fremskrittspartiet, at det er ved å gå inn i samarbeid med andre land at vi kan få den største gevinsten. Jeg var på et møte i Danmark, og de har snart ikke igjen tolltjenestemenn på grensene. De driver et samarbeid med andre land. Det er slik de tar tak i den internasjonale kriminaliteten, og det er slik de får tatt bakmennene – i stedet for å stå på alle grensestasjonene for å ta en liten flaske sprit eller noen kilo kjøtt. Det er der forskjellen ligger mellom Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet.

André Oktay Dahl (H) [11:54:47]: Aller først har jeg lyst til å gi litt ros til statsråden, som offentlig tar de aller fleste dagsaktuelle problemstillinger på alvor og lover handling fremover, ikke minst på politiets vegne.

Flesteparten av de politiske programerklæringene i budsjetteksten er mål som de fleste av oss kan slutte opp om. Utfordringen for politiet er imidlertid at det ene prioriteringssignalet slår det andre i hjel, og det enkelte politidistrikt begynner å lure på om vi i det hele tatt har fått med oss hvordan virkeligheten er utenfor stortingssalen, departementet eller Politidirektoratet. For de økte kravene som politiet møter, er vel kjente, men ikke gratis. Dette politibudsjettet er ikke en styrking, uansett hvor mange ganger man sier det, og det er heller ikke et hvileskjær i forhold til alle de forholdene som statsråden på vegne av Regjeringen har lovet å gjøre noe med. Ved evalueringen av Politireformen må det ligge i bunnen og danne utgangspunktet for den tverrpolitiske opptrappingsplanen som vi bør ha som mål å få vedtatt da.

I forhold til at dette er det viktigste styringsdokumentet i justissektoren, har jeg tenkt å stille noen konkrete spørsmål til statsråden. En enstemmig komite uttaler at arbeidet som er igangsatt mot gjengkriminalitet i Oslo-området, er et eksempel til etterfølgelse for god samhandling over distriktsgrenser. Nå har Dagsavisen sagt at det delvis er det allerede i dag. Men jeg har lyst til å gjenta spørsmålet jeg stilte til representanten Bjørnflaten, om hvordan denne videreføringen konkret skal skje. Er det forutsatt at videreføringen skal skje innenfor de rammene som f.eks. Oslo er tildelt i budsjettet, eller ligger det inne en tanke om at de titalls millionene dette vil utgjøre på helårsbasis, skal bli tilført som friske midler som ikke går på bekostning av annen aktivitet i Oslo? Det spørsmålet er ganske høyaktuelt, ikke minst sett i lys av at politiet i Oslo nå opplever rekrutteringsproblemer som til dels er betydelige, og det er en ny utfordring som vi først og fremst har sett i andre deler av landet. Problemet i Oslo er nå at motivasjonen til å søke jobb her, er mindre enn på mange år, og på enkelte politistasjoner står en mengde stillinger ledige. Fra de kriminelles ståsted er dette en drøm. Taper vi i Oslo, så taper vi også i resten av landet. Hvilke konkrete tiltak utover å øke antallet klasser på Politihøgskolen har man tenkt å igangsette i forhold til å gjøre noe med rekrutteringsproblemene i Oslo.

Vekterbransjen har vært omdiskutert. Den er ikke behandlet i budsjettet. Jeg har to konkrete spørsmål i forhold til det. Vil statsråden sørge for at arbeidet mot dette knyttes direkte til det pågående arbeid som skjer i forhold til å bekjempe annen organisert kriminalitet, og sørge for at de stillingene som skal besettes, skjer sentralt i POD, for å sikre at dette skjer effektivt?

Jeg har også nettopp fått melding om at politireserven heller ikke skal brukes under fredsprisutdelingen i år. Dette følger, som Høyre ser det, opp den spekkhoggervirksomheten som vi så i forhold til tausheten under budsjettet i fjor. Man har ikke funnet disse verdige til å utføre øvelser og oppdrag som tidligere, og det mangler en avklaring i budsjettet for neste år. Spørsmålet er: Planlegger Regjeringen rett og slett å legge ned politireserven?

Mange oppgaver kan løses av sivilt ansatte til en billigere penge, men det aller viktigste er at politiutdannede først og fremst brukes til det de er utdannet til. Vil Regjeringen sørge for en gjennomgang med sikte på økt bruk av sivilt ansatte der hvor det er tjenlig, og også ta initiativ til en reform av politiutdanningen som er mer modulbasert, for å imøtekomme behovet for politikapasitet i årene fremover og unngå misbruk av ressurser?

Datasystemet SIAN har, slik jeg ser det, vært en komplett skandale. Det har gjort at ansatte har revet seg i håret, blitt syke og brukt tre–fire ganger så mye tid på grunn av innføringen av dette prosjektet og den misforståtte prestisjen som har vært knyttet til det. Vil Regjeringen sørge for at dette prosjektet gjennomgås og ansvaret plasseres, slik at vi i hvert fall har lært noe for fremtiden?

Til slutt har jeg lyst til å gjenta et spørsmål som ble stilt til representanten Borten Moe: Hvordan har man tenkt å komme i kontakt med de mannlige prostituerte som man ikke har greid å komme i kontakt med til nå, og som man ikke aner noe om, rett og slett fordi man har fordommer mot menn som er prostituerte, og som er utsatt for overgrep? Hvordan har man tenkt å endre de grunnholdningene som antakeligvis gjør at det som står om disse, ikke er verdt papiret det er skrevet på?

Ellers registrerer jeg ut fra debatten at representanten Ballo tydeligvis aspirerer til å overta posisjonen til permittert representant Schjøtt-Pedersen som kreativ historieforteller i denne salen, med beskrivelsen av Fri rettshjelps kontor i Oslo. Vi er alle glade for at det har gått bra. Med arrogansen og feiltolkingen av rapporter osv. som har pågått i flere måneder, synes jeg det var en veldig merkelig beskrivelse av den situasjonen som har vært, ikke minst av den manglende dialogen som har vært fra Regjeringens side inntil nylig.

Helt til slutt. Statsråden er opptatt av integrering. Hvordan har Regjeringen tenkt å følge opp i forhold til khat-problematikken, som man ser blant en del somaliere i Oslo, som hindrer integrering og bidrar til mer kriminalitet og vold mot f.eks. hustruer til disse?

Ingrid Heggø (A) [12:00:01]: Utfordringane innan kriminalomsorga er mange og samansette. Ein aktiv – og heilskapleg – kamp mot kriminalitet er nøkkelord her.

Det er viktig å tenkja på det førebyggjande, det å hindra at personar får ei kriminell laupebane, og det er viktig å reagera og rehabilitera betre, og ikkje minst er det viktig med oppfølging etter soning. Vi førebyggjer bl.a. ved politiråd. Vi førebyggjer betre ved at kommunane har fått eit historisk lyft, der vi har gjeve rom for å styrkja skulen, styrkja barnevernet og opna stengde ungdomsklubbar.

Å reagera raskt og riktig er særleg viktig overfor unge lovbrytarar. Barn under 18 år som gjer seg skuldige i kriminalitet, må vi ha eigna lukka ordningar for. Det er ikkje optimalt å setja alle dei unge lovbrytarane i fengsel slik at dei får både opplæring i kriminalitet og eit nettverk av og blant kriminelle. Forbrytarskule – nei takk. Smartare og meir effektive straffer – ja takk.

Nye straffer som ungdomskontrakt eller tvungen overføring til konfliktråd er eit verkemiddel her. Meir bruk av samfunnsstraff er eit anna verkemiddel. Vi ønskjer inga maksimumsgrense for bruk av samfunnsstraff. Bruk av alternative straffeformer som t.d. narkotikaprogram og promilleprogram, er òg viktige verktøy.

Soningskøane skal bort. Det gjer noko med folk si rettsoppfatning når dømde gjer seg skuldige i nye kriminelle handlingar medan dei ventar på å komma inn til soning.

Regjeringa si satsing på kriminalomsorga manglar etter mitt skjønn sidestykke i Noreg. Skuletilbodet er utvida med nesten 50 pst., bibliotektenesta er styrkt, og ikkje minst helsetilboda og rusbehandlinga har vorte styrkte. 80 pst. av auken i justissektoren går til Kriminalomsorga, og dette var eit heilt nødvendig grep.

Dersom vi skal få bukt med soningskøane, må vi gjera noko med det at ein av to er tilbake i fengsel i løpet av fem år.

Den raud-grøne regjeringa vil auka fengselsplassane med 317 plassar innan 2007, og vi startar bygginga av Halden fengsel med nye 251 plassar. Vi aukar òg med 30 nye stillingar i friomsorga.

Den raud-grøne regjeringa har ein kunnskapsbasert kriminalpolitikk. Vi veit at dei fleste som hamnar i fengsel, har eit rusproblem. Vi veit at dei fleste som hamnar i fengsel, har lite utdanning. Ut frå levekårsundersøkingar veit vi òg at det er ei opphoping av levekårsproblem for denne gruppa, bl.a. dårleg helse og eit stor behov for psykiatrisk hjelp og behandling.

Fengselsopphaldet skal gje dei dømde betre ballast. Derfor må vi ta tak i problema. Vi gjer noko med rusproblema når vi styrkjer rusbehandlinga med 5 mill. kr i budsjettet. Vi gjer noko i samband med at dei fleste innsette har låg utdanning, når vi aukar innsatsen her med 50 pst. Vi gjer òg noko med innhaldet i soninga når den samla auken til kriminalomsorga i løpet av 2006-2007 er på 450 mill. kr.

Vi vil òg innføra ein tilbakeføringsgaranti. Dei som har sona og gjort opp for seg, skal få ein ny sjanse til å komma vidare, komma tilbake til og fungera i samfunnet. Vi vil etablera forpliktande samarbeidsstrukturar mellom kriminalomsorga og kommunale og statlege etatar ved lauslating for å redusera gjengangarproblema – tett oppfølging frå ulike etatar ved lauslating med sterkt fokus på å få folk i jobb eller inn i vidare utdanning, med strenge krav til rehabilitering og endring av åtferd.

Gjennom å få ned soningskøane, forhindre at kriminelle gjer seg skuldige i nye lovbrot medan dei ventar på å få sona, gjennom betre rehabilitering i fengsla, rusbehandling og satsing på å utdanna fleire politifolk og fengselsbetjentar, reduserer vi volden og kriminaliteten i samfunnet. Gjennom å endra lovverket og gje domstolane betre føresetnader for å sikra offera si stilling, ser vi ei klar kursendring og eit temposkifte i justispolitikken.

Avslutningsvis vil eg seia noko om Barnas hus. Høgre har ved fleire høve frå denne talarstolen peikt på at Regjeringa har brukt lang tid etter at prosjektrapporten om Barnas hus vart lagd fram i fjor haust, og at svenskane har fått denne rapporten og alt etablert fem nye Barnas hus i Sverige. Vi har sjekka dette. Nei, det var slik at den gruppa som skreiv den norske rapporten, var i Linköping, der dei hadde etablert Barnas hus, og der fekk dei beskjed om at dei alt var i gang med å etablera Barnas hus fleire stader i Sverige. Faktum er altså at Sverige allereie var i gang med å etablera fleire Barnas hus før den omtalte rapporten vart skriven.

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Solveig Horne (FrP) [12:05:17]: Jeg vil starte dette innlegget med å sitere fra Dagsavisen 27. mars 2002:

> «Soningskøen vokser i et svært alvorlig omfang, og jeg synes det er rart at justisminister Odd Einar Dørum

ikke har presset mer på for å få til løsninger. Når vi som politikere har tro på bruk av straff så gis det et farlig signal når personer slipper å sone fordi vi ikke har plasser til dem, sier Storberget.»

Videre kan vi lese:

«Da regner jeg med at justisministeren vil komme med tiltak som rommer alt fra økte bevilgninger til flere og bedre plasser. Det blir et tungt politisk ansvar å bære for Dørum dersom han nå ikke griper inn. Jeg hadde forventet at regjeringen satte spader i jorda, eller tok i bruk forlatte forsvarsbygninger som fengsler for å hindre den alvorlige utviklingen vi står overfor, sier Storberget.»

Det blir et tungt politisk ansvar for Storberget dersom han nå ikke griper inn.

I 2002 var det ca. 2 057 i soningskø. Dagens tall er på ca. 2 500, ifølge Justisdepartementet. Kriminalomsorgens Yrkesforbund opererer med nærmere 8 000 i soningskø.

Lange fengselskøer fører til at hundrevis av fanger slippes ut før dommen er ferdigsonet. Bare i år tilsvarer fremskutt prøveløslatelse ca. 150 års fengsel. Det er da vi får slike tilstander som vi kunne lese om i VG på tirsdag: Fengslene er fulle, noe som gjør Oslo farligere.

Denne regjeringen skaper utrygghet. I stedet for å gjøre noe med det han kritiserte den forrige justisministeren for, er Storbergets løsning å slippe fangene fri før endt soning, framfor å bygge nye lukkede fengselsplasser. Når nå regjeringspartiene skryter av at soningskøene er på vei ned, framstår justisministeren som en tryllekunstner der han prøver å trylle bort soningskøene.

Regjeringen framstiller kriminalomsorgen som en budsjettvinner. Hvilken vinner? Er slike oppslag som vi så i VG tirsdag, en vinnersak?

I stedet for å sette spaden i jorda og ta i bruk nedlagte forsvarsbygg, slippes fangene fri. En innfører økt bruk av samfunnsstraff, og en satser altfor mye på åpne plasser i stedet for på lukkede plasser, som vi trenger.

Fremskrittspartiet er svært bekymret over dagens soningskø. En høyere aktivitet i kampen mot kriminalitet fordrer at man har kapasitet og midler til å følge opp med reaksjoner, ikke å slippe fangene fri. Jeg vil igjen sitere den tidligere stortingsrepresentant Storberget:

«Hadde vi fått bukt med soningskøene og køene i domstolene, ville også dette lettet trykket på politiet. Det er meningsløst å oppdage kriminalitet hvis en ikke makter å behandle den.»

Kriminalomsorgens hovedansvar er å være i stand til å håndtere volum – den skal ha ansvar for domsavslutningen og bidra til at vi har et godt innhold i soningen slik at tilbakefallsprosenten reduseres.

Fremskrittspartiet er også bekymret over den høye tilbakefallsprosenten vi har i norske fengsler. Det er viktig å ha et godt innhold i soningen, og det er viktig å støtte opp om frivillige organisasjoner som for eksempel Wayback. I dag har Wayback en tilbakefallsprosent på ca. 50 pst., mens kriminalomsorgen har ca. 80 pst. Dette er altfor høye tall.

For noen uker siden var jeg på besøk hos Kriminalomsorgen region sør. Det å se hverdagen til dem som arbeider i norske fengsler, etterlater inntrykk. Ofte glemmer vi at landets fengsler er de største avrusningsinstitusjonene vi har – utfordringene når det gjelder rus, psykiatri og kriminalitet i fengslene er store. Det er bekymringsfullt. Jeg vil her få trekke fram pilotprosjektet som er satt i gang i Stavanger fengsel for kvinner med voldserfaring, som soner i fengsel.

Det stilles høye krav til de ansatte i kriminalomsorgen. Ofte er det ildsjeler som står bak mange av de programmene som kjøres i fengslene for å prøve å restituere de kriminelle.

La meg avslutte der jeg startet. Jeg er helt enig i tidligere stortingsrepresentant Knut Storbergets uttalelser i 2002. Det er bare det at han ikke leverer det han selv har sagt:

«Vi er i en situasjon hvor soningskøen vil forsette å vokse sterkt hvis intet gjøres. Dette fordi flere straffesaker behandles av politiet og domstolene avsier dommer i et raskere tempo enn før.»

Fremskrittspartiet forventer nå at justisministeren viser handlekraft, og vårt råd til justisministeren er derfor å ta i bruk nedlagte forsvarsbygninger som fengsel, for å hindre den alvorlige utviklingen vi står overfor i dag.

Presidenten: Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Olav Gunnar Ballo (SV) [12:10:34]: Jeg tegnet meg til et nytt innlegg med bakgrunn i innlegget fra representanten Dørum, hvor han hadde en karakteristikk av det jeg hadde sagt med hensyn til kontoret for fri rettshjelp i Oslo – han brukte vel begrepet «science fiction». Nå er det slik at i den proposisjonen som Dørum hadde ansvaret for å legge fram, er det en ganske grundig omtale av Oslo kommunes rettshjelpskontor. Det er en ganske detaljert beskrivelse av en evaluering som har funnet sted, og hvordan sakene er blitt behandlet. Jeg kan ikke gå igjennom hele denne evalueringen her, men konklusjonen med hensyn til konsekvenser av evalueringen er følgende:

«I lys av evalueringen vil blant annet en tilpasning av tilskuddets omfang til antallet saker innenfor lovens virkeområde være aktuelt å vurdere.»

Det Dørum gir uttrykk for nå, er at selv om det måtte stå både det ene og det andre i dette dokumentet, ville en slik vurdering aldri hatt som konsekvens at det ble noen kutt – slik oppfatter jeg det. Det er en nokså spesiell måte å fortolke det dokumentet på som Bondevik I-regjeringen la fram. Det er vanskelig for andre å oppfatte dette annerledes enn at det har konsekvenser. Det gjorde da også en samlet komite. Man var opptatt av å ivareta kontoret. Derfor ble det også en komitemerknad ut av det – ikke med utgangspunkt i noe den påfølgende regjering gjorde, men med utgangspunkt i det som regjeringen Bondevik gjorde. Det er bra at man har fått det på plass, at kontoret er sikret videre drift, og at vi i tillegg får en rekke nye rettshjelpstiltak.

Hvis vi nå lar det som jeg nå har nevnt her ligge, håper jeg at Dørum er med på at i stedet for å rive ned vel fungerende tilbud, vil det være bra hvis man kan få nye

knoppskytingstilbud. Det står altså et betydelig beløp inne i forhold til frie rettshjelpsmidler for 2007, og hvis man klarer å få i gang aktivitet, kan det være midler å søke om. På den måten kan kanskje etter hvert store deler av resten av landet få et tilsvarende tilbud, slik man har klart å bygge opp, ikke minst med ideelle ressurser, i Oslo – med studenter, med jurister, som ikke nødvendigvis har tatt seg godt betalt, men som har stått på i forhold til de mest behovstrengende i befolkningen når det gjelder denne typen tilbud.

Thomas Breen (A) [12:13:20]: Jeg vil si litt om det vi nå gjør for å sikre det høye aktivitetsnivået i politiet. Da vil jeg starte med å gi Dørum honnør for det siste budsjettet han la fram – det var en betydelig økning til politiet på det statsbudsjettet. Den økningen ble styrket av den sittende regjering for inneværende år, og nivået videreføres for neste år.

Denne satsingen har ført til at mange av de måleparametrene vi har på politiets arbeid, nå går rett vei. Et av de målene vi bruker, er saksbehandlingstid. I 2004 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden på en sak 153 dager. På den siste målingen vi har fått nå, er tallet nede på 90 dager. Det er spesielt gledelig at tallene på saksbehandlingstid for de unge lovbryterne har gått ned fra 77 dager i 2004 til under fristen på 42 dager nå.

Samtidig som disse tallene er gledelige, viser også tall at oppklaringsprosenten øker. Det betyr at norsk politi leverer det vi spør etter, og litt til. Men vi i de rød-grønne partiene er ikke fornøyd. Vi mener fortsatt det er mye som må gjøres for at vi skal nå våre mål. Vi må forebygge bedre, det er noe av det vi satser mest på.

Noe av det vi har stor tro på, er det samvirket vi nå har lansert mellom de kommunale etatene og politietaten, politirådet. Vi tror vi kan forebygge smartere og mer effektivt hvis vi får et bedre samvirke. Jeg håper derfor at neste år blir husket som det året man formaliserte samarbeidet mellom politietaten og Kommune-Norge – i politirådet – og dermed gjorde justispolitikk interessant også for lokalpolitikere.

Jeg vil i denne sammenheng trekke fram Hedmark politidistrikt, som allerede nå har kontaktet samtlige kommuner innenfor politidistriktet, i den hensikt å formalisere en samarbeidsavtale mellom politidistriktet og hver kommune.

Det som kommer til å bli en av de store utfordringene framover for Politi-Norge, er mannskapssituasjonen. Vi sa i politirollemeldingen, som vi behandlet i vår, at politiutdannet personell ville bli et knapphetsgode. Vi er derfor svært fornøyd med den satsingen vi nå har, på å utdanne mer politi. Vi har for neste år lagt opp til en økning med 72 flere studenter på politihøyskolene, og økningen er så stor at vi nå har sprengt kapasiteten. Vi kommer også til å jobbe videre med en rekke tiltak som vi vurderer nå, for å redusere rekrutteringsutfordringene framover.

Så vil jeg si litt om utstyr. Det har vært en av de store utfordringene for politiet de siste årene. Det er et etterslep av tidligere regjeringers arbeid, vil jeg påstå. Med den satsingen som ble startet i 2005, er ting i ferd med å rettes litt opp. Men det er en vei igjen å gå. Det som er gledelig, er at vi i salderingsprosessen nå fikk på plass penger til å kjøpe inn pistoler til Politi-Norge, fikk på plass litt penger til å kjøpe utstyr til kommunikasjonskontroll, og vi fikk litt penger til å satse på PST. Det er en start. I sum utgjør den omprioriteringen ca. 44 mill. kr, som vil gi en «slakk» innenfor politiets budsjetter til neste år.

Odd Einar Dørum (V) [12:16:43]: Temaet er: Er jeg ansvarlig for hva som står i St.prp. nr. 1 for 2005-2006, side 166, første spalte? Svaret er selvfølgelig ja. Statsråder er alltid ansvarlige for det som står i et budsjettdokument. Men: Er dette noe jeg ville ha gjennomført – slik det skjedde? Svaret kan baseres på to resonnement – for det første at hele rettshjelpstenkningen var oppe til vurdering etter bred debatt i Stortinget, og dernest at man visste det man visste, om situasjonen i Oslo. Min konklusjon er: Det ville jeg ikke ha gjort. Det er mitt ansvar. Men det er også mitt ansvar det som står her. Jeg kan betro representanten Ballo at det er mange ting som er nødt til å bli vurdert, men man sensurerer selvfølgelig ikke en evaluering. Så det jeg kommenterte, var ikke dette avsnittet. Det jeg kommenterte, var: Ville jeg stått det løpet ut, slik som det står her? Da er svaret nei. Det har jeg sagt tidligere fra Stortingets talerstol. Så kan vi være glad for at vi fant en løsning på det.

Jeg kan tilføye et punkt til: Ville jeg som statsråd etter en enstemmig komitemerknad latt som om den ikke fantes? Det tviler jeg sterkt på, for å si det på en forsiktig måte. Det ville jeg ikke ha gjort. Det er ikke min arbeidsform. Siden dette blir en debatt om hypotetisk konjunktiv, en fortid, så la representanten Ballo og jeg møtes på det punktet, at det ble en løsning. Det er vi glad for. Jeg er også glad for at den Regjeringen som sitter nå, gav en åpning i forhold til det som skjedde tidligere i år, i budsjettet for neste år, at man fant en løsning sammen med Oslo kommune. Det var veldig mange politiske partier som kom med bidrag for å finne den løsningen.

Jeg deler også representanten Ballos tenkning, at man av og til må lage noen pionertiltak som gjør at man strekker seg lenger for å utvikle politikken og politikkens virkeområde. Der deler vi oppfatning. Så kan vi etter en del tidligere sterke øvelser konkludere med at vi lander på samme sted. Men jeg vil ikke at det skal være noen tvil. Ingen setninger som står i et dokument som dette, er noen statsråd, uansett navn eller nevnelse, uansvarlig for. Det er man ansvarlig for. Det står man inne for. Men den avveiende visdom som derpå måtte følge, står man også inne for. Denne ubotelige ensomheten tilhører enhver statsråds ansvar, både i fortid og nåtid.

Elisabeth Aspaker (H) [12:19:09]: Representanten Olav Gunnar Ballo unnlot – kanskje med god grunn – å svare på mitt spørsmål om det er innført et nytt rød-grønt prinsipp om å være uenig med opposisjonen for uenighetens skyld. Når ikke Ballo følte seg kallet til å svare, synes jeg det er på sin plass å rette dette spørsmålet til komiteens leder, fra Arbeiderpartiet. Jeg oppfatter etter hvert regjeringspartienes opptreden i komiteen dit hen – og det gjel-

der ikke budsjettet spesielt – at uenighetsmarkering er blitt til en dyd. Jeg synes regjeringspartiene skal tenke gjennom effekten av det.

Jeg skal her gi et enighetsbidrag ved å si at Høyre er veldig tydelig på at vi støtter Regjeringens forslag til tiltak for å heve kvaliteten på innholdet i soningen. Uansett hva som har vært sagt fra denne talerstol fra regjeringspartienes side, synes jeg det er ganske utidig at man leser innstillingen slik at man trekker Høyres stemmegivning i tvil i så måte.

Høyres «ny sjanse»-politikk omfatter også innsatte. Vi ønsker å gi bedre oppfølging under soning. Vi har faktisk foreslått ytterligere 10 mill. kr til ulike programmer for innsatte. Vi er særlig opptatt av at de yngste innsatte skal få slike tilbud. Bedre tilrettelegging under soning betyr at flere kan stå stødigere på egne ben etter soning. Høyre mener derfor at det også bør stilles konkrete krav til innsatte om deltakelse i utdannings- og opplæringsprogram. Det er sikkert krevende for mange, men hensikten er jo å ruste den innsatte best mulig til livet etter soning. Jeg minner også om at Høyre i sitt alternative statsbudsjett faktisk har en større fattigdomssatsing enn det Regjeringen har, med mer treffsikre tiltak enn den gebyrlettelsen som Regjeringen foreslår – og som Finansdepartementet, på spørsmål fra Høyre, ikke har kunnet greie å dokumentere fattigdomseffekten av.

Jeg stilte også et annet spørsmål til representanten Ballo, som jeg etterlyser svar på. Hvorfor er det slik at regjeringspartiene i utdanningskomiteen ikke vil støtte et forskningsprosjekt som går ut på å få mer kunnskap om voksne innsattes opplæringsbehov? Det må jo være svært viktig å vite hva slags behov de har for at vi skal kunne sette inn effektive og gode tiltak.

Senere denne måneden skal vi behandle St.meld. nr. 20 for 2005-2006 om unge lovbrytere. Det er Høyres utgangspunkt at Norge skal gjøre alt for å etterleve FNs barnekonvensjon, men forslagene virker forhastet, og vi må ikke være naive. Selvsagt bør vi unngå fengsel så langt som mulig, men Høyre vil ikke være med på å eksperimentere med barnevernet som straffegjennomfører.

Representanten Heggø var opptatt av at fengsel er uegnet for barn som har begått lovbrudd. Svaret på det kan neppe være at tungt kriminelle barn skal lære opp andre barn i barnevernet. Det forslaget Regjeringen har lagt fram, reflekterer ikke over denne problemstillingen.

Til slutt vil jeg varsle at Høyre støtter forslag nr. 6, fra Fremskrittspartiet.

Statsråd Knut Storberget [12:22:25]: Det er alltid spennende å være statsråd og bli konfrontert med avisintervjuer en har avgitt i 2002. Jeg fikk jo høre hele intervjuet i representanten Hornes innlegg, og jeg må si at jeg er svært komfortabel med mine egne uttalelser den gang. Jeg vil anbefale at man i tillegg til å lese VG også begynner å lese budsjettinnstillingene, og budsjettproposisjonen som kommer fra Justisdepartementet, når det gjelder kriminalomsorgssatsinga vår. Det er jo ikke noen tryllekunster vi er i ferd med å gjøre i Justisdepartementet når vi nå etablerer flere soningsplasser.

Når man framstiller det som om vi ikke tar i bruk nedlagte institusjoner, enten det er forsvarsinstitusjoner eller sivilforsvarsinstitusjoner, til soning, ja, så må jeg si at er det et år vi har gjort det, så er det nettopp i det året vi er inne i. For bare noen uker side var jeg og åpnet Bruvoll leir, som skal romme ca. 70 soningsfanger, og det er snart full drift ved Bjørgvin fengsel i Bergen, som altså er initiert i revidert nasjonalbudsjett av den rød-grønne regjeringa. Dette er nettopp å følge opp i forhold til de linjene jeg trakk opp i 2002. Og – jeg holdt på å si – som om ikke det skulle være nok, gjør vi også det grepet som mange av oss har ventet på i flere år, nemlig at vi faktisk starter bygging av Halden fengsel. Vi stikker altså bokstavelig talt spaden i jorda og bruker over 130 mill. kr – er det vel – til neste år for å få i gang den milliardsatsinga det faktisk er. Så du skal ha lest forferdelig mye VG og utrolig lite budsjettdokumenter hvis du på denne talerstolen skal kunne si at vi ikke nå tar grep når det gjelder å bygge flere soningsplasser. Det må jo bare være VG-lesning eller annen type lesning som bidrar til at man også fra denne talerstolen framstiller det som om soningskøen fortsatt vokser.

Jeg tror jeg har sagt det to ganger allerede, men jeg sier det gjerne for tredje gang: Det er altså sånn at soningskøen nå er på vei ned, og den er på rundt 2 300. Siden vi satte i verk vår handlingsplan i mai, har vi sett en betydelig nedgang, og den nedgangen forventer vi kommer til å fortsette. Det betyr faktisk at de tiltakene som jeg mente var nødvendige i 2002, og som nå er satt i kraft, faktisk vil gi effekt og vil gi betydelig mer politikraft, også fordi politiet vil ha mulighet for å plassere folk i varetekt – det vil være ledig kapasitet når man får bort soningskøen, nettopp til å plassere folk i varetekt. Man vil få gjengangerne raskt inn til soning, slik at man får ned kriminaliteten i så måte. Jeg kan ikke se noen annen måte å være på rett vei på enn ved nettopp det vi nå gjør, og tallene viser oss også det.

Sammenholdt med at vi samtidig altså har rekordstore opptak til undervisningen av fengselsbetjenter, på KRUS, ja, så viser det seg at vi har en helhet i denne satsinga, som jo er helt nødvendig.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:25:26]: Jeg ønsker å knytte to kommentarer til statsråd Storbergets innlegg tidligere i dag.

Han sa bl.a. at når Fremskrittspartiet kutter på toll- og avgiftsetaten, vil det gå ut over grensekontrollen. Da har han dessverre heller ikke lest merknaden fra Fremskrittspartiet, hvor vi påpeker at grensekontrollen skal styrkes, den skal ikke rammes av Fremskrittspartiets kutt. Men det statsråden sier – at det ikke finnes muligheter til å kutte i administrasjon og stillinger i toll- og avgiftsetaten – det er helt feil. Hver eneste år vokser antall ansatte. Og det gjør det ikke bare der, men i alle andre etater. Fremskrittspartiet er det eneste partiet som påpeker at det må være mulig å redusere offentlig administrasjon, så også i toll- og avgiftsetaten. Grunnen til at beløpet er stort der, er at beløpet i utgangspunktet er enormt – det er enormt som går til administrasjon i toll- og avgiftsetaten. Potensialet for å kutte der er stort.

Så til den andre kommentaren til statsråd Storberget. Han snakket om at Fremskrittspartiet kutter i integreringstiltak for innvandrere – våre nye landsmenn, som Storberget sa det. Ja, det er riktig, det. Men det som er oppsiktsvekkende, er uttalelsen til Storberget. Han sier nemlig at dersom man ikke har tilstrekkelig med integreringstiltak for våre nye landsmenn, så er de potensielle lovbrytere. Det er å stigmatisere våre innvandrere. Fremskrittspartiet ser ikke på våre innvandrere som potensielle lovbrytere. De skal fungere i vårt samfunn, og det å stigmatisere innvandrerne på den måten tar Fremskrittspartiet avstand fra.

Integreringstiltak i vårt alternative budsjett skal gå til dem som kommer hit. Vi vil kutte i antall innvandrere som kommer hit. Derfor trenger ikke vi å bruke flere milliarder kr til integreringstiltak, som Storberget mener er veldig viktig. Integreringstiltak skal jo ikke være for å hindre dem i å utføre kriminelle handlinger, men for å integrere dem, lære dem norsk, slik at de fungerer, har muligheten til å konkurrere på det norske arbeidsmarkedet – ikke for at de ikke skal slå ned en annen innbygger i Oslo by eller Kristiansand by eller Drammen by, slik Storberget antyder.

Vi tror ikke innvandrere er potensielle lovbrytere, vi tror faktisk at de er lovlydige i utgangspunktet, akkurat som alle andre som er i dette landet, og de trenger ikke spesielle tiltak slik at de unngår å utføre kriminelle handlinger.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [12:28:05]: Debatten drar seg mot slutten, og da skal det være litt fart og spenning.

Jeg registrerer at statsråden er fornøyd med egen satsing, og at regjeringspartiene er fornøyd med egen satsing, når det gjelder soningskøen. Da kunne det vært fristende å invitere statsråden med på høringen som justiskomiteen hadde om årets budsjett, hvor i hvert fall ikke jeg opplevde at verken representanter fra NFF eller fra KY var spesielt imponert over det som ligger framme. Det var selvfølgelig en styrking av budsjettet, sa de, men på feil område, for det går på åpne plasser. De gjennomgående tilbakemeldingene var at det vi trenger, faktisk er flere lukkede plasser.

Jeg registrerer også at statsråden har moderert sine tidligere uttalelser om at soningskøen skal bort. Nå oppfatter jeg det mer som at statsråden har sagt at det er den offisielle soningskøen som skal bort – det betyr altså det tallet som statsråden har kjempet imot, ca. 2 500, og som han nå har sagt går nedover. Realiteten er vel at den er på et sted mellom 4 000 og 8 000. Det er bare avhengig av hva slags kriterier man legger inn i det.

Statsråden har nylig sagt i et brev til meg at han ikke har noe imot en debatt om realiteten i soningskøen, nå må vi ta den. Ja, da er min utfordring til statsråden med en gang at statsråden tar initiativ til at vi faktisk får fram realitetene i køen, ikke bare det som er politisk passende. For det er det som er i fokus i dag, og det handler rett og slett om å pynte på en realitet som jeg tror man må være statsråd for å ta inn over seg. I alle fall er det sånn at statsråden er meget klar over at realiteten i soningskøen og innholdet og volumet der er mye større enn den offisielle statistikken tilsier. Man har ikke med folk før det har gått så og så lang tid. De som ikke møter opp, og de som har permisjon, står heller ikke i den offisielle køen. Med andre ord er innholdet noe helt annet enn det som forfektes fra denne talerstolen. Da kan man selvfølgelig skryte på seg både det ene og det andre. Realiteten er at påstanden fra statsråden ikke står til troende.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [12:30:36]: Jeg vil benytte anledningen til å takke komiteen for en veldig interessant debatt.

Nok en gang har vi fått demonstrert manglende samsvar mellom liv og lære hos Fremskrittspartiet, og Høyre forlanger nå at Regjeringen på ett år skal ha gjennomført alt partiet tydeligvis ikke fikk gjennomført i løpet av fire år i regjering. Jeg er glad for Høyres engasjement i forhold til en rekke saker som både Soria Moria-erklæringen, Regjeringen og stortingsflertallet peker på. Det skal være sagt. Men det er viktig å understreke at når det gjelder de sakene som Høyre peker på på disse områdene, har Regjeringen gjort mer på dette året enn det partiet fikk til i løpet av fire år.

Ta f.eks. kriminalomsorgen: Det er den kraftigste økningen både innholdsmessig og i forhold til antall plasser på mange år. Når det gjelder Barnas Hus, var det opprinnelig et forslag som Redd Barna jobbet med, men som SV siden har tatt opp i Stortinget. Når det gjelder Redningstjenesten, klarte Bondevik-regjeringen bare å få på plass døgnkontinuerlig tilstedevakt på Sola i løpet av de fire årene regjeringen satt, mens vi har klart å få på plass Banak og Bodø på mindre enn ett år. Det mest oppsiktsvekkende er likevel ikke Høyres engasjement for våre saker, men fraværet av en egen justispolitikk.

Når det gjelder Fremskrittspartiet, opplever vi igjen en mangel på forståelse mellom det partiet forfekter, og konsekvensen av politikken. Både representanten Ellingsen og Tybring-Gjedde har vært inne på kuttet Fremskrittspartiet har foreslått i forhold til skatteetaten. Fremskrittspartiet har som sagt forfektet at de vil styrke arbeidet mot økonomisk kriminalitet, og er bekymret for tolletaten. Men det er altså sånn at det kuttet som foreslås av Fremskrittspartiet, vil dramatisk redusere kontrollen, vil dramatisk redusere mulighetene for skatteetaten til å bekjempe økonomisk kriminalitet. Forslaget vil få alvorlige konsekvenser for skatteetatens arbeid med å avdekke økonomisk kriminalitet. Det dreier seg ikke bare om at man gjennom dette forslaget vil få mindre byråkratisering, som Fremskrittspartiet prøver å framstille det som.

Flere har vært inne på konsekvensen av den alkoholpolitikken som Fremskrittspartiet ønsker at vi skal føre, som vil føre til en dramatisk forverring i forhold til vold og kriminalitet.

Så er Fremskrittspartiet veldig opptatt av PSTs arbeidsforhold. Men igjen demonstrerer Fremskrittspartiet sin manglende forståelse. Fremskrittspartiet har foreslått et stort, stort kutt på bistandsbudsjettet, og posten fred og forsoning foreslår partiet kuttet med over 60 pst. Det vil redusere Norges rolle som fredsnasjon. Det vil øke kon-

fliktnivået internasjonalt og skape en langt mer usikker og utrygg sikkerhetspolitisk situasjon for Norge.

Fremskrittspartiets egentlige politikk, som er den som kommer fram gjennom deres alternative budsjett, er det fristende å kalle for uklok og navlebeskuende. Det skaper i hvert fall mindre trygghet i og for Norge.

Statsråd Knut Storberget [12:33:59]: Det var representanten Tybring-Gjedde som fikk meg til å ta ordet, for nå fikk vi bekreftet fra Fremskrittspartiet at man ikke skulle kutte i grensekontrollen. Nå har vi sittet her under den justispolitiske debatten i dag og bl.a. hørt representanten Thore Nistad fra Fremskrittspartiet fortelle at jo, det var grensekontrollen som skulle kuttes, for det var helt unødvendig. Blant annet det at mange pensjonister opplevde å bli stoppet på svenskegrensen og bli fratatt en flaske sprit eller desslike, var helt unødvendig virksomhet fra tollernes side, så dette kunne vi bare skjære ned på.

Jeg må si med all respekt å melde at når et så stort parti går inn for et så kvalifisert kutt i en offentlig etat som gjør en kjempejobb for å begrense grenseoverskridende kriminalitet i all bokstavelighet, hadde jeg forventet at man visste hvor de 500–600 stillingene skulle tas. Dette er jo vitale medarbeidere for å bekjempe alvorlig kriminalitet. Så hører vi i det ene øyeblikket at grensekontrollen skal tas, og så er det plutselig alle de som sitter på kontor, som skal tas. Dette er ikke seriøs måte å drive politikk på, og jeg vil advare veldig sterkt mot å finansiere sin politisatsing og andre kriminalpolitiske satsinger ved å ta nettopp denne type grep. Jeg er glad for at de tidligere regjeringspartier heller ikke begir seg inn på en slik politisk virksomhet.

Så er det spørsmålet om soningskø. Det er gjort til et nummer at med en gang soningskøen begynner å gå nedover, teller vi feil, og vi blir angrepet for det. Vi har vært helt åpne hele tida i forhold til alle de køene som finnes. Hvis man leser Regjeringas handlingsplan mot soningskøer – jeg tror det er på side 4 eller 6 – står alle disse køene, som i sum utgjør flere tusen mennesker. Det er folk som ikke betaler bøtene sine. Det er folk som står i kø til samfunnsstraff, og det er de som har fått utsettelse på soning osv. Vår ambisjon er at disse køene skal ned, og alle køene går faktisk ned. En av grunnene til at vi nå bevilger mer penger til Friomsorgen, er at vi ønsker at køen til samfunnsstraff, som er på 250 eller desslike, også skal reduseres.

Vår ambisjon er at mennesker ikke skal stå i kø for å komme inn til reaksjon, med unntak av dem som har berettiget grunn til det, enten det er en kvinne som er gravid, eller en barnefar som må være hjemme og ta vare på barnet sitt, som får utsettelse noen måneder, eller det er på grunn av utdanning eller andre gode grunner. Vi er veldig bevisst på det, og det står i det offentlige dokument som er presentert. Det er ikke noe hemmelighetskremmeri rundt det. Jeg ber alle opposisjonspolitikere glede seg over at tallene går i riktig retning, noe de ikke gjorde under den forrige regjerings regime.

André Oktay Dahl (H) [12:37:04]: Når det gjelder beskrivelsen av prosessen knyttet til rettshjelpskontoret i Oslo, deler jeg ikke representanten Dørums beskrivelse av regjeringspartienes utlegninger, at det var science fiction. Først og fremst bar prosessen preg av å være en grøsser. Det begynner å bli en del slike prosesser fra denne regjeringen. St.meld. nr. 20 for 2005-2006, om barn og unge i fengsel, står til stryk både når det gjelder forslag og prosessene. Organisasjoner, politiet, barnevern er nesten ikke blitt hørt overhodet. Det er faktisk slik at opposisjonen var nødt til å ta initiativ til at det ble gjennomført en høring, slik at de kom til orde og fikk sagt sitt om forslagene. Håndteringen av politireserven tas opp i et brev til justisministeren datert 30. november, der en avslutter med: Nå gleder vi oss til å oppleve justisministerens handlekraft og komme fra prat til praksis.

Den spenningen deler også Høyre. Riktignok er jeg i ferd med å bli febersyk, men jeg har fått med meg en del. Jeg konstaterer at statsråden ikke ønsker å svare på hvordan en skal gjøre noe med khat-problematikken, integreringen av somaliere spesielt i Oslo, hvordan man skal nå mannlige prostituerte og traffickingofre, hvordan man skal gjennomføre den nærmere finansieringen av gjengkrim-prosjektet, at man ikke ønsker en politireserve, hvordan man skal rekruttere flere politifolk i Oslo, hvordan man skal bruke sivilt ansatte for å frigjøre politikraft, om man er åpen for en mer modulbasert politiutdanning, og om man vil arbeide for å integrere arbeid for bedre kontroll av vekterselskapene som en del av arbeidet mot den organiserte kriminaliteten. Når komitelederen nesten står og synger Internasjonalen fra talerstolen, og når komiteen omtrent ikke har hatt saker i løpet av et år, bortsett fra rene ekspedisjonssaker som har med EØS å gjøre, må jeg nesten korrigere meg igjen: Dette er ikke en grøsser heller, det er en blanding av psykologisk thriller og fabel.

Presidenten: Representanten Olav Gunnar Ballo har hatt ordet to gonger og får ordet til ein kort merknad avgrensa til 1 minutt.

Olav Gunnar Ballo (SV) [12:39:04]: Elisabeth Aspaker listet opp i over 3 minutter spørsmål som hun forventet at jeg skulle klare å svare på i løpet av 1 minutt i en svarreplikk. Det er selvsagt ikke mulig. Men felles for de ulike spørsmålene som hun listet opp, var f.eks.: Hvorfor vil ikke SV ha mer til forskning? Hvorfor vil ikke SV ha enda flere Barnas Hus? Hvorfor vil ikke SV gjøre mer her og mer der? Svaret på det er veldig enkelt, president og Elisabeth Aspaker: Fordi de tiltakene koster penger, derfor kan vi ikke det. Innenfor de rammene som vi har foreslått, ser jo Aspaker hva det er råd til, men for null kr, som Høyre foreslår, er det ikke mulig å gjennomføre noen av disse tiltakene. Derfor er det godt når Elisabeth Aspaker avslutter med å understreke at hun er veldig enig med Regjeringen, at det var synd at vi understreket den uenigheten. Da forventer jeg også at budsjettet vårt blir støttet av Høyre i dag, i tråd med den enigheten som Aspaker har lagt så stor vekt på.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:40:15]: Jeg skal bare komme med en kommentar til statsråd Storber-

get, som snakker om at vi kutter. Ja, vi kutter. Det er riktig som representanten Nistad sa, at den type kontroller trenger vi ikke å gjøre med Fremskrittspartiets alternative budsjett. Les Fremskrittspartiets alternative budsjett! Vi kutter i avgiftene på alle grenseutsatte varer som betyr noe. Man trenger faktisk ikke å foreta kontroller ved den typen smugling, f.eks. av gamle damer som reiser på harry-handel, hvis man aksepterer Fremskrittspartiets avgiftskutt på handelslekkasjevarene, nemlig på alkohol og tobakk. Da henger det sammen – det er to tanker i hodet samtidig, statsråd Storberget, og det er ikke noen vits i å opptre så belærende overfor stortingssalen.

Jeg registrerer også at statsråden valgte å ignorere mine kommentarer vedrørende integrering, og det er fordi Regjeringen har svært dårlig samvittighet. For integreringen har faktisk spilt fallitt, og det er jo ikke fordi man bruker for lite penger. Hvis det var fordi man brukte for lite penger på integrering, ja da kan man prøve å bevilge seg ut av det, og det har forskjellige regjeringer gjort, år etter år, brukt mer og mer penger på integrering, og integreringen fungerer ikke. Hovedutfordringen er at det kommer for mange innvandrere pr. år. Så man må redusere antall innvandrere for å få integreringen til å fungere. Den naturlige integreringsprosessen er uteblitt, og det er den vi etterlyser. Da hjelper det faktisk ikke å bevilge penger. Dessuten er ikke innvandrere potensielle lovbrytere, slik statsråd Storberget antydet på talerstolen.

Presidenten: Presidenten vil minne om at all tale skal gå til presidenten.

Elisabeth Aspaker (H) [12:42:05]: Det er noe med tonen i denne debatten, og jeg må si at jeg blir litt sjokkert over den rød-grønne selvtilfredsheten og alt man mener man har gjort på det ene året. Det er satt mange baller i spill, men få av de ballene må kunne sies å være i mål.

Jeg må også si at når representanten Olav Gunnar Ballo får seg til å gå opp her og holde enda et innlegg, på tross av at jeg har vist til at de forslagene som Høyre har fremmet, er balansert ut i et helhetlig alternativt statsbudsjett, lurer jeg på hva slags spilleregler som gjelder i dette huset, om de nå er endret av det rød-grønne flertallet i justiskomiteen, eller hva som egentlig er tilfellet.

Det er selvsagt ikke slik at Høyre ikke har en egen justispolitikk. Vi er veldig tydelige på at vi vil ha mer til politiet. Vi er veldig tydelige på at vi vil ha rehabilitering i fengslene. Vi er veldig tydelige på at vi vil ha individuelle krav til dem som sitter i fengslene, fordi vi tror det er viktig for å få til vellykket og god rehabilitering, slik at folk skal kunne stå på egne bein også etter soning.

Så hadde jeg altså en invitasjon i mitt hovedinnlegg. Selv den greide ikke regjeringspartiene å ta imot i dag, om behovet for å sette barns rettslige vern i Norge mer i fokus. Selv det greide man altså ikke å kunne si at man var enig om i denne debatten.

Thore A. Nistad (FrP) [12:43:38]: Man må jo få lov til å si at statsråden lever i en svunnen tidsalder. For ham er det tydeligvis planøkonomi og kontroll som er agendaen. For oss i Fremskrittspartiet er det ikke dette med kontroll. Vi har ikke sansen for det å ha en hel bråte mennesker stående på svenskegrensen bare fordi det kanskje kunne være en pensjonist som hadde med seg en flaske vin eller noen kilo kjøtt for mye. Der er jo også byråkratiet koblet inn. Hva koster det ikke å ha alle disse byråkratene sittende der og planlegge aksjon etter aksjon på en eller annen danskeferje eller på Svinesund for å ta disse stakkars pensjonistene? Er det ikke da bedre å bruke lite grann mer penger på Interpol og Europol og gjøre det den veien? Jeg sitter i Nordisk Råd, og vi var nylig på Bornholm og fikk oss forklart hvordan danskene hadde gjort det. De har ikke igjen mer enn knapt 100 mann på grensekontroll. Den er borte. Svenskene legger i disse dager ned grensestasjonen i Haparanda. Dette er en svunnen tid, å sitte med en hel del mennesker på grensen for å kontrollere om noen har med en flaske vin for mye osv. Det er ikke slik man tar bakmenn og internasjonale bander i dag, men det er tydeligvis mer interessant å lete etter litt flesk og en flaske vin på grensen enn å ta de store bakmennene. Bruk litt av disse midlene på å styrke Europol!

Jeg har et eksempel fra da jeg var nede i Europa nå. Sveits har koblet seg opp mot Interpol, og alle pass sjekkes. Man tar da inn stjålne pass, eller falske pass, eller svindlere som driver med dette. Norge – nei, de har ikke engang tenkt tanken. Men Sveits driver da og tar flere norske pass som er falske, stjålet eller etterliknet, i sine grensekontroller, for de er koblet opp mot Interpol.

Det er en ny tidsalder. Det er noe som heter teknologi, og det er noe som heter samarbeid – istedenfor å stå med en hel hærskare på grensen.

Solveig Horne (FrP) [12:46:19]: Det er godt med litt temperatur i denne debatten, og kanskje er tiden nå kommet for å krangle om det beste budsjettet. Men jeg må få lov til å spørre komitelederen om det var bare Fremskrittspartiet som var på den høringen om budsjettet. Var de tallene som både KY og NNF kom med, bare tull? Det er i hvert fall det vi forholder oss til.

Så til statsråden. Jeg kan forsikre statsråden om at jeg leser andre aviser og dokumenter enn VG. Men kanskje bør statsråden nå begynne å lese VG. Det som kom fram på onsdag, var at fulle fengsler gjør Oslo farligere. Det står:

> «Oslo-politiet anslår at 60 kriminelle handlinger hadde vært unngått i år dersom ikke gjengangere til stadighet var blitt løslatt på grunn av fulle fengsler.»

Og da til statsråden: Man vet at det er 150 års fengsel bare nå i 2006 i forhold til framskutt prøveløslatelse, og så sier han at soningskøen er på vei ned. Hvis ikke det er tryllekunst, ja, da vet ikke jeg.

Det er én ting til jeg skal ta med. Hvis man leser Fremskrittspartiets budsjett, ser en helt klart at det er bygd flere plasser enn det statsråden sier. Det er helt sant. Vi har bygd ut i år, men ikke lukkede plasser. Det er jo lukkede plasser vi trenger, og det er det som også fagfolkene sier.

Så litt mer om Fremskrittspartiets budsjett. – Hvor er Arbeiderpartiet når det gjelder samordningen av pensjonister? Hvor er de når det gjelder sykehuskøene? Er det

bare når det gjelder fengselsplassene, vi skal få ned køene? Hvor er de når det gjelder eldreomsorgen, der de ikke gir én krone?

Fremskrittspartiet vil også styrke PST.

Så må jeg få lov til å kommentere til Breen, som skryter av at nå har regjeringspartiene funnet penger til våpen og til vester. Det er Politidirektoratet som har omdisponert pengene.

Presidenten: Representanten Jan Arild Ellingsen har hatt ordet to gonger tidlegare og får ordet til ein kort merknad avgrensa til 1 minutt.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [12:48:26]: Takk for det, president.

En siste hilsning fra meg til representanten Ballo, som i sitt siste innlegg var veldig bekymret over at tiltak koster penger. Hvis det er en overraskelse for representanten Ballo, forstår jeg at læringskurven ikke har vært bratt nok i Regjeringen. Jeg må få lov å si at jeg skulle ønske at representanten Ballo hadde like stor bekymring for sykehusene i Norge og for dem som står i sykehuskø, som han har for soningskøen. At man prioriterer å ta vare på de kriminelle, er i og for seg greit. Det er et politisk valg. Jeg skulle ønske at sympatien og forståelsen hadde vært like stor når det gjelder å ta vare på sykehusene og kanskje fjerne pasientkøene ved sykehusene, slik at folk slipper å ligge på gangen.

Etter at denne regjeringen overtok, har problemene for sykehusene kun vokst. Slik var det iallfall ikke i forrige periode.

Presidenten: Representanten André Oktay Dahl har hatt ordet to gonger tidlegare og får ordet til ein kort merknad avgrensa til 1 minutt.

André Oktay Dahl (H) [12:49:24]: Jeg registrerer at vi har en statsråd og en regjering som ved tiltredelsen sa at man skulle ha en dialog med Stortinget. Jeg registrerer at i løpet av denne debatten har ikke statsråden svart på ett eneste spørsmål fra det nest største opposisjonspartiet. Det gjelder veldig konkrete spørsmål som må avklares i forhold til budsjettet. Jeg registrerer det med interesse, for å si det sånn, og forutsetter at statsråden kommer tilbake og svarer på de spørsmålene på egnet måte, for det tar seg rett og slett ikke ut at når man får konkrete spørsmål om budsjettet – som faktisk er det viktigste styringsdokumentet – fra to representanter fra Høyre, tar man seg ikke engang bryderiet med å svare på noe av det.

Det er faktisk slik at vi også snakker på vegne av mennesker som har henvendt seg til oss, både under høring og på andre måter. Hvis man ikke er interessert i å svare her, er man heller ikke interessert i å svare alle de menneskene som har henvendt seg som ikke har nådd igjennom til f.eks. departementet.

Statsråd Knut Storberget [12:50:32]: Jeg vil nødig ha det på meg at jeg ikke svarer på de spørsmål som stilles. Det gjør jeg gjerne. Det er taletid her oppe, så det er vanskelig å komme gjennom på en effektiv måte. Jeg beklager i så måte hvis representanten Dahl føler at jeg ikke har svart på hans spørsmål. Det er det ingen grunn til ikke å gjøre, for mange av de spørsmålene som representanten Dahl ikke fikk svar på, fortjener gode svar.

Det ble reist spørsmål om politireserven. Hvis man går inn i budsjettdokumentet, på side 116, står det om Regjeringas planer om politireserven. Jeg har ikke noe annet svar å gi enn det. Det er planer om i løpet av 2007 å gjennomgå politireservens funksjon og omfang, og jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når det gjelder politireservens funksjonsmåte. Jeg vil også si at politireserven deltok under Øvelse Oslo, som gir oss verdifulle impulser i forhold til hvordan vi eventuelt kan trekke med oss politireserven i videre politiarbeid framover.

Så har representanten reist spørsmål om gjengsatsingen i Oslo skal fortsette. Det har vi svart på en rekke ganger i denne debatten. Vi har svart på det offentlig. Jeg tror jeg også har svart på det tidligere her i huset. Selvfølgelig skal den fortsette. Når vi ser de resultatene vi får ut av den koordineringen, som først og fremst er basis for den gjengsatsingen som nå skjer i Oslo, er det ingen grunn til å avvikle det prosjektet.

Når det gjelder finansieringen av prosjektet, skal Stortinget senere i dag vedta budsjettrammene for Oslo politidistrikt. Man skal vedta budsjettrammene for politiet generelt i Norge, og så skal departementet utforme tildelingsbrev. Jeg vil komme tilbake og informere Stortinget om hvordan disse tildelingsbrevene er, med relevans opp mot det spørsmålet som Dahl nå trekker fram.

Så har Dahl vært opptatt av spørsmålet om mannlige prostituerte. Jeg mener at representanten Dahl har et særdeles viktig poeng i forhold til de mannlige prostituerte. Det er en gruppe mennesker som ofte blir glemt, og som man ikke trekker med seg i bl.a. de handlingsplaner vi har hatt om trafficking. Regjeringen har ambisjoner om innen få dager å legge fram en revidert handlingsplan om trafficking. Det er ingen tvil om at det kjønnsperspektivet som representanten Dahl trekker opp når det gjelder trafficking, er svært vitalt, og at de instrumentene vi nå får, må ha nettopp den gruppa for øyet.

Det spørsmålet som stilles vedrørende det somaliske miljøet og khat-bruk, er, etter det jeg erfarer, besvart tidligere, som svar på et skriftlig spørsmål. Så jeg anmoder ham om å gå tilbake og lese det svaret.

Nå er det igjen 21 sekunder, så det begynner å gå på tampen. Men jeg skal i hvert fall love representanten at hvis han har ytterligere spørsmål, er det bare å spørre, også utenfor denne salen, og han skal få de svar som er nødvendig for å utføre viktig politisk arbeid.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå side 1114)

Sak nr. 2

Forslag fra stortingsrepresentant Solveig Horne på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra

Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Stortinget ber Regjeringen opprette en selskaps- og næringsrettskommisjon etter modell av banklovkommisjonen.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, sjå side 1119)

Sak nr. 3

Forslag fra stortingsrepresentant Solveig Horne på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Stortinget ber Regjeringen utrede en ordning med personlig konkurs sett i ett samfunns- og fattigdomsperspektiv og komme tilbake med en grundigere vurdering i en ny fattigdomsmelding hvor man ser dette i en bredere sammenheng.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, sjå side 1119)

Sak nr. 4

Forslag fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med forslag om særreaksjon i form av tvangsmulkt som sanksjon for at kravet om kjønnsrepresentasjon ikke er oppfylt.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, sjå side 1119)

Sak nr. 5

Forslag fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med forslag om på nærmere bestemte vilkår å innføre en dispensasjonsadgang fra kravet om kjønnsrepresentasjon.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, sjå side 1120)

Etter ønske frå energi- og miljøkomiteen foreslår presidenten at sakene nr. 6 og 7 blir behandla under eitt – og ser det som vedteke.

Sak nr. 6

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007 vedkommende Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 9 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2006-2007))

Sak nr. 7

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Roar Bredvold, Robert Eriksson, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om nødvendige endringer for å skape nødvendig tillit mellom befolkningen i rovdyrutsatte områder og myndighetene (Innst. S. nr. 61 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:111 (2005-2006))

Presidenten: Etter ønske frå energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir avgrensa til 2 timar, og at taletida blir fordelt som følgjer:

Arbeidarpartiet 45 minutt, Framstegspartiet 25 minutt, Høgre 15 minutt, Sosialistisk Venstreparti 10 minutt, Kristeleg Folkeparti 10 minutt, Senterpartiet 10 minutt og Venstre 10 minutt.

Vidare vil presidenten foreslå at det blir gjeve høve til replikkordskifte på inntil tre replikkar med svar etter innlegg frå hovudtalarane frå kvar partigruppe, og fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av Regjeringa innafor den fordelte taletida.

Vidare blir det foreslått at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er vedteke.

Gunnar Kvassheim (V) [12:56:40] (komiteens leder): På mange måter framstod gårsdagen som trist som f…, og det skyldes ikke bare at Ari Behn flagget partisympati og stilte kongehuset i forlegenhet. Det skyldes at Regjeringens energi- og miljøpolitikk ble avslørt som utilstrekkelig, sprikende og svært dårlig tilpasset de klimautfordringene vi står overfor.

Dagen startet med nyheten om at Statnett er i ferd med å kjøpe inn tre mobile gasskraftverk for å bruke dem som en kompensasjon for manglende tiltak fra Regjeringens side på andre områder.

Dagen ble avsluttet med nyheten om at vindkraftanlegget i Ytre Vikna blir sterkt redusert som en følge av at Regjeringens opplegg når det gjelder støtte til fornybar energikilde, er helt utilstrekkelig.

Da Regjeringen skrotet ordningen med grønne sertifikater, som har utløst store mengder med fornybare energikilder, advarte Venstre en samlet opposisjon, miljøbevegelsen og energibransjen mot virkningen. Det ble sagt at Regjeringen skulle legge fram et alternativ som var like godt. Det ble lagt fram et opplegg med et energifond som ble kalt en historisk satsing. Nå vet vi at det energifondet er helt utilstrekkelig for å kunne utløse det store potensialet med fornybar energi som vi har i Norge. Den argumentasjonen som styret brukte i går da de skrinla Ytre Vikna vindkraftpark, er som en kopi av den argumentasjonen som opposisjonen har brukt tidligere. Det ble sagt at bakgrunnen for at en ikke satset på dette anlegget, som det er gitt konsesjon for, var at Regjeringens opplegg er altfor dårlig.

Jeg håper at olje- og energiministeren nytter anledningen i dag til å erkjenne at den historiske satsingen nå er

(Kvassheim)

slik som miljøbevegelsen, energibransjen og opposisjonen sier – utilstrekkelig til å utløse det potensial en har her – og at en er villig til igjen å vurdere en «feed in»-ordning som kan gi fart i dette nødvendige arbeidet.

Det er økt oppmerksomhet rundt miljøpolitikken og ikke minst rundt klimaspørsmål. Det er både positivt og negativt. Det negative er at oppmerksomheten skyldes klimaendringer som øker i omfang, og som har dramatiske utslag. Det positive er at det er økende vilje til å gjøre noe med problemene, og en økende innsikt i hva som må gjøres. Begge deler har Stern-rapporten og Lavutslippsutvalgets innstilling bidratt til. De beskriver problemene på en tydelig og klar måte. Men like viktig – de viser vei ut av de problemene vi er i, og de slår tydelig fast at omkostningene ved de tiltak som er nødvendige, er overkommelige og langt mindre enn omkostningene ved ikke å gripe inn i forhold til de utfordringene vi står overfor.

De anbefalingene som kommer f.eks. fra Lavutslippsutvalget, passer som hånd i hanske til Venstres energi- og miljøpolitikk. Venstre er et teknologioptimistisk parti som er tydelig på de utfordringene vi har, men som òg er tydelig på at det finnes muligheter til å løse utfordringene om vi vil – og det vil Venstre! Nå har vi de senere dagene fått synliggjort at Regjeringen på ingen måte vil i tilstrekkelig grad.

Noen av oss har vært på klimamøte i Nairobi. Det var på mange måter et skuffende møte. Det var sterk vilje fra talerstolen til å ta kraftige virkemidler i bruk for å nå tydelige mål. Men rundt forhandlingsbordene manglet den samme viljen. Det som også var tydelig på Nairobi-møtet, var at Norge denne gangen ikke hadde de tydeligste målene. Mens Tyskland var villig til å redusere utslippene med 40 pst. fram til 2020, og Storbritannia 30 pst., sa den norske miljøvernministeren at en gikk inn for kutt på 20–30 pst. i tidsintervallet 2020–2030. Det er defensive formuleringer fra en miljøvernminister som representerer et parti med et partiprogram som tilsier at kuttene skal være på 50 pst. i 2020. Norge er altså i ferd med å gi fra seg den lederposisjonen som man hadde i det internasjonale klimaarbeidet under den forrige regjering.

Jeg vil utfordre Regjeringen til å komme til Stortinget med en melding om hvordan man vil følge opp anbefalingene fra Lavutslippsutvalget. Da bør en begynne med tydelige mål, og målene bør være 30 pst. kutt i 2020, og to-tredjedels kutt i 2050. Når en så har tydeliggjort disse målene, må en vise hva en skal gjøre for å nå disse. Det er helt åpenbart at det er viktig å komme raskt i gang, for omkostningene ved å vente med de nødvendige tiltakene øker dramatisk jo lenger tiden går.

Venstre er av den oppfatning at vi trenger et bredt klimaforlik i Stortinget. Utfordringene tilsier det. Mange av de tingene som må gjøres, er krevende, og de står stødigere hvis en har et bredt flertall bak. På mange måter kan en si at behovet for et bredt forlik knyttet til klimautfordringene er det samme som det en har når det gjelder pensjonsutfordringene. Dette er spørsmål som går over flere generasjoner, og det er nødvendig å ha forutsigbarhet og fasthet i politikken for å nå de ønskede målene. Så jeg håper jeg kan få respons i løpet av dagen fra statsråden på denne ideen og dette ønsket om et bredt klimaforlik.

I det budsjettet vi skal behandle i dag, er det noen gode miljøspor, men det er også mange skuffende innslag – ting som går i feil retning. Det er åpenbart at Miljøverndepartementet er budsjettaper. I en situasjon der Regjeringen har hatt rekordmange penger til disposisjon, er det stillstand når det gjelder Miljøverndepartementet. Selv i ekstrarunden, da man fikk nye milliarder til disposisjon, kom det ikke en ekstra krone til miljøområdet. Da framstår det som betenkelig og avslørende når miljøvernministeren i dag betegner innstillingen fra Artsdatabanken, og deres nye rødliste, som en bestilling på mer penger og kraftfulle tiltak, og hun altså ikke i det budsjettet vi har til behandling i dag, klarer å levere noe som er i nærheten av det som trengs for å nå disse målene. Tvert imot, det kuttes i bevilgningene til skogvern, og det åpnes for utstrakt bruk av skogsbilveier – det motsatte av det den forrige regjering gjorde. Dette er målrettede inngrep som er en økt trussel mot det biologiske mangfoldet.

I sitt budsjett legger Venstre opp til å styrke Miljøverndepartementets område med 177 mill. kr. I tillegg tar vi på en rekke andre områder viktige grep i miljøpolitikken. Vi styrker belønningsordningen for kollektivtransporten, vi styrker forskningsinnsatsen for å følge opp Lavutslippsutvalgets innstilling, og vi legger opp til et ytterligere skatteskifte, fra rød til grønn skatt. Jeg skal ikke komme inn på enkelthetene i vårt budsjett. Det er på dette området dessverre slik at vårt manuskript må skrives om fra dag til dag, for det kommer negative nyheter knyttet til energi- og miljøpolitikken til Regjeringen som det er nødvendig at en kommenterer.

Så litt til Olje- og energidepartementets budsjett. Det framstår som svært utydelig hva Regjeringen ønsker i forhold til gasskraftprosjektene som nå verserer. Det er en rekke prosjekter som venter på avklaring fra Regjeringen. Man ønsker å vite om man kan regne med Regjeringens medvirkning for å få realisert prosjektene og for å få renset utslippene. Jeg tror det ville være nyttig for Stortinget å få en samlet framstilling av de ulike gasskraftprosjektene, og en strategi fra Regjeringens side tilpasset disse prosjektene som foreligger. Hvilke ser en på som mest interessante? Hva er Regjeringens opplegg for å medvirke til å realisere disse ulike prosjektene?

Så har jeg lyst til å si litt vedrørende den historiske satsingen på fornybare energikilder. De første årene er det tale om en avkastning på 400 mill. kr fra et energifond. Nå vil en altså bruke 2 milliarder kr på mobile gasskraftverk, altså tilsvarende avkastningen på Energifondet i fem år. Et tiltak som plutselig har dukket opp, er en altså villig til å bruke fem ganger mer penger på enn det som skal være avkastningen av Energifondet, med den størrelsen det får neste år, i fem år. Det setter ting i perspektiv – og det gir dessverre de utslagene som vi så i går.

Venstres alternativ er at hele avkastningen fra Energifondet går til energiomlegging og sparetiltak. I et forslag som og jeg herved vil fremme, ber vi Regjeringen før sommeren opprette en feed-in-ordning som kan bidra til å få den situasjonen vi i dag har når det gjelder fornybar

energi, inn på et nytt spor. Det er dramatisk når det i dag fortelles at ni av ti vindkraftprosjekter er lagt på is.

Presidenten: Representanten Gunnar Kvassheim har teke opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [13:07:00]: Jeg har flere ganger hørt representanten Kvassheim løfte seg til de store høyder når han skal fortelle om Venstres fortreffelighet når det gjelder miljøprofilen.

Jeg har også registrert i det siste at Børge Brende – som var miljøvernminister i om ikke akkurat en venstredominert regjering, så i hvert fall i den foregående regjering – kritiserer de rød-grønne partiene både for energipolitikken og for klimapolitikken. I den samme perioden ble lite eller ingenting gjort når det gjelder de store klimaproblemene, ei heller med kraftsituasjonen. En realitet er at mens Venstre satt i regjering, økte klimautslippene av CO_2 fra 2002 til 2004 med 3 pst., eller med halvannen million tonn. Nå har vi en regjering som med tyngde og troverdighet har tatt fatt på de store klimaoppgavene. Mitt spørsmål til venstre er: Kunne Venstre levd sammen med Høyre i regjering slik Høyre i dag framstår? Og er Venstre nå glad for at det har kommet en regjering som faktisk tar de menneskeskapte klimaproblemene på alvor?

Gunnar Kvassheim (V) [13:08:11]: Det er ingen tvil om at Venstre og Høyre har ulik miljøpolitikk. Jeg mener at Venstre mye tydeligere enn Høyre betoner miljøpolitikken og er villig til å ta de utfordringene vi står overfor, på alvor.

Vi har god erfaring fra samarbeidet med Høyre i regjering. Den politikken vi klarte å få til sammen med Høyre og Kristelig Folkeparti, vedkjenner jeg meg definitivt. Under Børge Brendes ledelse ble det vernede arealet i Norge utvidet med 50 pst. Nå er det avløst av en tilnærmet vernepause, slik Senterpartiet ønsker. Vi hadde også kraftfulle ting når det gjelder klimapolitikken, og hadde en lederrolle internasjonalt bl.a. i forbindelse med møtet i Johannesburg, hvor daværende statsminister Kjell Magne Bondevik, Børge Brende og Hilde Frafjord Johnson hadde en mye tydeligere lederrolle enn det våre folk hadde på det tilsvarende møtet vi nå hadde i Nairobi. Så ja, det er forskjell på Høyre og Venstre i miljøpolitikken, men sammen har vi vist at vi kan finne gode løsninger som tåler godt å bli målt opp mot det dagens regjering står for.

Tord Lien (FrP) [13:09:31]: Representanten Kvassheim demonstrerer nok en gang Venstres klokkertro på passivt vern som miljøpolitisk virkemiddel. Samtidig er han også innom bioenergi fra den norske skogen, og i den sammenheng går det nå en debatt om Trillemarka. I Drammens Tidende den 5. oktober d.å. står det at varaordfører Runolv Stegane fra Venstre sier om vernet i Trillemarka

> «at de nå setter sin lit til Helen Bjørnøy, og at hun følger tilrådingen fra fylkesmannen i Buskerud om å verne «bare» 100 000 dekar. Stegane mener at hvis Bjørnøy vil legge seg på en linje med frivillighet, så har hun ikke noe annet valg enn å gå for kommunens eget forslag».

Da spør jeg: Setter representanten Kvassheim sin lit til at Bjørnøy gjennomfører kommuneinitiativet i Trillemarka? Og vil representanten Kvassheim i så fall støtte det?

Gunnar Kvassheim (V) [13:10:32]: La meg starte med at det er også spørsmål i Venstre hvor det er uenighet. Hos oss er det ikke slik at de som er uenig med partiledelsen, blir ekskludert, de får fortsatt være med i partiet.

Når det gjelder Trillemarka-saken, er det litt ulike synspunkt, litt avhengig av hvor en er plassert i geografien.

Det Venstre er enig med våre lokallag i Sigdal og Buskerud om, er at det er positivt det som er gjort for å få til et frivillig opplegg for å få kommunene engasjert. Men vi mener det er et utilstrekkelig opplegg i forhold til de verneutfordringene vi står overfor. Vi ønsker et mer omfattende vern. Jeg har registrert at kommunen nå har kommet med et supplerende forslag, og håper at det kan bidra til en løsning med et mer omfattende vern enn det som det lå an til i utgangspunktet. Jeg har store forventninger til at miljøvernministeren følger opp i samsvar med de behov for vern som det er i dette området.

Torny Pedersen (A) [13:11:40]: Venstre og Kristelig Folkeparti har følgende forslag i budsjettinnstillingen:

> «Stortinget ber Regjeringen utrede Midt-Norge som en egen forsøksregion til bærekraftige energiløsninger.»

Det kan virke som Venstre sammen med Kristelig Folkeparti ikke skjønner alvoret med hensyn til energiknappheten som denne regionen vil få. Mener Venstre at fabrikkportene skal stenges så lenge forsøksregion utredes? Dette er en skuffelse. Jeg hadde trodd at Venstre var et parti for næringsutvikling. Der tok jeg feil! En slik utredning vil ta tid – og jeg tenker da på ordtaket «mens gresset gror, dør kua». Er det det Venstre ønsker? Mener virkelig Venstre at man har tid til å vente? Og er Venstre uenig i at det settes inn midlertidige tiltak som mobile gasskraftverk og biokraftverk for å avhjelpe en vanskelig situasjon? Og hva er egentlig alternativet?

Gunnar Kvassheim (V) [13:12:47]: Jeg må berømme replikanten for offensiv holdning. Det at representanter for regjeringspartiene i dag våger å reise problemstillinger knyttet til Midt-Norge, imponerer meg.

Det forslaget Kristelig Folkeparti og Venstre har, går ikke ut på å gjøre noe i stedet for andre ting, men å bruke denne regionen hvor det er behov for ny kraft, som en region hvor en med tyngde løfter fornybar energi og sparing, og både får vist de mulighetene som ligger der, og får virkningen av det. Det skal altså ikke komme i stedet for andre ting.

Så gjør replikanten seg skyldig i en misforståelse når hun antyder at det å satse på fornybare energikilder ikke har noe med næringspolitikk å gjøre. Det er tvert imot slik at det fins store muligheter for positiv næringsutvikling

knyttet til mer offensiv bruk av fornybare energikilder enn det dagens regjering legger opp til.

Presidenten: Replikkordskiftet er avslutta.

Tore Nordtun (A) [13:14:18]: La meg starte med miljøpolitikken. Denne skal etter vår oppfatning bygges på tre hovedprinsipper. Det ene er at tvilen må komme naturen til gode, med andre ord føre var-prinsippet. Det andre er prinsippet om at forurenser skal betale. Og det tredje er at man må bruke den best mulige teknologien som til enhver tid er på markedet – og vi må forske i den retning også, slik at vi får den riktige teknologien fram.

Hvis man ser på budsjettinnstillingen fra regjeringspartiene, ser man at vi gjør mange grep. Det må vi gjøre i miljøpolitikken – vi må ha flere tanker i hodet samtidig. I budsjettinnstillingen tas det ulike grep på ulike sektorer. Vi må tenke helhet. Vi kan godt sette oss mål – og det er det mange som snakker i store bokstaver om, slik har det vært i lengre tid – men vi må også levere når det gjelder disse målene.

Miljøpolitikken er, som jeg sa, mangslungen: Den gjelder flere områder. Derfor tar vi nå fatt i bilavgiftene, som Stortinget har snakket om i årevis, men ikke har gjort noe med. Nå legger vi føringer når det gjelder bilene i Norge: De som forurenser minst, skal få fordeler i forhold til dem som forurenser mye.

Vi har en storstilt satsing på kollektivtransporten – på buss, på jernbane osv. – nettopp for å være med og bygge opp en miljøpolitikk også på dette området. Jeg hører ingenting fra opposisjonen om at det er bra at vi nå kommer i takt med den nasjonale transportplanen i Norge for første gang på mangfoldige tiår.

Vi tar også grep når det gjelder Forsvarsdepartementet, som skal sette i verk sterke miljøtiltak i høyfjellsområdene våre. Det er viktige grep. Videre tar vi grep når det gjelder landbruket, og når det gjelder Justisdepartementet. Vi satser formidable summer på CO_2-håndtering ved gasskraftverket på Kårstø bl.a. Vi tar grep når det gjelder Fiskeri- og kystdepartementet osv.

Det er nemlig helhetsbildet man må se på. Man må gjøre noe. Det er også viktig nå når folk synes at miljøpolitikk må settes høyere på dagsordenen, at vi leverer. Og vi må levere på en troverdig måte, slik at folk føler at de er med på dette, og at de ser at man har alternativer.

Listen kan gjøres lang: Vi fullfører også kalkingsoppleggene våre i vassdragene. Vi stanser ikke der, men går videre når det gjelder bekjemping av «gyro», oppkjøp av friluftsarealer osv.

Det bekymrer meg litt, må jeg si, at ikke hele Stortinget er enig om hvordan vi skal takle de store miljøforurensningene, ikke bare nasjonalt, men også internasjonalt. Det vil vi sikkert komme tilbake til, men også her må vi ha perspektiver. Vi må ta vårt ansvar når det gjelder den økte andelen av klimagasser i atmosfæren. Vi må også ta ansvar for den raske reduksjonen av mangfoldet i naturen – dyrearter, regnskog osv. Dette får vi eksemplifisert stadig mer. Jeg er overbevist om at folk sier at her må vi gjøre noe, for vi er glad i dette mangfoldet, og vi må ta vare på det.

Vi må også ta ansvar når det gjelder utslipp av helse- og miljøfarlige kjemikalier. Vi har tidenes sjanse. Flertallet må gjøre noe, og det har vi muligheter for nå.

Hvis vi ser på energiområdet, ser vi at der har vi en av de største utfordringene nå. Vi har et kraftunderskudd. Det er det ingen tvil om. Og det gjør oss mer avhengig av import av kullkraft og kjernekraft. Derfor må vi nå sette alle kluter til for å få ny fornybar energi opp og gå i Norge, slik at vi i et normalår kan være selvforsynt.

Når det gjelder petroleumsvirksomheten, som står for noen av de største utslippene av CO_2, må vi ha et sterkt ord med i laget. Vi må legge føringer også for denne industrien: De må være med på spleiselaget for å få ned de forurensende utslippene.

Vi må erkjenne at verden trenger mer energi, men da må vi ikke være perspektivløse når det gjelder vår energiproduksjon. Vi har en forpliktelse som storeksportør av fossilt brensel, som vi har tjent mye penger på, og et moralsk ansvar for å være med på å bygge opp en industri og et forbruk som går i riktig retning når det gjelder klodens framtid.

I petroleumsvirksomheten er det en stor verdiskaping. Det er viktig for oss at den overordnede politikken for denne næringen er verdiskaping, sysselsetting og ikke minst kompetanse, slik at vi får en god, effektiv og miljømessig utnyttelse.

Grunnlaget for den flotte planen for nordområdene som vi vedtok i juni i år, er den sameksistensen som vi må ta inn over oss, mellom fiskeri, sjøtransport og petroleumsvirksomhet. Det er grunnpilaren i vår forvaltningsplan, som vi nå går videre med når det gjelder dette sårbare området.

Vi er nå i ferd med å bygge gasskraftverk på Kårstø. Vi legger inn store summer for å få CO_2-rensing på plass innen utgangen av 2009. Da vil dette bli det første renseanlegget i sitt slag som er i bruk. Vi er i førersetet når det gjelder framtidig ny renseteknologi. Når det gjelder Mongstad, er situasjonen avklart. Når det gjelder Skogn, Aukra og Tjeldbergodden, er det drøftinger. Dette er industribygging – en sameksistens mellom industrien og myndighetene på en slik måte at vi kan ivareta miljøet også i framtiden. Det er partnerskap, samhandling, osv.

Det er mange som kritiserer oss for at vi faktisk greide å få fram et fond for satsing på ny fornybar energi. Jeg legger merke til det. Men det er også en historisk satsing på dette området, og det skal vi gripe fatt i.

Det som nå er viktig – jeg var inne på energiomlegging og på energisituasjonen – er at Regjeringen nå setter i gang arbeidet med en gjennomgang av energiloven. Og det skal ikke bare være en gjennomgang – en gjennomgang skal også ha en hensikt: Det skal foretas en betydelig opprydning, det skal ses på kraftbalansen, på strømprisene og ikke minst på strukturen i kraftbransjen. Alt dette skal nå gjennomgås. Det er dette vi stiller spørsmål ved. Og vi må få på plass et lovverk, slik at folk ikke føler at vi eksporterer alt til utlandet og sitter med tomme bassenger

her i Norge. Dersom det er flaskehalser i energiloven, skal det tas på alvor, og det skal ryddes opp.

Så helt til slutt: Det har blitt stilt en del spørsmål om gassrør, om bruk av gass i Norge, innenlands. Det er veldig viktig når vi har så stor produksjon på dette feltet, at vi også forsyner nasjonen med dette viktige råstoffet. Vi må ta det med i samfunnsoppbyggingen vår. Derfor er gassrøret til Grenlandsområdet en av de viktigste prioriteringsområdene. Regjeringen jobber for fullt med det nå. Her skal det leveres. Dette dreier seg om hele industrietableringen, ikke bare i den nedre Telemarksregionen, men i hele østlandsregionen og vestkysten av Sverige.

Det er perspektiver i denne satsingen, og jeg er godt kjent med at man nå er kommet ganske langt. Regjeringen har sittet i vel ett år. Vi har fått det operative på plass – for å utrede, legge føringer, snakke med industrien osv. – for å få etablert dette, som jeg sa, som en sameksistens mellom industrien og myndighetene. Jeg har store forventninger til det. Jeg tror det skal gå i boks, og at vi igjen kan få en ny oppbygging av industri i Norge som er basert på dette gode råstoffet som vi har på norsk sokkel, og som skal forvaltes på en miljømessig riktig og god måte.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torbjørn Andersen (FrP) [13:24:23]: Det var interessant å lytte til representanten Nordtuns meget engasjerte innlegg. Han sa at når det gjelder gass til Grenland, skal det leveres. Vi vet at arbeidet med gassrørledning til Grenland er langt fremskredet, og den er nå inne i en meget viktig fase. For å få realisert dette store og viktige gassrørprosjektet er det en svært viktig forutsetning at staten forplikter seg til å ta et betydelig økonomisk ansvar.

Jeg vil gjerne at Arbeiderpartiet klargjør sitt standpunkt når det gjelder gassrør til Grenland, noe nærmere, ved å uttale klart hvilke økonomiske forpliktelser Arbeiderpartiet mener staten bør garantere for i denne saken. Er det f.eks. slik at Arbeiderpartiet i denne saken er enig med Fremskrittspartiet i at Regjeringen og staten må sikre og garantere for tilstrekkelig kapital, slik at gassrørledningen til Grenland kan realiseres?

Tore Nordtun (A) [13:25:28]: Jeg takker for replikken. Denne saken er ikke ny for Regjeringen og de tre partiene som står bak Soria Moria-erklæringen. I Soria Moria-erklæringen står det helt klart – og det er det man arbeider etter nå også – at staten, gjennom et eventuelt statlig selskap, skal finansiere bygging av dette røret. Hvor store andeler staten skal gå inn med i dette prosjektet, vil jeg ikke svare på her. Det har jeg heller ikke grunnlag for å ta stilling til nå. Men det som er helt klart, er at staten skal engasjere seg sterkt for å få dette til. Og dersom staten må inn med kapital i et selskap, skal også dette i aller høyeste grad vurderes. Det sa jeg også i mitt forrige innlegg.

Det som er klart, er at staten allerede har vært høyt på banen her, og er det fortsatt. Jeg tenker da på Gassco, Petoro osv., som er med i dette planleggingsarbeidet.

Børge Brende (H) [13:26:44]: Miljømessig har det siste døgnet vært meget trist. I går kom det ut at Statnett går til innkjøp av tre mobile gasskraft til den nette sum av 2 milliarder kr i Midt-Norge. I går kveld trakk styret i Nord-Trøndelag Elverk den konklusjon at man dropper veldig mange vindmøller – 99 til sammen – som tilsvarer 250 MW. Den kjente senterpartimannen Kolbjørn Almlid, som er styreleder i Nord-Trøndelag Elverk, sier at de dropper det fordi støtteordningene i forbindelse med satsing på fornybar energi er for dårlige. Regjeringen har 2 milliarder kr å bruke på mobile gasskraftverk, som er utslippsbomber, men har lagt opp til en støtteordning som fører til at mange prosjekter for fornybar energi legges på is. Det er historisk dårlig.

Kan Tore Nordtun nå love at det blir forbedringer i støtteordningen, slik at vi i Norge også får mer fornybar energi i stedet for bare mobile gasskraftverk?

Tore Nordtun (A) [13:27:53]: Det er ikke så kjekt hvis noen har gjort hverdagen litt ubehagelig for Børge Brende. Men jeg tror han må leve med at vi har en flertallsregjering som tar initiativ og bestemmer en del ting. Jeg vil tro at pipa hadde hatt en annen lyd hos Børge Brende dersom vi ikke hadde foretatt oss noen ting overfor Midt-Norge.

Representanten Børge Brende må være klar over at vi leverer på dette området, både når det gjelder forsyningssikkerhet og ny fornybar energi. Vi går inn med 20 milliarder kr, som er en historisk satsing. Representanten Børge Brende viste stadig til noen gryteklare alternativer de fire årene han satt i regjering. Men jeg har ikke sett at denne gryta har kommet fram til servering i det hele tatt. Jeg vet ikke hva denne gryta inneholder. Vi har levert når det gjelder vindkraft, bioenergi osv.. Jeg er enig med representanten Brende i at det er beklagelig at det ikke blir full utbygging på det området. Men vi har lagt føringene i bunn for denne satsingen, også innenfor vindkraft, med de 8 ørene, som jeg mener er tilstrekkelig.

Gunnar Kvassheim (V) [13:29:15]: Tore Nordtun er en habil kokk. Det er ikke jeg. Jeg skal likevel påta meg å veilede ham litt i grytene.

I går ble det bestemt at Ytre Vikna vindkraftpark skal reduseres med to tredjedeler. Prosjektet var gryteklart – og ikke bare det: De hadde fått konsesjon og kunne forsynt inntil 40 000 husstander med strøm. Så sa de at det opplegget Regjeringen har kommet med, ikke er tilstrekkelig til å skaffe et økonomisk grunnlag for å realisere dette prosjektet. Det gjelder ikke bare dette prosjektet. Det tilsvarende gjelder for ni av ti vindkraftprosjekt, som konkluderer med at Regjeringens historiske satsing er en bløff. Det er ikke mulig å få økonomi i prosjektene på dette grunnlaget.

Det kunne være interessant å få en veiledning fra representanten Nordtun: Hva er det han ser som skal utløse denne typen vindkraftprosjekter og som de som jobber med prosjektene og har full innsikt, ikke ser?

Tore Nordtun (A) [13:30:14]: Når det gjelder den retten som jeg omtalte for forrige replikant, vet jeg ikke hva den inneholder, for jeg har spurt etter det i over et år. Den forrige regjeringen hadde fire år på seg og leverte ingenting på dette området. Vi har levert, og det er helt klart hva vi har levert, og det har jeg sagt tidligere, bl.a. 8 øre pr. kWh til vindkraft, umodne teknologier, elproduksjon basert på bioteknologi vil få 10 øre pr. kWh, osv. Det er dette vi nå har lagt på bordet, det er dette vi ønsker en satsing på, og det er innenfor disse områdene det skal rustes opp. Og jeg får inderlig håpe at det blir en god fart på det. Det er også signalet vi har fått.

Når det gjelder ni av ti som nå sier nei, som representanten Kvassheim hevdet, har ikke jeg kjennskap til det. Jeg har registrert det som skjedde på Vikna. Hvilken vurdering man gjør, må være opp til hvert enkelt selskap. Men tidligere har man aldri hatt så konkrete tiltak for å gå inn i denne ny fornybar energi-situasjonen.

Presidenten: Replikkordskiftet er avslutta.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [13:31:47]: Norge er en energistormakt. Vi har betydelige gass-, olje- og vannkraftreserver, mye vind-, bio- og bølgeenergi og en kapabel solcelleindustri.

Det mangler ikke på politisk skryt når man snakker om dette, og det er mange løfter om at Norge skal være en energinasjon. Men dessverre mangler det på oppfølging, for til tross for Tore Nordtuns og andres store ord er det lite substans i det som blir levert.

Både olje-, energi- og miljøpolitikken har vært preget av interne konflikter i Regjeringen og av logiske brister. Derfor vil jeg bruke innlegget på å ta for meg noen av de viktigste områdene innenfor petroleum og energi og utfordre statsråden til å komme med oppklaringer og ikke minst forpliktelser i forhold til når Regjeringen skal levere. Og bare for å presisere: Mye av miljøpolitikken til Fremskrittspartiet vil bli levert i innlegget fra Tord Lien senere i dag.

Først petroleumsindustrien. Det er en svært viktig næring for Norge. Velstand, sysselsetting og verdiskaping er i stor grad avhengig av en god petroleumsindustri. Derfor er det viktig at denne industrien har langsiktige og forutsigbare rammevilkår og en langsiktig forutsigbar tilnærming fra politiske miljøer, ikke minst. To vesentlige områder for utvikling av dette politikkområdet er tilgang til letearealer og teknologiutvikling.

For å ta petroleumsforskning først: Det brukes ca. 3 milliarder kr på petroleumsforskning i Norge i dag. Staten står for ca. 10–15 pst. av dette, til tross for at staten stikker av med mesteparten av verdiskapingen her. Det er nesten pinlig på vegne av det politiske miljø å se fordelingen av forskningsmidler i forhold til det en tar inn. Fremskrittspartiet har flere ganger prøvd seg med å fremme forslag om et petroleums- og energiforskningsfond på 10 milliarder kr som i hvert fall gjør at staten tar en større andel, og en forutsigbar andel. Det forslaget ble dessverre nedstemt i finansdebatten. Men det som er enda mer tragisk, er at en regjering som i valgkampen snakket så mye om forskning, svikter på så mange områder innen forskningspolitikken, også innenfor petroleumsforskning. Det er beklagelig.

Så til nordområdene: Regjeringen har snakket veldig mye om en offensiv nordområdepolitikk. Det har vært fagre løfter, som ble gjentatt senest da nordområdemeldingen ble framlagt forrige fredag. Der ser vi også at det er manglende oppfølging. Her har de hatt ett år på å levere, men hva kommer det i budsjettet? Jo, fokus i petroleumspolitikken for nordområdene skal være på tilgang og innhenting av informasjon før en kan vedta at en skal åpne Nordland VI, Nordland VII, Troms II – om man skal åpne dem. Og hva ser vi? Jo, Regjeringen anslår at dette innhentingsarbeidet vil koste 420 mill. kr. De bevilger 60 mill. kr det første året. Problemet er at dette kan en ikke dra ut over mange år og si at de 420 mill. kr skal komme over sju år, fordi vi har forpliktet oss til at i 2010 skal Stortinget ta denne saken opp igjen til evaluering. Det betyr at informasjonsinnhentingen burde skje allerede i 2007 og senest i 2008, så det ble tid til å bearbeide dette. Her frykter en faktisk at SV har lenket seg fast til Olje- og energidepartementet nettopp for å trenere dette arbeidet. SV har jo dessverre hatt en tendens til å lenke seg fast i annen oljevirksomhet oppe i nord. Jeg håper at statsråden sørger for at en holder den framdriften som alle trodde en skulle ha når det gjaldt petroleum.

Så gjelder det gass. Her er det veldig vanskelig å forstå den logikken som preger Regjeringen. Hver gang vi skal selge gass til utlandet, er vi stolte. Statsministeren har vært både i Tyskland og i England og promotert gassleveranser, men hver gang vi snakker om å bruke den i Norge, skammer en seg. Fremskrittspartiet ønsker å øke bruken av gass. Det er et godt potensial i industri, i husholdninger og i kraftproduksjon, og hvis gassen ikke er god nok til å brukes her, burde en heller ikke solgt den til utlandet, for det er i hvert fall ingen rensing av utslippene i utlandet.

Så vil jeg ta opp to ting – først infrastruktur til Grenland. Arbeiderpartiets representant snakket mye om dette. Kravene fra Arbeiderpartiet var knallharde da de var i opposisjon. Det var ikke måte på hvor mye kritikk Bondevik II-regjeringen fikk. Når Arbeiderpartiet så har kommet i posisjon, tusler de av gårde på de samme premissene som Bondevik II la til grunn. Etter sju år med utredning klarer en fortsatt ikke å ta en beslutning. Fremskrittspartiet fremmet forslag om at staten skulle ha ansvar for hovedinfrastrukturen for naturgass, og med en bevilgning på 5 milliarder kr til dette arbeidet. Forslaget er identisk med det Arbeiderpartiet hadde da de var i opposisjon, men nå stemmes det imot. Nå er det kun hvis, om, kanskje og dersom vi hører fra Arbeiderpartiet. Naturgassavgiften viser også at det er manglende logikk i Regjeringen. Stortinget har i fire–fem år gitt signaler om å øke bruken av naturgass og bygge infrastruktur for naturgass, og når Lyse Gass nå har gjort dette, blir altså kundene pålagt en CO_2-avgift som i realiteten faktisk er 20 ganger høyere enn det storindustrien har på bruken av den samme gassen.

Gasskraftverk er blitt den store føljetongen i Regjeringen, og vi blir nesten fristet til å høre på den gamle serien «Forviklingar», der de spør: Hva skjer i neste episode av

«Forviklingar»? Det har vært en betydelig glideflukt i Regjeringen generelt og i SV spesielt. Denne glideflukten har riktignok gått i retning av Fremskrittspartiet, og det er vi fornøyd med. Men den manglende forutsigbarheten det representerer, virker veldig dårlig, og påvirker investeringsbeslutninger som tas i Industrikraft Møre, Slagentangen og Grenland, som er noen av de siste nye prosjektene som er kommet på banen. Nå vet ingen hva de har å forholde seg til. Da kan jeg spørre: Gidder store industriselskaper å bruke penger på å utrede store prosjekter, når de ikke vet hvilke betingelser de har å forholde seg til?

Fremskrittspartiet har flere ganger fremmet forslag på Stortinget om å avklare dette. Tillat bygging av gasskraftverk med best tilgjengelig teknologi, og la staten ta ansvar for CO_2-verdikjeden. Da får en avklart dette, en får fjernet risikoen, og en får økonomien på plass. Dette har dessverre blitt nedstemt. Det hadde vært fint om vi kunne fått en avklaring i dag av hva Regjeringen vil gjøre med tanke på dette, både Tjeldbergodden, Slagentangen, Grenland og andre steder, og ikke minst de to kullkraftverkene som har kommet opp.

CO_2-rensing er blitt den mest symbolpregede debatten i norsk politikk. Jeg vil da si lit om Kårstø, som Arbeiderpartiet var innom. Kårstø er blitt et rent prestisjeprosjekt. Det gir veldig dårlig ressursutnyttelse uansett hvordan en snur og vender på det. Ut fra et miljøperspektiv og ut fra et energiperspektiv er det sløsing med penger de luxe. Men det er tydeligvis ikke noe som Regjeringen har noe imot, når vi ser hvordan de også skal bruke penger på mobile gasskraftverk.

I budsjettprosessen har komiteen stilt en rekke spørsmål. Hvor mye skal Kårstø-rensingen koste? Hvor mye skal det koste å drifte? Hva slags CO_2-resultat vil en få av dette? Vi får ikke svar på noe som helst. Allikevel sier Stortinget i dag ja til å begynne bevilgningene med 720 mill. kr til et prosjekt som ingen vet omfanget av, et prosjekt som energiministeren i tillegg i spørretimen for en drøy måned siden sa i realiteten var et blindspor, fordi det var en teknologi som ikke ville være anvendelig i særlig mange andre tilfeller.

Miljøpolitikk må ikke frikobles fra kravet om fornuftig ressursbruk. Fremskrittspartiet støtter prosessene som er i gang på Mongstad og Tjeldbergodden. Der er det gode løp der en legger opp til teknologiutvikling og kartlegging av potensial, for så å ta en beslutning om det er gode prosjekt i forhold til alternativ. Hvis Regjeringen faktisk skal ha noe å skryte av, bør de legge opp til de samme prosjektene på Kårstø, slik at en vet at en får noe igjen for pengene. Skal det være realitet i skrytet rundt CO_2, burde Regjeringen pålegge sitt eget kraftselskap å ha CO_2-rensing også på gasskraftverk de bygger i utlandet. Det ser vi skjer ikke. Så det er ren symbolpolitikk.

Det er et paradoks at Fremskrittspartiet er det partiet som fører en politikk som er mest i tråd med den tilnærmingen som ligger til grunn i Kyoto-avtalen, nemlig internasjonale løsninger på problemer, hvor de beste tiltak skal gjøres først, og der man ikke skal ha CO_2-rensing for enhver pris.

Når en vet at det at det åpnes ett kullkraftverk pr. uke i verden, og at det er fra kullkraften det er mest å hente på å rense utslippene, er det rart at vi i Norge kun ser på gasskraftrensing. Jeg utfordrer Regjeringen til å avklare dette med CO_2-kravet og statlig engasjement og få flere gode, permanente løsninger på plass, istedenfor dårlige, mobile løsninger.

Da vil jeg nevne den debatten vi hadde om bruk av thorium. Hvis vi mener noe med å være en energinasjon som skal bidra til å få mer energi i verden, og ikke bare rense utslipp, er det thorium en burde se mer på. CO_2-rensing bidrar ikke til å bringe mer energi inn i verden. En forbruker energi, men renser utslipp. Det er for så vidt bra, men det er ingen løsning på energiproblemet. Jeg vil derfor be statsråden gi en liten tilbakemelding om framdriften på den utredningen som han lovte i debatten om thorium.

Når det gjelder energi, er dessverre det jeg har vist til nå, bare en liten del av isfjellet i hele energipolitikken – der en lover mye, men ikke leverer. Det skulle komme en Midt-Norge-plan, lovte representanten Aasland da vi diskuterte kraftsituasjonen i Trøndelag før sommeren. Hvor er den planen? Den skulle kommet tidlig i høst. Og da skulle tidenes beste satsing på fornybar energi kommet. Den stortingsmeldingen som ble lagt fram etter åtte–ni måneder, mens det skulle tatt et par uker, den er på fire sider. Går en tilbake til stortingsmeldingene fra Bondevik-regjeringen, tror jeg omtalen av grønne sertifikater der er mer enn hele innholdet i stortingsmeldingen om tidenes satsing på fornybar energi. Det er pinlig.

Det er generelt uklare rammebetingelser for mye av kraftproduksjonen. Industrikraftregimet, hvor ble det av? Kommer det før jul, som Ola Borten Moe lovte i en debatt på Energi 2006? Hvor er den umiddelbare satsingen som skulle komme på Mongstad? Jeg ser ikke en krone i budsjettet. Hvor er toprissystemet som representanten Nordtun sa ikke var aktuelt, men som representanten Borten Moe sa skulle komme? Når kommer evalueringen av energiloven? Og: Energiloven ble evaluert senest i mai 2005, selv om representanten Borten Moe sier den aldri har blitt evaluert.

Jeg merker meg også at flere rød-grønne representanter i august anbefalte folk å binde strømprisen. Jeg håper de ikke gjorde det, for da var strømprisen på 75 øre. Man har hatt en rotete energi- og miljøpolitikk fra Regjeringen. Jeg håper en kan prøve å oppklare litt av alle misforståelsene de har hatt internt i Regjeringen det siste året.

Presidenten: Presidenten har ein sterk mistanke om at representanten skal ta opp forslag.

Ketil Solvik-Olsen (FrP): Jeg tar opp de forslag som Fremskrittspartiet har alene, eller er medforslagsstillere til.

Presidenten: Representanten Ketil Solvik-Olsen har tatt opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Tore Nordtun (A) [13:42:21]: Jeg lyttet med spenning til Ketil Solvik-Olsens innlegg når det gjaldt internasjonal miljøpolitikk, men det uteble noe om det.

Jeg har lest Fremskrittspartiets merknader i innstillingen, og vil spørre om en oppklaring på dette området. Jeg siterer:

> «Kyoto-avtalen fortolkes altfor strengt av stortingsflertallet. Fokus i klima- og miljøpolitikken må være å få mest mulig miljø for pengene som brukes, ikke at utslippsreduksjoner på globale utfordringer skjer innen visse geografiske områder.»

Jeg legger merke til at Fremskrittspartiet kutter fullstendig posten for nasjonale og internasjonale miljøtiltak, likeså posten for lokalt miljøvern og tiltak i nasjonalparkene.

Kan vi få en oppklaring fra Fremskrittspartiet, som nå vitterlig er Norges nest størst parti, om de har en formening om de internasjonale forpliktelsene, eller om de egentlig tar de utslippene som hele verden nå begynner å bli oppmerksom på, på alvor internasjonalt?

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [13:43:30]: Som jeg nevnte i starten av mitt innlegg, vil mye av miljøpolitikken bli dekket i innlegget til Tord Lien.

Men la meg nevne thoriumarbeidet som Fremskrittspartiet prøver å få i gang. Det er miljøpolitikk og energipolitikk på høyeste plan. Der kan du erstatte dagens forurensende kullkraftverk med mye mer miljøvennlige løsninger.

Vi hadde en satsing på fornybar energi, der Bondevik II-regjeringen faktisk jobbet i fire år med å få på plass grønne sertifikater, støttet av alle partier på Stortinget. Det første denne regjeringen gjorde, var å skrinlegge hele satsingen og komme opp med en ordning som var mye dårligere.

Globale CO_2-tiltak: Fremskrittspartiet kutter Kårstø, fordi det er et dårlig prosjekt. Men vi støtter prosessen rundt Tjeldbergodden og Mongstad, for der får man teknologiutviklingen på vei. Vi vil heller ha langsiktige, robuste løsninger som gir gode miljøkonsekvenser på lang sikt, enn å ha dårlige løsninger som blir iverksatt kjapt, og som undergraver hele tilliten til det miljøarbeidet alle ønsker skal skje.

Børge Brende (H) [13:44:42]: Globalt viser en FN-rapport som ble fremlagt i 2004, at det trolig forsvinner omtrent 100 arter fra jordas overflate hver dag. En art som forsvinner, forsvinner for alltid. Det vil si at ca. 40 000 arter forsvinner globalt i løpet av året.

I går fikk vi en rødliste også for Norges del, hvor det viser seg at mange arter i Norge også er truet. Norge har jo inngått internasjonale forpliktelser, bl.a. i Johannesburg, om at man skal stoppe tapet i artsmangfoldet innen 2010.

Hvilke tanker gjør Fremskrittspartiet seg rundt forvalteransvaret og det ansvaret vi har i denne generasjonen for at vi ikke skal ødelegge artsmangfoldet? Hvilke konkrete tiltak vil Fremskrittspartiet gå inn for for å hindre tap i artsmangfoldet i Norge?

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [13:45:48]: Dette er jo relevant i forhold til det arbeidet som skjedde på Stortinget i forrige periode, da man behandlet stortingsmeldingen om biologisk mangfold. Da var Fremskrittspartiet bl.a. med på å opprette Artsdatabanken, som er med på å gjøre dette arbeidet. Vi synes det er veldig bra at det blir gjort et konstruktivt arbeid for å kartlegge omfanget.

Det er også en del arter som vi er enige i at vi bør bevare. Det arbeidet skal vi følge opp på linje med alle andre på Stortinget. Der er det ingen uenighet. Der det nok er litt uenighet mellom Fremskrittspartiet og en del andre partier, er om en del av de artene som man rødlister. Når det gjelder rovdyrbestanden i Norge, er vel f.eks. ulv på rødlisten, hvis jeg ikke tar helt feil, men den er ikke genetisk spesiell for Norge lenger. Spørsmålet er: Er det ønsket om å ha ulv som er det viktigste, eller er det ønsket om å ta vare på genetisk spesielle arter? Da synes vi litt av den rødlisten som framkommer, er mer politisk enn rent biologisk motivert.

Heidi Sørensen (SV) [13:46:53]: Jeg har tre konkrete spørsmål til Fremskrittspatiet, som jeg bare ønsker enkle, konkrete svar på.

Det første er: Er Fremskrittspartiet enig i konklusjonene fra FNs klimapanel om at de klimaendringene vi opplever nå, er menneskeskapte?

Det andre: Ønsker Fremskrittspartiet en global avtale for å redusere utslippene av CO_2?

Og det tredje: Fremskrittspartiet stemte mot klimaavtalen fra Kyoto i Stortinget forrige periode. Har dere nå endret synspunkt, og støtter avtalen?

Tre enkle spørsmål: Er dere enig med FNs klimapanel? Vil dere ha en global avtale for å redusere CO_2-utslippene? Støtter dere Kyoto-avtalen i dag?

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [13:47:39]: Internasjonale miljøutfordringer må løses med internasjonale avtaler – så ja, global avtale er viktig.

Kyoto-avtalen er ikke en god avtale i forhold til de målene en har. Derfor vil ikke Fremskrittspartiet støtte Kyoto-avtalen slik den er, men vi aksepterer at den er der. Så lenge Stortinget har ratifisert den, vil vi være med i debatten om hvordan vi skal gjennomføre de tiltakene som Stortinget har pålagt oss. Da er veldig mye av den tilnærmingen som Regjeringen har, dårlig, for det er dyre tiltak i forhold til den effekten de har. Kårstø-anlegget er ett eksempel. Den gasskraftpolitikken man fører i Midt-Norge, der man tillater mobile gasskraftverk, men ikke tillater konvensjonelle gasskraftverk, er også et dårlig eksempel som viser at Regjeringens miljøpolitikk ikke henger sammen.

Når det gjelder menneskeskapte klimaendringer, venter vi på neste rapport. Vi registrerer at det gjøres veldig mye arbeid rundt klimaendringer, der en del forskere sier at CO_2 påvirker klimaet, men i hvilken grad er det veldig stor uenighet om. Fremskrittspartiet har aldri nektet for at CO_2 er en klimagass. Vi må også registrere den debatten som går om i hvilken grad CO_2-endringene er med på å endre klimaet. Når en f.eks. ser at de i CERN jobber med

en atmosfæremodell, synes vi det er veldig spennende. Det gir et bredt bilde av hva som egentlig skjer.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Børge Brende (H) [13:49:21]: I løpet av de 100 årene vi har foran oss, er vi trolig i ferd med å endre gjennomsnittstemperaturen på jordkloden mer enn i de 10 000 årene som har gått siden forrige istid. Det er en utvikling som ikke kan fortsette, og Norge har både et nasjonalt og ikke minst et globalt ansvar for å få et klimaregime på plass som omfatter alle land, også mellominntektsland. Men vi skal også gjøre en innsats her nasjonalt.

Under FNs toppmøte om miljø i Johannesburg i 2002, ti år etter Rio-toppmøtet, var verdens ledere enige om at en viktig forutsetning for å nå målet om å hindre globale klimaendringer, som er ødeleggende for det globale miljøet, var en storstilt satsing på fornybar energi. Ikke minst må vi få på plass regionale kvotesystem.

I forrige stortingsperiode tok vi initiativet til å få et kvotesystem på plass for klimagasser i Norge. Vi var ledende på det punkt. Det fikk vi – Bondevik II-regjeringen – gjennom i Stortinget, i et samarbeid med Sosialistisk Venstreparti. Arbeiderpartiet meldte seg ut av den debatten. Det hører også med i det totale bildet.

Vi startet så et viktig arbeid med å få på plass mer fornybar energi, i et nært samarbeid med Sverige, som da har innført et system med grønne sertifikater. Lovteksten var sendt ut på høring, og samtalene med Sverige gikk bra. Det ble noen utsettelser, for Sverige utsatte innføringen av dette.

Så havnet vi i den situasjonen at med den nye regjeringen skar forhandlingene med Sverige seg. Da forhandlingene skar seg, bekreftet Odd Roger Enoksen, både i salen her og i møte med energi- og miljøkomiteen, at vi skulle få et minst like godt system på plass gjennom fondet som skulle bestyres av Enova – minst like godt.

Som jeg sa i den ene replikken: Det siste døgnet har faktisk vært et trist døgn miljømessig for Norge. Det som miljøvernministeren i sommer sa ikke var aktuelt, å få forurensende, mobile gasskraftverk, gjennomføres nå med statlige midler gjennom Statnett. De skal ikke bare leies. Det skulle de forrige gang, men så fant man ut etter tre kvart år at de var utleid til Irak, og nå skal man kjøpe mobile gasskraftverk, som skal være midlertidige, til den nette pris av 2 milliarder kr. Og nå er miljøvernministeren delvis for. Det hadde vært interessant senere i dag å få vite graden av entusiasme fra miljøvernministerens side knyttet til disse mobile gasskraftverkene.

Men nå er det slik at vi skal bruke 2 milliarder kr på mobile gasskraftverk. Bare noen timer etterpå kommer det ut en pressemelding fra Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk, som dropper en storstilt vindkraftutbygging på Trøndelagskysten – midt i det området hvor man kan oppleve strømkrise i årene fremover. Og det er mye kraft som droppes. Det er kraft som kunne ha gått til 40 000 husholdninger i Midt-Norge, som nå droppes. Ettersom man ikke legger så stor vekt på hva opposisjonen sier i den sammenheng, vil jeg sitere styreleder Kolbjørn Almlid, Senterpartiet, i Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk, som sier

> «at den begrensede utbyggingen er et direkte resultat av for svake støtteordninger. Det er svært skuffende at regjeringens tidligere uttalte, sterke ønske om omfattende vindkraftutbygging i Norge» – også fornybar satsing –
>
> «ikke er fulgt opp med støtteordninger som gjør det mulig å bygge de vindkraftparkene det er gitt konsesjon for».

Og så får Arbeiderpartiet seg i denne debatten til å si at det er en «historisk satsing»! Ja, det er en historisk dårlig satsing i forhold til det vi kunne fått med de grønne sertifikatene. I Sverige vil fornybarprosjekter få en stimulans på 20 øre. I Norge avspises vindkraftprosjekter med 8 øre, samtidig som Regjeringen i sin storstilte miljøpolitiske snuoperasjon, som den ble omtalt som fra SVs side, går inn for å kjøpe mobile gasskraftverk som forurenser dobbelt så mye som et vanlig gasskraftverk, og som koster dobbelt så mye når de produserer strøm. Det har man råd til! Jeg synes det hadde vært fint hvis man i løpet av dagen fra olje- og energiministerens og miljøvernministerens side kan få avklart om Regjeringen tar dette sånn på alvor at man nå er villig til å se på om det støttesystem man har utviklet, kan forbedres, slik at vi også i Norge kan gjøre en del av vår jobb med å satse på fornybar energi, for vi kommer ikke til å få dette på plass.

Vindkraftforeningen sier at ni av ti kraftprosjekter nå blir droppet. Jeg tror ikke vi vil se mange bioenergiprosjekter og mini- og mikrokraftverk fremover, iallfall i forhold til det potensialet som vi har, på 15 TWh – tilsvarende 30 Alta-kraftverk – som kan tas i bruk til fornybar energi i Norge, slik at Norge kan heise vimpelen og være stolt over hva vi gjør også på denne siden. Regjeringen må ta selvkritikk, og må innrømme at det systemet vi fikk, ikke var tilsvarende det som man har fått i Sverige, og ikke var like godt som de grønne sertifikatene ville ha vært. Iallfall er det ikke godt nok til å få realisert det vi ønsker.

I denne sal har det vært veldig mange brutte løfter fra Regjeringens side knyttet til energi- og miljøområdet. Grunnen til at vi har en diskusjon som er så fragmentert, knyttet til vindkraft og mobile gasskraftverk, er at vi ikke har fått en helhetlig plan. I vår, da vi diskuterte dette og presset olje- og energiministeren på dette spørsmålet, sa han: Avvent nå den handlingsplanen jeg skal fremlegge, knyttet til strømkrisen i Midt-Norge. Den kommer tidlig i høst. Tidlig i høst! Nå er vi snart ved denne sesjonens slutt, i desember, og ingen handlingsplan er kommet, men vi får fragmenter. Enn om vi kunne sett dette i sammenheng, slik at man hadde fått en offensiv satsing som også opposisjonen kunne ha vært med på? Jeg ville gjerne ha samarbeidet med Regjeringen for å få til en konstruktiv handlingsplan. Alle må være villige til å sette sine kjepphester på stallen for å løse den krisen man står overfor i Midt-Norge. Det er foreløpig ingen krise, men en beslutningskrise. Man kan få gasskraftverk på plass på Tjeldbergodden, man kan få det på Skogn, man kan få tatt i bruk fornybar energi – man har mange gode prosjekter som kan gjennomføres.

I dag er det også skapt en del usikkerhet om denne handlingsplanen. Er den fremlagt nå, eller er den ikke? Tidligere gikk nemlig olje- energiministeren ut og sa til Adresseavisen at man ikke behøvde en handlingsplan. Så kom han dagen etter i Stortinget og sa at den kommer, men vi kan ikke si når. I Politisk kvarter i dag tidlig sa han at man ikke har fått på plass de langsiktige tiltakene. Nå leste jeg på NTB, akkurat da jeg gikk inn i salen, at krisepakken er fremlagt – fire timer etter at olje- og energiministeren mente at det ikke var mulig å si når den kom! Jeg vet ikke om olje- og energiministeren har snakket med statsministeren om dette, men under den midtnorske olje- og gasskonferansen torsdag – altså i dag – la Stoltenberg frem Regjeringens bebudede plan for strømforsyningen til Midt-Norge. Dette er ikke fra Høyres Pressebyrå – det eksisterer for øvrig ikke lenger – men fra Norsk Telegrambyrå. Krisepakken er i fem punkter, og så kommer det fra NTB: «og inneholder ikke mange nye elementer.»

Nei, jeg har sett på disse elementene. Det er ikke noe nytt. Så vi får håpe at vi iallfall i løpet av dagen får avklart: Når kommer krisepakken? Vil man samarbeide med opposisjonen for å forsøke å få til noe vi kan samle oss om? Eller er det slik at krisepakken er fremlagt av statsministeren i dag – i fem punkter som ikke inneholder noe nytt?

Jeg håper debatten i dag også kan avdekke hvilke avbøtende tiltak man vil komme med overfor Midt-Norge.

I vår fremmet jeg fra denne talerstol et forslag om at man ikke skulle etablere et eget prisområde i Midt-Norge. Statsråd Enoksen gikk opp på talerstolen og sa at det var unødvendig, for det ville ikke skje. Den 20. november innførte man et eget prisområde for strøm i Midt-Norge.

Presidenten: Skal representanten ta opp forslag?

Børge Brende (H): Takk for påminnelsen, president! Jeg tar opp Høyres forslag og forslagene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Presidenten: Representanten Børge Brende har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Asmund Kristoffersen (A) [13:59:53]: Representanten Børge Brende holdt en bemerkelsesverdig høy profil i sin kritikk av den nåværende regjeringen, spesielt når det gjelder ansvaret for manglende kraftproduksjon i Midt-Norge, som er et hett tema i dag og for så vidt også har vært det tidligere. Representanten Brende sitter i Stortinget, og han har fire års erfaring fra regjering. Han vet at det tar tid fra beslutninger tas til en har produksjonen på plass.

På denne bakgrunn er det naturlig for meg å spørre representanten Børge Brende om hvilke tiltak hans regjering – altså Bondevik II – hadde for å få på plass gasskraftproduksjonen i Midt-Norge, altså den produksjonen som kan fylle det gapet som må fylles?

Børge Brende (H) [14:00:56]: Først vil jeg understreke at jeg i mitt innlegg nå sa at vi står overfor en «beslutningskrise» – det er ingen krise! Det er fullt mulig å komme med tiltak som kan hindre at vi får en strømkrise i Midt-Norge, og det har jeg invitert til å samarbeide om.

Når det gjelder den perioden da vi satt i regjering, bygde vi ut mer vannkraft enn gjennom hele 1990-tallet. Vi fornyet konsesjonen til gasskraftverket på Skogn, for at det skulle komme på plass. Vi jobbet også intenst for å få på plass de grønne sertifikatene, som ville innebære en helt annen stimulans til fornybar energi – på linje med Sverige, som nå har forsynt 25 pst. av strømnettet sitt med fornybar energi, hvis jeg forstår det rett. Dette var historiske sjanser, historiske muligheter, som vi nå har sett ikke ble gjennomført.

Når det gjaldt gass for øvrig, sa jeg som miljøvernminister ja til gasskraftverket på Snøhvit. Da var det faktisk representanter her i salen som satt utenfor kontoret mitt og demonstrerte. Vi fikk også på plass en investeringsbeslutning knyttet til gasskraftverket på Kårstø.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [14:02:11]: At vi har sett manglende handlekraft i energipolitikken, er vi enige om. Energisituasjonen er vanskelig, og vi har ikke fått noe gjennombrudd fra denne regjeringen. De mobile gasskraftverkene blir således et monument over en handlingslammet energipolitikk over lang tid. Det som representanten Brende tar opp i forbindelse med planen om rikets energitilstand, er helt i tråd med Fremskrittspartiets politikk, og det er godt å se at Høyre og Fremskrittspartiet nå er enige om de kortsiktige tiltakene for å få orden på kraftsituasjonen.

Men i en sak om rikets energitilstand ville det også være ønskelig å se på mer langsiktige tiltak, og da kommer spørsmålet om thorium opp. Av mange ble det fremmet som en av de gode miljømessige og energimessige løsningene på verdens energiforsyning for lang tid framover. Det skal brukes 2 milliarder på mobile gasskraftverk – det er halvparten av det som trengs for å bygge et pilotanlegg for thorium. Hvordan vil Høyre stille seg til et eventuelt thorium-prosjekt?

Børge Brende (H) [14:03:15]: Årsaken til at Høyre har vært imot tradisjonell kjernekraft, er at vi i løpet av en eller to generasjoner skaper et avfallsproblem som tusenvis av generasjoner etter oss må håndtere. Hvis det er slik at forskning og pilotprosjekter nå viser at thorium ikke har de negative egenskapene som tradisjonell kjernekraft – og det er ting som tyder på det – er dette på lang sikt en betydelig mulighet. Da snakker jeg om et tjueårsperspektiv.

Jeg synes det bør gis honnør til Fremskrittspartiet for at de har reist denne debatten. Jeg har vært litt overrasket over at olje- og energiministeren har vært såpass avvisende til forskning og også til en gjennomgang av potensialet rundt thorium. Det skader ikke! Vi vet at det også finnes mye av de nødvendige grunnstoffene i Norge, så vi er ikke negative til det initiativet.

Heidi Sørensen (SV) [14:04:29]: Den siste uken har vi sett representanten Brende svinge seg i media med en påstand om at mens han var miljøvernminister, gikk utslippene av klimagasser i Norge ned, mens de nå øker. Jeg mener at det er en retorikk som ikke er en tidligere miljøvernminister verdig.

Børge Brende ble som kjent miljøvernminister i 2001 og gikk av i 2004. Utslippene i den perioden var: da han startet, 54,8 mill. tonn, og da han sluttet, 54,9 mill. tonn – i den perioden hadde det vært en liten bukkel. Man skulle tro at Børge Brende mente at Knut Arild Hareide og Helen Bjørnøy i fellesskap – som delte året 2005 – var mye mer effektive som miljøvernministre enn Børge Brende, for da var utslippene nede i 54,2 mill. tonn. Men med all respekt: Er ikke dette bare tull med tall og en retorikk en tidligere miljøvernminister burde holde seg for god til å komme med?

Børge Brende (H) [14:05:32]: Jeg er enig i at representanten Sørensen nå tuller med tall!

Når jeg har brukt disse tallene for å illustrere en utvikling – og ikke minst har Heidi Sørensen tidligere vært opptatt av å fremskrive den type utslipp – så har jeg benyttet meg av tallene fra 2001 til 2005. Dette er et svar fra miljøvernminister Helen Bjørnøy til komiteen, som viste at i perioden 2001–2005, under Bondevik-regjeringen, økte ikke klimagassutslippene i Norge – i så fall økte de meget marginalt. Jeg tror faktisk det kunne vært en liten nedgang også.

Grunnen til at jeg har brukt de tallene, er at det illustrerer at det faktisk er mulig å øke energibruken, men på en slik måte at man får mer ut av mindre. Det blir også den store globale utfordringen fremover. Derfor er det viktig å understreke disse tallene, og det blir spennende å se hvordan de utvikler seg i årene fremover med en miljøvernminister fra SV.

Presidenten: Replikkordskiftet er avslutta.

Heidi Sørensen (SV) [14:07:10]: Nyttårsaften venter jeg og mannen min barn. Nå har jeg gått gravid i snart ni måneder, og det er ikke fritt for at man har gjort seg tanker om hvilken verden og hvilket liv det lille barnet vil få. Jeg tror at alle blivende foreldre får en slags trang til å tenke litt lenger enn man har gjort før. For meg har det f.eks. blitt en liten aha-opplevelse at 2050 ikke lenger er en fjern framtid, men et tidspunkt da min kommende datter ikke engang vil ha fylt 50 år. Mens jeg har gått gravid, har nye og alarmerende rapporter om jordas miljøtilstand blitt publisert, og vi opplever i dag en global oppvåkning om hvor alvorlig miljøtrusselen er. Grønlandsisen smelter, og det skjer raskere enn vi har trodd tidligere. Forsvinner grønlandsisen, vil verdenshavene øke med sju meter. FNs klimapanel mener at i løpet av det neste århundret kan havnivået øke med så mye som en hel meter. En meter havøkning endrer geografien. En meter havøkning tilsvarer halve Bangladesh.

Klimatrusselen er den største miljøutfordringen menneskeheten står overfor. I høst fikk den britiske regjeringen overrakt Stern-rapporten, som slår fast at kostnadene ved ikke å gjøre noe med klimatrusselen er astronomiske, mens det lønner seg å iverksette tiltak – jo tidligere, jo bedre, både for naturen og for økonomien.

I Norge har Regjeringen ved miljøvernministeren mottatt Lavutslippsutvalgets innstilling, som beskriver hvordan vi i Norge kan redusere utslippene med 50–80 pst. innen 2050. Lederen av utvalget, Jørgen Randers, sa da han la fram rapporten, at det står at dette ikke er umulig dyrt. Og så la han til at hadde han skulle bestemt helt selv, ville han ha skrevet at det var rasende billig. Klarer vi å følge opp Lavutslippsutvalgets innstilling og redusere utslippene med to tredjedeler innen 2050, er det en arv jeg vil være stolt av å kunne gi til min datter når hun runder 50.

Miljøsatsingen går som en grønn tråd gjennom hele statsbudsjettet. De samlede miljørelaterte bevilgningene i statsbudsjettet for 2007 er beregnet til 23,3 milliarder kr, mot vel 20,5 milliarder kr i 2006. Dette er en økning på 3 milliarder kr, eller vel 15 pst., og viser at Regjeringen prioriterer miljøvern høyt.

La meg trekke fram noen ting spesielt: bevilgningene til CO_2-rensing på over 780 mill. kr, økningen i tilskudd til ny fornybar energi og energieffektivisering med 50 pst. på ett år, satsingen på jernbane – 1 milliard kr mer, eller også en økning på 50 pst. – omleggingen til mer miljøvennlige avgifter og, til slutt, ikke minst den opptrappingen vi har fått til innenfor det miljørettede utviklingssamarbeidet.

Lavutslippsutvalget sier at CO_2-rensing er et av de aller viktigste tiltakene vi kan gjennomføre for å redusere utslippene av CO_2. I budsjettet er det altså satt av 720 mill. kr til rensing på Kårstø i 2007. Det er riktig av Norge å ha en ambisjon om å bli verdensledende på fangst og deponering av verdikjeden knyttet til CO_2. Det er klokt av Regjeringen å prioritere slik at vi bidrar til å utvikle teknologi som reduserer kostnadene ved fangst og deponering av CO_2, slik at dette kan bli en teknologi som kan bli tatt i bruk i stor skala over hele verden.

Vi har en visjon om at Norge skal være en miljøvennlig energinasjon. I budsjettet opprettes et grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering. Dette har det vært mye kritikk av i dag, men meg bekjent er det ingen partier som i dag kommer til å stemme mot at fondet opptrettes. La meg også si at bare fra 2006 til 2007 er det 50 pst. økning i alt som heter støttetiltak til energieffektivisering og ny fornybar energi. Jeg vil kalle det en god start. Så er jeg glad for at vi har en utålmodig opposisjon som ønsker enda mer satsing, men det er altså 50 pst. mer enn hva Bondevik II-regjeringen fikk til.

I statsbudsjettet gjør vi i tillegg noen viktige grep når det gjelder miljøavgifter, for å redusere utslipp av klimagasser. Omlegging av bilavgiftene har vi fått til på ett år, og det vil bidra til å få ned utslipp. Det samme vil forslaget om å innføre CO_2-avgift på gass gjøre.

I samferdselssektoren har vi fått til en kjempesatsing på jernbane, 1 milliard kr mer til jernbane på ett år. Det er masse. Det er å fylle opp Nasjonal transportplan. Som tidligere medlem av samferdselskomiteen må jeg si at det er jeg spesielt fornøyd med. Jernbanesatsingen vil også bi-

dra til å redusere lokal luftforurensing, og selvfølgelig bidra til å få ned utslipp.

I budsjettet øker også bevilgningene til det miljørettede utviklingsarbeidet med 350 mill. kr. Det er en kraftig økning. Det vil kunne bidra til å redde regnskog, f.eks. i Asia, Amazonas og Afrika, og sikre livsgrunnlaget til folk som lever i og er avhengig av regnskogen. Det haster med å redde regnskogen. Hvert år forsvinner regnskog tilsvarende halvparten av Norges areal. Det er skog med plante- og dyrearter som forsvinner for alltid. Jeg er glad for at Regjeringen har som målsetting at vi skal være verdensledende på området miljørettet utviklingsarbeid.

Også i Norge er vi opptatt av å ta vare på plante- og dyrearter. Stortinget og Regjeringen har et felles mål om å stanse utryddelsen av arter innen 2010. Det er en ambisiøs målsetting, som krever økt innsats og nye tiltak hvis man skal lykkes. Vi har bare tre år på oss på å stanse denne utviklingen. I går la Artsdatabanken fram den nye rødlisten over truede plante- og dyrearter i Norge. De har vurdert ikke mindre enn 18 500 arter. Av de artene som er vurdert, er 3 800 registrert på listen som truede eller sårbare. Det er den utfordringen vi står overfor. Artene trues i Norge fordi leveområdene deres forsvinner. Det skjer gjennom utbygging, tømmerhogst, moderne landbruk og drenering av våtmarker. Halvparten av de truede plante- og dyreartene befinner seg i skogen. Hvordan vi forvalter og verner om vår skog, er helt avgjørende for om vi klarer å ta vare på artsmangfoldet for framtiden. I statsbudsjettet øker bevilgningene til nytt skogvern – ikke reduseres, som representanten Kvassheim påstod.

Så er det viktig å få med seg at vi sier at i tillegg til den økningen som er satt av i statsbudsjettet, skal vern av området i Trillemarka finansieres som en egen sak som kommer over jul. Nå vet ikke jeg hvilke ambisjoner representanten Kvassheim har for vernet i Trillemarka, men nærmest uansett ambisjonsnivå, vil det bety at neste år vil være det året gjennom tidene da vi satser *mest* på skogvern, og ikke *minst*, som Kvassheim prøver å framstille det som.

Jeg er også fornøyd med at budsjettet på dette området, som handler om biologisk mangfold og det å fremme friluftsliv for 2007, økes med 10 pst. sammenlignet med 2006.

Norge er alene om å forvalte de siste restene av den europeiske villreinstammen. Norge er det eneste landet i Europa som har et intakt høyfjellsøkosystem, og villreinen er derfor en norsk ansvarsart. Det er så fantastisk det vi forvalter. Hvis man står på Hardangervidda og ser – som man mange ganger kan – en flokk på flere tusen dyr bevege seg fra vinterbeite til sommerbeite, så skal man til Serengeti, der gnuen vandrer, for å finne noe tilsvarende, eller til Canada for å se karibuens vandring der. Vi har ansvar for å ta vare på dette for kommende generasjoner.

Villreinsentrene, som vi opprettet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, skal være nøkkelen til å ta vare på villreinbestanden. Derfor er jeg også glad for at flertallet i komiteen øker bevilgningene til villreinsentrene nettopp for å styrke dette arbeidet.

La meg ta en liten visitt innom Fremskrittspartiets budsjett, som viser at de raserer Miljøverndepartementets budsjett. De kutter 387,2 mill. kr. Konsekvensene av det vil være at det internasjonale miljøarbeidet ligger med brukket rygg, og alt arbeid for å ta vare på artsmangfoldet i Norge ligger med brukket rygg. I tillegg kutter man all rensing av CO_2, og klimaarbeidet vil også ligge med brukket rygg. Norge vil da kanskje konkurrere med Bush om å være dårligst i klassen. Det må være et dilemma for Kristelig Folkeparti og Venstre å ha slike samarbeidspartnere.

La meg helt til slutt si: Vi har en ambisjon om å gjenreise Norge som miljønasjon. Til våren markerer vi 20-årsjubileet til Brundtland-rapporten. Da skal vi gjøre det hun sa den gangen: Vi skal tenke globalt og handle lokalt.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [14:17:23]: Fornuftig bruk av ressurser har aldri vært en sterk side hos SV, og det får vi bekreftet i dagens innlegg.

Regjeringen jobber for å bruke 2 mill. kr på mobile gasskraftverk, framfor å bruke de samme midlene til å ferdigstille store permanente kraftverk, eller i hvert fall framskynde dem.

Så skryter representanten Sørensen av at det bevilges 720 mill. kr til CO_2-rensing på Kårstø. Det er riktignok mange hundre millioner kroner mindre enn det Sørensen krevde i fjor på denne tiden i Dagsavisen. Men oppsiktsvekkende er det også at denne teknologien på Kårstø ikke vil være anvendelig særlig mange andre steder, ifølge energiministeren fra den rød-grønne regjeringen. Det er ingen midler bevilget til CO_2-prosjektene på Mongstad og Tjeldbergodden. Der bevilger Fremskrittspartiet penger, så Sørensen tar feil i sitt innlegg. Det er heller ingen krav fra Regjeringen om CO_2-rensing på statens eget kraftselskap, som bygger gasskraftverk i Tyskland.

Jeg tror man skal ha en snever omgangskrets hvis en tror at resten av verden kun ser på CO_2-rensing av gasskraftverk. Tvert imot, det er kullkraft man renser.

Tror representanten Sørensen at Kina, Tyskland og andre land som har kullkraft- og gasskraftverk, vil rense sine gasskraftverk før de renser sine kullkraftverk?

Heidi Sørensen (SV) [14:18:38]: Etter at Regjeringen tiltrådte, og etter at man satte i gang arbeid både på Kårstø, Tjeldbergodden og Mongstad, har norske ministre vært rundt om og fått beskjed om og spørsmål om å snakke om hva vi gjør med CO_2-rensing. Og mange er interessert. Britene er interessert, hele EU-systemet er interessert, og vi er i dialog med Kina, som er interessert. Dette har vært en suksess. At Fremskrittspartiet går forbi det, får være Fremskrittspartiets problem.

Fremskrittspartiet har et nettokutt på CO_2-rensing som er meget kraftig, og hvis man skulle ha gjennomført Fremskrittspartiets budsjett, ville vi ha stilt i klasse med Bush om å være den minst klimavennlige nasjonen i verden.

I forhold til den mobile reservekraften som er bestilt, er det også grunn til å minne representanten Solvik-Olsen om at mobile gasskraftvek kan gå på enten fornybar biobrensel eller naturgass. Mitt råd i så henseende for å få nullutslipp også fra dem, vil være at de skal gå på fornybart biodrivstoff.

Ivar Kristiansen (H) [14:19:53]: SV feide jo over landet, både før og etter valget, med det budskap at kom de til makten, så skulle vi få se et miljøpolitisk gjennombrudd. Norge skulle bli et miljøpolitisk foregangsland.

Etter å ha lyttet til representanten Sørensens timinuttersinnlegg, og etter det året som er gått med SV i posisjon, kan jeg ikke se eller finne i budsjettet det hun sa i sin replikk til Hareide for et år siden, at en ny regjering skulle gjennomføre en snuoperasjon – en handlingsplan – som mønster for andre land.

Hva er det store gjennomslaget som andre land kan adoptere? Er det nye mobile gasskraftverk, er det kutt i giftopprydding, eller er det oljevirksomhet i Barentshavet? Budsjettet viser en økning på 1 pst. Det er på ingen måte verken en handlingsplan eller en snuoperasjon som det står noen slags respekt av.

Heidi Sørensen (SV) [14:21:08]: Jeg har dessverre ikke tid til å gjenta mitt innlegg. Men la meg ta noen hovedpunkter, hvis representanten Kristiansen gikk glipp av det: 3 milliarder kr mer til miljøtiltak i dette budsjettet enn i budsjettet for 2006. Det betyr en økning på 15 pst. 1 milliard kr mer til jernbane. 780 mill. kr mer til CO_2-rensing, 50 pst. mer til energieffektivisering og fornybare energikilder, 350 mill. kr mer til miljørettet utviklingssamarbeid.

Jeg synes at 3 milliarder kr pluss på miljøtiltak over statsbudsjettet er en god start på det som vi står helt fast på, og som er en ambisjon vi overhodet ikke rikker, nemlig å gjenreise Norge som et miljøpolitisk foregangsland. Men hvis representanten Ivar Kristiansen trodde at det var gjort i en håndvending etter det forrige regimet vi hadde, så deler ikke vi den oppfatningen. Det er en stor jobb som skal gjøres.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:22:22]: Representanten Sørensen begynte sitt innlegg med å reflektere over det å være gravid og hvordan levevilkårene når det gjelder klima, vil være for datteren i 2050.

Vi i Bondevik-regjeringen gjorde noen grep. Vi satte ned Lavutslippsutvalget, som nå har levert innstillingen og foreslått, som representanten Sørensen var inne på, rasende billige tiltak. Det som da forundrer meg litt, og som jeg ønsker å utfordre representanten Sørensen på, er om ikke SV ser behov for at Stortinget tar en samlet diskusjon om de innspill og de strategier som Lavutslippsutvalget har gitt oss, for vi vet ikke hvilket flertall dette hus får etter 2009. Nå er SV med i flertallet. Er det ikke da lurt å bruke dette flertallet til å stadfeste den politikken som Lavutslippsutvalget anbefaler?

Heidi Sørensen (SV) [14:23:23]: Jeg har i denne salen tidligere rost tidligere miljøvernminister Knut Arild Hareide for å ha satt ned Lavutslippsutvalget. Det var noe av det bedre vi arvet fra den forrige regjeringen, og en arv vi vil følge opp.

La meg svare på to spørsmål samtidig, for representanten Kvassheim stilte også et spørsmål i sitt innlegg som går i samme retning som det spørsmålet representanten Line Henriette Holten Hjemdal stiller her.

Vi ønsker en bred drøfting i Stortinget av de tiltakene Lavutslippsutvalget foreslår. Jeg tror også at det er lurt at klimatiltak forankres så bredt som overhodet mulig i Stortinget. Jeg vil også si meg enig i det representanten Kvassheim sa om at klimaspørsmål ligner litt på pensjonsspørsmål. Det handler om langsiktighet. Det som gjøres, må forankres i et bredt flertall, slik at det kan stå ikke bare over stortingsperioder, men over tiår, hvis vi samlet sett skal ha muligheten til å møte de store utfordringene vi står overfor.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:24:43]: Da vi i Kristelig Folkeparti la fram vårt alternative budsjett for 2007, fikk forslaget navnet «En annen dans». Vi la fram et budsjettforslag som gir en større satsing på miljø enn det Regjeringen foreslo, og vi gjorde noen grep innenfor energibudsjettet som ville gitt en bedre distrikts- og miljøprofil.

I dag er det 7. desember. Det er grønt ute. Mange, særlig barn, ville hatt snø. At det er grønt 7. desember, har vi opplevd før. Det som er nytt, er at den temperaturen vi har ute, gjør at klimaet nå er på alles lepper. Dette gir oss en mulighet som vi må bruke, for klimautfordringene er store. Derfor er det særdeles viktig at vi overholder Norges forpliktelser i Kyoto-avtalen. Skal vi klare det, må vi få til en reduksjon av CO_2-utslippene. Men det er også veldig viktig at vi lager sektorvise planer for hvordan vi skal redusere disse CO_2-utslippene, og at disse planene har konkrete mål, og også sier hvordan vi skal nå disse målene. Sektorvise planer som ikke inneholder mål, eller ikke konkret sier hvordan disse skal nås, er ikke et handlekraftig redskap – som vi trenger på en grønn 7. desember.

Lavutslippsutvalget har vist at det er både teknologisk og økonomisk mulig å redusere klimautslippene med to tredjedeler innen 2050. Øker vi utslippene, f.eks. i petroleumssektoren, må vi redusere desto sterkere i andre sektorer, f.eks. transportsektoren. Men skal vi lykkes med det, må vi være villige til å ta tøffe politiske valg, og da blir spørsmålet til oss alle om vi er tøffe nok politisk, om vi er tøffe nok politikere til å ta de valg og gjøre de prioriteringer som er nødvendig.

Jeg tror vi må satse mye mer offensivt på forskning enn det dagens regjering gjør. Jeg er glad for det Heidi Sørensen sier, at hun ønsker at Lavutslippsutvalgets innstilling og deres forslag skal drøftes i Stortinget, for i innstillingen sier regjeringspartiene noe helt annet. Fra opposisjonens side har vi prøvd å være konstruktive og fremme et

forslag om dette. Tiden er ennå ikke ute. Det går an å stemme for dette forslaget senere i dag.

Et av Regjeringens kroneksempler på at de vil satse i klimapolitikken, er bevilgningen på noe over 700 mill. kr til CO_2 -håndtering på Kårstø. Kristelig Folkeparti synes det er bra at Regjeringen satser på CO_2 -håndtering, men vi er skuffet over at forskningsmidlene ikke øker.

Men det som er viktig når det gjelder Kårstø, er at tempoplanen holdes. Det må ikke sås usikkerhet om at prosjektet ikke vil bli realisert innen den tidsfristen Soria Moria-erklæringen setter, altså 2009. Jeg legger til grunn at dette ikke er noe problem, siden Stortinget ikke har orientert om noe annet, og jeg forventer derfor at det er lett for de to statsrådene vi har i salen i dag, å bekrefte at tempoplanen holdes, slik det står i Soria Moria-erklæringen, når det gjelder Kårstø.

Vi har tidligere i dag hørt at representanten fra Arbeiderpartiet vil være med på en gassrørledning til Grenland, Østlandet og videre til Vest-Sverige. Det er bra. At Arbeiderpartiet står på forliket fra forrige periode, er godt å høre. I Kristelig Folkeparti er vi allerede nå klare til å klargjøre statens posisjon innenfor dette prosjektet. I en flertallsmerknad om dette står det at man ser fram til at Regjeringen setter i verk «naudsynte tiltak» for å realisere et gassrør til Grenland. Jeg tror prosjektet nå trenger at vi kommer med de forpliktelsene som trengs fra statens side når det gjelder risikokapital.

Regjeringen sier at den vil legge til rette for mer fornybar energi. Det er flott. Men det må også være en politikk for dette i hverdagen til folk, ikke bare i festtaler. Vi har både i går og i dag hatt oppslag om Vikna. Jeg synes det må være problematisk at når det gjelder det største vindkraftprosjektet vårt, står det skrevet i vedtaks form at rammebetingelsene ikke er gode nok. Det må være et tankekors for denne regjeringen at de får et slikt vedtak fra et av de største utbyggingsprosjektene vi har på denne sektoren.

Vi fra Kristelig Folkepartis side har sagt at vi synes det er synd at vi ikke ble enige med Sverige om grønne sertifikater. Vi tror fortsatt at grønne sertifikater vil bli en internasjonal ordning i Europa om noen år. Dette markedet vil legge til rette for økte investeringer i ny fornybar energi og utløse nye kraftmengder. Vi mener at et sertifikatmarked er mer dynamisk enn den tilskuddsordningen Regjeringen foreslår i dag. Men vi tar til etterretning at det ikke var politisk mulig å få til en slik avtale med Sverige, og vi støtter derfor subsidiært opprettelsen av et grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering, forvaltet av Enova.

Hvorfor gjør vi det? Jo, fordi vi trenger mer energi inn på markedet. Vi trenger at det satses nå. Vi har for mange prosjekter i skuffen. Nå må disse prosjektene komme opp av skuffen og settes i gang. Derfor utfordrer vi Regjeringen også ved at vi øker kapitalavsetningene til fondet vårt til 15 milliarder kr, og ønsker å øke det enda mer neste år, fordi vi tror at fondet allerede nå er for lite.

Skal vi lykkes med å gjøre det norske kraftsystemet mer fleksibelt, må vi få introdusert flere energibærere. Vi må satse mer på varme og energisparing, og vi må utbedre linjenettet. En stadig strammere kraftbalanse tilsier at det haster med tiltak. Derfor har vi foreslått at vi med jevne mellomrom skal få en egen stortingsmelding om «Rikets energitilstand», og jeg tror de siste to timers debatt tilsier at det burde vært et flertall for en slik gjennomgang.

Men skal vi lykkes med å få til en bedre kraftbalanse, må vi også få på plass mer ny produksjon. Vi må også stimulere til sparing og mer effektiv bruk av den kraften vi har. Toveiskommunikasjon mellom strømleverandør og forbruker er et godt virkemiddel, som vi i Kristelig Folkeparti allerede nå er klare for å forskriftsfeste. Jeg håper at den debatten vi får til våren om dette, kan skape flertall for at vi kommer et steg videre.

I vårt alternative budsjett bevilger vi 10 mill. kr ekstra til utjevning av overføringstariffen. Vi mener at dette er god energipolitikk, og vi mener at dette er god distriktspolitikk, som burde samlet flertall i denne salen.

I Kristelig Folkeparti er vi tilfredse med at norsk kunnskap innenfor petroleumsforvaltningen også kommer fattige land til gode. Et land med spennende muligheter for olje- og gassproduksjon er Madagaskar. Dette er et samarbeidsland for norsk utviklingsbistand, og jeg er glad for at det er et flertall som ber Regjeringen vurdere et nærmere samarbeid på dette området.

Under valgkampen i 2005 tok ett av regjeringspartiene til orde for en vernepause. Under Soria Moria-forhandlingene tapte Senterpartiet denne saken, men ser vi på den praktiske politikken, kan det nesten se ut som om de vant den interne dragkampen. Dette mener Kristelig Folkeparti er synd. For å verne om det biologiske mangfoldet og for å ta vare på viktige naturområder for neste generasjon, trenger vi nye verneområder. Det er derfor viktig at tempoet holdes oppe for å gjennomføre nasjonalparkplanen i 2010, men vi frykter at Regjeringen allerede nå er på etterskudd.

I Kristelig Folkepartis alternative budsjett legger vi også opp til en sterkere satsing på klassisk naturvern enn det Regjeringen foreslår. Vi bruker mer penger på skogvern, mer til bestandsovervåking og registrering av rovdyr, og mer til opprydding av miljøgifter og forurensing i grunn, vann og sedimenter. Hvorfor gjør vi dette? Jo, for å ta alvorlig det ansvar vi har overfor dem som kommer etter oss.

Når det gjelder kulturminner, ønsker jeg å vise til innstillingen. Dette er et viktig område for Kristelig Folkeparti, men tiden tillater meg ikke å gå inn på det. Jeg viser – som sagt – til innstilingen.

Jeg tar med dette opp de forslag Kristelig Folkeparti har tatt opp i innstillingen.

T o r b j ø r n J a g l a n d hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Line Henriette Holten Hjemdal har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Eva M. Nielsen (A) [14:35:00]: Det er noe befriende med Kristelig Folkeparti i opposisjon og Kristelig Folke-

partis miljøpolitikk når de er kvitt Høyres klamme hånd. Det er positivt.

Jeg vil gi representanten Holten Hjemdal ros for å presentere Kristelig Folkepartis politikk i dag, og ikke gjøre som vi har sett at mange andre har gjort, bare kritisere Regjeringas forslag uten å fremme alternativer. Jeg er veldig glad for at Kristelig Folkeparti vil stemme for innstillinga ved voteringa senere i dag.

Jeg har et spørsmål til representanten Holten Hjemdal. I 2007-budsjettet har Kristelig Folkeparti fremmet forslag om en ny avfallsavgift. Mitt spørsmål er: Kan representanten Holten Hjemdal være litt mer konkret og si hva den nye avgiften skal dekke, hvor høy den skal være, og hvilken innretning Kristelig Folkeparti tenker seg at den skal ha? Det er kanskje spesielt interessant å få vite hvor høy den nye avfallsavgiften skal være, og hvordan den skal berøre forbrukerne og ikke minst næringslivet.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:36:05]: Jeg takker for positiv omtale.

For Kristelig Folkeparti er det viktig at vi er et konstruktivt opposisjonsparti, også innenfor miljø- og energipolitikken. Vi har en velgerskare bak oss som har gitt oss et mandat; å ta vare på framtiden for neste generasjon. Det er det mandatet jeg prøver å ta fatt i gjennom mitt politiske virke.

Kristelig Folkeparti så seg nødt til å komme med nye avgifter innenfor deponi, fordi Regjeringen sår usikkerhet i forslaget til Miljøverndepartementets budsjett når det gjelder dette. I 2007-budsjettet står det at man skal vurdere deponiforbudet. Dette er politikk som har vært stadfestet gjennom mange år, men i denne proposisjonen går Regjeringen inn for å vurdere. Jeg er glad for at det i innstillingen nå er lagt på plass at deponiforbudet skal tre i kraft i 2009. Det er bra for miljøet.

Torbjørn Andersen (FrP) [14:37:17]: Jeg skal gi honnør til representanten Line Henriette Holten Hjemdal for et velbalansert innlegg, faktisk et innlegg det var interessant å lytte til. Miljøaspektet ble riktignok vektlagt, men det ble også sagt av representanten – så vidt jeg skjønte det – at det er behov for økt strømproduksjon i Norge og utbygging av ny kapasitet. Der er representanten Holten Hjemdal og Kristelig Folkeparti på linje med Fremskrittspartiet.

Slik vi ser det i Fremskrittspartiet, ligger det største potensial for økt kraftproduksjon i Norge på gasskraft. Vi vet at Regjeringen Bondevik i sin tid gikk av i protest mot bygging av gasskraftverk og svekking av forutsetningene i forurensningsloven. Men mener Kristelig Folkeparti at staten bør ta alle kostnadene i forbindelse med CO_2-rensing og CO_2-deponering i forbindelse med gasskraftverk i Norge?

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:38:22]: Jeg takker for spørsmålet.

Gasskraft og innenlands bruk av gass har vært en viktig sak for Kristelig Folkeparti, i regjering og i opposisjon. Derfor brukte vi mye tid på å få til forliket med de andre partiene i forbindelse med en gassrørledning, både til Grenland og til Midt-Norge og Trondheim, i forrige periode.

Vi opprettet også Gassnova. Vi opprettet et forskningsfond for å utvikle ny renseteknologi for gass. For Kristelig Folkeparti henger dette sammen med CO_2-håndtering. Kristelig Folkeparti har hele tiden hatt en politikk, og den står vi på fortsatt, at vi skal ta et visst ansvar. Men det må ikke være slik, som jeg opplever at kanskje representanten antyder, at staten skal ta det fulle og hele ansvaret. Det må være en balanse. Det tror jeg egentlig representanten er enig i, for hvis industrien skal være med, må også den se at den har nytte av å være med på å utvikle en teknologi. Men vi skal fra statens side ta et betydelig ansvar for å få mer bruk av naturgass innenlands.

Ola Borten Moe (Sp) [14:39:42]: I likhet med Kristelig Folkeparti har også Senterpartiet et ønske om å bevare skaperverket.

Vi har ikke fått gjennomslag for noen vernepause, men Holten Hjemdal sa at det er den eneste måten vi kan bevare det biologiske mangfoldet på. Jeg vil utfordre henne på det. Er det virkelighetsoppfatningen at det kun er gjennom et statisk vern og ikke gjennom en fornuftig skjøtsel og en fornuftig bruk vi kan ivareta det? Riksrevisjonen gav nettopp ut en rapport som var forholdsvis interessant i så måte.

Det andre jeg tenkte å ta opp, er utviklingen innenfor det som var regjeringen for et år siden, altså de tre tidligere regjeringspartiene. Der har vi det siste året fått demonstrert gang på gang at det er en enorm forskjell i tilnærmingen til det som har vært de viktigste miljøpolitiske sakene. Enten det gjelder gass og CO_2-rensing eller forholdet til vern av Vefsna og forvaltningsplanen for nordområdene, inntar Kristelig Folkeparti, delvis sammen med Venstre, et komplett motsatt ståsted av det Høyre og Fremskrittspartiet gjør. Ønsker representanten Holten Hjemdal seg tilbake i regjering med disse partiene?

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:40:51]: Når det gjelder vern og vernepause, er det nokså lett å stadfeste at denne regjeringen ikke har innfridd det den lovet å innfri. Det er vel 20 dager igjen til 2006 er omme, og det skal vernes nokså mange områder i disse ukene hvis man skal verne det som stod i proposisjonen i forbindelse med 2006-budsjettet. Skjøtsel er også viktig. Derfor etterlyser Kristelig Folkeparti i merknads form en plan for skjøtsel. Dette er ikke regjeringspartiene med på.

Når det gjelder regjeringssamarbeid, viser det seg at Kristelig Folkeparti og Venstre – vi må vel si det slik, hvis vi skal legge begrunnelsen til Borten Moe til grunn – er gode til å forhandle. Når vi forhandler, får vi med oss Høyre. De står last og brast med oss om en god miljøpolitikk. Jeg vil si at Børge Brende og Knut Arild Hareide som miljøvernministre kom med mange gode tiltak. Jeg kunne gjerne ha ramset opp mange gode tiltak.

Det som er positivt med det representanten Sørensen sa til meg, er at dette var en av de bedre tingene miljøvern-

ministeren overtok. Da er vel i hvert fall miljøvernminister Helen Bjørnøys ord om at skuffene var tomme da hun overtok kontoret etter Knut Arild Hareide i fjor høst, gjort til skamme.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Ola Borten Moe (Sp) [14:42:23]: Den siste stadfestelse og forsikring fra Kristelig Folkeparti, som man må regne med at Venstre står inne for, bør borge for at miljøpolitikken til Ivar Kristiansen kanskje går en mørk framtid i møte, uavhengig av valgresultatet ved neste korsvei.

Vi har sittet i ett år i posisjon, og sjelden – vil jeg si – har noen regjering og noe flertall fått så mye kjeft for faktisk å levere ganske mye bra politikk og ganske bra resultater. Ifølge Høyre, i hvert fall for dem av oss som har fulgt de siste finansdebattene, har vi kommet til dekket bord når det gjelder den økonomiske politikken. Man hadde ryddet opp og ordnet opp på en måte som gjorde at alt lå til rette for den veksten i de offentlige budsjettene som vi nå har sett de to siste årene. Det skal ikke jeg bruke tid på, men jeg har lyst til å si at når det gjelder energipolitikken, kom denne regjeringen til et konkursbo. Der er Midt-Norge det beste eksemplet. For hva er bakgrunnen for at man er nødt til å gå til så drastiske tiltak som å vurdere å kjøpe mobile gasskraftverk i Midt-Norge? Det er jo det at det over tid har bygd seg opp et enormt produksjonsunderskudd i denne landsdelen. Hadde den forrige regjeringen gjort jobben sin, enten det hadde vært i form av å gi konsesjon til ny produksjon av kraft i området eller det hadde vært å sette i gang bygging av tilstrekkelig overføringskapasitet inn til Midt-Norge, hadde man sluppet dette. Men det gjorde man altså ikke. Vi er nå nødt til å ta konsekvensene av dette. Min tilråding til Regjeringen er at vi skal prioritere energiforsyningssikkerhet, slik at det ikke skal være noen tvil om at det er tilstrekkelig med energi i Midt-Norge til enhver tid.

Jeg har lyst til å peke på det faktum at denne regjeringen har stoppet utsalget av norsk vasskraft. Vi har slått ring om hjemfallsretten. Vi fører en langt mer aktiv Europa-politikk enn det den forrige regjeringen gjorde, gjennom at vi nå tar en kamp med ESA om det norske hjemfallsinstituttet i tiden framover.

Vi har løst den store gasskonflikten i norsk politikk. Dette er den politiske kampen som kanskje har vært skarpest, og som kanskje har vært hardest ved siden av EU-kampen de siste 15 årene i norsk politikk. Gjennom at Mongstad fikk konsesjon for bygging av et nytt gasskraftverk, sikres både elforsyning og næringsutvikling i området, samtidig som vi får renset CO_2 og ideen om en verdikjede på CO_2 kan realiseres. For dem som har lest Lavutslippsutvalgets rapport, så er det det viktigste enkeltvedtaket vi kan sette i verk for å nå de ambisiøse målene som er satt fram mot 2050.

Så skulle man tro at dette ble godt mottatt av opposisjonen. Men det blir det jo ikke. Høyre sår sterk tvil – veldig sterk tvil – om dette er noe de kommer til å videreføre hvis de skulle vinne et stortingsvalg i 2009. Fremskrittspartiet sier rett ut at dette betrakter de som tull, og skulle de noen gang få sjansen, så skal de terminere dette prosjektet så fort som mulig. Det er ikke noe særlig perspektiv over en sånn politikk.

Vi har fått på plass en historisk satsing på fornybar energi. Vi ønsker å vri energiforbruket til oppvarming fra el og over på vannbårne varmesystem. Vi har innført støtteordninger for småkraftverk, for bioenergi og for vindkraft. Vi har satt av 20 milliarder kr til et energifond der avkastningen skal gå til utbygging av disse energiteknologiene i Norge.

Så må Børge Brende og andre si at dette er dårlig. Men til forskjell fra det som er blitt levert de siste fire årene, så har man i hvert fall gjort noe, og 20 milliarder kr er ikke småpenger. Det vil, når det er fullt innfaset, være over en dobling av ressursbruken til ny innføring av energi. I tillegg kommer det faktum at de langsiktige energiprisene er jekket oppover. En sorgens dag, er svaret opposisjonen gir på dette.

Vi har varslet en gjennomgang av energiloven for å se om det finnes mekanismer som gjør at vi på bedre vis kan opprettholde forsyningssikkerheten og sikre energibalansen i dette landet. Dette er et svært viktig arbeid, og jeg har lyst til å berømme Kristelig Folkeparti for å ha signalisert allerede nå gjennom det Dokument 8-forslaget som kom, at man har mye godt den samme tilnærmingen som Senterpartiet har på dette spørsmålet. Det bør kunne danne grunnlaget for et bredt forlik i Stortinget.

Vi arbeider videre med et industrikraftregime. Der er man vel ikke aldeles i mål, men jeg har lyst til å understreke at dette er et svært viktig arbeid. Vi har et mål om at norsk industri skal kunne fortsette å utvikle seg og investere i Norge i framtida, og at vi fremdeles skal kunne bruke naturressursene våre til videreforedling i Norge framfor å flytte dette ut av landet.

Det er mange som hevder at industri ikke har noen framtid i Norge, og som kritiserer det arbeidet som Regjeringen er i gang med på dette området. Den kritikken er et resultat av dårlig miljøpolitikk og dårlig næringspolitikk. Vår rolle i verden framover må være å være med og bidra til at vi utvikler en effektiv, miljøvennlig industri som ligger i front i forhold til hva det er mulig å prestere innenfor industriproduksjon.

På Sunndalsøra har vi etablert det største aluminiumsverket i Europa. Det er ingen annen plass det produseres så mye aluminium med så lite energi og med så få folk. Det er miljøpolitikk, for det er effektiv ressursutnyttelse, og det er en type industriutvikling som vi skal legge til rette for i framtida.

Jeg har lyst til å peke på de etableringene som Elkem har gjort i Kristiansund – svært lovende. Jeg har også lyst til å peke på det prosjektet som Norske Skog sammen med Hydro vurderer å sette i gang i forbindelse med produksjon av biodiesel på norsk trevirke – svært interessant. Det er et arbeid som bør støttes opp og hjelpes fram for at det skal kunne realiseres.

Jeg har også lyst til å si at summen av våre CO_2-utslipp er et direkte resultat av det totale forbruket vårt. Og så lenge vi ikke er villige til å redusere eller vri forbruket vårt over på andre ting, så hjelper det lite på de globale utslip-

pene om vi sender norsk industri ut av landet. En forestående norsk debatt om utslippene må inneholde dette perspektivet.

Vi bruker avgiftspolitikken aktivt i dette budsjettet. Vi gjør det på bilavgifter, og vi gjør det på NO_x, der vi har fått til en etter mitt skjønn fornuftig endring som nå gjør at vi reduserer de innenlands utslippene mer effektivt. Vi må også gjøre det når vi nå skal innfase et nytt CO_2-regime i Norge, for å imøtekomme de forpliktelsene vi har påtatt oss gjennom Kyoto-protokollen.

Denne brede tilnærmingen er etter vårt skjønn den beste miljøpolitikken vi kan føre for å nå de ambisiøse målene vi har satt oss. Vi er nødt til å ha tru på teknologiutvikling, og vi er nødt til å ha tru på samarbeid, både nasjonalt og internasjonalt, for å løse de største miljøutfordringene våre, som etter vår oppfatning i hovedsak er globale.

Vi har viktige og store nasjonale miljøutfordringer som vi skal ta fatt på. Vi understreker her at deponiforbudet blir innført i 2009. Det blir i den forbindelse svært viktig at vi utvikler rammevilkår og system for avfallsforbrenning med energigjenvinning i Norge.

Vi er nødt til å ha et særskilt fokus på bruk av kjemikalier, både i norske husholdninger og i norsk industri, i tida som kommer. Jeg mener at vi skal sette krav som presser vårt næringsliv, og som presser norske forbrukere til å være i front i forhold til helse, miljø og sikkerhet.

Når det gjelder artsmangfold og rødliste, ble den siste rødlisten presentert i går. Den viser at vi har store nasjonale utfordringer som vi er nødt til å imøtekomme. Men ved siden av klassisk vern og ved siden av bruk av naturvernloven er vi også nødt til å satse på et frivillig skogvern. Dette er en økende budsjettpost i det budsjettforslaget som legges fram i dag. Det er vi glade for. Vi kommer også til å følge spesielt med på det som er det ansvaret staten har tatt på seg gjennom de områdene som allerede er vernet, i forhold til skjøtsel og forvaltning der. Det er aldeles nødvendig om vi skal bevare det biologiske mangfoldet for framtida.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tord Lien (FrP) [14:52:49]: La meg først få si at det er tull det som blir sagt om Fremskrittspartiet og Kårstø. Vi er imot Kårstø, fordi det er et dårlig prosjekt, men vi er for videre prosess både på Mongstad og på Tjeldbergodden. Dette ligger det også penger inne til i Fremskrittspartiets budsjett, i motsetning til i Regjeringens.

Ormen Lange er representanten inne på. Det var to partier som advarte mot kraftsituasjonen i tilknytning til Ormen Lange ved behandlingen i Stortinget. Det var SV og Fremskrittspartiet.

Borten Moe har etter hvert gjort det til en vane å love ting som han sikkert tror på, men som tilsynelatende ikke alltid Regjeringen og Regjeringens ledelse har troen på.

De rød-grønne har løst gasskraftproblematikken, sier Ola Borten Moe. Da er det betimelig å spørre: Hvilke rammevilkår er det disse gasskraftverkene skal få? Vil disse rammevilkårene gjelde alle gasskraftverk? Og vil løftet fra Stoltenberg 1. mai d.å. om at det skal bygges gasskraftverk på Skogn i nær framtid, bli fulgt?

Presidenten: Presidenten vil påpeke at «tull» ikke er et parlamentarisk uttrykk. Riktignok brukte Ola Borten Moe det samme uttrykket i sitt innlegg, men det var bare for å vise til at Fremskrittspartiet hadde brukt det tidligere.

Ola Borten Moe (Sp) [14:54:08]: Når det gjelder Midt-Norge, er det viktig å understreke historien, av det enkle faktum at mange av dem som sitter med et stort ansvar for at ting er så svarte som de er, er de som er hardest i forhold til å kritisere Regjeringen for at man ikke har kommet opp med de endelige løsningene. Det brukes i dag harde ord i forhold til Statnetts beslutning om innkjøp av mobile gasskraftverk. Og mitt motspørsmål ville da ha vært: Hva er alternativet? Hvis man hadde gitt konsesjon og startet bygging av gasskraftverket på Skogn, ville ikke det ha vært ferdig før tidligst om 3–3 1/2 år, og vi har altså en stor utfordring allerede om ett år.

Når det gjelder konsesjon til gasskraftverk, er det et faktum at det er gitt én ny konsesjon, til Mongstad. Den ble gitt i høst. Det er den første som er gitt siden 2000. Dette er en viktig milepæl i norsk industri-, teknologi- og miljøhistorie. Det synes jeg det er vanskelig å komme utenom.

Når det gjelder Skogn, håper jeg at det blir bygd, og jeg håper at det blir bygd med rensing. Så får vi avvente Regjeringens langsiktige plan for Midt-Norge før vi får fasiten på det.

Ivar Kristiansen (H) [14:55:27]: Jeg vet ikke hva som gjorde at jeg kom på den kjente øvelsen innenfor sport å selge strikk i metervis, da jeg hørte representanten Borten Moes innlegg, hvor han i løpet av ti minutter var gjennomført fornøyd. Han er gjennomført fornøyd med at nå erstattes vindkraft i Midt-Norge med mobile, forurensende gasskraftverk. Han er gjennomført fornøyd med at energihandlingsplanen for Midt-Norge utsettes. Han er strålende fornøyd, slik jeg velger å tolke ham, med at nå er Midt-Norge blitt et eget prisområde. Og vi kan ikke oppfatte Borten Moe annerledes enn at han tilsynelatende er fornøyd med at det lovte industrikraftregimet som skulle være på plass i løpet av en ettermiddagsstund, ennå ikke er på plass.

Er det ingen grenser for hva som kan gjøre representanten Borten Moe fornøyd når vi snakker om energi- og miljøpolitikk?

Ola Borten Moe (Sp) [14:56:34]: Jeg og Ivar Kristiansen har diskutert dette mange ganger før.

Jeg pekte på de tingene som Regjeringen faktisk har fått til i løpet av det året man har sittet, og som jeg er fornøyd med. Det er Mongstad og gassrensing. Det er innføring av et alternativt støttesystem for fornybar energi.

Så må man gjerne si at det er synd at man nå i første omgang ikke fikk full utbygging av Vikna, men man fikk en investeringsbeslutning på 200 GWh, som er et betydelig tilskudd til energibalansen i Midt-Norge.

(Borten Moe)

Jeg deler imidlertid de oppfatninger som jeg oppfatter at Ivar Kristiansen har i forhold til at det haster med at Regjeringen nå avklarer både Midt-Norge og Industrikraft så raskt som mulig.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:57:40]: Senterpartiet har i finansinnstillingen gitt tilskudd på hele 1 mill. kr til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Det viser – og også nikket viser – at dette er viktig for Senterpartiet.

Vi vet at det er store lokale konflikter i forhold til rovdyr. Et redskap for å redusere konfliktene kan være en god bestandsregistrering og -overvåking. Kristelig Folkeparti har satt av mer midler til dette i vårt alternative budsjett for å se om bestandsmålene er nådd osv. Mitt spørsmål er da: Er Senterpartiets representant Ola Borten Moe fornøyd med Regjeringens budsjettnivå innenfor dette området?

Ola Borten Moe (Sp) [14:58:34]: DN gjennomfører ganske omfattende bestandsregistreringer ved bruk av DNA-analyse i vinter. Resultatet av det venter vi i spenning på, der vi håper å få et bedre bilde av det som er de reelle bestandsmålene. Det er et viktig arbeid, og jeg har stor tro på at man innenfor de rammene som man har fått tildelt, kommer til å komme langt med det.

Når det gjelder Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, er det etter vårt skjønn en viktig organisasjon for innsamling og formidling av informasjon, og representerer også et viktig korrektiv til mange av de organisasjonene som har et vel så ensidig syn på norsk rovdyrpolitikk og forvaltning av rovdyrene.

Så ja, vi er fornøyd.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Statsråd Helen Bjørnøy [14:59:41]: Miljøverndepartementets budsjett for 2007 er et viktig ledd i arbeidet med å gjenreise Norge som miljønasjon. I tilsvarende debatt i denne sal i fjor understreket jeg behovet for en satsing på bred front i miljøpolitikken. Jeg mener at vi med 2007-budsjettet har kommet godt i gang med denne satsingen, som også omfatter tiltak på flere departementers områder. Jeg noterer meg derfor med glede at komiteen er tilfreds med de store miljøsatsingene i statsbudsjettet for 2007.

Alvoret i klimautfordringene er nå i ferd med å gå opp for de fleste. Høye temperaturer, issmelting, ras og uvær har vært gjengangere i media det siste året. Den britiske Stern-rapporten har i tillegg satt søkelyset på de store kostnadene klimaendringene vil føre med seg dersom vi ikke setter inn effektive tiltak. Slike tiltak koster også, men ikke på langt nær så mye som passivitet vil komme til å koste oss.

For å snu den negative utviklingen i norske klimagassutslipp vil Regjeringen styrke klimaarbeidet ytterligere. Betydelige deler av Norges utslippsforpliktelser under Kyoto-protokollen skal tas nasjonalt. Siden klimapolitikken berører alle samfunnsområder, vil vi til våren legge fram en stortingsmelding om sektorvise klimahandlingsplaner. I likhet med komiteen har jeg med stor interesse fulgt Lavutslippsutvalgets arbeid. Regjeringen vil senere komme tilbake med ytterligere forslag for å redusere Norges utslipp av klimagasser i et langsiktig perspektiv. La meg også i denne sammenheng få lov til å si at jeg har merket meg komitelederens konstruktive forslag om langsiktige mål og tverrpolitisk forlik i klimapolitikken. Jeg ser fram til videre samarbeid med alle gode krefter i dette arbeidet.

Utslipp av NO_x ligger fortsatt over nivået vi har forpliktet oss til etter Gøteborgprotokollen. For å kunne oppfylle våre forpliktelser innen 2010 trengs betydelige reduksjoner. Regjeringen foreslår en avgift på utslipp av NO_x fra 1. januar 2007. Som jeg understreket i finansdebatten i forrige uke, vil det bli gjort unntak fra avgiftsplikten for de foretak som inngår avtaler med staten om konkrete, tidfestede utslippsreduksjoner.

Regjeringens handlingsplan for miljørettet utviklingssamarbeid vil bli prioritert i 2007. Hovedsatsingene vil skje i Afrika, men vi vil også styrke miljøsamarbeidet med land i Latin-Amerika og land med store klimagassutslipp, bl.a. Kina. Jeg er spesielt glad for at komiteen støtter Regjeringens ambisjon om at Norge skal bli ledende på miljørettet utviklingssamarbeid.

Vi har et ambisiøst mål om å stanse tapet av arter i Norge innen 2010. Tilskuddet til kartlegging av biologisk mangfold økes med 9,4 mill. kr i 2007. Vi skal spesielt satse på kartlegging og overvåking av tareskogen langs kysten og andre truede og sårbare arter, bl.a. villreinstammene.

Vi viderefører også satsingen på skogvern. Bevilgningene til nytt skogvern øker med nær 22 mill. kr. En rekke virkemidler er det nødvendig å benytte seg av i skogvernarbeidet, og vi vil også legge stor vekt på frivillige ordninger. I 2007 vil midlene bli brukt til utbetalinger i forbindelse med frivillig vern.

Regjeringen er opptatt av de miljømessige utfordringene i nordområdene, særlig når det gjelder virkningene av klimaendringene og opphopingen av helse- og miljøfarlige kjemikalier. I tillegg til internasjonal innsats på disse områdene er vi også opptatt av å følge opp forvaltningsplanen for Barentshavet på totalt 123 mill. kr som en sentral satsing i 2007.

Til slutt vil jeg nevne to områder til ganske kort. Det er bevilgninger til kalking av vassdrag, som vi øker, og den videre satsingen på kulturminner og kulturmiljø. Vi har sagt at vi skal bli et foregangsland i miljøvernpolitikken. Regjeringens satsing i 2007-budsjettet er det første skrittet for at vi skal nå det målet. Veien er lang, men vi har staket ut kursen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [15:05:26]: Statsråden snakket om «satsing på bred front» og nevnte at størstedelen av klimatiltakene skal gjøres nasjonalt, ergo vil hun tilsidesette de mekanismene som ligger i Kyoto-protokollen, og som var meningen skulle føre til at utslippsreduk-

sjoner ble gjort der de var billigst, og ikke nødvendigvis innenfor nasjonale grenser.

Så nevnes Kårstø-prosjektet spesielt, med 720 mill. kr, men det nevnes ingenting om hva slags virkninger en forventer, hva slags teknologi en forventer skal komme ut av det, og hva slags kost–nytte-effekt det vil ha.

Samtidig som statsråden skryter av miljøsatsingen, ser vi at den reelle konsekvensen av politikken til Regjeringen er at det blir brukt 2 milliarder kr på å kjøpe mobile gasskraftverk. Før skulle en leie dem, fordi en trodde det var en kortvarig sekvens. Nå når en kjøper, må det jo være fordi en tror en skal ha bruk for dem veldig lenge. Det er kostnadene ved ikke å gjøre noe, slik som statsråd Bjørnøy var inne på. En kan få mange gode energi- og miljøprosjekter for 2 milliarder kr. Men spørsmålet er: Tror statsråden faktisk at klimaeffekten blir bedre hvis man bruker 720 mill. kr på Kårstø-prosjektet i Norge enn hvis man bruker pengene på internasjonale klimatiltak?

Statsråd Helen Bjørnøy [15:06:38]: Når det gjelder klimatiltak, er vi nødt til å satse på bred front. Norge har et særlig ansvar for å redusere sine klimautslipp nasjonalt, altså i Norge, fordi Norge er en del av den verden som har sørget for at utslippene har blitt så store. Det er den vestlige delen av verden som har sluppet ut disse klimagassene – og vi må komme med tiltak og redusere utslippene hjemme. Men i tillegg har vi altså en forpliktelse til å være i front når det gjelder teknologiutvikling som nettopp kan brukes andre steder, og det vi gjør med CO_2-håndtering, kan nettopp bidra til både å redusere utslippene, og å sørge for utvikling av teknologi som kommer andre steder til gode, og som kan brukes av andre land.

Børge Brende (H) [15:07:43]: Miljøvernministeren hevdet at hun i løpet av det året som er gått, har gjenreist Norge som miljønasjon. Tenkte da statsråden på at nærmere 100 vindmøller nå droppes i Midt-Norge og erstattes av tre mobile gasskraftverk? Var det det statsråden hadde i tankene når det gjaldt å gjenreise Norge som miljønasjon?.

Stortinget har fått seg forelagt en stortingsmelding på *fire* sider som gjennomgår fornybarsatsingen. Den er så dårlig at ni av ti fornybarprosjekter droppes. Høyre krever nå – og vil ta dette opp i komiteen – at hele meldingen skal sendes tilbake, slik at vi får et ordenlig opplegg på plass, så Norge også kan få en økning av fornybar energi på linje med sine naboland.

Når man ser at viktige fornybarprosjekter nå droppes, og vindmøller erstattes av forurensende mobile gasskraftverk, er statsråden villig til å gjennomgå opplegget og se på om vi også i Norge kan få bedre støtteordninger? Jeg håper at statsråden da svarer på spørsmålet: Kan vi få en bedre ordning, slik at vi får mer fornybar energi?

Statsråd Helen Bjørnøy [15:08:58]: I Soria Moria-erklæringen har vi en klar visjon om at vi skal gjenreise Norge som miljønasjon. Jeg har ikke sagt at vi er i mål. Det jeg har sagt, er at dette budsjettet er et viktig ledd – ett første skritt – for å nå det målet. Men det er helt riktig som representanten Brende sier, at det er en lang vei å gå, fordi miljøområdet har vært så veldig forsømt de siste årene. Derfor er det ikke gjort på ett år. Men vi har tatt det første skrittet.

Når det gjelder fornybar energi, er det også helt riktig at på det området har det ikke vært gjort noe tidligere. Derfor har vi altså tatt det første skrittet. Men vi er slett ikke i mål på det, og vi har mye å gjøre. Men vi har altså tatt det første skrittet for å gjenreise Norge som miljønasjon.

Når det gjelder selve vurderingen av satsingen på fornybar energi, må vi se resultater over litt tid før vi begynner å kritisere et opplegg som nå så vidt er kommet i gang. Jeg tror at det er viktig å ha muligheten til å evaluere og se på prosjektene før vi feller dom over dem.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [15:10:27]: Den dagen Stortinget skal bevilge penger for 2007, sier statsråden at det er for lite penger. «Det trengs betydelig mer penger», sier hun i Aftenposten i dag. Så dette var det første skrittet, da, som miljøvernministeren gav som svar til Børge Brende tidligere i replikkordskiftet.

Når vi ser på Regjeringens budsjettforslag, finner vi vel lite miljøsatsing på Miljøverndepartementets budsjett. Grovt sett finner vi vel miljøsatsingen på grønne avgifter innenfor finans, kollektivtiltak i transportsektoren, miljørettet bistand til utviklingsland og satsing på klimatiltak innen energiforsyning.

Hvordan skal vi ha tiltro til at det vil bli betydelig mer penger innenfor Miljøverndepartementets budsjett, når vi ser at Miljøverndepartementet ikke blir prioritert i Regjeringens budsjettforhandlinger?

Statsråd Helen Bjørnøy [15:11:31]: Det viktigste er miljøpolitikken. Jeg må være helt ærlig og si at for meg er det aller mest interessante hva Regjeringen gjør i miljøpolitikken, og at vi får et gjennomslag for miljøpolitikken på ulike departementers arbeidsområder. Det er ikke et mål i seg selv å få mange penger på Miljøverndepartementets budsjett. Det aller viktigste er at Regjeringen totalt sett gjennomfører en politikk som har miljøperspektiv og miljøretning på alle de oppgavene vi går løs på.

Så er det helt riktig, som jeg har sagt mange ganger, at budsjettet for 2007 er et første skritt på veien til å gjøre både samfunnet og de ulike sektorene mer opptatt av miljø og mer gjennomsyret av miljøpolitikk. Jeg har også sagt i dag – det gjelder den dokumentasjonen vi fikk i går, på at det biologiske mangfoldet har minsket betraktelig – at vi trenger mer penger. Vi trenger å satse mer på det i årene som kommer. Og det vil Regjeringen gjøre.

Gunnar Kvassheim (V) [15:12:55]: Statsråden sier at Regjeringen ikke er i mål når det gjelder miljøsatsing og satsing på fornybare energikilder. Problemet er bare det at de som står på startblokken nå, reiser seg opp og går tilbake til garderoben. Så løpet har ikke startet engang, fordi rammebetingelsene fra Regjeringen er for dårlige.

Det er ikke rett at foregående regjering ikke gjorde noe. Den hadde klart et opplegg med grønne sertifikater,

som iallfall ville hatt fem ganger den effekten på dette området som dagens opplegg fra Regjeringen.

I Nairobi lovte miljøvernministeren å reise hjem og bidra til at Norge gjorde sin del av jobben for å innfri de forpliktelsene man har påtatt seg i forhold til Kyoto-avtalen. En vesentlig del av den satsingen er å satse på fornybare energikilder, hvor Norge har store, ubrukte muligheter.

I politikken er det en god egenskap å snu når en ser at det en har gjort, ikke er godt nok. Mitt spørsmål til statsråden er: Er en villig til å lytte til dem som arbeider innenfor området fornybar energi og ta konsekvensen av at stadig flere sier at dagens opplegg ikke er godt nok?

Statsråd Helen Bjørnøy [15:14:03]: Jeg har lyst til å kommentere representanten Kvassheims innlegg i tre korte punkter.

Det ene er at ingen skal være i tvil om at Norge skal innfri sine Kyoto-forpliktelser, og det skal gjøres i kombinasjon med reduksjoner hjemme, tiltak som tas nasjonalt, og bruk av kvoter.

Det andre jeg har lyst til å si, er at vi i dag diskuterer budsjettet for 2007. Jeg vil altså ikke akseptere at vi går inn i en tenkning hvor en skal felle en dom over noe som bare så vidt er i startgropen for å få til satsingen på nettopp fornybar energi.

Det tredje jeg har lyst til å si, er at selvfølgelig skal vi lytte til erfaringer som gjøres, og til ulike miljøer som har sterke meninger. Hele Regjeringen ønsker å føre, og vil føre, en politikk som gjør at vi har en lyttende holdning og skaffer oss erfaringer – selvfølgelig også innenfor dette området.

Tord Lien (FrP) [15:15:17]: Satsingen på fornybar energi er i startgropen. Det kan virke som om startgropen er så dyp at man aldri kommer ut av den.

Når Børge Brende og Solvik-Olsen ikke forstår at dette er tidenes fornybarsatsing, er det kanskje ikke noe Helen Bjørnøy trenger å bekymre seg så mye om. Men når Kolbjørn Almlid, som er senterpartimann og har vært det hele sitt liv, heller ikke skjønner at dette er tidenes fornybarsatsing, må vi kunne være enige om at dette umulig kan være tilfredsstillende. Det er nettopp næringslivet som skal fatte investeringsbeslutninger, som må forstå at dette er tidenes satsing på fornybar energi, og de gjør ikke det.

Innser ikke statsråden at man da er inne på et blindspor i denne saken?

Statsråd Helen Bjørnøy [15:16:07]: Jeg fastholder at satsingen på fornybar energi er historisk, og jeg fastholder at det aldri før har vært lagt til rette for så mye satsing på fornybar energi som denne regjeringen gjør. Vi har akkurat startet på det, og vi må se resultater før det skal felles en dom over hvorvidt dette har vært vellykket eller ikke. Jeg skjønner at opposisjonen har et ønske om å svartmale. Jeg skjønner at opposisjonen har et ønske om å trekke konklusjoner før vi ser resultatet av dette. Men det er rett og slett lite hensiktsmessig, synes jeg.

Ytre Vikna reduserte opplegget sitt i går. Vi må være klar over at det prosjektet som de faktisk setter i gang, er ganske stort – ikke så stort som det opprinnelig var planlagt, men de er altså i gang med et fornybart vindprosjekt i det området.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Torny Pedersen (A) [15:17:37]: Det er mange viktige ting i budsjettene fra både Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet som burde vært omtalt, men fem minutter tillater ikke det. Jeg får bare velge ut noen av de sakene jeg mener er viktige.

Som representant fra Nordland er jeg meget fornøyd med bevilgningene på 70 mill. kr til kartlegging av forholdene for sjøfugl, undersøkelser av bunnforholdene og de seismiske undersøkelsene som nå skal foretas utenfor Lofoten, Vesterålen og Troms II. Forvaltningsplanen skal oppdateres i 2010, og da er det viktig at vi har alle fakta og kunnskaper som er nødvendig for å ta avgjørelsen om det er mulig å drive petroleumsvirksomhet i disse områdene. Det er viktig å bruke tiden fram til 2010 effektivt, for i et nordområdeperspektiv er det viktig at også Nordland er aktivt med i en utvikling av eksisterende og ny næringsvirksomhet.

Når jeg nevner det eksisterende næringslivet, tenker jeg også på den kraftintensive industrien, som er hjørnesteinsbedrifter i flere lokalsamfunn i Nordland, og også i resten av landet. Mange av de politisk bestemte industrikraftkontraktene er i ferd med å gå ut, og industrien må etter hvert handle kraft til markedspris.

Regjeringen jobber på høytrykk for å finne løsninger, både på kort og lang sikt, for denne industrien – løsninger som ESA kan godta. Industrien venter, lokalbefolkningen venter, og de ansatte venter på forutsigbarhet. Den forrige regjerings olje- og energiminister og næringsminister ville ikke ta i denne saken.

Så litt over til Statnett. Statnett administrerer hele sentralnettet og eier 85 pst. av det. De har dermed hovedansvaret for forsyningen i Norge. I en merknad til budsjettet er Fremskrittspartiet bekymret for at manglende tilførsel av egenkapital kan gå ut over strømkundene ved at Statnett får dårlig rating og dermed høyere lånerente. I juni i år hadde Dagens Næringsliv et oppslag om at Statnett kommer til å beholde ratingen bl.a. fordi dagens regjering er mer villig enn den forrige regjeringen til å opprettholde selskapet som 100 pst. statlig. Dette påvirker ratingen, sier ratingsselskapene i sin grunngiving for å opprettholde beste rating for Statnett. De udokumenterte påstandene fra Fremskrittspartiet bidrar bare til å skape usikkerhet omkring et selskap eid av oss alle. Hvilken informasjon sitter Fremskrittspartiet med som ikke er delt med resten av samfunnet?

Så litt over til miljøbudsjettet. Det er vel ikke noe sted hvor forskjellene mellom de borgerlige partiene kommer så godt fram som i miljøbudsjettet. Bare noen eksempler: Når det gjelder nasjonale og internasjonale miljøtiltak, lokalt miljøvern og tiltak i nasjonalparker, kutter Fremskrittspartiet hele bevilgningen, mens alle de andre støtter Regjeringens forslag. Kristelig Folkeparti ønsker bl.a. å

styrke skogvernet, mens Fremskrittspartiet kutter fra 89 mill. kr ned til 24 mill. kr. Slik kunne jeg fortsette.

Men jeg vil heller si noe mer hyggelig. Jeg er utrolig glad for at hele komiteen er med på en merknad som påpeker problemene med gjengroing i hele landet. Dette er også et stort problem i våre to kulturlandskapsverneområder, Vega og Nærøyfjorden i Geiranger. Disse må i framtiden vies større oppmerksomhet fra myndighetene dersom vi skal greie våre forpliktelser som skal måles i 2011 og 2012. Kanskje burde de ha en egen post under Direktoratet for naturforvaltning?

Til slutt: Vi har her et representantforslag fra Fremskrittspartiet om å skape nødvendig tillit mellom befolkningen i rovdyrutsatte områder og myndighetene, som også behandles nå. Enkelt sagt: Jeg forstår ikke dette forslaget når de samtidig halverer budsjettposten til konfliktdempende tiltak i budsjettet. Mener Fremskrittspartiet at alle rovdyrene skal skytes?

Tord Lien (FrP) [15:23:02]: Det er mange som har snakket om Fremskrittspartiets budsjettalternativ allerede. Jeg kunne nesten ha spart meg det. Når jeg allikevel velger å si noen ord, er det fordi jeg ikke synes mine kolleger i de øvrige paretier har ytt budsjettet vårt rettferdighet, men har presentert det på en noe unyansert måte.

Fremskrittspartiet legger for sin miljøpolitikk til grunn en positiv framtidstro. De dommedagspregede holdningene som Regjeringen har, deler vi ikke. Fremskrittspartiet har derimot tro på at teknologiutviklingen i nær framtid vil kunne håndtere mange av de miljøutfordringene vi i dag står overfor. Dette fordrer imidlertid økt innsats på teknologisk og naturvitenskapelig forskning ved norske universiteter, ikke en reduksjon i denne, slik Regjeringen går inn for.

Fremskrittspartiet ønsker å ta vare på de gamle og tradisjonelle næringene som skapte grunnlaget for velstanden før oljealderen, og som vil være viktig for å videreføre velferd og velstand også etter at oljen er borte.

Jeg nevner i denne sammenheng næringer som skogsdrift, papirindustri, utmarksbeite, metallindustri, fiskeri, havbruk og fiskeindustri og ikke minst – som Senterpartiet så ofte refererer til – arvesølvet vårt, nemlig kraftproduksjonen. Å opprettholde disse næringene som sterke og livskraftige næringer i Norge vil holde liv i norske distrikter, de vil sikre norsk velferd i framtiden, og i tillegg er det bra for miljøet. Dersom norsk industri legges ned eller flyttes ut av landet, vil det i de aller fleste tilfeller medføre økte utslipp av svovel, nitrogenoksid og karbondioksid.

Jeg vil trekke fram at produksjonen av avispapir i Europa, som er langt mer miljøvennlig i dag enn for 20 år siden – ikke på grunn av krav vi politikere har stilt, men på grunn av bevisste kunder i Europa. Det er viktig å huske at skal norske industri være et forbilde for industrien i verden for øvrig, må norsk industri faktisk eksistere. Det er derfor viktig at vi ikke gir industrien så dårlige vilkår at den flytter ut. Derimot må vi stille krav om at den hele tiden bruker den beste teknologien som er kommersielt tilgjengelig.

Fremskrittspartiet tror ikke, i motsetning til Regjeringen, at god miljøpolitikk skal baseres på forbud og avgifter uten at slike blir innført i dialog med næringslivet. Videre legger vi til grunn at de avgifter som blir innkrevd, i størst mulig grad skal øremerkes tiltak for å redusere den forurensing som avgiften er knyttet til. Et eksempel til etterfølgelse i så måte er etableringen av industriens miljøfond og de reduksjoner i svovelutslipp dette fondet har medført.

NO_x-avgiften som Regjeringen har kommet med, er ikke et eksempel til etterfølgelse, men det har heldigvis Regjeringen etter hvert skjønt selv også – dessverre altfor sent.

La meg si litt om det. Regjeringen foreslår å ta inn 1,6 milliarder kr. i avgift og bruke mellom 200 og 400 mill. kr på tiltak. Fremskrittspartiet foreslår å ta inn ca. 1 milliard kr i et fond og bruke 1 milliard kr på tiltak, altså 600 mill. kr mer til tiltak enn Regjeringen foreslår – bare så det er slått fast.

En stor del av de kuttene Fremskrittspartiet gjør i budsjettet, er tilknyttet passivt arealvern. Det opprører meg faktisk ganske kraftig når jeg ser og hører hvor stor vekt de øvrige talerne legger på passivt vern som miljøpolitisk virkemiddel, særlig når vi vet at lokalbefolkningen i de rammede områdene – lokalbefolkningen som har skapt de naturkvalitetene det er snakk om – føler vern som overgrep mot både eiendomsretten og lokaldemokratiet. Dette er verdier som vi i Fremskrittspartiet setter høyt, og som jeg trodde at både Høyre og Senterpartiet også satte høyt. Dette fokuset på passivt arealvern blir enda mer provoserende når man tar inn over seg kritikken som Riksrevisjonen setter fram i sin rapport fra i sommer, om forvaltningen av de vernede områdene i Norge. Rapporten viser at Regjeringen ikke makter å følge opp de områdene som blir vernet, og at byråkratene nærmest kaster seg over oppgaven med å finne nye områder å verne straks de har fått vernet det forrige. Rapporten viser også at det i de vernede områdene finnes en rekke rødlistearter som ikke blir forvaltet eller på noen som helst måte fulgt opp. Videre viser rapporten at det for mer enn halvparten av de større verneområdene ikke finnes noen som helst plan for oppfølging. Riksrevisjonen peker bl.a. på at det nærmest er åpenbart at regjering og statsforvaltning mener at vern må komme først, og at det ikke er så farlig med oppfølgingen i første omgang. Det kan virke som om Regjeringen mener at måloppnåelse i miljøpolitikken er basert på antallet kvadratkilometer som blir vernet. Riksrevisjonen går langt i å foreslå at ingen nye områder skal kunne bli vernet uten at det samtidig blir vedtatt en forvaltningsplan. Fremskrittspartiet mener det er på høy tid å gjennomføre en skikkelig evaluering av norsk vernepolitikk, forvaltningen av vernede områder, den negative påvirkningen på næringslivet i distriktene og råstofftilgangen til norsk papirindustri og norske utmarksnæringer som helhet. Fremskrittspartiet mener også at lokaldemokratiet i større grad må få innflytelse på verneprosessene, og at Stortinget – og ikke Regjeringen – skal ha det siste ordet når vern av en viss størrelse skal gjennomføres. Inntil en slik evaluering

blir igangsatt, mener Fremskrittspartiet at en vernepause bør gjennomføres.

Trillemarka er et godt eksempel på hvordan vern i Norge i framtiden bør gjennomføres. Der har dialog med lokaldemokratiet og grunneierne ført fram til et forslag som legger til rette for tidenes største frivillige vern, et vern som vil beskytte mer enn 90 pst. av rødlisteartene i området. Så får vi bare håpe at Regjeringen velger å gripe denne muligheten, skjønt jeg tviler på det. I denne saken må vi vel om en ukes tid nok en gang konstatere at valgkampløftene fra Senterpartiet og Arbeiderpartiets blir begravd – begravd på vestre Rollagsfjell, skulle jeg til å si.

Senterpartiets valgkampløfter i rovdyrpolitikken må også anses for å ha blitt begravd forholdsvis grundig, om ikke skutt ned. Representantene Trygve Slagsvold Vedum og Ola Borten Moe var sammen med statsråd Riis-Johansen i vår klokkeklare på at Regjeringen var klar til å endre nødvergeparagrafen. Nå er det andre signaler som kommer fra Regjeringen, og det ser ut som om vi går inn i en ny beitesesong og kanskje også inn i en ny høstjakt uten at en ny nødvergeparagraf er på plass. I store deler av Østfold og Akershus er jakt med hund nærmest en saga blott. Dette medfører et betydelig inntektstap for de grunneierne som ikke lenger får leid ut jaktterreng, og det medfører også redusert livskvalitet for jegerne som må legge hobbyen på hylla.

At årets rovdyrtap mange steder – ikke overalt, men altså mange steder – er større enn i fjor og dermed rekordstort, er en kjensgjerning. Konfliktnivået i rovdyrspørsmål er skyhøyt, og også denne problematikken truer utmarksnæringene og allmennhetens tilgang til friluftsliv og jaktopplevelser. Ulvebestanden på Østlandet er i ferd med å utradere utmarksnæringene i Hedmark og jakt med hund i Østfold og Akershus. Det Regjeringen kaller felles forvaltning av grensebestandene, betyr i realiteten ingen forvaltning, og grensebestandene for både ulv og bjørn er større enn de nasjonale bestandene.

Tap av hunder og bufe er i dag stort, dette til tross for at bestandsmålene på langt nær er nådd. I Trøndelag ynglet det ingen binner sist vinter. Målet er fire. Allikevel var tapene, særlig i Nord-Trøndelag, store. Hvordan vil tapene bli dersom man skulle være så uheldig å nå bestandsmålene, uten å forankre dette i lokal forvaltning? Én ting er jeg sikker på, og det er at dersom Senterpartiet stille sitter i ro og aksepterer denne utviklingen, blir partiet atskillig mer utryddingstruet enn ulven er i dag.

Så helt kort noen ord om laksen. Det har i lengre tid vært klart at flertallet vil gjennomføre en utvidelse av ordningen med nasjonale laksefjorder, helt uten evaluering av om passivt arealvern har noe for seg. Samtidig vet vi at forsuring fortsatt påvirker elvene og forårsaker fiskedød i deler av Sør-Norge. Derfor er vi glad for at Regjeringen har styrket kalkingsbevilgningene. Vi mener at de kanskje burde ha vært litt høyere, men jeg er glad for at Regjeringen har styrket bevilgningene til kalking.

Jeg er mer i tvil om Regjeringen ikke har bommet stygt i forhold til bekjempelsen av Gyrodactylus salaris. Her har regjering og storting et ekstra ansvar, fordi spredning av gyro er forårsaket av staten selv. I veldig mange av elvene som er rammet, er det utplasseringen fra statlige anlegg som er årsaken til spredningen av gyro. Derfor mener vi at staten har et betydelig ansvar for å rydde opp i dette. Jeg kan love statsråden og Stortinget at Fremskrittspartiet vil følge opp denne problematikken, og sammen med de andre borgerlige partiene vil vi følge opp villaksmeldingen når den kommer, mest sannsynlig i løpet av denne måneden. I forhold til dette med vernet: Jeg ser i dagens Fiskeribladet at «knickersadelen», som representanten Brekk kaller dem, ikke får gjennomslag for sine ønsker om å verne mest mulig. Også Brekk mener det må satses mer på bekjempelse av gyro. Så får vi se om det blir resultatet.

Jeg vil avslutte med å si at selvfølgelig er Fremskrittspartiet opptatt av godt miljø, god ressursforvaltning og at kloden skal kunne overleveres i minst like god stand som den er i dag, til de kommende generasjoner. Fremskrittspartiet tror imidlertid ikke at man best oppnår dette ved at storting og regjering pålegger avgifter, innfører passivt arealvern og lager så strenge miljøregler at industrien flytter ut. Fremskrittspartiet tror derimot at man best oppnår disse målsettingene ved å satse på forskning og utvikling innen tekniske og naturvitenskapelige fag, gjennom å bidra til at en sterk norsk industri kan være et miljøforbilde for resten av verden, gjennom samarbeid med næringslivet om fondsløsninger istedenfor avgift, og gjennom aktivt artsvern – aktivt artsvern, ikke arealvern – lokal medbestemmelse om verneområder og forvaltningen av disse, og ikke minst gjennom å bidra til at det ikke-sosialistiske flertallet vi kommer til å ha i denne salen i 2009, kommer til å innføre tidenes løft for fornybar energi.

Asmund Kristoffersen (A) [15:33:19]: Når en har hørt på innlegg av representanter fra opposisjonspartiene både i denne debatten og i andre debatter, skulle en tro at ubalansen i det norske kraftmarkedet oppstod etter regjeringsskiftet i oktober for ett år siden, og at denne dato var tidspunktet da beslutningsvegring oppstod.

Jeg synes at det er spesielt dristig av de daværende regjeringspartiene å basere sin analyse og kritikk på dette. Bondevik II-regjeringen begikk tidenes unnlatelsessynd da den kun snakket om «sterkt forurensende gasskraft» og ikke foretok seg noe som helst – ja ikke noe som helst – som bedret kraftsituasjonen i Midt-Norge, slik representanten Børge Brende egentlig bekreftet i replikkordskiftet vi hadde tidligere i dag. De beslutninger de skulle ha tatt, kunne ha hindret den usikkerhet vi nå står midt oppe i. Den rød-grønne regjeringen kom til fullstendig tomme skrivebord. Det fantes ikke ideer, og det fantes ikke planer for å forbedre situasjonen. Det er fakta.

Jeg forstår meget godt den uro og kanskje engstelse som befolkningen i Midt-Norge, og særlig Møre og Romsdal, gir utrykk for. Det er bare ny kraftproduksjon i regionen som på lengre sikt kan redde situasjonen, og det tar tid, ja, i mange tilfeller flere år, fra beslutning om kraftproduksjon tas til produksjonen er på plass. Derfor måtte vår regjering fra dag én i regjeringskontorene ta fatt på to hovedoppgaver: for det første få på plass kortsiktige tiltak som kan hindre kraftmangel i 2007 og 2008, og for

det andre starte planlegging og få i gang tiltak for permanent kraftproduksjon i regionen. Om Høyre i sitt politiske spill og i sin politiske retorikk skulle være mest opptatt av å etterlyse handlingsplaner etter gammelt russisk mønster, er jeg og Regjeringen opptatt av handling.

Etter bare ett år er nå de kortsiktige tiltakene klare. For det første har Statnett delvis på egen kjøl, men også etter krystallklare pålegg fra Regjeringen gått i gang med kraftig å forbedre overføringsmulighetene av kraft inn i regionen. Dette skjer ved investeringer i spenningsstøtte i nettet, slik at overføringskapasiteten bedres betydelig.

Ny overføringsforbindelse fra Sverige og inn i Midt-Norge skal være ferdig høsten 2009. Det foregår et intenst planleggingsarbeid med ny overføringslinje fra Sogn og Fjordane og inn i Møre og Romsdal.

Så har vi sagt at mobile gasskraftverk skal være på plass til vinteren 2008 for å hindre en eventuell kraftmangel. Om det skulle være mulig å drive disse kraftverkene med bio, er det utmerket, men vi har sørget for at reservekraften er på plass når vi trenger den.

Så jobber Regjeringen intenst med ny permanent kraftproduksjon, og her tar vi mål av oss til å kombinere god miljøpolitikk og produksjon av nok kraft. Gjennom å doble bevilgningene til ny fornybar energi skal vi innen 2016 få på plass både energieffektivisering og produksjon av miljøvennlig kraft fra bio, vind og småkraft tilsvarende 20–25 pst. av vårt forbruk. Om virkemidlene skulle vise seg ikke å være sterke nok, må vi vurdere å forsterke disse der det trengs.

Prognosene for kraftforbruket i 2010 viser at det forventede kraftunderskuddet bare i Møre og Romsdal vil være på ca. 5,5 TWh. Dette gapet og gapet i hele Midt-Norge kan bare fylles ved produksjon av gasskraft. Etter det jeg kjenner til, er Regjeringen i tett kontakt med konsesjonshaverne både på Skogn og Tjeldbergodden med sikte på å få til så rask bygging av disse kraftverkene som mulig. Vi må ha respekt for at Statoil og Shell må fullføre sin studie om injeksjon av CO_2 på Draugen-feltet og Heidrun-feltet før de tar sin investeringsbeslutning, etter planen i 2008. Om dette går bra, har også Skogn-kraftverket en god CO_2-løsning ved å kople seg til Tjeldbergodden-opplegget.

Så har Industrikraft Møre fremmet et meget spennende gasskraftprosjekt i Fræna. Dette ser ut til å være et meget godt prosjekt som kan realiseres raskt, og med binding av store mengder CO_2 i den lokale produksjonen ved Hustadmarmor. Denne konsesjonssøknaden bør behandles så raskt som det er mulig.

Alle disse tiltakene viser at den rød-grønne regjeringen vil ta grep som den tidligere regjeringen Bondevik unnlot å ta.

Ivar Kristiansen (H) [15:38:38]: Det har i hovedsak vært en tilbakeskuende debatt i dag, etter min oppfatning. Når dagens tre posisjonspartier bruker det meste av sin tildelte taletid på å fortelle dagens storting hva den forrige regjeringen ikke utførte, bør man kanskje ta i betraktning at man nå er i regjeringsår to av de fire man fikk tildelt ved siste valg. På et eller annet tidspunkt bør man slutte med å skylde på andre for hva som ikke ble gjort, når en skuer tilbake i tid, men heller begynne å fortelle hva slags høydepunkter, hva slags løsninger man har, som kan løse de akutte forhold som flere lokalsamfunn, husholdninger, industri, prosessindustri osv. nå føler ikke bare er i nærheten, men som de er midt inne i og skal håndtere.

La meg også si i tilknytning til dette at jeg ikke deler den dype pessimisme som mange gir uttrykk for her når det gjelder klimakonferansen i Nairobi. Jeg tror at det er en langt større internasjonal virkelighet når det gjelder CO_2-utfordringene, enn hva det var bare et år tilbake i tid. Når vi ser den internasjonale debatten, det som skjer i USA, og flere forpliktende vedtak i en del store europeiske land, i Australia osv., blir det litt sært å konsentrere seg om vårt hjemlige kretsmesterskap hvor vi som regel står ute på gangen når vi skal drøfte hvordan man skal tilnærme seg det å skulle ha innflytelse over internasjonal politikk på dette området, som man slår fast er vår målsetting.

Jeg synes også man skal slutte med å fortelle at Høyre har bidratt til å så tvil om vi er mindre gode enn andre på CO_2-utfordringer. Jeg skjønner ærlig talt ikke hvor enkelte representanter henter dette budskapet fra. Sågar i forrige periode ble den første klimameldingen sendt i retur til daværende Stoltenberg-regjeringen. Vi fikk en ny mer offensiv melding på bordet. Det ble iverksatt nasjonale tiltak. Vi har vært med på hver en krone som har vært bevilget, også de som nå går til å få på plass CO_2-løsninger, på Mongstad eller Kårstø, for den saks skyld. Det er nok i denne forbindelse å vise til vår partileders utsagn i en pressemelding da Mongstad kom på plass, med tittelen «Fornuften seiret». At man ikke i år 2006 politisk kan være med og skrive ut blankosjekker for hva som skal skje i løpet av to eller tre kommende stortingsperioder, synes jeg man må ha respekt for, i stedet for å si at Høyre bidrar til å så tvil om vi er med eller ikke er med i forbindelse med disse spørsmålene.

Dagens henvisning til at ni av ti vindkraftprosjekter er skrinlagt, er ikke noen god nyhet. I parentes sagt – det er heller ikke riktig som representanten Borten Moe uttalte her i dag, at når det gjelder Vikna-prosjektet, er det ikke truffet noen endelig investeringsbeslutning. Nord-Trøndelag Energiverk eier 50 pst. av Vikna. Hva de andre eierne, f.eks. Hydro, og styret i Vikna-selskapet kommer til å lande på, er ennå ukjent.

La meg også si litt om vår tilnærming til vår nabo i øst, Russland. Jeg tror det er et sterkt behov for en langt mer offensiv russlandspolitikk. Vi har både energimessig og kanskje i enda større grad miljømessig en mye større utfordring når det gjelder håndtering og naboskapet til Russland, enn i de fleste andre sammenhenger. Der har vi den største miljøtrusselen fortsatt. Vi deler fiskeressurser og vi deler havområder med Russland, og vi har noen utfordringer og tilnærminger hvor vi må ha en langt mer aktiv politisk tilnærming enn hva vi har sett hittil. Vi har nå på mange måter vært tilskuere til hva som har skjedd i Russland de siste par år. Det at vi taper markeder, at vi fortsatt har en svært usikker miljøsituasjon i vårt naboskap til Russland, må bekymre. Det skal etter min oppfatning kreve en langt mer aktiv politikk enn den tilnærming

som vi nå er vitne til, herunder også mangel på innhold når vi snakker om den aktive nordområdetilnærmingen. Så dette er en anmodning til dagens to statsråder om å ha hendene på rattet i tilnærmingen til Russland. Der ligger vår største utfordring p.t.

Eva M. Nielsen (A) [15:44:24]: I disse dager er ordet «klimaendring» på alles lepper. Media har brukt metervis av spalteplass på temaet, og vi har sett Nordtun og Brende i debatt på TV. Det milde høstværet har plutselig blitt hett mediestoff og selvsagt også hett politisk stoff. Det er også grunn til å gi miljøvernministeren ros for på en så kraftfull og tillitvekkende måte å ha bidratt til å sette temaet på dagsordenen nasjonalt og internasjonalt.

Klimaendringene får store konsekvenser, spesielt i polare strøk. Polaråret 2007–2008 gir oss en god anledning til å sette fokus på nedsmeltinga i polare strøk og på den måten drive generell folkeopplysning og holdningsskapende arbeid med hensyn til hva som kan skje i et langsiktig perspektiv, når havnivået øker, og når tørkesesongene blir lengre og flere. Arbeiderpartiet forventer at både næringslivet, transportsektoren og folk flest stopper opp og blir med på et nasjonalt løft når det gjelder tiltak for å bremse klimaeffekten.

Nordmenn flest er opptatt av drivhuseffekten og av klimatiske endringer generelt. Nordmenn flest er villige til aktivt å endre vaner og livsførsel for å gi sitt bidrag for et bedre miljø. Denne kunnskapen har vi fått gjennom flere markedsundersøkelser som er foretatt.

Dette er en vinn-vinn-situasjon. Det er derfor så flott at Regjeringa tar et krafttak for CO_2-rensing og øvrige tiltak for å redusere utslippene av klimagasser, og at bevilgningene under budsjettposten for miljøvernforskning og miljøovervåkning øker.

Det er mange paradokser i internasjonalt miljøarbeid. Komiteen har drøftet disse tingene en rekke ganger. Norge importerer forurensende kullkraft. Vi importerer atomkraft, og vi ser med bekymring fram til den dagen – og den er ikke langt unna – da Kina og India for fullt skal ta del i den kommende velstandsøkningen, med de energibehov dette medfører.

Alle de utfordringene det økende energibehovet bringer med seg, gir oss to hovedretninger å arbeide etter. Den ene er miljøvernforskning, som jeg allerede har berørt. Den andre er ny fornybar energi. På dette feltet satser Stoltenberg-regjeringa mer enn det noen gang tidligere har vært satset innenfor dette feltet. Det nye grunnfondet er ett av flere gode tiltak. Resultatet av forskningen på ny fornybar energi vil frambringe nye teknologiske løsninger, med andre ord: ny teknologi som kan gi Norge mange nye, spennende arbeidsplasser.

Det er enda en dimensjon innenfor miljøforskning og miljøovervåkning som bør trekkes fram, og det er internasjonalt samarbeid. Det finnes ingen lettvinte løsninger på noen av disse utfordringene, men det hadde hjulpet om Norge, sammen med resten av Europa, hadde trukket i samme retning. Det hadde hjulpet om USA hadde tatt inn over seg alvoret i klimaendringene og tatt politiske grep for å gjøre noe med det. Vi må komme dit hen at vi får en felles internasjonal forståelse av klimautfordringene og en felles internasjonal enighet om tiltak, for å ta problemet på alvor.

La meg bare nevne et så avgrenset område som Barentshavet. Her ser vi hvor avhengige vi er av et godt og forpliktende miljøsamarbeid med russerne. Slik kan jeg nevne havområde etter havområde. Vi vil raskt se hvor viktig et internasjonalt forpliktende samarbeid er. Dette gjelder forurensning og – sist, men ikke minst – å ta vare på det biologiske mangfoldet i havet.

Avslutningsvis vil jeg si litt om fjellrevens situasjon. Vi vet at det finnes kun rundt 50 fjellrever igjen i Fastlands-Norge. Siden handlingsplanen for å bevare fjellreven kom i 2003, har det pågått et konkret og målrettet arbeid for å redde dette vakre, lille dyret. I Finnmark er det i år registrert kun tre ynglinger, og det gir grunn til bekymring. Det er altfor lite. Selv om rødreven i samme reviområdet er skutt, den er tatt ut, for å redusere konkurransen om maten, er det fortsatt matmangel som er den største trusselen for fjellreven. En samlet komite har vært opptatt av fjellrevens situasjon, og en samlet komite har støttet opp om det arbeidet som gjøres for å redde fjellreven. Vi skal følge utviklinga nøye, både når det gjelder fjellrev og andre truede arter.

Torbjørn Andersen (FrP) [15:49:45]: Jeg vil få innlede med å vise til at Fremskrittspartiet i flere år har tatt til orde for å øke kraftproduksjonen i Norge, og at Fremskrittspartiet er sterkt kritisk til at Norge, selv i et såkalt normalår, har et underskudd på strøm på hele 5–7 TWh, som vi altså må dekke opp gjennom import fra utlandet.

Fremskrittspartiet er lite tilfreds med at Norge har gått fra å være en stor nettoeksportør av elektrisk kraft tidlig på 1990-tallet til i løpet av de ti siste årene å bli en betydelig nettoimportør av kraft. De rene tallfakta for norsk kraftutveksling viser at i hele seks av de ti siste årene har Norge vært en nettoimportør av strøm for å dekke opp det innenlandske kraftunderskuddet. Etter Fremskrittspartiets syn er det ikke akseptabelt for en energistormakt som Norge å måtte basere landets forsyningssikkerhet når det gjelder strøm, på storstilt import fra utlandet. Fremskrittspartiet registrerer med en viss skuffelse at regjeringspartienes ambisjonsnivå er begrenset til å gjøre landet selvforsynt med elektrisk energi i et normalår, som det heter.

Å legge kraftbalansen i et normalår til grunn for sine kraftpolitiske målsettinger er en altfor passiv kraftpolitisk målsetting, slik Fremskrittspartiet ser det. Det er fordi vannkraftproduksjonen vanligvis svinger såpass mye fra år til år, og fordi et normalår inntreffer heller sjelden. Derfor er det å bruke normalår som referanse for kraftproduksjon lite relevant i denne sammenheng. Med en slik diffus målsetting, for å si det slik, vil altså Regjeringen fortsatt legge opp til store kraftunderskudd i Norge i alle år med svikt i nedbøren – og følgelig legge opp til både høyere og mer ustabile strømpriser enn nødvendig framover.

Det ideelle er å ha en innenlands produksjonskapasitet for elektrisk energi som er dimensjonert til å kunne yte en ikke ubetydelig nettoeksport av kraft, selv i et normalår

med nedbør, og som følgelig vil være bedre i stand til å håndtere år med betydelig nedbørssvikt, uten at det blir behov for strømrasjonering og stor ustabilitet i strømprisene.

Norges store vannkraftavhengighet – 99 pst. av produksjonen av strøm er vannkraftbasert – gjør landet svært sårbart overfor tørrår og svikt i nedbøren. Det må relativt raskt investeres i en kraftproduksjon basert ikke bare på ny vannkraft, men også på flere alternative energikilder til vannkraften og da først og fremst gass, men også bioenergi og gjerne også kjernekraft. En gradvis energiomlegging i Norge, basert på at vannkraftens dominans reduseres, og på en innfasing av alternativ energiforsyning som gass og bioenergi er fornuftig for å gjøre norsk kraftforsyning mindre sårbar for tørrår og svikt i nedbøren.

Vårt lands forsyningssikkerhet er i dag helt prisgitt kraftutvekslingen med våre naboland, selv i år med normalt tilsig til våre vannmagasiner. Denne stadig økende importavhengigheten som vi har av svensk atomkraft og dansk kullkraft, som vi har vært vitne til de ti siste årene, er ikke akseptabelt for Norge som en energistormakt.

Det store norske kraftunderskuddet er heller ikke akseptabelt, sett ut fra samfunnssikkerhetsmessige aspekter. Norge må innrette sin energipolitikk slik at landet igjen har kapasitet til å være selvforsynt og til å ha et energisystem som er i stand til å møte nedbørssvikt. Norge trenger en langt mer ambisiøs kraftpolitikk enn det dagens regjering står for. Norge trenger en ny kraftpolitikk med den klare målsetting at landet igjen skal bli selvforsynt når det gjelder kraftproduksjon. Dette er Fremskrittspartiet meget klar på, og vi håper at det er mulig å få til en slik politikk så raskt som mulig, da det haster. Vi ser i dag at kraftunderskuddet er et økende problem. Vi får høyere strømpriser. Dette er en situasjon som vi må ta på alvor, og den kraftpolitiske tornerosesøvnen har nå vart altfor lenge i Norge. Nå sier Fremskrittspartiet: Vi trenger en ny kraftpolitikk, og det haster.

Terje Aasland (A) [15:54:57]: Jeg har lyst til å starte med å være litt positiv. Jeg synes faktisk det skjer mye positivt om dagen, og jeg vil bare nevne noe.

Vi gir støtte til ny fornybar energi på 10 milliarder kr til neste år i et fond, med oppfølging i 2009 på nye 10 milliarder kr. I forhold til ingenting er det en historisk satsing. Vi har gitt konsesjon til Mongstad, som gir en samlet energiproduksjon på 5 TWh. På Kårstø bekrefter de nå i høst at det skal være drift hver dag, noe som gir oss en ny kraftmengde på 3,5 TWh. Skagerak Energi har søkt om gasskraftverk på Herøya, med 8 TWh. De har nå gitt en forhåndsmelding på Slagentangen i Tønsberg, på 8 TWh. Løser vi den tekniske koden på Tjeldbergodden, gir det økt energiproduksjon. Vi fikk i går en melding om at en nå vil installere et nytt aggregat på Svartisen i Nordland, noe som gir 1,5 TWh. Det er et tegn på at bransjen nå reagerer positivt på det Regjeringen gjør. Det er en bransje som faktisk har vært ganske avholdende med å bringe fram nye prosjekter.

Dette står i sterk kontrast til hva som kom fram i forrige periode, for det er en forskjell på 26 TWh på den ene siden, som har kommet fram nå i det siste, og ingenting. Når Brende sier at de sikret nye vannkraftkonsesjoner, lurer jeg på hvilke. Hvilke konsesjoner skaffet de? Og eventuelt hvilke konsesjoner ville ikke i dag fått en positiv behandling, med dagens regjering? Han sier at de fikk til en investeringsbeslutning på Kårstø. Jeg lurer på hvilke grep den forrige regjeringen gjorde for å få fram investeringsbeslutningen. – Egentlig ingenting. Hadde det ikke vært for Stoltenberg-regjeringen og konsesjonsgivingen til Kårstø, hadde ikke Kårstø vært en realitet. Det er virkeligheten.

Så snakker han om Snøhvit. Ja, hvilken utfordring var det å få Snøhvit igjennom i Stortinget? – Ingen. Så snakker han om grønne sertifikater. Den umiddelbare virkningen av det Brende og Høyre presenterer når de snakker om grønne sertifikater, er en milliardregning til det norske folk. Med andre ord – de er blitt ganske pompøse i sin ordbruk, og jeg velger nå å se på Brende som en pompøs opposisjonspolitiker. Men jeg skjønner også frustrasjonen, for han har egentlig ikke noe å vise til i forhold til hva de selv står for.

Et viktig tema som har vært brakt på banen gjennom budsjettbehandlingen i energi- og miljøkomiteen, og som er foranledningen til Regjeringen i statsbudsjettet, er gassrør til Grenland. Vi er nå blitt kjent med at rørløsningen er teknisk mulig, og at det vil bli lønnsomt å føre gass i røret. For Arbeiderpartiet, som i flere år har vært konkret og vist vilje, er vi nå helt oppunder en avslutningsprosess og en konkretiseringsfase. Resultatet av den prosessen som nå pågår, er utvilsomt at røret vil bli realisert. Regjeringspartiene vil ha en rask prinsippavklaring om røret, og dette understreker også regjeringspartienes utålmodighet. Gassrøret til bl.a. Grenland er utvilsomt den aller viktigste beslutningen for å understøtte framtidige industrielle investeringer i Grenland, industrielle investeringer som har stor nasjonal verdi. Det er nok å nevne virksomheter som Yara, Borealis og Hydro Polymers, som nå er avhengige av en rask prinsippavklaring. Gassrøret er utvilsomt også viktig for å bedre kraftbalansen på Østlandet når vi nærmer oss 2015. I tillegg vil gassrøret, i hvert fall etter mine vurderinger, være det viktigste bidraget for å oppnå en lønnsom verdikjede i forhold til CO_2. I den forbindelse vil jeg nevne at tre av de ti industribedriftene i Norge som slipper ut mest CO_2, er plassert i Grenland.

Når regjeringspartiene nå så tydelig sier at staten i tråd med Soria Moria-erklæringen skal bidra sammen med kommersielle aktører for å realisere røret, sier vi at staten gjennom et statlig selskap skal delta i finansieringen av røret. Og tydeligere kan det ikke sies. Jeg har dog registrert at enkelte FrP-ere er ute og prøver å kritisere Regjeringen for at den ikke er tydelig nok. Til det vil jeg be Fremskrittspartiet lese om igjen sine egne merknader og sammenligne dem med flertallets syn. I prinsippet er det ingen forskjell. Derfor vil jeg uttrykke glede over at

det nå er et samlet storting, faktisk, som vil ha gassrøret, og at det er et fellesskap her i denne sal som representerer utålmodighet. Det fortjener denne svært så viktige saken.

Presidenten: Den reglementsmessige tiden for formiddagens møte er over, og møtet blir hevet. Nytt møte settes kl. 18.

Møtet hevet kl. 16.

Møte onsdag den 7. desember 2006 kl. 18

President: E i r i n F a l d e t

D a g s o r d e n :

Sakene på dagens kart (nr. 29)

Man fortsatte behandlingen av

s a k n r . 6

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007 vedkommende Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 9 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2006-2007))

og

s a k n r . 7

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Roar Bredvold, Robert Eriksson, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om nødvendige endringer for å skape nødvendig tillit mellom befolkningen i rovdyrutsatte områder og myndighetene (Innst. S. nr. 61 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:111 (2005-2006))

Statsråd Odd Roger Enoksen [18:00:50]: Jeg har lyttet med interesse til dagens debatt, som mer enn om neste års budsjett har handlet om andre forhold. For det første: Hvordan skal vi møte den kritiske forsyningssituasjonen vi kan få i Midt-Norge. For det andre: Hvorfor får vi ikke utløst investeringer i vindkraft?

På bakgrunn av den debatten som har gått på formiddagens møte, føler jeg at dette er et tema som også jeg vil ta fatt i i mitt innlegg, der jeg gjerne vil besvare en del av det som er tatt opp.

Når det gjelder Midt-Norge, har jeg i et år arbeidet intenst med en krevende situasjon som skyldes en gledelig industriutvikling i Midt-Norge, kombinert med manglende investeringer i nett og produksjon. Dette er en utfordring å få på plass. La det være helt klart: Dette er ikke og har ikke vært noen enkel situasjon.

Noen av debattantene har vært mest opptatt av en dato for en handlingsplan, som det for øvrig aldri har vært meningen skulle forelegges Stortinget. Det skulle være Regjeringens arbeidsdokument.

Men hva har vi gjort i det året som har gått? For det første har vi foretatt en grundig kartlegging av situasjonen i Midt-Norge – hvor krevende den kan bli, gitt ulike nedbørsforhold og gitt de ulike år fram mot det tidspunkt da vi kan forvente å ha permanent produksjon på plass. Det er lagt til rette for investeringer i spenningsstøtte som skal gi økt overføringskapasitet. Forbindelsen mellom Norge og Sverige, Nea-Jerpstrømmen, skal stå ferdig i 2009. Statnett er godt i gang med den. Planlegging av overføringsforbindelsen mellom Sogn og Møre er godt i gang. Den vil ikke stå ferdig før tidligst 2011–2012, hvis den investeringen gjennomføres i tråd med det som Statnett legger opp til. Det er også kjent nå at Statnett vil gå til innkjøp av reservekraft. Utover det er det jobbet med flere gasskraftprosjekt. Skogn, som vi har hatt nær kontakt med over lang tid, Tjeldbergodden og Fræna.

Det er lagt til rette for at vi skal prioritere arbeidet med energieffektivisering og satsing på fornybar energi i dette området. Vi har bedt NVE prioritere dette arbeidet i sin konsesjonsbehandling. NVE vil også i forbindelse med neste års budsjett øke saksbehandlingskapasiteten med ca. ti stillinger.

Allerede vinteren 2008 må vi ha på plass tiltak som skal gi en sikker forsyning fram til nye overføringsforbindelser og ny produksjon er på plass.

Når man i debatten i dag setter Statnetts investering i reservekraft opp mot satsing på vindkraft, må jeg si at det kan tyde på manglende innsikt i hva slags utfordringer man står overfor. Reservekraft må på plass neste høst. Stortinget har også gjennom behandlingen av St.meld. nr. 18 for 2003-2004 sluttet seg til at dette er et virkemiddel man kan ta i bruk.

Det er grunn til å spørre: Når Statnett på faglig grunnlag mener at dette er nødvendig å gjøre, skulle statsråden da ha overprøvd en faglig vurdering fra Statnett på at dette er et nødvendig tiltak for å ha en sikker energiforsyning? Er det noen i Stortinget som har til hensikt å fremme et forslag om at dette ikke skal tas i bruk, slik man kan få inntrykk av i dagens debatt? Tvert imot, dette tiltaket er helt i tråd med flertallsmerknadene i den innstillingen som behandles i dag.

I tillegg jobbes det med langsiktige tiltak, bl.a. knyttet til Skogn. Skogn har fått en forlenget konsesjon til å bygge gasskraftverk uten at det stilles nye krav til Industrikraft Midt-Norge, men Regjeringen har sagt at hvis Skogn blir realisert, vil vi bidra til CO_2-håndtering på samme måte som vi gjør andre steder. Vi har også hatt et grundig arbeid opp mot Statoil og Shell for å se om det kunne være mulig å forsere prosjektet på Tjeldbergodden. Det har vist seg ikke å være enkelt. Vi har også fått skissert et prosjekt på Fræna med CO_2-håndtering.

Noen ord om vindkraft: NTE fattet i går en beslutning om å investere i overkant av 1 milliard kr i vindkraft. Noen har i dag framstilt det som om NTE har skrinlagt vindkraftplanene sine. Jeg tviler på at NTE investerer over 1 milliard kr hvis dette er et tapsprosjekt.

Det er også sagt fra opposisjonen at man hadde et bedre opplegg, et ferdig opplegg med grønne sertifikat. I budsjettinnstillingen for 2000–2001 bad flertallet om en utredning. Det resulterte i at Regjeringen først og fremst sa at man skulle stå fast ved etablerte mål og strategier, og at det var uheldig å legge om det man gjorde gjennom Enova. Så la man fram St.meld. nr. 9 for 2002-2003, hvor man skisserte et opplegg. Ett år etterpå la man fram St.meld. nr. 47 for 2003-2004, og sendte så ut et utkast på høring i november 2004.

Det viktigste gjenstod. Man hadde ikke gjennomført forhandlinger med Sverige om byrdefordeling. Det var det viktigste, og det var ikke gjort fra den forrige regje-

ring, og det var der det strandet. Grønne sertifikat var ikke noe alternativ. Denne regjeringen har presentert et opplegg som er en historisk satsing på fornybar energi.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [18:06:29]: Når jeg hører statsråden, tenker jeg på et gammelt ordtak som sier: Fortell meg ikke hvor mye du jobber, men fortell meg hva du får gjort. Her er det utvilsomt mye som er til vurdering, og det har vi hørt om i minst ett år. Men det er veldig få konkrete planer som blir fullendt. Og når de en gang blir det, har de motsatt virkning av det som var ment. Slik er det når vi ser på fornybar energi – der den enorme satsingen som skal være tidenes beste, ender opp med en stortingsmelding på fire sider og en haug med kansellerte prosjekt.

Jeg blir litt bekymret når flere i denne salen snakker veldig positivt om gassrør til Grenland. Regjeringen har altså vedtatt CO_2-rensing på Kårstø til mange milliarder kr, uten at de kan si hvor mye det koster, uten å kunne si hva driftskostnadene blir, eller hva konsekvensene er rent teknologisk. Gassrør til Grenland har vi utredet i sju år, men der vil ikke Regjeringen ta en prinsippavgjørelse om at det skal være et statlig myndighetsansvar. Staten har myndighetsansvaret for all hovedinfrastruktur for strøm, men jeg registrerer at de nekter å ta det samme prinsipielle ansvaret for gassrør til Grenland.

Kan statsråden komme med noen positive oppklaringer her?

Statsråd Odd Roger Enoksen [18:07:42]: Jeg takker representanten for denne anledningen til å fortelle hva vi faktisk har gjort, for det rakk jeg ikke i mitt innlegg. Vi har lagt fram en historisk satsing på fornybar energi, vi satser tungt på håndtering av CO_2, med en bevilgning på 720 mill. kr neste år. Regjeringen har fått på plass en viktig forvaltningsplan, og vi har fått på plass en viktig avtale med Statoil om håndteringen av Mongstad. På en rekke områder har vi fått gjort viktige energi- og miljøpolitiske tiltak.

Når det gjelder gassrør til Grenland, er man nå inne i sluttfasen. Allerede før jul skal Gassco presentere sin rapport, som det er all grunn til å tro vil konkludere positivt i forhold til at aktørene vil forplikte seg til å være med og bruke gass, slik at dette gassrøret kan realiseres. Så snart den rapporten foreligger, vil Regjeringen gå i gang med arbeidet for å få dette realisert, og vi vil da ta stilling til den andelen staten må inn med i gassrøret, i tråd med det som står i Soria Moria-erklæringen. Det er ingen grunn til å så tvil om viljen til å gjøre dette. Det er riktig at det gassrøret har vært under utredning over lang tid, men det denne regjeringen har gjort, er å få fortgang i dette og sørge for at man i løpet av det året som nå har gått, har på plass et opplegg som skal resultere i et positivt resultat for gassrør til Grenland.

Børge Brende (H) [18:09:15]: Det er et paradoks at man en dag sier ja til 2 milliarder kr til investering i mobile gasskraftverk og samme dagen får en oversikt som viser at ni av ti vindmølleprosjekter ikke blir gjennomført fordi satsingen til Regjeringen på fornybar energi er for dårlig.

Jeg har et spørsmål til statsråden knyttet til dette: Når man nå ser at mange fornybar energi-prosjekter ikke blir gjennomført – ikke fordi vi i opposisjonen sier at ordningen ikke er god nok, men fordi de ulike bransjene sier at den ikke er god nok – vil statsråden da gå inn i saken igjen og vurdere å styrke ordningen, slik at man har større sikkerhet for at alle disse prosjektene også blir gjennomført?

Statsråd Odd Roger Enoksen [18:10:11]: Det er ikke et paradoks at Statnett gjør den investeringen de gjør. Det er ikke mulig for representanten Børge Brende å knytte dette opp mot de investeringene som vil gi produksjon på nettet i 2009. Dette er to vidt forskjellige saker. Det er en ren forsikringsordning Statnett gjør, for at man skal gi befolkningen i Midt-Norge en trygg strømforsyning fra vinteren 2008 og fram til permanent produksjon kan være på plass.

Så til saken om vindkraft. Jeg satt for øvrig og leste litt i gamle budsjettinnstillinger i formiddag mens jeg lyttet til debatten, og det er jo interessant å se at det ikke er mer enn fire–fem år siden Høyre faktisk foreslo å avvikle støtte til vindkraft, de foreslo den fjernet i budsjettinnstillingen for 2000–2001 under regjeringen Stoltenberg. Det er bra at Høyre også ser at det er nødvendig å stimulere produksjonen av fornybar energi. Det skal vi gjøre. Jeg mente at den ordningen som er lagt fram, vil være tilstrekkelig, og de aktørene som nå tror man har en anledning til å presse opp den støtten man skal få, gjennom å si at de ikke investerer, tar feil. Det er et grunnlag for å investere, det viser de analysene som er gjort. Derfor bør man komme i gang med investeringene raskest mulig. Nord-Trøndelag E-verk besluttet i går en investering til over 1 milliard kr. Jeg nekter å tro at det er et tapsprosjekt.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [18:11:49]: For halvannen uke siden fikk vi en firesiders stortingsmelding om satsing på fornybar energi. Det er vel ingenting der som er nytt i forhold til det som ble offentliggjort i pressemeldingene eller i St.prp. nr. 1 for 2006-2007. Vi kan jo sette spørsmålstegn ved om hele stortingsmeldingen egentlig er unødvendig.

I dag har jeg hatt det litt morsomt, jeg har sittet og lyttet til Almlid, og vært inne på nettet og hørt ham mange ganger i et intervju han har gitt med NRK. Der sier han omtrent følgende: Rammebetingelsene fra statens side er for dårlige. Vi må videreforhandle med myndighetene, og det ville være en fallitterklæring hvis vi nå må legge vekk alle vindkraftprosjekter. Dette er det første byggetrinnet, det er det enkleste å bygge ut, derfor kunne vi gjøre det vedtaket. Det enkleste byggetrinnet, men vi må gå i videre forhandlinger.

Mitt spørsmål blir da: Er statsråden villig til i revidert å komme med mer penger til dette grunnfondet og også gi stortingsgruppene i dette hus mulighet til å heve støttenivået i den fire siders meldingen vi nå skal behandle?

Statsråd Odd Roger Enoksen [18:12:57]: Det er helt riktig at den stortingsmeldingen er på fire sider. Den er lagt fram fordi man fra Stortingets side bad om det. Jeg foretrekker faktisk å legge fram en stortingsmelding på fire sider som er målrettet, og som sier hva vi skal gjøre – i stedet for å gjøre som den forrige regjeringen, som la fram St.meld. nr. 9 for 2002-2003, hvor man beskriver hva et grønt sertifikatsystem er, for så å legge fram en ny stortingsmelding et år etter, hvor man beskriver prosessen som man skal ha fram til en lov som man sender ut på høring i 2004 og aldri klarer å få fremmet. Det var det den forrige regjeringen gjorde. Det er en omfattende dokumentbunke man har lagt fram, men resultatet av det kan man jo stille spørsmål om.

Vi har sagt at vi vil styrke satsingen på fornybar energi, slik at vi skal nå målet på 30 TWh. Det er også kommunisert ut flere ganger at vi vil ta sikte på tilleggsbevilgninger hvis det blir nødvendig for å unngå kø. Så får vi håpe at den køen oppstår. Jeg har allerede sagt til representanten Børge Brende at vi nå ikke vil gi noen signaler om at satsene blir økt. Så de som sitter ute og venter på at det skal skje som følge av den behandlingen man nå er inne i, venter forgjeves. Da er det bedre å begynne å investere og sørge for at vi får ny kapasitet inn på nettet.

Gunnar Kvassheim (V) [18:14:23]: Det forundrer meg at statsråden ikke er bekymret over at to tredjedeler av et vindkraftprosjekt som kunne forsynt 40 000 husstander, faller bort i et så krevende område som det her er snakk om. Det forundrer meg at det ikke gjør inntrykk ved at en viser vilje til å justere rammebetingelsene, slik at dette prosjektet kan realiseres. Isteden gir statsråden inntrykk av at det som nå skjer, er et ledd i en utpressingsstrategi fra utbyggerne.

Det er et ganske oppsiktsvekkende resonnement. Jeg vil gjerne få bekreftet – eller helst avkreftet – at det var det jeg hørte.

Statsråden antydet i et tidligere replikksvar at det som nå foregår i Nord-Trøndelag, ikke er en reell beslutning basert på at støtteopplegget fra Regjeringen er for dårlig, men at det er et spekulativt opplegg for å presse Regjeringen til å støtte fornybar energi på en mer omfattende måte.

Statsråd Odd Roger Enoksen [18:15:30]: Det er på ingen måte det jeg insinuerer. Nord-Trøndelag Elverk har tvert imot tatt investeringsbeslutninger til over 1 milliard kr. Det setter jeg pris på. Nord-Trøndelag Elverk skal altså bygge 20 vindmøller på Ytre Vikna, og de skal fullføre Hundhammerfjellet vindmøllepark med 11 vindmøller. Det de sier i pressemeldingen, er:

> «På den bakgrunn har styret valgt å gå for en begrenset utbygging av Ytre Vikna i denne omgang.»
>
> Det sies videre:
>
> «Selv om vi nå velger å begrense utbyggingen, innebærer styrets vedtak en offensiv satsing på videre vindkraftutbygging i Nord-Trøndelag.»

Det er et positivt vedtak som gjøres fra Nord-Trøndelags side. Det setter jeg faktisk pris på.

Så skulle jeg gjerne ha sett, på samme måte som representanten Kvassheim, at man hadde gjort en beslutning om å gjennomføre hele denne store investeringen i denne omgang. Det har allerede fra starten av vært delt opp i ulike byggetrinn. Jeg skulle gjerne ha sett at man hadde gjort en annen beslutning nå, for vi trenger så mye kraft som mulig i dette området, så raskt som mulig, og helst fornybar kraft. Det tror jeg representanten Kvassheim og jeg er 100 pst. enige om. Jeg tar til etterretning at det ikke er gjort, men jeg er desto mer fornøyd med at NTE viser vei og vedtar en investering til over 1 milliard kr.

Torbjørn Andersen (FrP) [18:16:58]: Jeg synes det er litt morsomt å høre statsråden og representanter for regjeringspartiene framstille Regjeringens energipolitiske satsing som en historisk satsing på fornybar energi, når sannheten kanskje er at vi heller snakker om tidenes energipolitiske mageplask.

I dag har vi fått høre at ni av ti vindmølleprosjekter skrinlegges. Da blir mitt spørsmål til statsråden ganske enkelt: Ser ikke statsråden at mye av dette bortfallet skyldes at Regjeringens støtteordninger for satsing på fornybar energiproduksjon ikke er gode nok, og at et sertifikatsystem, som Regjeringen skrinla, ville vært en mye bedre løsning?

Statsråd Odd Roger Enoksen [18:17:45]: Jo, hvis det var slik at representanten Andersen var villig til å velte betydelige kostnader over på forbrukerne – ved en kraftig økning av strømprisen, for et sertifikatsystem innebærer at det er forbrukerne som skal betale dette over sin strømregning, uten at man har noen form for trygghet for at disse investeringene blir gjort i Norge – så kunne muligens et sertifikatsystem ha vært bedre. Hvis Torbjørn Andersen var villig til å akseptere de kravene som Sverige stilte – at de norske forbrukerne skulle forplikte seg til å betale en dobbelt så stor regning som de svenske – så ville det ha vært en bedre løsning. Men det var altså ikke mulig å komme fram til et balansert opplegg.

Framskrittspartiet kritiserer energipolitikken. Men jeg må si etter å ha hørt Ketil Solvik-Olsen i et tidligere replikkordskifte i dag, hvor han tar til orde for å bruke de 2 milliardene som Statnett nå skal bruke på reservekraft, til et pilotprosjekt om thorium, at det er jammen litt av en hilsen å sende til befolkningen i Midt-Norge – et prosjekt som tidligst kunne gitt resultat om 20 år. Det er faktisk i 2008 og framover vi trenger å sikre stømforsyningen til befolkningen i Midt-Norge.

Presidenten: Da er replikkordskiftet omme.

Karin Yrvin (A) [18:19:11]: Opposisjonen har i denne debatten gitt uttrykk for at dette er en trist dag. Det finnes noen av oss som ikke er enig i det. Men dersom det er noen trøst for opposisjonen, så hadde vi det slik omtrent 365 dager hvert år de fire siste årene. Det sier vel sitt om forsøket på å sette merkelapper på forslagene fra et politisk alternativ.

Denne regjeringen har vist vilje og evne til å forene konflikten mellom vekst og vern. Det er helt nødvendig å klare denne balansen, fordi Norge står overfor noen særlige utfordringer knyttet til følgende:

– Hvordan øke konkurranseevnen vår i et mer og mer globalisert samfunn?
– Hvordan sørge for energisikkerhet og gjøre oss mindre sårbare i energiforsyningen?
– Hvordan møter vi klimaendringene?

Mitt argument er at disse tre utfordringene henger nøye sammen. Økonomisk konkurranseevne, energisikkerhet og klimaendringer peker alle i retning av høyere investeringer i energieffektivitet, økt forskning, energiomlegging og et velfungerende kraftmarked. Det krever en smidig balanse mellom hensynet til vekst og hensynet til vern. I framtiden må enhver industri også være en miljøindustri.

En av de største sosiale og politiske utfordringene i vår tid er klimaendringene. Sosialt reiser klimaendringene grunnleggende spørsmål i forhold til rettferdighet og likhet, mellom generasjoner og mellom rik og fattig. Utfordringen er å sikre en rettferdig fordeling av rettigheter og ansvar.

Politisk er utfordringen å sikre samtykke fra innbyggerne, næringslivet og andre land rundt om i verden for reduksjon av utslipp, ny teknologi og høye standarder. Og det er viktig. CO_2-konsentrasjonen i atmosfæren er nå høyere enn på noe tidspunkt de siste 740 000 årene. Dette fører til en økning i temperaturen, som igjen delvis vil være ansvarlig for ekstremt vær. Alle de ti varmeste årene siden 1850 har vært etter 1990. Konsekvensene vil også nå oss.

Faktaene som konfronterer oss i denne saken, er sterke. På rasjonell basis er debatten om klimaendringer over, og spørsmålet nå er hvordan vi skal reagere. Kostnadene ved å søke å hindre klimaendringene vil være lavere enn ved å møte konsekvensene. Utfordringen er å ha politisk vilje nok til å være i forkant.

Så hva gjør Regjeringen? Det er opprettet et energifond, det gis støtte til CO_2-håndtering, bensinavgiftene legges om, og det gis støtte til kollektivtransport. Naturmangfoldet er høyt prioritert. Miljøverndepartementets budsjett øker med 89 mill. kr. Det er spesielt gledelig at de har fått plass til det lille i det store: Regjeringen foreslår en økt bevilgning på 7 mill. kr til utvikling av grønn struktur og kulturmiljø i Groruddalen. Samtidig er vi i Oslo bekymret for svevestøv fra veitrafikk og vedovner. I fjor var det 51 dager der nivået av svevestøv i Oslo-luften var ulovlig høyt. Det er ingen grunn til å tro at det blir noen færre dager i framtiden. Dette er alarmerende. Jeg er spesielt bekymret for barna som vokser opp i byen. Derfor er det godt at man i budsjettmerknaden nå har fått inn noe om hvordan man skal følge opp Statens forurensningstilsyns anbefalinger når det gjelder rentbrennende vedovner.

De beste løsningene finner vi sammen. Staten og Statoils avtale om å etablere verdens største fullskala CO_2-renseanlegg ved det planlagte kraftvarmeverket på Mongstad er et glimrende eksempel i så måte. Renseanlegget skal stå klart innen utløpet av 2014. Første trinn av CO_2-håndteringen skal være på plass samtidig med oppstarten av det planlagte varmekraftverket i 2010. Med dette prosjektet blir det skrevet industri- og miljøhistorie. Vi skal bygge verdens største anlegg for fullskala CO_2-rensing. Samtidig gir vi et viktig bidrag for å øke landets kraftproduksjon.

Det er en glede at Regjeringen jobber utrettelig for den rette balansen mellom vekst og vern. Dette budsjettet er det første skrittet på en slik vei, og det gjør dette til en fin dag og en glad dag – ikke en trist dag.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [18:24:04]: Energikrisen i Midt-Norge er godt kjent for alle.

Næringslivet, den enkelte innbygger, fattig som rik, rammes allerede i dag av høyere strømpris grunnet innføring av egen prissone i regionen. Er det dette Regjeringen mener med å ha «hjarte for heile landet»?

Store mengder energi fra Møre og Romsdal brukes til å sendes gass fra Ormen Lange til Easington i England og bidrar dermed til energikrisen. Den samme energien bidrar til å generere enorme inntekter tilbake til staten, inntekter som kommer hele landet til gode. Det blir derfor svært urettferdig at næringsliv og innbyggere i Midt-Norge skal ta regningen. Det må være lov å etterlyse logikken i en politikk der norske Statkraft etablerer seg med gasskraftverk i Europa og produserer gass med dagens teknologi, mens Midt-Norge som har gassen rett utenfor stuedøren, opplever at Statnett investerer i ekstremt forurensende mobile gasskraftverk til en kostnad av 2 milliarder kr, milliarder som burde vært investert i moderne gasskraftverk og ny teknologi i Midt-Norge

Høyre mener at Regjeringen må ta ansvar og sørge for at perioden med sterkt forurensende mobile gasskraftverk blir så kort som overhodet mulig. Gassen må snarest tas i bruk i eget nærområde, der behovet er størst, og der den kraftkrevende industrien befinner seg. Gasskraftverk med dagens teknologi og krav om snarlig rensing vil redusere importen av kullkraft og bruken av miljøbomber, som mobile gasskraftverk er. Resultatet blir mer og renere energi, også i global sammenheng.

Industrikraft Møre sendte 1. desember inn sin konsesjonssøknad om bygging av gasskraftverk ved Hustadmarmor i Fræna, et gasskraftverk der Hustadmarmor kan benytte seg av ca. 50 pst. av CO_2-en i egen produksjon, i tillegg til tilrettelegging for CO_2-rensing. Gasskraftverket kan stå ferdig allerede i 2010, dersom Regjeringen vil. Det skulle en tro at de ville, etter det jeg har lest i Tidens Krav den 17. oktober. Der står det nemlig at Ola Borten Moe, stortingspolitiker, mener at Regjeringen ikke lenger kan si nei dersom det nå kommer søknad om flere gasskraftverk. Det står også at det er større bruk for kraft i Midt-Norge enn på Mongstad, og at Hydro har et spesielt ansvar for å bidra konstruktivt, ettersom det er deres anlegg på Sunndalsøra og Aukra som er den direkte årsaken til at regionen nå vil få et kraftunderskudd.

Høyre forventer at Regjeringen prioriterer søknaden fra Industrikraft Møre høyt. Det vil også det globale miljøet tjene på i lengden.

Torbjørn Andersen (FrP) [18:27:22]: Jeg vil bare kort få minne om at Regjeringen lenge har varslet en gjennomgang av energiloven av 1990. Hva Regjeringen måtte foreslå av endringer i loven, kan jo synes noe uklart, men uansett er det slik at energiloven av 1990 utgjorde et veldig stort framskritt for norsk energipolitikk.

Jeg vil si at en omfattende reversering av energiloven må jo i dag framstå som helt uaktuelt for de aller fleste, både i og utenfor norsk kraftbransje. Energiloven har kommet for å bli. Selv en rød-grønn regjering vil måtte innse at det å ta de store endringsgrepene vedrørende energiloven nærmest er umulig i dag. Men det er allikevel et til dels alvorlig problem at energiloven ikke har klart å framskaffe tilstrekkelig ny produksjonskapasitet i Norge siden den trådte i kraft i 1991.

Det norske og nordiske strømmarkedet har fungert godt på etterspørselssiden, men markedet har ikke fungert like godt på tilbudssiden fordi politikere har blandet seg inn og forhindret utbygging av ny produksjonskapasitet. Vi har gang på gang sett eksempler på at norske politikere enten har avslått eller redusert gode kraftutbygginger i Norge. De siste 10–15 årene har stortingsflertallet og regjeringen avslått utbygging av rundt 4 TWh ny kraftproduksjon. Jeg kan nevne eksempler som Øvre Otta, Sauda, Svartisen og nå sist Vefsna. Alle er gode eksempler på at det politiske flertallet har stanset eller begrenset utbygging av ny tiltrengt kraftproduksjon i Norge. Samtidig har vi sett at særnorske krav til CO_2-rensing av gasskraftverk også har bidratt sterkt til å trenere bygging av nye gasskraftverk i Norge. Dermed har kraftmarkedet, også når det gjelder utbygging av gasskraftverk, ikke fått fungere fritt på grunn av politisk inngripen.

Jeg vil også nevne at løsningen på Norges kraftpolitiske utfordringer ikke ligger i å bygge ut enda flere sjøkabler eller overføringslinjer til utlandet for å kunne importere enda mer strøm til Norge. Norge må gjøre store anstrengelser for å bygge ut ny produksjonskapasitet her i Norge og bli selvforsynt med strøm så raskt som mulig. Og det å bygge ut økt produksjonskapasitet i Norge burde være en av verdens aller enkleste saker, for det er veldig få land som har de samme mulighetene som Norge til å mestre sine energimessige utfordringer.

Jeg sier avslutningsvis: I Norge eksporterer vi tjue ganger mer energi enn det vi forbruker selv, og gass er en meget god kilde til å løse de utfordringene vi har på energisiden.

Kari Lise Holmberg (H) [18:30:49]: Det var en skuffelse at statsråd Odd Roger Enoksen ikke nevnte gassrørledningen til Grenland med ett ord i sitt hovedinnlegg. Først i replikkrunden måtte han inn på temaet.

Grenland har et stort behov for naturgass. I et av landets største industriområder venter nå en hel befolkning utålmodig på gassrørledningen som skal sikre en bevaring og en videreutvikling av industrien. En avklaring av gassrøret til Grenland er mye av nøkkelen til om prosjekter skal settes i gang. Det handler om vekst i Norge.

Det var Bondevik-regjeringen og Arbeiderpartiet som sammen la grunnlaget for realiseringen av gassrør til Grenland, og det var i forrige stortingsperiode. Da ble det statlige selskapet Gassco satt til å utrede prosjektet med å realisere rørløsningen for transport av gass. Dette arbeidet har tatt tid, men gledelig nok leverte selskapet denne høsten en positiv rapport. Men i etterkant har det blitt påfallende taust fra regjeringspartiene, og det kom ingen informasjon fra statsråden til Stortinget. Jeg sendte derfor statsråd Enoksen et skriftlig spørsmål den 19. oktober, om når og på hvilken måte Stortinget ville få seg forelagt resultatet av Gasscos arbeid. Svaret var skuffende og lite konkret: Først må det kommersielle grunnlaget avklares, og ved neste milepæl skal Stortinget informeres på en egnet måte.

Så langt har ikke Stortinget blitt skikkelig informert. Heller ikke statsbudsjettet gir klarhet. Fire knappe linjer om en så stor sak gir ikke inntrykk av at Regjeringen prioriterer saken. Dette står i grell kontrakt til de løftene Arbeiderpartiet gav i opposisjon. Daværende representant Sylvia Brustad lovet 3 milliarder kr til bygging av en gassrørledning til Grenland. Arbeiderpartirepresentantene fra Telemark gikk tilsvarende høyt på banen. I stortingsvalgkampen lovte sågar Telemark Arbeiderparti at gassrøret skulle bygges, bare det ble regjeringsskifte. Arbeiderpartiet har skapt høye forventninger, men det virker nå som om den rød-grønne regjeringen har tatt et langt hvileskjær.

Industrien i Grenland har ingen tid å miste, og statsråden bør i dag bekrefte at gassrøret kommer. Det er avgjørende at industrien i Grenland nå får langsiktige og forutsigbare rammebetingelser.

Komitemerknaden fra regjeringspartiene er positiv, men langt fra avklarende. Ikke én statlig krone er avsatt i budsjettet. Regjeringspartiene sier bare at det er viktig å få et klart bilde av det økonomiske fundamentet for røret, og at det er viktig at de kommersielle aktørene viser interesse. Jeg er ikke uenig i synspunktene, men hva med alle løftene?

Jeg håper statsråden kan være mer presis og avklarende enn regjeringspartiene i komiteen. Det er statsråd Enoksen som sitter med kortene. Utspillet er hans – og ikke bare jeg, men et helt industrisamfunn i Telemark venter på startskuddet. Det er nå statsråden må si: Ja, røret kommer!

Torny Pedersen (A) [18:34:12]: Jeg vil litt tilbake til representanten Heidi Sørensens replikk til Børge Brende tidligere i dag.

Stortingsrepresentanten Børge Brende har, som vi vet, gang på gang – som det også ble sagt i replikken – uttalt at klimautslippene er høyere under den nåværende miljøvernministeren enn de var da han var miljøvernminister. Hvor har han det fra? Tallene for 2006 har vi jo ikke fått ennå. Hvilken statistikk er det Børge Brende forholder seg til? Jeg tar det som en selvfølge at Høyre og den forrige regjeringen tar på seg ansvaret for mengden utslipp i

2005. Vi overtok jo ikke regjeringsmakten før langt ut i oktober 2005.

De tall vi har, viser at utslippene gikk ned fra 2001 til 2002. Så økte utslippene med til sammen 1,5 mill. tonn i perioden 2002–2004, da Børge Brende var miljøvernminister, og så gikk de ned igjen da han hadde sluttet som miljøvernminister. Det er da merkelig at en tidligere statsråd gang på gang lager stor fallhøyde for seg selv, og sender uriktige påstander ut til landets befolkning. Heldigvis skjønner folket der ute dette.

Så litt til Venstre: Jeg synes ikke jeg fikk svar fra Venstre på om de er enig eller uenig i at det settes inn mobile gass-/biokraftverk i en eventuell vanskelig forsyningssituasjon i Midt-Norge om et år. Jeg skjønner at det er vanskelig for Venstre å svare på dette, for det er ikke noen andre alternativer på kort sikt. Samtidig skjønner jeg problemene Venstre har, for den regjeringen som Venstre var medlem av, fikk ikke gjort noen ting for å møte problemene i Midt-Norge, selv om de visste godt om det vi gikk i møte. Jeg spør igjen Venstre: Hva mener Venstre er alternativet for å få tilført mer kraft til Midt-Norge allerede om et år?

Kåre Fostervold (FrP) [18:37:18]: I Soria Moria-erklæringen er det et uttrykt ønske om å ta i bruk mer av gassen innenlands til industri-, energi- og transportformål. Samtidig er det i det samme dokumentet lagt stor vekt på en aktiv næringspolitikk. Det som dessverre ser ut til å være vanskelig for Regjeringen, er når disse to tingene skal kombineres. Der svikter det totalt. En aktiv tilnærming for å få bygd ut infrastruktur for gass er tydeligvis bare interessant for Regjeringen hvis røret går utenlands og ikke til f.eks. Grenland. Jeg registrerer at representanten Nordtun i sitt innlegg snakket varmt om et gassrør, og at representanten Aasland garanterte for et gassrør. Men så lenge statsråden ikke vil bekrefte et gassrør til Grenland, et forpliktende engasjement og bidrag til prosjektet, er det bare ord, og ord bygger ikke gassrør. Det er helt greit å ønske seg godt vær, men det er ikke sikkert man får det.

Dette har vært en frustrerende prosess for innbyggerne og industrien i Grenland. Det er ingen tvil om at dette er en nødvendig investering for at industrien og arbeidsplassene i regionen skal ha gode fremtidsutsikter. Det er derfor skuffende at Arbeiderpartiet når de er i regjering, ber om flere utredninger i stedet for å avklare statens engasjement i gassrøret til Grenland. For mens Regjeringen sitter på gjerdet, uten direkte deltakelse i arbeidet med et gassrør til Grenland, gjør man vedtak om deltakelse i CO_2-rensing av gasskraftverk, som absolutt ikke er utredet med hensyn til økonomisk bidrag eller samfunnsverdi. Her er mye ukjent. Det som er skremmende, er at når det er noe man vil, er ikke utredninger så nøye, mens andre prosjekter tydeligvis kan utredes i det uendelige. Enda mer skremmende er det kanskje at statsrådens egen statssekretær, Anita Utseth, på åpningen av årets naturgasskonferanse uttalte seg om Regjeringens engasjement i gassrøret på følgende måte:

> «Samtidig er vi ikke interessert i å betale mer enn vi behøver, derfor vil vi avvente avklaringen med hensyn til hvor mange og hvilke kommersielle aktører som forplikter seg til prosjektet».

Det er her man får et klart bilde av engasjementet til Regjeringen.

Hvis Regjeringen venter for lenge på flere investorer, vil det kanskje bli tatt avgjørelser andre steder, i andre land, i styrerom rundt omkring i verden, om å flagge ut bedriftene i Grenlandsregionen som er brukere av gass. Da forsvinner grunnlaget for gassrør, og statsråder, statssekretærer og regjering kan slå seg på brystet å si at nå blir det statlige bidraget redusert til null.

Jeg vil be Regjeringen komme seg ned fra gjerdet før det er for sent, og gi klare og forpliktende signaler om hva staten skal bidra med, og hvilken rolle den skal ha i det videre arbeidet med et gassrør til Grenland.

La meg bare til slutt understreke: Nå trengs det politisk handlekraft, politisk mot og politisk besluttsomhet, det har innbyggerne i Grenland fortjent.

Ola T. Lånke (KrF) [18:40:41]: Den som har fulgt litt med i energidebatten her til lands over tid, kan ikke ha unngått å merke seg den manglende evne til å treffe beslutninger i energispørsmål. Stadige utsettelser og vingling gjør at usikkerheten både i og utenfor energibransjen vokser. Det synes klart at denne usikkerheten medfører at aktører i bransjen venter med eller avstår fra å bygge ut energiproduksjonen fordi risikoen blir for høy. Konsesjoner både innen gasskraft og fornybar energi blir stående ubenyttet. Vi ser altså at markedsmekanismer og eksisterende virkemidler ikke bidrar til den nødvendige forsyningssikkerheten.

Hva skyldes denne beslutningsvegringen? Noen har pekt på at Regjeringen mangler mandat for å ta i bruk det nødvendige verktøy. For at det ikke skal stå på lovverket, har Kristelig Folkeparti fremmet forslag om endring av energiloven som vil gi myndighetene et klarere mandat til å sikre igangsetting av ny energiproduksjon. Vi mener vi trenger et lovverk som tydelig legger ansvaret for forsyningssikkerheten hos Regjeringen ved ansvarlig statsråd, og som gir staten ved Regjeringen rett og plikt til å sikre at ny produksjon kommer i stand i enkelttilfeller der markedet svikter, ved at markedsaktørene ikke i tide investerer i ny produksjon.

Kraftsituasjonen i Midt-Norge har påkalt særlig oppmerksomhet. Kristelig Folkeparti har sammen med Venstre foreslått at Midt-Norge blir utpekt til et laboratorium for utvikling av fornybar teknologi. Det er et enormt potensial for utnyttelse av fornybar energi, ikke minst i Midt-Norge. Dette må realiseres hurtigst mulig, slik at midlertidige løsninger som prisområder og sterkt forurensende gasskraftverk kan fases ut. Vindkraft og småkraft må bygges ut der en ut fra miljøhensyn kan akseptere dette. Lavutslippsutvalget har påpekt behovet for teknologiutvikling med offshore vindkraft som et svært viktig alternativ. Offshore flytende vindmøller vil kunne flytte vindkraftproduksjonen til områder der skadevirkningene er minimale og energitilgangen tilnærmet ubegrenset. Men det må snarest mulig etableres et pilotanlegg. Tør Regjeringen love at et pilotanlegg for offshore vindkraft på dypt

vann kommer på plass, eller er statsrådens milliarder forbeholdt fossil energiproduksjon?

Så finnes det også ulike teknologier på brukersiden som i større grad må tas i bruk. Rentbrennende vedovner ble oversett i Regjeringens hastige støtteordning for husholdningene, dette på tross av at ved, etter elektrisitet, er husholdningenes viktigste energibærer. La oss få en regional støtteordning for vedovner i Midt-Norge og støtteordninger i de store byene. Det vil også kunne danne en motvekt mot de ulemper landsdelen påføres gjennom bl.a. et eget prisområde.

Til slutt: Vi trenger snarest en langsiktig energiplan for Midt-Norge, men også for landet som helhet, der det er viktig at Regjeringen nå viser handlekraft og evne til langsiktig tenkning.

Robert Eriksson (FrP) [18:44:01]: Jeg vil i mitt innlegg konsentrere meg om Dokument nr. 8:111 for 2005-2006.

I sommeren som gikk, har vi opplevd de verste herjingene fra rovdyr i Nord-Trøndelag. Det har vært verre enn noen gang, og det viser også tallene som ble presentert den 20. september. Det gav liten grunn til optimisme og jubel, skadetallene i Nord-Trøndelag har gått rett til værs. Mer enn hver fjerde sau som påvises eller antas tatt av rovdyr i Norge, tas i Nord-Trøndelag. Det er skammelig og trist å registrere at hver fjerde gaupedrepte sau og fire av ti bjørnedrepte sauer er i Nord-Trøndelag. Det som det også har blitt litt endringer på i forhold til før, og som gjør at situasjonen er mye mer dramatisk, er at bjørnen bl.a. trekker nærmere og nærmere tettbygde strøk. Vi har sett bjørn som ikke har vært langt fra husnova til folk, og ikke langt fra der barna ferdes når de skal på skolen. Ja, i høst var vi faktisk vitne til at en bil på Snåsa, på en sidevei, kolliderte med en bjørn. Da har vi fått en situasjon som vi ikke lenger kan akseptere.

Det er også interessant å merke seg de uttalelsene som seksjonssjef i Statens naturoppsyn, SNO, Kjartan Knudsen, kom med til Nationen den 9. oktober i år:

> «Dette må ikke oppfattes som det totale skadebildet. Bare en liten del av det som mistes, blir gjenfunnet.»

Det betyr at situasjonen er mye verre enn det som man egentlig har fått registrert.

Det er også trist å registrere at dagens debatt og dagens votering er en fullstendig snuoperasjon fra Senterpartiet. Jeg registrerer at Senterpartiet har valgt regjering framfor sin rovdyrpolitikk – man har kastet sin rovdyrpolitikk over bord. Jeg registrerer at da vi behandlet St.meld. nr. 15 våren 2004, stod Senterpartiet og Fremskrittspartiet sammen om flere forslag. Det var en rekke forslag, deriblant om nødvergeretten. Jeg registrerer i dag at Senterpartiet stemmer imot Fremskrittspartiets forslag, noe som bevitner den snuoperasjonen som Senterpartiet har gjort i denne saken.

Jeg konstaterer at den politikken som føres i dag, er en sakte, men sikker nedlegging av utmarksnæringen i distriktene. Det er muligens en ønsket politikk fra Regjeringen, og hvis så er tilfellet, er de dessverre godt i gang med å lykkes.

Jeg anbefaler at ministeren tar seg en tur og snakker med de berørte, snakker med dem som har opplevd å miste dyrene sine, så kanskje også ministeren og Regjeringen ville få et helt annet syn på det skadebildet og den situasjonen som hersker i Nord-Trøndelag for tiden, og kanskje hadde man endret sin rovdyrpolitikk.

Per Roar Bredvold (FrP) [18:47:31]: Jeg vil prøve å dreie debatten enda litt mer over fra gass til rovdyr, noe som er viktig for mange.

Ute i distriktene er det ikke mye som skaper slik debatt som for eller imot rovdyr. Grovt og enkelt fortalt er de som bor i byen, for, og de som bor på landsbygda, imot. Og det er kanskje naturlig. Enda sterkere imot er selvfølgelig de som lever av bufe, de som har jakt som inntekt eller som rekreasjon og hobby, samt de som vil bruke naturen til opplevelser uten frykt for å møte rovdyr, og da kanskje spesielt ulven.

Ekstra ille er det i de fylker som grenser til Sverige. Her er rovdyrantallet atskillig større enn ellers i Norge, og dermed får vi et stort antall rovdyr som krysser grensen etter sine behov. Problemet er at disse ulvene som til en stor grad befinner seg på norsk side, ikke regnes med, ellers ville vi fått et antall rovdyr klart over det bestandsmålet Norge har satt seg.

Av de fylkene som er ekstra sterkt berørt, er Hedmark. Så sterkt berørt er distriktet at Mattilsynet varslet beiteforbud for enkelte av dem som drev med sau i høst. Faren for at de ble tatt av rovdyr var så stor at de måtte holdes hjemme. Dette skapte selvfølgelig problemer på flere måter. Vanskeligst var det at bufeet måtte ha mat, og de måtte dermed beite på de jordene som skulle produsere høy til vintersesongen. Dette skapte selvfølgelig også store ekstra utgifter samt mye ekstra arbeid for den enkelte bruker.

Til selve saken om rovdyr. Det er merkelig at ikke flere partier og enkeltrepresentanter følger Fremskrittspartiets forslag. Det er mange av oss som husker bl.a. Senterpartiets representanter, som reiste land og strand rundt og forsvarte bøndenes bruk av utmarka og sa at man skulle føle seg trygg når man ferdes ute i naturen. Dette var vi glad for å høre, da det samsvarte med Fremskrittspartiets syn. Men hva skjer når vi har muligheter til å gjøre noe? Da trekker Senterpartiet seg unna, og regjeringspartienes distriktsrepresentanter er fraværende. Kan det ha noe å gjøre med at forslaget kommer fra Fremskrittspartiet, eller var det ikke den hele og fulle sannhet som kom fram under valgkampen?

I min tid som stortingspolitiker har mange bekymrede personer kontaktet meg angående rovdyr. De har vært redde for sitt næringsgrunnlag, de har vært redde for sine dyr, sine barn eller sin egen sikkerhet. De har vært så engasjert at de har sagt at jeg kunne bruke deres navn fra denne talerstolen og si at de stolte på Senterpartiet i denne saken. Sviktet Senterpartiet, kom de aldri til å stemme på det partiet.

For de partiene og representantene bl.a. fra Distrikts-Arbeiderpartiet må dagen i dag være en av de aller dårligste. I dag hadde de hatt mulighet til å realisere sine lovna-

(Bredvold)

der. En ting som er sikkert, er at dess flere rovdyr, dess større og flere konflikter.

Til slutt må jeg si at en god og fornuftig rovdyrpolitikk, er en god og fornuftig distriktspolitikk. Skal distriktene overleve, må menneskene styre, ikke rovdyrene.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [18:50:53]: For å lykkes i miljøpolitikken er vi helt avhengig av å ha med oss det brede lag av befolkningen. Jeg tror ikke at det er slik at alt kan styres fra denne salen, og at vi med våre gode ideer kan endre så veldig mange holdninger. Det er lokalt og gjennom lokalt engasjement man kan finne mange gode løsninger. Vi som er politikere, kan bidra til å vise vei. Storting og regjering kan bidra til å vise vei. Men jeg tror at hvis en tør og vil gi ansvar til det regionale nivå, til det lokale nivå, kan man finne mange gode løsninger både på klimaspørsmål, på vernespørsmål og på en lang rekke miljøspørsmål.

Jeg mener at det er viktig at vi gjennom vår vernepolitikk og vår rovdyrpolitikk ikke skaper en så stor lokal mobilisering mot miljøpolitikk at vi mister mange vi kunne hatt på laget. Vi kan ikke ha en politikk der vi har vern for vernets skyld, der vi teller prosenter og ikke arter, der prinsippene blir viktigere enn realitetene, og der vi ser at konsekvensene av f.eks. rovdyrpolitikken gjør at viktige beitelandskap med viktige rødlistearter forsvinner.

Jeg er vokst opp i en forvaltertradisjon og har tro på å forvalte, ikke på det ensidige vern. Når vi ser utfordringen i forhold til rødlistearter i Norge, ser vi at en veldig stor andel, opp mot 35 pst. av rødlisteartene som er truet, er i kulturlandskap, i beitelandskap som er i ferd med å gro igjen. Jeg synes det er viktig når vi diskuterer miljøpolitikk og den framtidige forvaltningen av miljøspørsmål, at man har en forvaltning som er mest mulig lokal og mest mulig regional, som gjør at man klarer å finne gode lokale og regionale løsninger og kan finne praktiske løsninger.

Et godt eksempel på hvor godt dette kan fungere, er fra Akershus, der fylkesmannen åpnet for utbygging i strandsonen, mens fylkeskommunen sa nei. Fylkeskommunen og de lokale politikerne har vært mer restriktive enn statens representant. Hvis man tør gi ansvar til det lokale og regionale nivå, tror jeg man kan finne mange gode løsninger.

Til slutt: For Senterpartiet har det i forbindelse med rovdyr vært viktig å løfte debatten slik at flere aktører kan ha mulighet til å delta i den. Derfor er jeg glad for at Regjeringen nå har valgt å bevilge 1 mill. kr til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, som gjør at vi kan få fram flere sterke og kraftfulle røster i rovdyrdebatten.

Ola Borten Moe (Sp) [18:53:46]: Dette har vært en debatt mye preget av energipolitiske spørsmål, som riktignok er avgjørende for miljødebatten, men vi har snakket relativt lite om Miljøverndepartementets budsjett og Miljøverndepartementets virke.

Det har gjennom de siste årene, og spesielt i den tiden da Børge Brende var miljøvernminister, skjedd en tiltagende konflikt rundt miljøvernpolitikk i Norge. Det har kommet som et resultat av en veldig offensiv og til dels aggressiv vernepolitikk der man kun i liten grad tok seg bryderiet med å høre lokalbefolkningen før man kjørte vedtak igjennom i Regjeringen.

Den første verneprosessen i Trillemarka var et slikt klassisk eksempel. Den daværende statsråden tok seg ikke engang tid til å besøke lokalmiljøet, sette seg inn i forholdene og snakke med dem som bodde der. Den utviklingen mener jeg dagens regjering, dagens statsråd, har vært med på å snu. Man har vært på besøk i Trillemarka, man har hørt på den argumentasjonen som lokale representanter har framført, og vi er nå inne i en prosess med tanke på å løse denne saken, i tillegg til mange andre vernesaker.

Det er – og bør være – viktig for oss å prøve å bygge bro over denne tiltagende konflikten, slik at miljøpolitikk i framtiden ikke blir en konflikt mellom by og land, ikke blir en konflikt mellom det klassiske naturvernet og forvaltertradisjonen, og ikke blir en konflikt mellom folkestyre og byråkrati. Det er det vårt ansvar som politikere å være med og bidra til. Det har Senterpartiet tenkt å bidra positivt til.

Så gjøres det forsøk på å trekke opp en ny rovdyrdebatt fra Fremskrittspartiets og Høyres side. Jeg opplever at Høyre, og delvis Kristelig Folkeparti, bruker enhver anledning til å distansere seg fra det rovdyrforliket de var med på å inngå for et og et halvt år siden. Det synes jeg for så vidt er greit nok. Men det er et faktum at det er disse partiene som må ta ansvaret for den rovdyrpolitikken vi i dag fører, fordi det er rovdyrmeldingen og det brede rovdyrforliket som ligger til grunn for Regjeringens politikk.

Vi har klart å endre erstatningsreglene, og vi har allerede i sommer gjennom et brev fra miljøvernministeren og landbruksministeren varslet at nødvergeretten kommer til å bli gjennomgått så fort som mulig. Det er et arbeid som er i gang, og det er et arbeid der vi selvsagt har ambisjoner. Det at vi i dag ikke hopper på et forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre om at man skal legge fram sak om endring av nødvergeretten innen 1. mai, er selvsagt ikke et uttrykk for at vi er uenig i det. Det er bare et uttrykk for at vi definerer vår egen dagsorden og vår egen tilnærming til dette.

Asmund Kristoffersen (A) [18:57:03]: Det er mye en kunne si om Høyres opptreden i denne debatten. Selv om vi i miljøspørsmål først og fremst skal feie for egen dør, har jeg lyst til å gi representanten Ivar Kristiansen honnør for to forhold han tok opp knyttet til miljøspørsmål. Det ene var samspillet med Russland knyttet til miljøspørsmål. På mine mange besøk i Russland som leder for til Nordisk Råds miljø- og energikomite, har jeg absolutt fått bekreftet behovet for et forsterket samarbeid. EUs nordlige dimensjon, der også Norge deltar, og Nordisk Råds samarbeidsprogram med Nordvest-Russland åpner nettopp for dialog og for fortsatt forsterket handling innenfor de programmene som allerede er på plass. Dette er veldig viktig.

Jeg er også enig med Ivar Kristiansen i den vurderingen han gjorde av Nairobi-konferansen, at den betydde et steg framover for miljøarbeidet i verden. Jeg har vært med

på flere av FNs store klimakonferanser, og det er nå åpenbart større forståelse for at de globale utfordringene krever samhandling mellom nasjoner. Flere nasjoner har meldt seg på i spørsmålet om handling og mer dialog, og de vil kanskje etter hvert delta i de prosessene som fører fram til enighet om tiltak.

Jeg lyttet med interesse til en representant for NGO-ene i Afrika som reiste et tankevekkende spørsmål. Vedkommende sa omtrent som så: Dere fra de rike land kan ikke bare komme og besøke Afrika og prate, reise ut til naturreservatene og se på dyrene våre, og så reise hjem med forurensende fly og leve som før. – Dette er en ubehagelig og påtrengende utfordring.

Så en kort visitt til der jeg startet. Det høres ut som representantene fra bl.a. Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener at en skal slippe å få på plass reservekraft, dersom en bare satser på vind. Det er altså slik at om en skulle unnlate å satse på reservekraft – om det skulle være nødvendig å ta det i bruk – vil en umulig kunne ha på plass den stabile vindkraft en har behov for i Midt-Norge. Derfor synes jeg dette er en merkelig argumentasjon som ikke henger sammen.

Bård Hoksrud (FrP) [19:00:32]: Jeg må si jeg er skuffet over at statsråden i sitt hovedinnlegg valgte å ikke si noe som helst om gassrøret til Grenland.

Når det gjelder hans replikk, husker jeg egentlig bare ett ord: Det var rapport, rapport, rapport.

Det har vært frustrerende å vente på et statlig engasjement når både Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet allerede i 2003 var villig til å bevilge penger til et gassrør til Grenland. Sylvia Brustad sa i 2003 i en kommentar i Dagbladet: Nå er det på tide med politisk handlekraft og framsynthet, ikke flere utredninger. Allikevel har man i ettertid gjemt seg bak Gassco og ventet på nye utredninger. Unødvendig tid har gått tapt. Et faktum er at hadde staten tatt et klart ansvar for bygging og drift av et gassrør i 2003, hadde investorene allerede vært på plass, og gassforbrukerne hadde hatt avtaler om gassleveranse fra Grenland. I stedet har man vært på en ørkesløs vandring, der ingen har visst hva staten vil. Regjeringen skal ikke skryte på seg en aktiv næringspolitikk i denne saken.

Det har vært forunderlig for Grenlands befolkning og politikere å observere hvor løst pengene har sittet i andre saker, som f.eks. renseanlegg for CO_2. Kravene til utredninger for disse prosjektene har ikke lignet det som er avkrevd i forbindelse med gassrør til Grenland.

Samtidig er det nå viktig at Regjeringen legger all sin tyngde i å kartlegge de mulighetene som en kan se ligger i et grenrør til Sverige, Danmark og kanskje til og med til Polen. Statsråden og hans embetsverk bør også se om det ikke er mulig å framskynde den framdriftsplanen som Gassco opererer etter.

Statsråden har nå også liggende på sin pult en søknad fra Skagerak Energi om bygging av gasskraftverk på Herøya, og får snart en ny søknad om et gasskraftverk på Slagentangen i Vestfold, som jeg håper han avklarer nå i nærmeste framtid, da disse investeringene vil bety mye for utviklingen av prosjektet med gassrør til Grenland. I motsetning til Regjeringen, som ser ut til å ha vært svært skeptisk til å putte inn penger når det gjelder gassrør til Grenland, er jeg sikker på at dette er en god investering.

Det er faktisk en del aktører som ikke vil forplikte seg på det nåværende tidspunkt, da de helst hadde sett at staten var inne som en aktiv aktør i forbindelse med gassrør til Grenland.

Samtidig har det vært overraskende å registrere at en regjering som til de grader er opptatt av at staten skal ha en hånd på rattet når det gjelder store norske selskaper og sentral infrastruktur, i dette tilfellet har opptrådt usedvanlig passivt og vil overlate eierskapet for gassrøret til kommersielle selskaper.

Men skal utredningskravet ligge på det nivået som ble stilt til gassrøret til Grenland, for at staten skal involvere seg i andre infrastrukturinvesteringer er jeg redd denne regjeringen ikke rekker mye før den må gå av, forhåpentligvis i 2009.

Jeg hadde håpet og forventet at statsråden i sitt innlegg i dag hadde sagt et klart og rungende ja til gassrør til Grenland.

Børge Brende (H) [19:03:55]: En av de sakene de rød-grønne var mest opptatt av i valgkampen, var det såkalte industrikraftregimet. Vi ser at mange prosessbedrifter rundt omkring i Norge sliter. I vår ble det kjent at Elkems anlegg Bjølvefossen skulle nedlegges og flyttes til Island. Da gikk olje- og energiminister Odd Roger Enoksen ut og slo fast at de burde vente med å ta en slik avgjørelse til nå i høst, for da skulle de få svar fra Regjeringen på hvordan et framtidig industrikraftregime skulle utformes.

Nå fattet dessverre Elkem den beslutningen at det skulle nedlegges, uavhengig av det statsråden sa. Det var dumt, synd. Men hvis de hadde ventet på svar fra statsråden, hadde det begynt å haste. Jeg ber statsråd Odd Roger Enoksen nå på tampen av denne debatten kort redegjøre for Stortinget om framdriften. Ville Bjølvefossen fått svar før jul, eller er det nok en forsinkelse?

Det opposisjonen er frustrert over, er at den må minne Regjeringen – i hvert fall når det er en flertallsregjering – på det, om den lover noe og ikke holder det. Det synes jeg er vår jobb i et folkestyre: å fylle vår rolle som opposisjon. Man kan selvsagt mislike det, men det hører med.

Det har vært mange løftebrudd. Minst like godt skulle dette nye fornybarfondet være, sa statsråden i Stortinget 15. mars. Det ble ikke det når man ser på hvilke støtteordninger man har i våre naboland, og nå gjennomføres ikke fornybarprosjektet. Det skulle ikke bli et eget prisområde for Midt-Norge, sa statsråden. Den 20. november ble det et eget prisområde. Det skulle komme en handlingsplan for å bekjempe strømkrisen i Midt-Norge tidlig i høst. Handlingsplanen har ikke kommet.

Miljøvernministeren sa at det ikke skulle bli forurensende mobile gasskraftverk. Så skulle det være slik at de som eventuelt kom, skulle fyres opp med bioenergi. I løpet av dagen har det kokt ned til at nå skal kanskje to delvis gå på bioenergi, og ett kan ikke gå på bioenergi.

Så var det gassrør til Grenland, som var en annen viktig sak. Der utviser man en sirupsholdning fra Regjeringen.

Opposisjonen påpeker nå bare de løftebrudd og den sendrektighet som er. Det håper jeg stimulerer Regjeringen til å få fart på seg og levere det de har lovet.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [19:07:17]: På Politisk kvarter denne morgenen hørte jeg olje- og energiministeren snakke om en kortsiktig og en langsiktig plan for Midt-Norge.

Når det gjelder den langsiktige, er den vanskelig, fordi aktørene, altså industrien, skal ta beslutningene. Her har Kristelig Folkeparti levert et Dokument nr. 8-forslag for å klargjøre ansvaret i forhold til forsyningssikkerheten og for å gi staten en rett og en plikt til å sette i gang ny kraftproduksjon hvis markedet ikke fungerer – for å gi en hjelpende hånd nettopp i en slik situasjon som vi nå er oppe i.

Når det gjelder den kortsiktige planen, som det også ble snakket om på radioen, refererer NTB i dag til statsministeren. Fire av fem punkter ble satt i gang av Bondevik-regjeringen. Vi opprettet Energifondet, 650 mill. kr., Enova ble styrket – og en strategi i forhold til vannbåren varme og overføringslinjer til Klæbu og fra Ormen Lange – bare for å nevne noe.

Statsråden viftet med noen stortingspapirer her i stad. Det er for så vidt greit. Men jeg tror at statsråden ved nærmere ettertanke vil skjønne at den viftingen ikke er så god når det gjelder å sammenligne den tynne firesiders stortingsmeldingen med det han viftet med. En stortingsmelding gir ingen fullmakter til Regjeringen. Men Regjeringen trengte fullmakter, som den fikk gjennom behandlingen av det statsråden viftet med.

Jeg har lyttet til denne debatten, og mange fra regjeringspartiene har sagt at de har levert. Det kjennes vel som om det er levert, for det har nok vært jobbet mye internt. Men utfordringen er jo at bransjen ikke opplever det slik. Det har til og med blitt sagt fra regjeringsrepresentanter at det er beklagelig at det ikke blir full utbygging av Vikna. Vi får inderlig håpe at det skjer utbygging av Vikna, er det jo blitt sagt av regjeringsrepresentanter i replikkordskifter.

Når det gjelder gassrør til Grenland, Østfold og Vest-Sverige, er det stor enighet om det, har det også blitt hevdet. Det er bra, for det er viktig for saken. Men hvis ikke det var noen prinsipielle forskjeller i de to merknadene som foreligger, må jeg spørre hvorfor flertallet ikke gikk inn i de merknadene som allerede lå i komiteinnstillingen.

Til slutt: Ola Borten Moe snakker om å bygge bro. Frivillig vern er brobygging. Jeg savner Senterpartiet i merknadene om frivillige verneprosesser i innstillingen til dagens budsjett.

Elisabeth Aspaker (H) [19:10:37]: For en uke siden i morgen la Regjeringen fram sin nordområdestrategi i Tromsø med store ord og vyer for nordområdene, og med en utenriksminister som proklamerte at nå hadde Regjeringen tatt nordområdestrategien på land. Det stusset mange over og lurte på hva det egentlig skulle bety.

Det skal litt mer til enn store ord for å holde folk i nordområdene og i Nord-Norge med arbeid. Det er ingen hemmelighet at det knytter seg særlig store forventninger til hva ringvirkninger fra petroleumsindustrien skulle kunne bety for den nordnorske landsdelen. Skal disse forventingene bli innfridd, må aktiviteten i nord opp, ikke ned.

Det største regjeringspartiet, Arbeiderpartiet, har særlig vært opptatt av å framstille seg som selve garantisten for at man skulle videreføre stor – og større – oljevirksomhet i nord. Men Regjeringen har et problem når det her i salen sitter to statsråder med til dels motstridende interesser. Olje- og energiministeren har lovet mer virksomhet i nord, mens miljøvernministeren vil verne mer i nord. Spørsmålet er da om det finnes et slags balansepunkt som likevel skal kunne gi levelige vilkår for ny næringsvirksomhet langs kysten i Nord-Norge. Det balansepunktet har man iallfall ikke funnet i Bøkfjorden i Kirkenes. Det er nå en realitet at SFT har sagt nei til fortsatt oljeomlasting i Bøkfjorden. Denne virksomheten har betydd verdifulle leveranser av ulike typer varer og tjenester fra Kirkenes-samfunnet. Oljeomlastingen har skjedd i veldig kontrollerte og ordnede former innenskjærs, skjermet for uvær og faktorer som kan påvirke den type aktivitet, og det har skjedd på en miljømessig forsvarlig måte. Det har ikke vært uhell i tilknytning til den virksomheten som har vært der.

Jeg tillater meg nå å utfordre miljøvernministeren på om dette er det siste ordet som er sagt i denne saken, om Regjeringen faktisk har tenkt å vende tommelen ned for videre virksomhet i Kirkenes.

Lokalt konstaterer man nå at konsekvensene av SFTs avslag vil være at den forventede oljeaktiviteten i Sør-Varanger kan være avlyst før den har begynt. Avslaget fra SFT tolkes slik at Kirkenes og Sør-Varanger for all framtid er ekskludert fra lokalisering av oljeaktivitet, til tross for at man har store forventninger til at man skal kunne gjøre funn også i den delen av Barentshavet.

Lokalt sett sitter man igjen med et inntrykk av at miljøbevegelsen har fått full uttelling, og at det er befolkningen og de som skal ha noe å leve av der oppe, som står igjen i taperbua.

Jeg kan også minne om, som en representant har gjort her før i dag, at det er en regjering som har lagt fram en stortingsmelding om at man skulle ha «Hjarte for heile landet», men man har tydeligvis ikke «hjarte» for Kirkenes.

Tord Lien (FrP) [19:13:55]: Først skal jeg avlegge en bitte liten visitt til representanten Yrvin, som er opptatt av svevestøv i Oslo. Jeg tror at det ved den anledning er betimelig å advare mot den økningen av svevestøv, NO_x og svovelutslipp som vil bli resultatet av Regjeringens nye bilavgifter. Jeg ser også fram til at vi får korrigert det i fellesskap så fort som mulig og gjerne allerede i revidert.

Så synes jeg at når vi først krangler så mye som vi gjør – og har gjort i dag – i denne salen, synes jeg det er greit også å påpeke at de to innleggene som er holdt av representantene Slagsvold Vedum og Borten Moe fra Senterpartiet, stiller jeg meg i stor grad bak. Jeg har ikke inn-

trykk av at Regjeringen står for den politikken som de snakker om, men jeg slutter meg til mange av de konklusjonene som de trakk.

Når det gjelder rovdyrpolitikken, tror jeg det er viktig å peke på en vesentlig ting, og det er at bestandsmålene som denne sal har vedtatt mot Senterpartiets og Fremskrittspartiets stemmer, på langt nær er nådd. Vi har et skyhøyt konfliktnivå i veldig mange fylker, men bestandsmålene er ikke nådd. Dette gjelder både ulv og, ikke minst, bjørn. Så når man angriper oss for en omkamp – Fremskrittspartiet var ikke med på kompromisset, men Høyre var det – tror jeg det er grunn til å peke på at det er mange flere ulver i Sverige i dag enn det var da rovdyrkompromisset ble inngått. Det er mange flere grenseulver, og det er faktisk så mange ulver i grensebestanden at det antallet er større enn den nasjonale bestanden. Dette tror ikke jeg at stortingsflertallet kunne forutse da man inngikk forliket, og dermed vil jeg peke på at det er veldig god grunn til å ta en ny debatt om disse tingene i dag.

I Trøndelag skal man ha fire ynglende bjørner. Man har ingen i dag. Fire ynglende bjørner i Trøndelag – i noen få kommuner i Nord-Trøndelag – vil medføre at det må være et sted mellom 40 og 60 voksne bjørner i Trøndelagsfylkene. Dette går ikke an å kombinere med opprettholdelse av utmarksnæringene i Hedmark, i Akershus, i Østfold, i Trøndelag og i Nordland. Det tror jeg er en erkjennelse vi må ta inn over oss. Så kan man gjerne si at det er greit, det tar ikke Stortinget så tungt. Men konsekvensen av å opprettholde dagens rovdyrpolitikk er at det ikke vil være utmarksnæringer i noen særlig grad igjen i disse fylkene.

Så får vi kanskje en vakker dag en ny rovdyrpolitikk, når rovdyrene – bjørnen og jerven – har spredd seg godt nedover Vestlandskysten til Møre og Romsdal, til Sogn og Fjordane, til Hordaland og kanskje også til Rogaland, skjønt det er kanskje å ta litt i. For da rammer rovdyrpolitikken – eller mangelen på en fornuftig rovdyrpolitikk – mange flere velgere og mange flere stortingsrepresentanter, og da stoler jeg på at vi får en endring.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [19:17:10]: Jeg vil først korrigere statsråd Enoksen når han påstår at Fremskrittspartiet heller vil bevilge penger til thoriumkraftverk enn til mobile gasskraftverk. Det er feil. Når jeg nevnte 2 milliarder kr for de mobile gasskraftverkene, var det selvsagt for å illustrere summene. For prisen på tre mobile gasskraftverk kan en finansiere halvparten av det største industriprosjektet i verden, men når vi snakker om mobile gasskraftverk, viser det at det koster å føre en feil energipolitikk. Handlingslammelse har en pris. Det er ikke sånn at hvis vi bare lar være å gjøre noe, så går problemet over. Prisen i denne omgang er 2 milliarder kr. Hvor mye blir det i neste omgang? Jeg tør ikke tenke på det.

Hvis vi i stedet hadde fått store kraftprosjekt på et tidlig tidspunkt, hadde vi unngått behovet for å ha mobile gasskraftverk, det er poenget til opposisjonen. Det håper jeg at Asmund Kristoffersen får med seg. Når Asmund Kristoffersen i sine innlegg skylder på tidligere regjeringer og tidligere storting, må han jo stille spørsmålet til Arbeiderpartiet: Hvor var det partiet da vedtaket om Ormen Lange ble gjort? Arbeiderpartiet hadde ingen merknader som gikk på kraftsituasjonen i Møre og Romsdal – ingen! Det å da komme og skylde kun på Bondevik II-regjeringen, blir ganske tafatt. Det var tross alt Arbeiderpartiet som i sin tid gjennom nyttårstalen til Jens Stoltenberg stoppet vannkraftsatsingen i Norge. Det må en ta ansvaret for.

Så registrerer jeg masse skryt om Kårstø og hvor mye penger som bevilges. Men god miljøpolitikk har ingenting med beløpene som bevilges, å gjøre, men med tiltakene som gjennomføres. Det er ingen her som omtaler hvor store kostnadene blir totalt, og det er heller ingen her som omtaler miljøeffekten. Og, til informasjon for miljøvernministeren: Det er ikke planlagt teknologiutvikling i forhold til Kårstø – i hvert fall ikke hvis man spør olje- og energiministeren. Så å påstå det i innlegget blir ganske feigt.

Vi må også stille spørsmålet: For de 720 mill. kr som Stortinget nå bevilger, uten å ha peiling på hvordan dette skal bli til slutt – hvilke andre miljøeffekter kunne man fått for den samme summen? Det er det ingen i regjeringspartiene som har tenkt på. Jeg synes det er betenkelig å bevilge så mye penger uten at Stortinget i det hele tatt har fått en skikkelig sak om det. En kan stille det opp imot Tjeldbergodden og Mongstad – der bevilges det ikke en eneste krone, til tross for at alle skryter av at det er det som er «månelandingsprosjektet». Du kommer ikke til månen uten penger, dessverre. Det er heller ingen prinsipielle avklaringer fra Regjeringen rundt gasskraftprosjekt generelt. Det gjør at de fleste tingene blir liggende i startgropen uten å komme videre.

Mange sier vi må vente på Tjeldbergodden – aktørene må bli ferdige med sine prosjekt. Ja vel, men på Kårstø og Mongstad hadde Regjeringen ambisjoner. Hvor er ambisjonene på Tjeldbergodden? De er vekk.

Og nå til slutt skrytet om gasskraft og CO_2-rensing: Ja, det er mange som spør hvordan Norge gjør det, men det er fordi de samme landene driver med sine egne CO_2-renseprosjekt. Forskjellen er at i USA, i England, i Danmark og i EU prøver de å rense kullkraftverk. Det er der gevinsten er miljømessig. Det er ikke gasskraftverk verden vil begynne å rense hvis de får sjansen. Det er ikke rart de spør om Norge, for det er jo helt meningsløs politikk vi driver på med.

Gunnar Kvassheim (V) [19:20:29]: Jeg tror det vil bli lagt merke til at statsråden tar beslutningen om en tredjedels utbygging av Ytre Vikna vindpark til inntekt for det støtteopplegget som Regjeringen har lagt fram. Det står i det som er sendt ut fra styret, at beslutningen tas på tross av at en har et støtteopplegg som gjør at dette ikke blir lønnsomt, og begrunner det med et engasjement en har i forhold til en fabrikk som produserer vindkraftanlegg.

Jeg tror det er veldig viktig at en tar inn over seg de utslagene som en nå ser av denne støtteordningen. Statsråden sier at han har jobbet hardt med å legge til rette for ny kraftproduksjon i Midt-Norge. Resultatet av den siste månedens arbeid er at to tredjedeler av dette prosjektet, som kunne forsynt 40 000 husstander, blir skrinlagt, og at ni av

ti andre vindkraftprosjekt settes på vent. Det betyr at den innsatsen en gjør, gir negative og ikke positive utslag i forhold til dette spesifikke området og i forhold til landet totalt.

I dag registrerer vi at statsministeren har vært i Kristiansund og lovet støtte til gasskraftverk på Skogn. Det ville vært naturlig at statsråden hadde benyttet anledningen til å klargjøre hvilken type støtte det er Regjeringen tenker seg. Når ønsker en å medvirke til realisering av dette anlegget? Og det kunne vært interessant å høre miljøvernministerens vurdering av om gasskraftverket på Skogn kan realiseres uten krav om rensing fra dag én, slik som konseptet er basert på.

I det hele tatt ville det være nyttig for Stortinget å få en samlet framstilling fra Regjeringen av hvordan en ønsker å respondere på de ulike gasskraftprosjektene som nå verserer: Hvilke av disse er det en synes er de mest interessante? Hvilke er det en ønsker å støtte? Og når ønsker en å gjøre det?

Torny Pedersen spurte hva som var Venstres strategi for å løse utfordringene i Midt-Norge. Det har vi beskrevet godt i en del andre debatter om samme tema i Stortinget. Vi støtter en rekke av de tiltakene som statsråden har redegjort for. Men vi støtter ikke mobile gasskraftverk. Vi ønsker å satse på mobile biokraftverk, og jeg viser bl.a. til brev fra Zero til komiteens medlemmer i dag, hvor en viser til at slikt utstyr er tilgjengelig.

En av grunnene til at Venstre er meget skeptisk til at en kjøper inn mobile gasskraftverk og kombinerer det med svak støtte til fornybare energikilder, er at dette ikke bare blir en nødløsning, men at det blir et støttehjul som skal brukes som en del av Regjeringens haltende energipolitikk.

Statsråd Odd Roger Enoksen [19:23:59]: For det første vil det være sånn at hvis Statnett på et tidspunkt når vi har permanent produksjon på plass i Midt-Norge, som er helt nødvendig å få på plass, kommer til den slutning at de mobile gasskraftverkene vil man ikke lenger ha bruk for, vil de være fullt ut salgbare. Det kan sågar hende at kostnadene ved å leie i denne perioden, vil komme til å være høyere enn den kostnaden man får ved å selge dem i ettertid. Det gjenstår å se, det er et stykke fram dit. Men den muligheten er selvsagt til stede.

Jeg skal prøve å svare på noen av de ting som er tatt opp, og starter med spørsmålet fra Børge Brende i forhold til industrikraftregimet og det arbeidet som pågår der. Det er ingen grunn til å legge skjul på at det er et krevende arbeid. Det har jeg også gitt uttrykk for mange ganger. EØS-avtalen setter begrensninger for hva slags handlingsrom vi har i forhold til det arbeidet. Det konkurransemessige forhold som industrien har, er ikke et særnorsk problem. Derfor har også EU satt i gang et arbeid som skal sluttføres på vårparten 2007. Jeg har hatt mange samtaler med industrien og med arbeidstakerne rundt dette forhold, og de fleste, inkludert undertegnede, er av den oppfatning at det er fornuftig å avvente det arbeidet som EU nå er i gang med, for å se i hvor stor grad det er mulig å samkjøre den norske ordningen som vi jobber med, med den som EU kommer fram til. Jeg har også hatt tett kontakt med både energikommissæren i EU og flere av mine kollegaer om det.

Så er det også slik at de kontrakter som ble inngått under St.prp. nr. 52 for 1998-99, har en klausul som innebærer at noen av disse er problematiske. Vi går nå til ESA for å samtale med ESA om hvorvidt det kan være mulig å få forandret de kontraktene, slik at de skal være dekkende i forhold til industriens behov.

Når det gjelder Elkem Bjølvefossen, har vi vært i nær dialog med dem. Og Elkem Bjølvefossen gjorde det jeg bad om. Vi hadde tett kontakt utover vinteren og diskuterte rammebetingelsene for Bjølvefossen, men det var kort og godt ikke mulig å komme fram til en ordning som ville være tilfredsstillende for den bedriften totalt sett. Det vi derimot har gjort, er at vi har gått inn i et tett samarbeid med Bjølvefossen – Nærings- og handelsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Olje- og energidepartementet – for å få til det omstillingsprosjekt som Elkem jobber med, som er et godt omstillingsprosjekt i dette området, og som har full oppslutning også fra arbeidstakersiden.

Tiden tillater ikke at jeg får svart på så veldig mange spørsmål. Men for i alle fall å få svart på Ketil Solvik-Olsens spørsmål om Mongstad: Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av Mongstad-prosjektet våren 2007, herunder også de budsjettmessige effekter. Men man må ikke glemme at Mongstad-prosjektet er et prosjekt som vil gå langt fram i tid, og som skal gjennomføres i flere faser. Det innebærer også at Stortinget vil få seg forelagt dette i flere etapper.

Terje Aasland (A) [19:27:30]: Bare noen få ord avslutningsvis i debatten, og aller først til gassrøret til Grenland, som har blitt nevnt en del ganger nå. Jeg har lyst til å understreke en ting, og det er at vi er inne i en fase nå hvor Gassco, det selskapet som denne sal bl.a. har bedt om å utrede spørsmålet videre, er i ferd med å legge siste hånd på verket når det gjelder avslutningsfasen mot å gå mot en forprosjektering. Det foregår altså nå forhandlinger om eierdeltakelse og gassvolum i det videre arbeidet.

Gassco har, etter det jeg har hørt, en ambisjon om konklusjon på dette arbeidet den 15. desember. Da har altså nå regjeringspartiene valgt å forholde seg til den prosessen som Gassco skisserer. Og jeg har lyst til å understreke at det kommer etter en anbefaling fra Gassco, som kanskje er det beste fagmiljøet ikke bare i Norge, men i Europa på akkurat det temaet. Det synes jeg er ganske verdifullt å vektlegge oppe i den prosessen. Så sier egentlig statsråden at han er klar bare disse avklaringene har funnet sted. Det gjør meg ganske trygg, i tillegg til at vi er et samlet storting som i realiteten ønsker det samme.

Så drev Kristelig Folkepartis representant et lite spill om at det var forskjell i merknadene her. Når jeg leser det, kanskje for tredje og fjerde gang, finner jeg ikke forskjeller i prinsippet. I utgangspunktet ønsker vi det samme i denne sal, og vi har egentlig den samme bruk av ord også i merknadene. Vi kunne kanskje ha brukt tid på å forene oss i forkant av denne debatten, men det har vi altså ikke

gjort, og det er et flertall og et mindretall. Jeg er ganske trygg på at flertallet er tydelig og klar på hva det vil, bl.a. gjennom å følge opp Soria Moria-erklæringen, som tydelig understreker at staten skal inn på finansieringssiden. Det er betryggende.

Så til noe som representanten Torbjørn Andersen tok opp, og som omhandler energiloven, som regjeringspartiene klart har varslet at en skal ha en gjennomgang av. En ønsker egentlig ikke så veldig mange endringer fram til en har fått evaluert den og fått bildet komplett. Men representanten Andersen påpeker jo noe av det vesentlige. Han sier jo at det er blitt et alvorlig problem at loven ikke har bidratt til investeringer. Allikevel vil de ikke evaluere loven, ei heller erkjenne at det kanskje er markedet som er årsaken til at det ikke blir investert. Likeledes sier han at den CO_2-innblandingen som denne regjeringen nå legger opp til, er med på å stoppe gasskraftprosjektene. Da har jeg lyst til å understreke én ting, og det er at Andersens oppfatning vel egentlig må basere seg på feil, for det har vel aldri blitt fremmet så mange interessante prosjekter om gasskraftverk med CO_2-håndtering som i de siste månedene.

Tore Nordtun (A) [19:31:05]: Det var med undring jeg i kveld hørte på det andre innlegget til representanten Børge Brende, og på at han egentlig la så stor vekt på å gå inn i industrikraftregimet. Representanten Børge Brende kunne jo tenkt seg om i forhold til Høyres fortid i denne saken. Den kjenner jeg meget godt til. Det var i forrige periode, og Høyre hadde energiministeren. Det ble gang på gang stilt spørsmål om industrikraftkontraktene i Norge, viktigheten av dem og utviklingen. Hva var Høyres svar den gang? Dette gjør vi ingenting med, det får bare gå sin gang. Det var svaret fra Høyre – ingen tvil om det. Så hadde vi som målsetting å ta fatt i dette arbeidet så snart vi kom i regjeringsposisjon. Det gjør vi. Arbeidet er ikke avsluttet, vi ser hvilke vanskeligheter vi har, men vi prøver, for vi ser viktigheten av å få det på plass. Men så kommer altså Børge Brende opp og sier, troskyldig nesten: Ja, industrikraftregime, det må vi få til, og det har vi ikke fått til før, men det var jo merkverdig at vi ikke skulle få det til nå! Høyres svar var før: Det tar vi ikke i i det hele tatt, det får seile sin egen sjø.

Så etterlyser Børge Brende en handlingsplan – og den skal vi komme med – for kraftsituasjonen i Midt-Norge. Hvor var Høyre i de fire årene med handlingsplanen? Vi har fått start på Kårstø-anleggene, vi har gjort ferdig en forhandling med Mongstad, vi er i gang med Tjeldbergodden og Skogn. Ingenting skjer, sier representanten Børge Brende fra Høyre, ingenting skjer, hvor er det gassrøret? Mener Børge Brende at vi skulle begynne å rulle det ut dagen etter valget sist høst? Ingenting skjer! Vi har jo den ene utredningen etter den andre på gang for å ha et best mulig beslutningsgrunnlag, og det politiske beslutningsgrunnlaget har vi. Jeg må nesten gå ned og sette meg! (Munterhet i salen) Jeg spør: Hvilken verden er det Børge Brende opererer i?

S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n hadde her teke over presidentplassen.

Ivar Kristiansen (H) [19:33:47]: Høyre gikk ikke ut i sist valgkamp og lovte norsk industri, som dagens statsminister gjorde, lavere kraftpriser til industrien. Høyre skrev ikke foran valget i 2005 at det finnes et stort juridisk handlingsrom som det er fullt mulig å utnytte for å etablere et nytt industrikraftregime. Høyre viste ikke i sine merknader foran valget i fjor til at «selv om en ordning kan tenkes å inneholde elementer av ulovlig støtte, finnes det en mulighet». Nå siterer jeg fra merknadene til dagens tre regjeringspartier. Høyre svarte faktisk, som representanten Nordtun etterlyste, nøyaktig på samme måten som dagens olje- og energiminister prisverdig svarer i dagens debatt, hvor statsråd Enoksen slår fast at det er «ingen grunn til å legge skjul på at det er et krevende arbeid». Jeg tror jeg siterer statsråd Enoksen rett: «EØS-avtalen setter begrensninger.»

Det representanten Brende gjorde, var vel å etterlyse: Hvor står saken? Det er et ganske viktig spørsmål, for vi fikk et regjeringsskifte ganske enkelt av den gode grunn at man forledet de 40–50 lokalsamfunn i landet som er basert på ensidig industridrift og på driften rundt prosessindustrien, med å si at dette var så enkelt å få på plass at en ny regjering ville øyeblikkelig ta fatt på dette. Man utstedte blankogarantier – la en rød-grønn regjering komme på plass, så fikser vi dette i løpet av en ettermiddagsstund. Da må det være tillatt å stille spørsmål, når vi er i regjeringsår 2, hvor blir det av saken som det skulle ta noen ettermiddagstimer å få på plass?

I tillegg viste representanten Ola Borten Moe til at man i forrige periode, i særdeleshet da Børge Brende var miljøvernminister, hadde en nokså aggressiv og konfliktfylt tilnærming til begrepet naturvern, nasjonalparker osv., med henvisning til Trillemarka. Det syntes jeg var meget interessant å registrere som utspill fra Borten Moe. Det som den forrige regjering fikk på plass, var et verneforslag, som ble vedtatt etter initiativ fra Børge Brende, som nå består av 43 km^2. Man slåss nå om man skal gå opp til, som grunneiere og kommuner foreslår, 100 km^2, og vi vet at direktoratet nå foreslår 147 km^2. Kan vi tolke representanten Borten Moe slik at det ikke blir noen konflikter om man går tilbake til 43 km^2, eller skal man opp på 147 km^2 uten konflikter?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [19:37:10]: Jeg synes det er litt underlig når jeg hører på representanten fra Kristelig Folkeparti, Holten Hjemdal, og representanten fra Høyre, Kristiansen, og når jeg leser i de forskjellige lokale medier og i Nationen hvordan Gunnar Gundersen står og brisker seg over den fantastiske vernepolitikken og rovdyrpolitikken som de to gjeldende partier står for.

Da er det litt viktig å se på historien. Hvem var det som var rovdyrpolitikkens far? Det var Børge Brende. Hvem var det som drog saken gjennom i Stortinget? Jo, det var Kristelig Folkeparti med saksordfører som drog gjennom saken i Stortinget, uten respekt for det lokale demokratiet, uten respekt for de lokale prosessene. Og hvem var det som slo seg på brystet i forrige periode med at han var så handlekraftig i vernespørsmål? Jo, det var Børge Brende, som profitterte på at en kjørte vernesak etter vernesak. Og

Kristelig Folkeparti støttet opp om det. Hvem var det som fratok grunneiere rettigheter uten å legge skattemessig til rette for en god kompensasjon? Jo, det var den forrige regjeringen. Og denne regjeringen retter det opp, ved at vi ikke skattlegger frivillig vern. Vi legger til rette for frivillig vern, vi legger til rette for gode prosesser mellom grunneiere og stat, og vi reverserer de skatteskjerpelser som den forrige regjeringen gjorde, for å skape bedre og mer lokalt forankrede prosesser som ikke skaper så stor lokal motstand.

Jeg synes iallfall i ærlighetens navn det er rart at en representant fra de forrige regjeringspartiene slår seg på brystet for at de lagde gode verneprosesser lokalt, når de gjorde det økonomisk mindre gunstig å være med på laget, mens denne regjeringen har gjort det mer gunstig å være med på laget i forhold til verneprosesser og få til gode, lokale verneprosesser uten å tre dårlige løsninger nedover hodet på folk.

Heidi Sørensen (SV) [19:39:01]: La meg på slutten av denne budsjettdebatten få lov til å takke komiteen for et godt samarbeid, spesielt når det gjelder innstillingen om Miløverndepartementets budsjett. Miljøverndepartementets budsjett har ikke fått stor oppmerksomhet i denne salen i dag. Jeg tror det er fordi den egentlig er ganske oppsiktsvekkende i den forstand at vi har veldig mange saker som en samlet komite står bak. Jeg har lyst til bare å nevne noen av dem.

Det er en samlet komite som understreker verdien av det frivillige miljøarbeidet. Det er også – tro det eller ei – en samlet komite som skriver at klimaendringene trolig er den største utfordringen verden står overfor. Det er også en samlet komite som er enig i det ambisiøse målet om at vi skal slutte å utrydde arter innen år 2010.

Videre er det en samlet komite som understreker betydningen av det arbeidet Artsdatabanken gjør, som vi har fått vist de to siste dagene gjennom framleggelsen av rødlista. Det er også en samlet komite som er glad for det arbeidet Direktoratet for naturforvaltning gjør for å følge opp dette arbeidet overfor de truede dyreartene. Vi har lagd konkrete handlingsplaner knyttet til enkeltarter, f.eks., som vi allerede har fått på plass, handlingsplan for å ta vare på elvemusling, damfrosk, rød skogfrue og fjellrev. Vi jobber videre med bl.a. dverggås og stor salamander.

Det er også en samlet komite som etterlyser et krafttak for mer skjøtsel og bedre forvaltning av våre verneområder. Det er et viktig arbeid, og det er viktig at man gjør det langt bedre enn man har gjort det i tidligere år. Det er også en samlet komite som er opptatt av at vi skal ta vare på verdensarvområdene våre bedre enn vi har klart det til nå.

En samlet komite skriver videre at behovet for å øke innsatsen for å bekjempe Gyrodactylus salaris – denne parasitten som infiserer laks – er viktig. Det er en viktig miljøkamp, men den kan vinnes, selv om behovene er store.

En samlet komite er også opptatt av å redde fjellreven og ønsker en økt innsats for den. En samlet komite er også enig når det gjelder kalking, og det er en samlet komite som står bak den satsingen vi skaper for at vi skal være med og redde villrein og forvalte denne fantastiske dyrearten vi har i norsk natur, på en god måte.

Det er også bred enighet knyttet til mye av det som går på avfall, og det er bred enighet om at det er viktig at vi får til oppryddingstiltak i forurenset grunn.

Jeg har ennå ikke tatt med alt. Det er flere områder, men jeg rekker ikke mer nå. La meg bare si at den innstillingen som denne komiteen har laget på miljøområdet, er et godt redskap for miljøvernministeren i det arbeidet som hun skal fortsette sammen med oss for å gjenreise Norge som et miljøpolitisk foregangsland.

Kari Lise Holmberg (H) [19:42:17]: Jeg registrerte med stor bekymring at statsråd Odd Roger Enoksen heller ikke i sitt annet innlegg kom inn på dette med gassrør til Grenland med ett eneste ord. Det var kun på spørsmål fra Torbjørn Andersen at temaet ble nevnt. Da nevnte statsråden at det ikke var noen grunn til å så tvil om gassrøret.

Jeg må bemerke at vi faktisk ikke sår tvil, men påpeker de faktiske forhold. Og de faktiske forhold er at Arbeiderpartiet i opposisjon har lovet 3 milliarder kr til gassrøret. 100 000 mennesker i Grenland glemmer ikke det. Og Regjeringen har så langt ikke levert noe som helst konkret.

De faktiske forhold er også at Arbeiderpartiet har lovet at gassrøret skal komme, men statsråden har ennå ikke stått her oppe og garantert det. Han har ikke sagt ja, gassrøret kommer. Så langt er svaret planer og prosesser.

Når representanten Terje Aasland står her på talerstolen og kommer med en lang rekke diplomatiske vendinger i forhold til at vi alle mener det samme, blir jeg hoderystende lyttende, for det er en ganske annen representant enn den Terje Aasland som i valgkampen tedde seg på en ganske så annen måte. Det gjorde han faktisk også i sitt første innlegg her i dag, da han karakteriserte en av sine stortingskollegaer. Jeg skal ikke gjenta karakteristikken, bare si til representanten Aasland at man bør være forsiktig med å kaste stein når man sitter i glasshus. Da minner jeg igjen om alle løftene fra Arbeiderpartiet i opposisjon, om 3 milliarder kr på bordet – en valgkamp der det ble sagt at gassrøret skal komme, bare vi får en ny regjering.

Fallhøyden er stor, og forventningene er mange. Nå må Regjeringen levere det gassrøret til Grenland, for så langt har faktisk Arbeiderpartiet og Regjeringen et troverdighetsproblem.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [19:44:53]: Jeg regner med at det nærmer seg kveld og avslutning på årets kappestrid i «miljøbesthet». Men allikevel – det er fristende å melde seg på her.

Den første jeg skal henlede oppmerksomheten på, er representanten Ola Borten Moe. Jeg registrerte at han i februar hadde et godt forslag om økt vrakpant på eldre kjøretøy for å få dem ut av systemet, for de var miljøforurensende. Det neste som skjedde da, var selvfølgelig at dette syntes Arbeiderpartiet og SV var et godt forslag, og de støttet opp om det. Det var altså i februar. I dag er det ikke noe slikt forslag med. Det er mulig at politikken har forandret seg. Det har gått flere måneder fra februar til nå, og politikk skifter som sagt raskt og effektivt. Det er

også et faktum at det som representanten Borten Moe var for i februar, fremmet Fremskrittspartiet i finansinnstillingen, uten at det fikk noen særlig støtte fra Senterpartiet og de som i februar var positive til dette.

En annen ting som diskuteres, er omlegging av bilavgiftene. Det er jo ganske fornøyelig å legge merke til at nå hausser vi opp dieselbilen i Norge. De gjør nå susen, og de burde vært allemannseie. Vi løfter fram den ene dieselbilen etter den andre, samtidig som vi ser at kanskje den delen av verden som er mest opptatt av miljøet, California, forbyr de bilene som vi hausser opp og sier at vi må ha mange av her. Det kan selvfølgelig være sånn at vi i vår visdom har forstått ting de ikke har forstått på den andre siden av havet, men det er vel også sånn at spesielt California har vært et foregangsområde på verdensbasis når det gjelder å ta miljø og miljøansvar på alvor. Så det som er ulovlig der, er det beste i klassen hos oss. Det er mulig det finnes en logikk her, men den er ikke så god å se.

Så til et annet viktig tema: industrikraftregime. Jeg registrerte at statsråden sa noen ord om det. Jeg registrerer også at de gamle regjeringspartiene forsvarer sin – hva skal jeg si – velferd fra forrige periode i så måte, men det er vel ikke tvil om at de har vært under sterkt press fra den daværende opposisjonen i forhold til å ta tak i dette. Det er vel også sånn at handlekraft er en nøkkel. Da regner jeg med at statsråd Enoksen har dette høyt på blokka si, tar tak i det og er aktiv overfor EU når det gjelder å finne et regime som vi kan leve med, og som kan ta vare på den kraftkrevende industrien også har i landet. Det er da litt bekymringsfullt å legge merke til, som en av de største riksavisene viste, at det er avholdt tre store møter i EU hvor vår olje- og energiminister ikke har funnet det betimelig å være til stede. Men det finnes sikkert en god grunn til det også, på lik linje med mangelen på støtte til vrakpant.

Presidenten: Representanten Andersen har hatt ordet to gonger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til eitt minutt.

Torbjørn Andersen (FrP) [19:47:54]: Representanten Terje Aasland, Arbeiderpartiet, avla meg en visitt vedrørende mitt innlegg der jeg kom inn på energiloven og de endringer og evalueringer som Regjeringen har sagt den skal komme med på det området.

La det være helt klart at slik vi ser det i Fremskrittspartiet, var energiloven riktig. Den har hatt mange gode effekter. I dag er det nordiske strømmarkedet det eneste internasjonale, fungerende strømmarked i hele verden. Det viser at energilovens intensjoner er gode. Og, som jeg prøvde å si, loven har fungert på tilbudssiden. Når loven har hatt den negative bieffekt at det ikke er bygd ut nok kapasitet, er ikke det primært energilovens skyld. Skylden må politikere fra bl.a. Arbeiderpartiet, som Terje Aasland kommer fra, ta selv, for de har, som jeg har vist til, gang på gang gått inn og stemt ned eller halvert gode kraftprosjekt. I løpet av det siste året er 4 TWh blitt stemt ned av disse partiene.

Statsråd Odd Roger Enoksen [19:49:16]: Denne gangen skal jeg starte med Kari Lise Holmbergs spørsmål, så vi er helt sikre på at det blir besvart. Som et erfarent regjeringsparti er Høyre selvsagt fullstendig klar over at så store og kompliserte prosjekter som dette må gjennom en betydelig prosess før Regjeringen tar stillingen til dem. Gassco er inne i avslutningen av det arbeidet de nå gjør med de kommersielle aktørene som skal bruke dette røret, og vil legge fram resultatet av det arbeidet før jul. Umiddelbart etterpå vil Regjeringen ta denne saken under behandling. I Soria Moria-erklæringen har vi slått fast – og det er et bredt stortingsflertall som står bak – at dette røret skal realiseres også med statlig deltakelse. Så snart resultatet av Gasscos arbeid opp mot de aktuelle aktører foreligger, vil vi sluttbehandle denne saken i Regjeringen. Dette er et prosjekt som vil komme til å ta betydelig tid også i gjennomføringsfasen. Vi skal prøve å gjøre den så kort som mulig, men det er også et stort prosjekt gjennomføringsmessig når vi tenker på de investeringene som skal gjøres.

Til Ivar Kristiansen vil jeg si: La det være helt klart at det finnes et handlingsrom for industrikraft. Vi har lagt ned et betydelig arbeid for å avklare det handlingsrommet. Regjeringens ambisjon er å etablere et slikt industrikraftregime. Men både industrien og aktørene som jobber der, mener at det utvilsomt vil være hensiktsmessig for oss å legge dette så tett opp til det arbeidet som EU nå gjør. Det er altså en av grunnene til at vi skjeler til hva som skjer i EU, ikke at vi på noen måte har lagt dette på is.

La meg avslutningsvis si at det har vært perioder med høy temperatur i denne debatten, og vi spissformulerer oss gjerne litt på begge sider. Vi snakker om krevende ting som kraftbalanse, satsing på fornybar energi, situasjonen i Midt-Norge, utvikling og infrastruktur for gass – som jeg nå har vært inne på – og ikke minst klimautfordringen med CO_2-håndtering. Dette er store utfordringer. Jeg er tidligere i dag blitt spurt om det var vilje i regjeringspartiene til å samarbeide om disse spørsmålene. Ja, det er det, selv om det kanskje i mine tidligere innlegg ikke akkurat har virket sånn. Men la det være helt klart: Vi er innstilt på å lytte til gode innspill som kommer, også fra opposisjonen, og min dør står åpen, også for opposisjonen, i forhold til å ta imot innspill og ideer som måtte komme, også i denne sal, selvfølgelig. Det skulle bare mangle.

Brende har brukt begrepet Enoksens «løftebrudd» flere ganger. Ja, jeg skal innrømme at jeg har tatt én lærdom. Jeg har hatt store, komplekse saker til behandling i mitt departement, mange av dem samtidig, og det har vært vanskelig å ha en klar oppfatning av hvor lang tid det ville ta for å komme i mål med noen av disse krevende sakene. Det er en lærdom som jeg skal ta av det arbeidet som har vært gjort. Men det betyr definitivt ikke at vi snakker om et løftebrudd. Det betyr at ting har tatt lengre tid enn jeg hadde forutsatt.

Presidenten: Representanten Børge Brende har hatt ordet to gonger og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Børge Brende (H) [19:53:07]: Jeg synes representanten Tore Nordtun hadde en god oppsummering av debatten på vegne av de rød-grønne: «Vi er i gang. (…) Vi har jo den ene utredningen etter den andre på gang.» Nå utredes industrikraftregimet. Nå utredes gassrør til Grenland. Nå utredes hvordan man skal få et gasskraftverk på Skogn på plass. Nå utredes også et handlingsprogram mot strømkrise i Midt-Norge.

Da jeg tok opp spørsmålet om status for industrikraftregimet, var det for å få en oppdatering av hvor dette står. Da vi var i regjering, fikk vi klar beskjed om at det bare var å sette i gang. Det var ingen vits i å utrede dette. Nå viser det seg at dette er mer komplekst, og det har jeg full forståelse for, for det har vi sagt hele tiden.

Bård Hoksrud (FrP) [19:54:20]: Jeg oppfattet at statsråden i sitt siste innlegg sa at gassrør til Grenland skal realiseres. Det var på tide. Jeg synes det tok lang tid før statsråden var klar og tydelig, men jeg oppfattet i hvert fall at statsråden nå gav en klar melding om at det kommer gassrør til Grenland.

Likevel synes jeg det er interessant å registrere at det er stor forskjell på det å være i opposisjon og det å være i posisjon for Arbeiderpartiet når det gjelder gassrør til Grenland. I den forbindelse må jeg komme tilbake til Sylvia Brustad, som på vegne av Arbeiderpartiet i 2003 fremmet forslag om å bevilge 3 milliarder kr. mer til gassrør og infrastruktur til Grenland. Når representanten Terje Aasland fra denne talerstolen sier at det ikke er noen stor forskjell på merknadene fra Arbeiderpartiet og opposisjonen i Stortinget, har han for så vidt delvis rett i det. Men det skal sies at det i forbindelse med finansdebatten ble fremmet et likelydende forslag som det representanten Brustad på vegne av Arbeiderpartiet fremmet i 2003, men som Arbeiderpartiet nå valgte å stemme ned.

Det er stor forskjell på det representantene sier på talerstolen her og på det de i hjemfylkene sine driver og lover velgerne. Representantene lovte at Union ikke skulle legges ned dersom det ble rød-grønn regjering etter valget i 2005. De samme partiene i Telemark har også lovt at gassrør skal være realisert innen 2009. Nå er det utredninger av konsekvensene og om man kanskje skal tenke på å etablere noe fra 2009, så det virker som det er langt fra det man sier i hjemfylket til det man gjør i denne sal. Det synes vi er veldig trist.

Jeg har også til sist lyst til å ta fram et sitat fra en framtredende næringslivsleder, Eivind Reiten. Han sier at det alltid er hyggelig med lykkeønskninger på veien, men disse får først betydning når pengene kommer. Sånn er det også med gassrør til Grenland.

Eirin Faldet hadde her inntatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Ola Borten Moe har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Ola Borten Moe (Sp) [19:57:07]: Gunnar Kvassheim har brukt denne debatten til å harselere over Regjeringens fornybare energisatsing. Den har han holdt opp mot mobile gasskraftverk i Trøndelag. På direkte utfordring i forhold til hva som er Venstres alternativ i Trøndelag hvis det skulle bli energimangel, svarer Gunnar Kvassheim at man skal ha biofyrte mobile kraftverk. Det er akkurat det Statnett har bestilt. Man bruker nesten 2 milliarder kr. på biofyrte kraftverk, og Gunnar Kvassheim bruker mye av denne debatten til å harselere over det.

Jeg finner grunn til å be Gunnar Kvassheim redegjøre for Venstres synspunkt her. Jeg vil spørre: Er det slik man støtter denne beslutningen, eller gjør man det ikke? Hvis man får på plass denne reservekraften, og det viser seg at man ikke får tak i bioenergi, hva mener Venstre at man da skal gjøre? Skal man gå på akkord med det Venstre lovte i vår, nemlig at man skal ha den samme energiforsyningssikkerheten i Midt-Norge som i resten av landet, eller aksepterer man å kjøre denne kraftproduksjonen?

Presidenten: Representanten Terje Aasland har også hatt ordet to ganger før og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Terje Aasland (A) [19:58:27]: Jeg har bare lyst til å oppklare en opplagt misforståelse i forhold til bevilgningsforslag som er framsatt av Arbeiderpartiet tidligere.

Når det gjelder de 3 milliarder kr som det ble vist til skulle vært foreslått til gassrør til Grenland av Sylvia Brustad, var det før forliket med den foregående regjeringen. Det forliket en kom fram til, staket ut en annen kurs, en annen prosess, enn bevilgninger over statsbudsjettet. Og det er det vi nå forholder oss til, og som nå er i ferd med å avsluttes. Det er realiteten knyttet til det.

Jeg mener at jeg har vært tydelig og understreket det som ligger i flertallets innstilling, klare merknad og anbefaling om den videre prosessen, og statsråden har så til de grader også gjort det i dag. Nå har jo selv Fremskrittspartiet forstått at en ønsker å være tydelig på det.

Når det gjelder Hoksruds uttalelser om løftebrudd til velgerne, kan jeg forsikre om at vi allerede har innfridd åtte av ti konkrete saker for Telemark. Og det må jo være et bra utgangspunkt.

Presidenten: Ketil Solvik-Olsen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [19:59:41]: Det var representanten Nordtun som engasjerte meg litt. Når han snakker om at Regjeringen driver med utredning på utredning, og tar det som et bevis på handlekraft, blir jeg litt oppgitt. Sylvia Brustad, som var energipolitisk talskvinne for Arbeiderpartiet i forrige periode, kritiserte Stortinget for å be om utredning på utredning og ikke kunne skjære igjennom. Derfor spør jeg: Hvor er de prinsipielle avklaringene fra Regjeringen som viser at den faktisk driver med politikk og ikke bare med administrasjon? Det er det vi nå ser eksempler på.

Vi har ikke fått avklaring på industrikraftregimet, vi har ikke fått avklaring på framdriften av energilov, toprissystem, engasjementet rundt Tjeldbergodden og penger til Mongstad. Det har ikke blitt avklaring på det statlige myndighetsansvaret i forhold til Grenland, vi har ikke fått noen avklaring på kostnadene ved å bygge Mongstad, ingenting på kartlegging av nordområdene, ingenting på petroleumsforskning, rammebetingelser for gasskraftverk og heller ikke noe som går på utredning om thorium – alt dette vi etterlyste i innledningen. Vi har derimot fått avklart at Regjeringen ikke har planlagt å sende noen tiltaksplan for Midt-Norge til Stortinget. Man kan godt ignorere å svare på disse problemstillingene, men de forsvinner ikke av den grunn.

Presidenten: Gunnar Kvassheim er neste taler. Det er vel for mye forlangt å få en redegjørelse om miljøpolitikken til Venstre på 1 minutt, men det er taletiden.

Gunnar Kvassheim (V) [20:00:59]: Vår politikk er veldig tydelig og klar, så hvis det var noen som skulle klart dette, var det vi. Jeg kan invitere Borten Moe til en oppklaringsrunde på kontoret mitt over helgen, hvis han er oppriktig interessert i få svar på sitt spørsmål.

Vi harselerte ikke over Regjeringens politikk – vi beskrev den. Vi beskrev politikken slik som òg sentrale senterpartifolk i Trøndelag opplever den – som utilstrekkelig til å utløse fornybar energi.

Når det gjelder holdningen til mobile gasskraftverk, er vi av den samme oppfatning som miljøvernministeren var da hun uttalte seg på MaiJazz i sommer, og også i denne saken akter vi å stå på den linjen når vi blir prøvd i praksis. Men vi har sagt at vi kan være åpne for å bruke biokraftverk som en del av en strategi for å løse problemene innen regionen. Vår hovedbekymring er at slik som Regjeringen nå turer fram i energipolitikken, med å svekke de fornybare løsningene, vil vi måtte bruke gasskraftverkene i et helt annet omfang enn det som ville blitt resultatet om Venstres politikk hadde blitt rådende.

Presidenten: Kari Lise Holmberg har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Kari Lise Holmberg (H) [20:02:23]: Nå virker det som om Terje Aasland kun er en blek skygge av seg selv. Plutselig er en utredning om gassrør helt fint. Det Telemark hadde forventet, var at Aasland skulle stå på for gassrøret, ikke stå på for en unnvikende olje- og energiminister. Når de 3 milliardene nevnes, må det være helt legitimt for en stortingsrepresentant å minne om at dette har Arbeiderpartiet stått her på Stortingets talerstol og lovet velgerne. Det er all grunn til å minne om at politiske løfter bør holdes – ikke unnvikes når realitetene skal behandles.

Presidenten: Presidenten vil påpeke at det ikke er så positivt å beskrive sine medkollegaer.

Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 6 og 7.

(Votering, se sidene 1120 og 1138)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da skulle Stortinget være klart for å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram ti forslag. Det er

– forslagene nr. 1 – 5, fra Jan Arild Ellingsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
– forslagene nr. 6 og 7, fra Jan Arild Ellingsen på vegne av Fremskrittspartiet
– forslag nr. 8, fra Elisabeth Aspaker på vegne av Høyre
– forslagene nr. 9 og 10, fra Odd Einar Dørum på vegne av Venstre

Forslagene nr. 1 – 8 er inntatt i innstillingen, mens forslagene fra Venstre er omdelt i salen.

Det voteres først over forslagene nr. 9 og 10, fra Venstre.

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette en egen spaningsenhet ved Kripos for å styrke innsatsen mot alvorlig organisert kriminalitet.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere behovet for egne regionale spaningsenheter i tilknytning til politiets innsats mot alvorlig organisert kriminalitet.»

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 75 stemmer mot og 27 stemmer for forslagene fra Venstre.

(Voteringsutskrift kl. 20.10.10)

Odd Einar Dørum (V) (fra salen): President! Både Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har tidligere i dag signalisert at de skulle støtte forslaget. Har det kommet en endring?

Presidenten: Er det tilfellet? – Da tar vi faktisk voteringen om igjen.

Da skulle forslagene fra Venstre få bred støtte.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Venstre ble med 56 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.11.10)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 8, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å åpne for at flere private aktører kan analysere DNA, i en situasjon hvor analysekapasiteten er sprengt og ikke kan påregnes redusert uten hjelp i en overgangsfase.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 90 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.11.34)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 7, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en utredning i forhold til behovet for og alternativ plassering av et moderne og fremtidsrettet treningssenter for politioperative disipliner.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.11.51)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 6 fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre et system med sentral finansiering av rettsmedisinske tjenester og DNA-analyser.»

Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de ønsker å støtte forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 55 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.12.31)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 1–5, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2007 fremlegge for Stortinget en beskrivelse og vurdering av kommunale omsorgstiltak ved prøveløslatelse av psykisk utviklingshemmede som er idømt særreaksjoner eller vartektssurrogat.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at det utarbeides konkret plan for gjennomføring og finansiering av tilrettelegging av domstoler for hørselshemmede.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere hvor det er hensiktsmessig å lokalisere de øvrige regionale Barnas Hus og komme tilbake til Stortinget med sin anbefaling i Revidert nasjonalbudsjett 2007.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at det gjennomføres en uavhengig evaluering av saksbehandlingsverktøyet SIAN.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme eventuelle forslag til lovendringer til en ordning hvor den som har omsorg for barnet mens den andre av foreldrene sitter i fengsel, anses som aleneforsørger.»

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de ønsker å støtte disse forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 55 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.13.04)

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 5
(Justis)

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter	59 700 000	
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	226 977 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	11 383 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 412 post 1*	1 305 369 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	36 831 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410 post 1*	60 452 000	
412		Tinglysingsprosjektet		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410 post 1*	124 357 000	
413		Jordskifterettene		
	1	Driftsutgifter	150 477 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	2 147 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	97 280 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	52 679 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	2 085 258 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 430 post 1*	53 981 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	74 859 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., *kan overføres*	42 000 000	
	70	Tilskudd	15 472 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)		
	1	Driftsutgifter	152 172 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 441 post 1*	7 048 783 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	100 603 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, *kan overføres*	7 960 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	61 969 000	
	70	Tilskudd	6 978 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 322 000	
441		Oslo politidistrikt		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 440 post 1*	1 406 106 000	
442		Politihøgskolen		
	1	Driftsutgifter	267 931 000	
443		Oppfølging av innsynsloven		
	1	Driftsutgifter	5 200 000	
	70	Erstatninger, *overslagsbevilgning*	2 769 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	105 794 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	4 999 000	
448		Grensekommissæren		
	1	Driftsutgifter	4 852 000	
450		Sivile vernepliktige		
	1	Driftsutgifter	100 437 000	
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	9 140 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	406 874 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 248 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	12 895 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	6 099 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	82 521 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
460		Spesialenheten for politisaker		
	1	Driftsutgifter	24 864 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1	Driftsutgifter	626 591 000	
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 639 000	
468		Kommisjonen for begjæring om gjenopptakelse av straffesaker		
	1	Driftsutgifter	11 357 000	
470		Fri rettshjelp		
	1	Driftsutgifter	6 219 000	
	70	Fri sakførsel	390 878 000	
	71	Fritt rettsråd	198 223 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	23 975 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	70	Erstatning til voldsofre, *overslagsbevilgning*	121 225 000	
	71	Erstatningsansvar m.m., *overslagsbevilgning*	142 940 000	
	72	Erstatning for uberettiget straffeforfølging, *overslagsbevilgning*	14 399 000	
472		Administrasjon av særskilte erstatningsordninger m.m.		
	1	Driftsutgifter	29 684 000	
474		Konfliktråd		
	1	Driftsutgifter	41 095 000	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	51 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	7 274 000	
		Totale utgifter		15 895 648 000
		I n n t e k t e r		
3400		Justisdepartementet		
	1	Diverse inntekter	75 000	
3410		Rettsgebyr		
	1	Rettsgebyr	1 136 088 000	
3412		Tinglysingsprosjektet		
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	37 057 000	
3413		Jordskifterettene		
	1	Saks- og gebyrinntekter	9 969 000	
	2	Sideutgifter	2 215 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	45 855 000	
	3	Andre inntekter	5 567 000	
	4	Tilskudd	1 446 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)		
	3	Andre inntekter	1 630 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten		
	1	Gebyrer	470 040 000	
	2	Refusjoner mv.	206 145 000	
	4	Gebyrer – vaktselskap	1 007 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker	75 000 000	
	7	Gebyr – sivile gjøremål	640 021 000	
3441		Oslo politidistrikt		
	2	Refusjoner	21 614 000	
	3	Salgsinntekter	182 000	
	5	Personalbarnehage	2 531 000	
3442		Politihøgskolen		
	2	Diverse inntekter	5 255 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	14 677 000	
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter		
	1	Inntekter av arbeid	38 153 000	
	2	Andre inntekter	445 000	
3455		Redningstjenesten		
	1	Refusjoner	18 164 000	
3470		Fri rettshjelp		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 876 000	
3474		Konfliktråd		
	2	Refusjoner	1 000 000	
		Totale inntekter		2 737 012 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 412 post 1	kap. 3412 post 1
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 post 2 og 3
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 474 post 1	kap. 3474 post 2

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2007 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2007 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2007 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling post 21 Spesielle driftsutgifter, inntekter ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

VI

Førtidsdimittering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2007 kan bestemme førtidsdimittering av mannskaper slik det fremgår i omtalen under kap. 450 Sivile vernepliktige i St.prp. nr. 1 (2006-2007).

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 78 mot 24 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.13.48)

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Solveig Horne på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006:

«Stortinget ber Regjeringen opprette en selskaps- og næringsrettskommisjon etter modell av banklovkommisjonen.»

Odd Einar Dørum (V) (fra salen): President! Det er tidligere under behandlingen gjort oppmerksom på at Venstre ønsker å støtte dette forslaget.

Presidenten: Venstre ønsker å støtte dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 62 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.14.40)

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Solveig Horne på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Stortinget ber Regjeringen utrede en ordning med personlig konkurs sett i ett samfunns- og fattigdomsperspektiv og komme tilbake med en grundigere vurdering i en ny fattigdomsmelding hvor man ser dette i en bredere sammenheng.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 81 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.15.18)

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med forslag om særreaksjon i form av tvangsmulkt som sanksjon for at kravet om kjønnsrepresentasjon ikke er oppfylt.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 89 mot 15 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.15.56)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl på vegne av Høyre oversendt fra Odelstingets møte 23. november 2006 (jf. Innst. O. nr. 12):

«Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med forslag om på nærmere bestemte vilkår å innføre en dispensasjonsadgang fra kravet om kjønnsrepresentasjon.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 90 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.16.30)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten er det satt fram 26 forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 24, fra Line Henriette Holten Hjemdal på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2, 21 og 26, fra Børge Brende på vegne av Høyre
- forslagene nr. 3–9, fra Ketil Solvik-Olsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 10–13, fra Ketil Solvik-Olsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 14 og 15, fra Børge Brende på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 16–20, fra Ketil Solvik-Olsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 22 og 23, fra Line Henriette Holten Hjemdal på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 25, fra Gunnar Kvassheim på vegne av Venstre

Forslagene nr. 1–25 er inntatt i innstillingen, mens forslag nr. 26 er omdelt i salen.

Det voteres først over forslag nr. 25, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette en feed-in-ordning for støtte til produksjon av ny fornybar elektrisitet basert på prinsippene i ordningen med grønne sertifikater, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 98 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.18.07)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 24, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett 2007 vurdere å opprette et grønt fond for bærekraftig utvikling.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 97 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.18.26)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 22 og 23, fra Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede Midt-Norge som en egen forsøksregion for bærekraftige energiløsninger.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere krav om kommunale kulturminneplaner i plan- og bygningsloven.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 91 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.18.48)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 21, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sette av 4 mill. kroner til istandsetting av Røros kirke innenfor det bevilgede beløp på kap. 1429 post 72 Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.»

Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre vil støtte forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 55 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.19.33)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 16–20, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere tidligere avslåtte vannkraftutbygginger på nytt, og fremme egen sak om dette til Stortinget.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede fordeler og ulemper ved å gi Petoro ansvaret for myndighetenes bidrag til petroleumsforskningen, og fremme en sak om dette for Stortinget.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme egen sak om CO_2-rensing på Naturkrafts gasskraftverk på Kårstø.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest fremme sak om å bruke el-avgiftssystemet til å kompensere eventuell økning i strømpris i Midt-Norge som følge av eget prisområde.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå reglene for støtte til frivillige organisasjoner som får støtte over

Miljøverndepartementets budsjett, og komme tilbake til Stortinget med forslag til ny organisering av denne i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2008.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.19.56)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 14 og 15, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i den varslede stortingsmeldingen om biologisk mangfold redegjøre for Regjeringens skogvernpolitikk.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og vurdere å innlemme antikvarisk reparasjon/gjenoppbygging ved skade på fredede og bevaringsregulerte hus i statens selvassurandør-ordning.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 77 mot 27 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.20.25)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 10–13, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som stimulerer til økte investeringer i et mer robust overføringsnett slik at leveringssikkerheten for elektrisk energi økes.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, innenfor rammen av Grunnfondet for fornybar energi eller et grønt sertifikatmarked, finne en finansieringsordning som sikrer at vindkraftanlegg med byggestart før 1. januar 2004 får en produksjonsstøtte av den størrelsesorden de var forespeilet da investeringene ble gjort.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med handlingsplanen for å løse forsyningskrisen for kraft i Midt- Norge, gå gjennom mulighetene for kompenserende tiltak i regionen.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å utrede en ordning med kjøp av oppsynstjenester fra andre enn staten.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 68 mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.20.46)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 3–9, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen med jevne mellomrom utarbeide en egen stortingsmelding om «Rikets energitilstand».»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2007 om bruk av toveiskommunikasjon.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en stortingsmelding om forslagene fra Lavutslippsutvalget.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen under fremleggelsen av den varslede stortingsproposisjonen om villaks komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan man kan utrydde gyrodactylus salaris fra norske vassdrag.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og vurdere skatte- og avgiftsincentiver for å stimulere private til vern av kulturminner.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en stortingsmelding om avfallshåndtering.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen våren 2007 legge frem en handlingsplan for å nå løftet i Soria Moria-erklæringen om å redusere støyplagene med 25 pst. innen 2010.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 54 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.21.10)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 26, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gi Stortinget en redegjørelse om hovedtrekkene i handlingsplanen for å hindre strømkrise i Midt-Norge, som var lovt tidlig i høst.»

Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre vil støtte forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 55 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.21.42)

Presidenten: Vi går da til votering over forslag nr. 1, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	116 437 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	30 100 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	6 000 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	171 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	118 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	5 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	272 892 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	55 600 000	
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, *kan overføres*	79 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	5 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, *kan overføres*	40 000 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	16 500 000	
	74	Naturgass, *kan overføres*	30 000 000	
1830		Forskning		
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, *kan overføres*	20 000 000	
	50	Norges forskningsråd	438 500 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, *kan overføres*	11 300 000	
1831		Miljøvennlig gassteknologi		
	50	Overføring til Gassnova	91 800 000	
1832		Internasjonalisering		
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, *kan overføres*	20 850 000	
1833		CO_2-håndtering		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	720 000 000	
1870		Petoro AS		
	70	Administrasjon	222 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	18 300 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	1 300 000 000	

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
2490		NVE Anlegg			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	-43 000 000		
		2 Driftsutgifter	36 800 000		
		3 Avskrivninger	5 200 000		
		4 Renter av statens kapital	1 000 000	0	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*		5 000 000	
		Totale utgifter			22 075 879 000
		I n n t e k t e r			
4800		Olje- og energidepartementet			
	2	Ymse inntekter		350 000 000	
4810		Oljedirektoratet			
	1	Gebyrinntekter		9 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		35 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter		10 200 000	
	8	Inntekter barnehage		4 100 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat			
	1	Gebyrinntekter		30 900 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		43 600 000	
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag		19 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet			
	50	Overføring fra fondet		154 500 000	
4831		Miljøvennlig gassteknologi			
	80	Fondsavkastning		91 800 000	
4860		Statnett SF			
	70	Garantiprovisjon		2 800 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	173 200 000 000		
		2 Driftsutgifter	-28 200 000 000		
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 900 000 000		
		4 Avskrivninger	-13 700 000 000		
		5 Renter av statens kapital	-7 100 000 000	122 300 000 000	
	30	Avskrivninger		13 700 000 000	
	80	Renter av statens kapital		7 100 000 000	
5490		NVE Anlegg			
	1	Salg av utstyr mv.		1 000 000	
		Totale inntekter			143 851 900 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2007 kan overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan:

1. utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning pro et contra-oppgjør i forbindelse med salg av SDØE- andeler under:
   a) kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 25 Pro et contra-oppgjør.
   b) kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 1 Pro et contra-oppgjør.
2. utgiftsføre uten bevilgning tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen under kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen, post 70 Tilskudd.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt udekket ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner
	74	Naturgass	20 mill. kroner
1830		Forskning	
	50	Norges forskningsråd	33 mill. kroner

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	2,5 mill. kroner
1870		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35,0 mill. kroner

VII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Statoil ASA.

VIII

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2007 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØEs forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltagelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. pre-interessentskapsfasen ved anlegg av nye rørledninger i tilknytning til norsk kontinentalsokkel.
3. utviklingsprosjekter under Gassled.

IX

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2007 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

X

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XI

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

XII

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 41 (2003-2004) kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XIII

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriftens § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 96 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.22.02)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslag nr. 2, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Rammeområde 13
(Miljø)

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
1400		Miljøverndepartementet		
	1	Driftsutgifter	169 370 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	57 057 000	
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner	34 716 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	38 757 000	
	72	Miljøverntiltak i nordområdene,*kan overføres*	7 000 000	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, *kan overføres*	25 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	74	Tilskudd til AMAP, *kan overføres*	2 200 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, *kan overføres*	8 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljø-tiltak, *kan overføres*	9 146 000	
	79	Den nordiske verdensarvstiftelsen	4 500 000	
	80	Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	20 000 000	
	81	Tilskudd lokalt miljøvern og bærekraftige lokalsamfunn, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	13 000 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning		
	21	Miljøovervåkning og miljødata	106 028 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstitutte-ne	105 965 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	125 318 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvern-forskning	5 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	15 151 000	
	72	Tilskudd til Norsk Institutt for genøkologi	3 500 000	
1425		Vilt- og fisketiltak		
	1	Driftsutgifter	25 700 000	
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, *kan overføres*	4 500 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, *kan overføres*	9 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, *kan overføres*	33 100 000	
1426		Statens naturoppsyn		
	1	Driftsutgifter	71 854 000	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, *kan overføres*	9 391 000	
	31	Tiltak i naturverns-, kulturlandskaps- og fri-luftsområder, *kan overføres*	47 423 000	
	32	Skjærgårdsparker mv., *kan overføres*	14 195 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning		
	1	Driftsutgifter	82 982 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	76 179 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområ-der, *kan overføres*	34 405 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, *kan overføres*	19 450 000	
	33	Statlige erverv, barskogvern, *kan overføres* ..	18 668 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, *kan overføres*	5 100 000	
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, *kan overføres* ..	89 881 000	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, *kan overføres*	88 000 000	
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, *over-slagsbevilgning*	83 895 000	
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, *kan overføres*	44 000 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, *kan overføres* ...	14 520 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 010 000	

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
	76	Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre, *kan overføres*		5 000 000	
	77	Tilskudd til nasjonalparksentre, *kan overføres*		12 700 000	
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd, *kan overføres*		6 500 000	
1429		Riksantikvaren			
	1	Driftsutgifter		86 009 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under postene 72 og 73*		26 325 000	
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid		2 000 000	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, *kan overføres, kan nyttes under post 21*		150 030 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, *kan overføres, kan nyttes under post 21*		10 953 000	
	74	Fartøyvern, *kan overføres*		29 004 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, *kan overføres*		1 100 000	
	77	Verdiskapingsprogram på kulturminneområdet, *kan overføres, kan nyttes under post 21*		9 000 000	
1432		Norsk kulturminnefond			
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak		35 060 000	
1441		Statens forurensningstilsyn			
	1	Driftsutgifter		187 210 000	
	21	Spesielle driftsutgifter		19 945 000	
	39	Oppryddingstiltak, *kan overføres*		87 080 000	
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet		51 900 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning*		171 793 000	
	76	Refusjonsordninger, *overslagsbevilgning*		54 000 000	
1444		Produktregisteret			
	1	Driftsutgifter		15 712 000	
1445		Miljøvennlig skipsfart			
	21	Spesielle driftsutgifter		2 000 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk			
	21	Betaling for statsoppdraget, *kan overføres*		357 135 000	
1471		Norsk Polarinstitutt			
	1	Driftsutgifter		104 015 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*		60 063 000	
	50	Stipend		498 000	
1472		Svalbard miljøvernfond			
	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 1*		5 400 000	
2465		Statens kartverk			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	-721 658 000		
		2 Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	710 433 000		
		3 Avskrivninger	9 174 000		

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
		4 Renter av statens kapital	2 051 000	0	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold,			
		kan overføres		12 000 000	
		Totale utgifter			3 025 893 000
		I n n t e k t e r			
4400		Miljøverndepartementet			
	2	Ymse inntekter		300 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet		850 000	
4410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning			
	50	Refusjon av diverse fond		4 000 000	
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond			
	51	Refusjoner fra Viltfondet		56 300 000	
	52	Refusjoner fra Statens fiskefond		16 000 000	
4426		Statens naturoppsyn			
	1	Ymse inntekter		127 000	
	2	Oppdragsinntekter		3 000 000	
	30	Salg av eiendommer		25 252 000	
4427		Direktoratet for naturforvaltning			
	1	Ymse inntekter		7 274 000	
	9	Internasjonale oppdrag		3 800 000	
	54	Gebyrer		2 900 000	
4429		Riksantikvaren			
	2	Refusjoner og diverse inntekter		3 392 000	
	9	Internasjonale oppdrag		1 253 000	
4432		Norsk kulturminnefond			
	85	Avkastning fra Norsk kulturminnefond		35 060 000	
4441		Statens forurensningstilsyn			
	4	Gebyrer		21 059 000	
	5	Leieinntekter		983 000	
	8	Inntekter fra salg av bilvrak		34 254 000	
	9	Internasjonale oppdrag		4 988 000	
4471		Norsk Polarinstitutt			
	1	Salgs- og utleieinntekter		7 860 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting		19 155 000	
	21	Inntekter, Antarktis		12 500 000	
4472		Svalbard miljøvernfond			
	50	Refusjon fra fondet		5 400 000	
5621		Statens miljøfond, renteinntekter			
	80	Renteinntekter		2 900 000	
		Totale inntekter.....			268 607 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 02
kap. 1400 post 21	kap. 4400 post 21
kap. 1427 post 1	kap. 4427 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 postene 9 og 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1432 post 50	kap. 4432 post 85
kap. 1441 post 1	kap. 4441 postene 4, 5 og 9
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1472 postene1 og 70	kap. 4472 post 50

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved beregning av overført beløp.
3. overskride bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 33 Statlige erverv, barskogvern, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av makeskiftearealer under kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning, post 40 Inntekter fra salg av makeskiftearealer. Ubenyttede merinntekter fra salg av makeskiftearealer kan tas med ved beregning av overført beløp.

III

Fullmakter til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan utgiftsføre uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energiøkonomiseringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke, under kap. 1400 Miljøverndepartementet, post 77 Oppfyllelse av garantiansvar.

IV

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan omdisponere inntil 5 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk, post 21 Betaling for statsoppdraget, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan foreta bestillinger:

1. av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1426		Statens naturoppsyn	
	32	Skjærgårdsparker mv.	6,5 mill. kroner
1441		Statens forurensningstilsyn	
	39	Oppryddingstiltak	25,0 mill. kroner

2. av sjømålingsdata og kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk, post 21 Betaling for statsoppdraget, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 90 mill. kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 gir tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1400		Miljøverndepartementet	
	78	Miljøtiltak i nikkelverkene på Kola	84,6 mill. kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	78,1 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	49,3 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	74,4 mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	71,4 mill. kroner
	77	Tilskudd til nasjonalparksentre	2,0 mill. kroner
	79	Kompensasjon ved flytting av oppdrettsanlegg	6,75 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer	10,5 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,0 mill. kroner
	74	Fartøyvern	8,0 mill. kroner

VII

Kjøp av makeskiftearealer

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan benytte inntil 8 mill. kroner av bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 33 Statlige erverv, barskogvern, til kjøp av arealer som senere kan makeskiftes med barskogarealer som blir vernet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 90 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.22.32)

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 12
(Olje og energi)

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	116 437 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	30 100 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	6 000 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	171 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	128 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	5 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	272 892 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	55 600 000	
	22	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag, *kan overføres*	79 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike hold, *kan overføres*	5 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overførings tariffer, *kan overføres*	30 000 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	16 500 000	
	74	Naturgass, *kan overføres*	30 000 000	
1830		Forskning		
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, *kan overføres*	20 000 000	
	50	Norges forskningsråd	438 500 000	

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, *kan overføres*		11 300 000	
1831		Miljøvennlig gassteknologi			
	50	Overføring til Gassnova		91 800 000	
1832		Internasjonalisering			
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, *kan overføres*		20 850 000	
1833		CO_2-håndtering			
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*		720 000 000	
1870		Petoro AS			
	70	Administrasjon		222 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten			
	30	Investeringer		18 300 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond		1 300 000 000	
2490		NVE Anlegg			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	-43 000 000		
		2 Driftsutgifter	36 800 000		
		3 Avskrivninger	5 200 000		
		4 Renter av statens kapital	1 000 000	0	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike hold, *kan overføres*		5 000 000	
		Totale utgifter			22 075 879 000
		I n n t e k t e r			
4800		Olje- og energidepartementet			
	2	Ymse inntekter		350 000 000	
4810		Oljedirektoratet			
	1	Gebyrinntekter		9 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		35 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter		10 200 000	
	8	Inntekter barnehage		4 100 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat			
	1	Gebyrinntekter		30 900 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		43 600 000	
	40	Sikrings- og miljøtiltak i vassdrag		19 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet			
	50	Overføring fra fondet		154 500 000	
4831		Miljøvennlig gassteknologi			
	80	Fondsavkastning		91 800 000	
4860		Statnett SF			
	70	Garantiprovisjon		2 800 000	

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	173 200 000 000		
		2 Driftsutgifter	-28 200 000 000		
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 900 000 000		
		4 Avskrivninger	-13 700 000 000		
		5 Renter av statens kapital	-7 100 000 000	122 300 000 000	
	30	Avskrivninger		13 700 000 000	
	80	Renter av statens kapital		7 100 000 000	
5490		NVE Anlegg			
	1	Salg av utstyr mv.		1 000 000	
		Totale inntekter			143 851 900 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2007 kan overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan:

1. utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning pro et contra-oppgjør i forbindelse med salg av SDØE-andeler under:
   a) kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 25 Pro et contra-oppgjør.
   b) kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 1 Pro et contra-oppgjør.
2. utgiftsføre uten bevilgning tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen under kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen, post 70 Tilskudd.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt udekket ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner
	74	Naturgass	20 mill. kroner
1830		Forskning	
	50	Norges forskningsråd	33 mill. kroner

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	2,5 mill. kroner
1870		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35,0 mill. kroner

VII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Statoil ASA.

VIII

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2007 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØEs forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltagelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. pre-interessentskapsfasen ved anlegg av nye rørledninger i tilknytning til norsk kontinentalsokkel.
3. utviklingsprosjekter under Gassled.

IX

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2007 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

X

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XI

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

XII

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2007 i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 41 (2003-2004) kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XIII

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriftens § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 64 stemmer for og 37 stemmer mot komiteens innstilling.

(Voteringsutskrift kl. 20.23.12.)

Elisabeth Røbekk Nørve (H) (fra salen): President! Jeg tror jeg stemte feil.

Kari Lise Holmberg (H) (fra salen): President! Jeg er usikker på hva jeg skal stemme.

Presidenten: Da tar vi voteringen om igjen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 61 mot 43 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.24.48)

Videre var innstilt:

Rammeområde 13
(Miljø)

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		U t g i f t e r		
1400		Miljøverndepartementet		
	1	Driftsutgifter	169 370 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	60 557 000	
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvern-organisasjoner	33 216 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	38 757 000	
	72	Miljøverntiltak i nordområdene, *kan overføres*	7 000 000	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, *kan overføres*	27 000 000	
	74	Tilskudd til AMAP, *kan overføres*	2 200 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, *kan overføres*	8 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres*	9 146 000	
	79	Den nordiske verdensarvstiftelsen	3 500 000	
	80	Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	20 000 000	
	81	Tilskudd lokalt miljøvern og bærekraftige lokalsamfunn, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	13 000 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning		
	21	Miljøovervåkning og miljødata	106 028 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	105 965 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	125 318 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	5 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	15 151 000	
	72	Tilskudd til Norsk Institutt for genøkologi	4 700 000	
1425		Vilt- og fisketiltak		
	1	Driftsutgifter	25 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, *kan overføres*	4 500 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, *kan overføres*	9 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, *kan overføres*	33 100 000	
1426		Statens naturoppsyn		
	1	Driftsutgifter	71 854 000	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, *kan overføres*	9 391 000	
	31	Tiltak i naturverns-, kulturlandskaps- og friluftsområder, *kan overføres*	47 423 000	
	32	Skjærgårdsparker mv., *kan overføres*	14 195 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning		
	1	Driftsutgifter	82 982 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	72 979 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, *kan overføres*	34 405 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, *kan overføres*	19 450 000	
	33	Statlige erverv, barskogvern, *kan overføres*	18 668 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, *kan overføres*	5 100 000	
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, *kan overføres*	89 881 000	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, *kan overføres*	88 000 000	
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, *overslagsbevilgning*	83 895 000	
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, *kan overføres*	44 000 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, *kan overføres*	14 520 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 010 000	
	76	Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre, *kan overføres*	5 000 000	
	77	Tilskudd til nasjonalparksentre, *kan overføres*	12 700 000	
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd, *kan overføres*	6 000 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	86 009 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under postene 72 og 73*	26 325 000	
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	2 000 000	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	150 030 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	10 953 000	
	74	Fartøyvern, *kan overføres*	29 004 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, *kan overføres*	1 100 000	
	77	Verdiskapingsprogram på kulturminneområdet, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	9 000 000	
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	35 060 000	

Kap.	Post	Formål		Kroner	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn			
	1	Driftsutgifter		187 210 000	
	21	Spesielle driftsutgifter		19 945 000	
	39	Oppryddingstiltak, *kan overføres*		87 080 000	
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet		51 900 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning*		171 793 000	
	76	Refusjonsordninger, *overslagsbevilgning*		54 000 000	
1444		Produktregisteret			
	1	Driftsutgifter		15 712 000	
1445		Miljøvennlig skipsfart			
	21	Spesielle driftsutgifter		2 000 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk			
	21	Betaling for statsoppdraget, *kan overføres*		357 135 000	
1471		Norsk Polarinstitutt			
	1	Driftsutgifter		104 015 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*		60 063 000	
	50	Stipend		498 000	
1472		Svalbard miljøvernfond			
	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 1*		5 400 000	
2465		Statens kartverk			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	-721 658 000		
		2 Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	710 433 000		
		3 Avskrivninger	9 174 000		
		4 Renter av statens kapital	2 051 000	0	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlike hold, *kan overføres*		12 000 000	
		Totale utgifter			3 025 893 000
		I n n t e k t e r			
4400		Miljøverndepartementet			
	2	Ymse inntekter		300 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet		850 000	
4410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning			
	50	Refusjon av diverse fond		4 000 000	
4425		Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond			
	51	Refusjoner fra Viltfondet		56 300 000	
	52	Refusjoner fra Statens fiskefond		16 000 000	
4426		Statens naturoppsyn			
	1	Ymse inntekter		127 000	
	2	Oppdragsinntekter		3 000 000	
	30	Salg av eiendommer		25 252 000	
4427		Direktoratet for naturforvaltning			
	1	Ymse inntekter		7 274 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	9	Internasjonale oppdrag	3 800 000	
	54	Gebyrer	2 900 000	
4429		Riksantikvaren		
	2	Refusjoner og diverse inntekter	3 392 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 253 000	
4432		Norsk kulturminnefond		
	85	Avkastning fra Norsk kulturminnefond ...	35 060 000	
4441		Statens forurensningstilsyn		
	4	Gebyrer	21 059 000	
	5	Leieinntekter	983 000	
	8	Inntekter fra salg av bilvrak	34 254 000	
	9	Internasjonale oppdrag	4 988 000	
4471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Salgs- og utleieinntekter	7 860 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	19 155 000	
	21	Inntekter, Antarktis	12 500 000	
4472		Svalbard miljøvernfond		
	50	Refusjon fra fondet	5 400 000	
5621		Statens miljøfond, renteinntekter		
	80	Renteinntekter	2 900 000	
		Totale inntekter		268 607 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1400 post 21	kap. 4400 post 21
kap. 1427 post 1	kap. 4427 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 postene 9 og 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1432 post 50	kap. 4432 post 85
kap. 1441 post 1	kap. 4441 postene 4, 5 og 9
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1472 postene 1 og 70	kap. 4472 post 50

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved beregning av overført beløp.
3. overskride bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 33 Statlige erverv, barskogvern, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av makeskiftearealer under kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning, post 40 Inntekter fra salg av makeskiftearealer. Ubenyttede merinntekter fra salg av makeskiftearealer kan tas med ved beregning av overført beløp.

III

Fullmakter til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan utgiftsføre uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energiøkonomiseringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke,

under kap. 1400 Miljøverndepartementet, post 77 Oppfyllelse av garantiansvar.

IV

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan omdisponere inntil 5 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk, post 21 Betaling for statsoppdraget, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan foreta bestillinger:

1. av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1426		Statens naturoppsyn	
	32	Skjærgårdsparker mv.	6,5 mill. kroner
1441		Statens forurensningstilsyn	
	39	Oppryddingstiltak	25,0 mill. kroner

2. av sjømålingsdata og kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk, post 21 Betaling for statsoppdraget, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 90 mill. kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 gir tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1400		Miljøverndepartementet	
	78	Miljøtiltak i nikkelverkene på Kola	84,6 mill. kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	78,1 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	49,3 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	74,4 mill. kroner
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	71,4 mill. kroner
	77	Tilskudd til nasjonalparksentre	2,0 mill. kroner
	79	Kompensasjon ved flytting av oppdrettsanlegg	6,75 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer	10,5 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,0 mill. kroner
	74	Fartøyvern	8,0 mill. kroner

VII

Kjøp av makeskiftearealer

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2007 kan benytte inntil 8 mill. kroner av bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 33 Statlige erverv, barskogvern, til kjøp av arealer som senere kan makeskiftes med barskogarealer som blir vernet.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 82 mot 22 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.25.32)

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er

– forslag nr. 1, fra Ketil Solvik-Olsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
– forslag nr. 2, fra Ketil Solvik-Olsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
– forslag nr. 3, fra Ketil Solvik-Olsen på vegne av Fremskrittspartiet

Det voteres først over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i fremleggelsen av den varslede lovproposisjonen om Biomangfoldutvalgets NOU om «Bevaring av naturmangfoldet», legge frem de nødvendige endringer for å styrke lokaldemokratiets medbestemmelse i rovdyrforvaltningen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.26.32)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om endring av § 11 i Viltloven, Nødvergeparagrafen, i tide for at lovens ikrafttredelse kommer før eller sammenfaller med 1. mai 2007.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 67 mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.26.55)

Presidenten: Det blir så votert over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen på egnet måte fremme forslag til tiltak, dersom grensebestanden av ulv med Sverige overstiger bestandstallet eller at belastningen er mer konsentrert enn på det tidspunkt rovdyrforliket i Stortinget ble inngått.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 60 mot 44 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.27.17)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:111 (2005-2006) – forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Per Roar Bredvold, Robert Eriksson, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om nødvendige endringer for å skape nødvendig tillit mellom befolkningen i rovdyrutsatte områder og myndighetene – bifalles ikke.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 81 mot 22 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.28.03)

S a k n r . 8

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 20.29.

Trykt 3/1 2007